

[illegible]

ཕར་བྱེན་དང་དབྱ་མའི་དཀའ་བའི་གནད་འགའ་ཞིག་ལ་དབྱད་པ།

དབྱ་ཕར་དཀའ་གནད།

མེད་བྱེས་པ་མོད་ནམས་དབང་ལྡན་བྱེས་བརྩམས།

དེབ་ཟེང་བརྟན་པ།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0475

བར་ཅུ་ཕྱི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཚུམ་སྤྱིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༢༥ ལོའི་ཆུ་ལྷ་བར་གསར་ཏུ་བསྤྲིགས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དེབ་འདིའི་བར་སྐྱོན་གྱི་བདག་དབང་དེབ་གསལ་ཚུམ་སྤྱིག་པ་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

༡ གྲང་རེས་ཀྱི་མཚན་དོན་ལ་དབྱད་པ།	1
བཙམས་དུས་ལ་དབྱད་པ།	2
མཚན་དོན་ལ་དབྱད་པ་དངོས།	7
དང་པོ་གསུང་རབ་ངོས་བཟུང་བ།	8
གཉིས་པ་གྲང་བ་དང་རེས་པའི་དོན་བཤད་པ།	11
• སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས།	12
• དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས།	12
• དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས།	13
གསུམ་པ་ནམ་པར་སྤྱེ་ཚུལ་བཤད་པ།	16
• གཉིས་པ་མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས་ནམ་པར་སྤྱེ་ཚུལ།	24
• རྗེས་འབྲང་སོ་སོས་སྤོལ་སྤྱེ་ཚུལ།	28
བཞི་པ་གསལ་བར་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།	37
ལྔ་པ་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ཡིན་ཚུལ།	43
གསུམ་པ་སྟིང་པོ་བསྟུས་ཏེ་དོན་བསྟུ་བ།	46
༢ སེམས་རྟེན་ལ་དབྱད་པ་ཡིད་བདེ་སྦྱེད་པའི་བསལ་ཟེར།	53
རང་ལུགས་བཞག་པ།	61

ཚུད་པ་སྒྲིང་བ།	62
༣་ བྱང་རྟེན་མཛུགས་འབྲེན་མཁས་ཀྱི་སྒྲིང་།	69
༤་ ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲིང་རྩམ་པ་པོ་ལྷ་ཡིན།	75
༥་ རྟན་བརླན་ཚུའི་ལྷ་གསུམ་ལྷ་བཞི་རིགས་པའི་འཛུམ་མདངས།	81
༦་ ཡར་ཕྱིན་སྐབས་གསུམ་པའི་དཀར་གནད་ལ་དབྱད་པ།	93
རིགས་པའི་རོལ་ཅེད་རྩུང་བད་སྒྲིང་།	95
༧་ དབྱ་མའི་བྱིས་ལན།	107
མཁས་དབང་རྩལ་གྱི་མས་སྒོ་གྲས་མཆོག་གི་དྲི་བ་ཉེར་གཅིག་གི་ལན་དུ་ སྒྲིངས་པ་གཡས་འབྲིལ་དུང་གི་སྒྲིང་དབྱངས།	107
དང་པོ་བྱང་སེམས་སོ་སྒྲེ་སའི་ཆོས་གསུམ།	110
༡) དྲི་བ་དང་པོ།	110
གཉིས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་སྒྲིང་།	116
༢) དྲི་བ་བརྒྱུ་པ།	116
གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ས་དུག་པ་པའི་སྒྲིང་།	126
དང་པོ་དགག་བྱའི་བདག་ངོས་འཛིན་པ།	127
༣) དྲི་བ་བརླན་པ།	127
• ༡ ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་རང་མཆོན་ཁས་ལེན་མི་ལེན།	130
• ༢ འཛིག་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་གནོད་མེད་ཀྱི་དོན་འདྲ་མིན།	131
• ༣ སྒོ་དེས་བཏགས་ཚུལ།	132

༤) ཇི་བ་བཙུ་བྱག་པ།	136
གཉིས་པ་བདག་མེད་པ་དེ་སྒྲིམ་བྲལ་སོགས་ཡིན་མིན།	142
༥) ཇི་བ་གསུམ་པ།	142
གསུམ་པ་བདག་མེད་པ་དེ་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་མིན།	147
༦) ཇི་བ་གཉིས་པ།	147
བཞི་པ་བདག་མེད་པ་མེད་དགག་ཡིན་མིན་དབྱེད་པ།	151
༧) ཇི་བ་བཞི་པ།	151
གཉིས་པ་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལྟ་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ...	156
དང་པོ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས།	156
༨) ཇི་བ་བཙུ་གསུམ་པ།	156
༩) ཇི་བ་བཙུ་གཅིག་པ།	160
༡༠) ཇི་བ་བཙུ་ལྔ་པ།	163
༡༡) ཇི་བ་བཙུ་གཉིས་པ།	164
༡༢) ཇི་བ་བཙུ་བཞི་པ།	167
༡༣) ཇི་བ་ལྔ་པ།	170
༡༤) ཇི་བ་བྱག་པ།	171
གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན།	174
༡༥) ཇི་བ་བཙུ་བདུན་པ།	174
༡༦) ཇི་བ་བཙུ་བཅུ་པ།	177

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ།	179
༡༧) ཇི་བ་ཉི་ཤུ་པ།	179
གཉིས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱ་མ་ལྟར་འཆར་ཚུལ།	179
༡༨) ཇི་བ་བཅུ་དགུ་པ།	179
གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་ས།	182
༡ སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ།	182
༡༩) ཇི་བ་ཉེར་གཅིག་པ།	182
༢ སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་ཚུལ་སོགས།	185
༢༠) ཇི་བ་དགུ་པ།	185
༢༡) ཇི་བ་བརྒྱད་པ།	190
༥་ ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན།	195
དང་པོ་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་གསུངས་པའི་མདོ་ཁྲུངས།	196
གཉིས་པ་རང་སྤྱེ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་སོ་སོས་ངི་ལྟར་བཞེད་ཚུལ།	199
• བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་ལུགས།	199
• མདོ་སྤྱེ་པའི་ལུགས།	204
• སེམས་ཅན་པའི་ལུགས།	206
• རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས།	210
• ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས།	212
གསུམ་པ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ།	214

• བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་ལུགས།	214
• མདོ་མྱེ་པའི་ལུགས།	216
• སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས།	217
• རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས།	218
• ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས།	225

༡ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོན། 231

དང་པོ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོ་བ་པོ་ངོས་འཛིན་པ།	233
གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག།	236
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོན།	236
• དང་པོ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་ལུགས།	236
• གཉིས་པ་མདོ་མྱེ་པའི་ལུགས།	237
• གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས།	241
• བཞི་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས།	245
• ལྷ་པ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས།	249
གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་སྒྲ།	254
གཉིས་པ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ།	256
གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་མཁན།	257
གསུམ་པ་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	258
བཞི་པ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	258

གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན།	259
གསུམ་པ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ།	260
• བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་ལུགས།	260
• མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས།	261
• རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས།	262
༡༠་ མཁས་དབང་དགེ་ཚེས་ཀྱི་གསུང་ལན།	267
༡༡་ དབྱུ་མའི་དཀའ་གནད་བསྐྱུས་པ།	281
བདག་སྤྱི་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཁག་།	281
གཞན་སྤྱི་འགོག་པའི་རིགས་པ།	284
དཀའ་གནད་བརྒྱུད་གནད་བརྒྱུས།	287
༡) རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པ།	287
༢) ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ།	288
༣) ཐ་སྙད་དུ་བྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ།	288
༤) རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ།	288
༥) རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ།	289
༦) ཉན་རང་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ།	289
༧) བདེན་འཛིན་ཉན་སྤྱི་བ་དུ་བཞེད་པ།	290
༨) སངས་བྱུས་ཀྱིས་ངེས་ཉེད་པ་མཁྱེན་ཚུལ།	290
• ༡) ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ།	291

• ༢) དེའི་གནད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ།	293
• ༣) བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་ཏུ་སྐྱབ་ཚུལ།	293
གཞན་ཕྱིས་འདོད་པའི་བདག་འགོག་པ།	294
རང་ཕྱིས་བཏགས་པའི་ཐུང་པོ་བདག་འགོག་པ།	296
༡༩' འགོག་བདེན་སྤང་ཉིད་ཡེ་ཡིན།	301
གོང་བཤད་དང་འབྲེལ་བའི་དྲིས་ལན།	306
༡༩' ཅེ་ཤེ་རབ་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས།	311
རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་རིགས་པ།	325
མཆུག་ཤོག།	341

སྒྲིབ་བརྗོད།

དཔེ་ཆ་འདི་ནི་གདན་ས་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་བ་ལྟ་བུར་དཔྱད་སྟངས་
མ་ཞིག་གིས་ལོ་མང་རིང་རང་རྣམས་ཅི་ཚུགས་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་རྒྱུར་ཐག་
བྱས་ཏེ། རང་གི་གོ་ཚེད་ཅུ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་བ་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་
སོགས་ཀྱི་ཉེས་བཤད་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་ངེས་ན། མཁྱེན་ལྡན་དམ་
པ་རྣམས་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་ལྟན་ཏུ་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་གནང་
བར་བྱ།

དེའང་དཔེ་ཆ་འདི་ནི་དབྱུ་པར་སྐྱར་གྱི་ཆོན་པ་འགའ་རེ་ལ་
དབྱུད་པ་ཐོར་བྱ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་སྟོགས་སྒྲིག་བྱས་པ་སྟེ། འགའ་
རེ་ནི་སྐུ་ལ་མཁན་ཡོད་ཅིང་། འགའ་རེ་ནི་སྐུ་ལ་མཁན་མེད་པར་རང་
འགྲུལ་གྱིས་བརྩམས་པ་སྟེ། དེའང་གཅིག་ནས་རང་ཉིད་ཚུམ་ལ་
དབྱིངས་ཁྱགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅུ་ཟད་ལ། གཉིས་ནས་རང་དང་
སྐུ་ལ་མཉམ་གཞན་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་རེ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་ལྟག་
པའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་ནའང་། འདིར་ལེགས་ཆ་ཅི་མཆིས་པ་ནི། དཔལ་
ལྡན་ལྷ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྩམ་ཞག་དང་། སྟོགས་
ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་དག་དང་བཀའ་བརྟག་བཀྲོ་སྒྲིབ་

བགྱིས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་ལ། ཉེས་བཤད་རི་ཡོད་གྲུས་པས་མ་
འཛོལ་པ་ཡིན་པས། སུ་ལའང་ཁག་འགེལ་བྱ་རྒྱུ་མིན་པར། རང་འགན་
རང་གིས་འཁུར་རྒྱུ་ཡིན།

དེའང་དཔེ་ཆ་འདི་དག་པར་སྦྱར་སྐབས་རོགས་དན་གནང་
བའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་པ་མ་སྦྱར་མཆེད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བྱིས་མི་ཉེ་
འབྲེལ་སོགས་འབྲེལ་ཐོབ་སྦྱི་དང་། བྱད་པར་སྦྱ་བར་གསུམ་གྱི་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་ལྷ་མ་མཆིས་པའི་ཨ་ཁུ་ལྟ་རམས་
དགེ་བཤེས་ཆེ་རིང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷ་བ་དང་། མཁས་
པ་ཆེན་པོ་ལྟ་རམས་དགེ་བཤེས་ཀྱན་ཡེ་མ་དར་རྒྱས་དང་། དཔྱོད་
ལྡན་མཁས་པ་སེར་བྱེས་དངོས་འགེལ་གཉིས་ཀྱིས་ <<དབུ་པར་དཀའ་
གནད>> འདི་ལྟ་དག་ཞིབ་ཆོགས་གནང་བ་དང་། ལྟག་བསམ་དཀར་
བའི་ཆོས་ཤོགས་དགེ་བཤེས་མགོན་པོ་དག་འདུལ་གྱིས་དཔེ་དེབ་རྒྱབ་
ཤ་ལེགས་སྒྲིག་གི་རོགས་དན་གནང་བ་ལའང་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་བཅས།

༡༩༩༠་༩་༢༥ རེས་གཟའ་ལུང་ལུ་འཕྲོད་སྦྱར་དགེ་བའི་ཉིན་གྲུས་
པ་སེར་བྱེས་བསོད་ནམས་དབང་ལྡན་གྱིས་བྲིས་པའོ། ། །

༄༅། །པར་ཕྱིན་དང་དབུ་མའི་དཀའ་བའི་
གནད་འགའ་ཞིག་ལ་དབྱེད་པ་
དབུ་པར་དཀའ་གནད་
བཞུགས་སོ། །

བྲང་ངེས་ཀྱི་མཆན་དོན་ལ་དབྱད་པ།

༄༅། །སྟོང་གསུམ་ཁྱོན་གྱི་ཐུན་པ་གཙོད་བྱེད་གཟུགས་མེད་མཆོན་
ཆ་ཤེས་རབ་རྣམ་བཞི་རལ་གྱི་འི་གཟུགས་སུ་ཉི་བར་བཀོད། །
གཞལ་བྱེད་གནས་ཀྱན་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་
གསལ་བར་མཆོན་ལ་སྒྲིགས་བམ་མཐུག་པོའི་གསུང་དབྱངས་ཅན། །
བདེ་གཤེགས་ཀྱན་གྱི་ཤེས་རབ་གཅིག་བསྐྱུས་ཤེས་རབ་ལྷ་མཆོག་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་རྗེ་བཙུན་སྤྲེའུ་མ་ཙོང་ཁ་པ། །
དབྱེར་མེད་སྤྲེའུ་མའི་ཞབས་ཀྱི་པ་སྒོ་སྤྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་རྒྱན་གྱི་གཙོ་
བོར་རྟག་བཞུགས་མཛོད་ལ་བྱིན་ཆེན་པོ། །

ཅེས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་འདིར་<<བྲང་ངེས་ལེགས་
བཤད་སྟོང་པོ་>>ཞེས་ས་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
མཆན་དོན་ལ་དབྱད་པར་བྱ་བ་ལ། བཅམས་དུས་ལ་དབྱད་པ་
དང་། མཆན་དོན་ལ་དབྱད་པ་དངོས་གཉིས།

བཅུ་ལྔ་པ་མཁའ་ལྷ་མོ།

དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་འདིའི་མཆན་ལ་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་
 མང་པོའི་རིང་གདན་ས་ཆེན་མོ་ཁག་ན་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་གསུང་
 གྲོལ་ཡོད་དེ། འགའ་རེས་<<དྲང་ངེས>>ཟེར་ལ། དེ་བཞིན་འགའ་
 རེས་<<ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ>> <<དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་
 པོ>><<དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་¹>>ཅེས་འབོད་གྲོལ་ཡོད་པ་དང་། འཇུག་
 རོགས་སུ་<<གཞུང>>ལས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་འདྲ་། ལེགས་
 བཤད་སྟིང་པོ་དེའི་བཤད་བྱར་བཟུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་གཞུང་ལས་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། མཆན་དངོས་ནི། <<ལེགས་བཤད་སྟིང་
 པོ>>རང་གི་མཇུག་བྱང་²ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་
 རོན་རྣམ་པར་བྱེ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟིང་
 པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཤུག་འི་དགེ་སློང་མང་དུ་ཐོས་པ་རིགས་པ་སྟེ་བ་
 ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་
 དགེ་སློང་སྟོན་བཙུན་བསོད་ནམས་སྟོ་གྲོས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

1 རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན། ཁེར་བྱས་མཁས་སྟན་གྲུ་ཚང་། ༢༠༡༥ གསུང་འབྲུམ་དཔེ་བསྟར་མ།
 ཁ་པ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོ། ཞོག་༤༩ ཟླ་དང་༡༩།

2 རྗེ་ཅོང་ཁ་པ། སྟོ་གྲོས་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། ཞོག་༢༣༡ ཟླ་དང་༣།

དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅས་ཆེན་མོ་འདི་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་བཅམས་
སྟམ་ན། དུང་དཀར་³རིན་པོ་ཆེས་དགུང་ལོ་ང་གཉིས་སྐབས་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཤས་རིང་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་ཕེབས་པ་དེ་
མ་གཏོགས་པར་དགུང་ལོ་ ༥༠ པའི་དབྱར་གནས་ནས་ ༥༡ པའི་དབྱར་
གནས་བར་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་ལོ་གཉིས་བཞུགས་ཤིང་། སྐབས་དེ་ཤིང་
དུ་བླ་མ་དེས་དང་ཆ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་གཉིས་མཛད་ཚུལ་དང་། དེའི་ཆོ་
རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཏ་མིང་གིས་སྒྱུན་འདྲིན་ཞུ་མིའི་གསེར་ཡིག་པ་བཏང་
ཚུལ་<<དད་པའི་འཇུག་རྒྱུ་ལྟར་⁴>>རང་ན་གསལ་ཞིང་། ལོ་གང་དང་
ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི། རྒྱ་ནག་གོང་མས་རྗེ་ལ་སྤུལ་གནང་བའི་ཡི་
གེའི་མཇུག་ཏུ། དུན་མོ་བརྩ་གཅིག་པའི་ལོ་ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྩ་
གཅིག་གི་ཉིན། ⁵ ཞེས་དང་། དེའི་ལན་དུ་རྗེ་རང་གིས་སྤུལ་གནང་བའི་
ཕྱག་བྲིས་ལས། བྱི་བ་ལོ་ལྷ་བ་དུག་པའི་ཆོས་བརྩ་དགུ་ལ་ཡུལ་དབུས་
ནས་སྤུལ་བའི་ཞུ་ཡིག་⁶ ། ཅིས་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི་<<རྣམ་

3 དུང་དཀར་ལྷོ་བཟང་འཕྲིན་ལས། ཤེས་རིག་པར་ཁང་། ༡༩༩༩ དུང་དཀར་ཆོག་མཛད། སྤང་ཆ།
ཤོག་ ༢༣༠༩་ཐོང་༢།

4 མཁས་གྲུབ་རྗེ། སེར་བྲིས་དཔེ་མཛད་ཁང་། ༡༩༩༧ རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་རྒྱུ་ལྟར། ཤོག་ ༧༢་།

5 རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། ༡༩༩༢ འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་ རྒྱལ་པོ་
ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར། ཤོག་ ༢༧་ཐོང་། ༡༣།

6 རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། ༡༩༩༢ འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་
ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར། ཤོག་ ༣༠་ཐོང་། ༡།

ཐར་ཆེན་མོར་>>འཁོད་འདུག་པ་དང་། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་
 མཚོས་མཛད་པའི་<<རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀྱན་འདུས་⁷>> ལས། ད་
 རེས་བཤད་ན་མི་ཡོང་བའི་གནད་ཅིག་ཡོད་གསུངས་ནས། དཔོན་སློབ་
 གསུམ་གྱིས་མཚན་མོ་གཅིག་གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་ར་རང་(ཁ)བྲག་
 ཏུ་བྱོན། སྐྱ་མཚམས་དམ་པར་མཛད་པའི་ཚོ། འཇམ་པའི་དབྱངས་
 གྱིས་དབུ་སེམས་ཀྱི་བྱུ་བ་མཐའི་གནད་རྣམས་གསུངས་ནས། ད་འདི་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པ་ཞིག་ཡི་གེར་གྱིས་གསུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་
 རེས་རྣམ་འབྱེད་བརྩམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ།

རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་སྟོབས་མཛད་པ་པོ། །

མ་ལུས་ཡེ་ཤེས་སྤུང་བ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །

ཤུགས་དྲག་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དད་པ་ཡིས། །

སྟིང་ཁའི་པརྩའི་ལྷེ་བར་གྲུས་བསྟེན་པས། །

གསུང་རབ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རིགས་སྟོབས་དེས། །

མད་བྱང་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འདི་བྱས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

7 རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། སེར་བྱེས་རིག་མཛད། ༢༠༡༧ ཟླ་ཚེ་ཚེང་ཁ་པའི་གསུང་འདུམ་ཀའ།
 ཟུར་འདེབས་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀྱན་འདུས། ཤོག་༥༠༥། (ཨང་གཏན་འཁེལ་མེད་ཀྱང་ཡི་
 གེ་འཚོལ་བདེ།)

དེས་ན་གོང་ལོག་འདི་དག་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ན། བྱི་བ་ལོ་
 སྟེ་བྱི་ལོ་ ༡༯༠༥ དཔྱད་ལོ་ ༥༩ ལ་ཕེབས་པ་བྱི་བ་ལོ་འི་ཟླ་བ་དྲུག་པ་ཡས་
 མས་སུ་གཙུག་ཆེར་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་<<དྲུང་ངེས་ནམ་འབྱེད་>>བཅུ་མས་
 ཤིང་། མཚུག་སེ་ར་ཆོས་སྤངས་སུ་གྱུབ་པར་མཛད་དམ་སྟུང་སྟེ། བྱི་
 ལོ་ ༡༯༠༥ ལོ་འི་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་རྒྱ་ནག་གོང་
 མས་སུ་གྲིས་བཏང་བ་ནས་གསེར་ཡིག་པ་ནམས་ལམ་བར་དུ་ཟླ་བ་
 གསུམ་ཡས་མས་འགོར་ཤས་⁸ཆེ་བས། བོད་ཟླ་ལྷ་པ་ཡས་མས་ལྷ་སར་
 འབྱོར་ཡོད་སྤྱད་ཅིང་། དེའི་སྟོན་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔོན་
 སྟོབ་གསུམ་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་ཕེབས་པས། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་བཅུ་མས་
 དུས་ནི་ངེ་ཙམ་སྤྲ་ཡང་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ལས་གཏན་ནས་མི་སྤྲ་
 ཞིང་། རྗེས་གོང་མ་ལ་སྤྲག་བྲིས་གནང་དུས་གསེར་ཡིག་པ་ནམས་ལ་
 མཇལ་འཕྲད་གནང་བྱིན་པས། བོད་ཟླ་དྲུག་པ་ཡས་མས་སུ་ར་ཁ་
 བྲག་ཏུ་ཡོངས་རྫོགས་མཛད་བྱིན་པའམ། མཁས་པ་ཁག་གཅིག་གིས་
 སེ་རར་མཛད་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བོད་ཟླ་དྲུག་པ་ཡས་མས་སུ་
 མཚུག་སེ་རར་རྫོགས་པར་མཛད་པ་འདྲའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སེ་ར་ཆོས་

8 ཨ་དྲུང་མགྲོགས་ཤོས་ནམས་ལེ་དབར་ཉེར་ལཱའི་མཚན་སུ་རྟ་རེ་བཞེས་ནས་རྒྱག་ན་ཉིན་གངས་
 ཉེར་ལྷ་ཙམ་གྱིས་འབྱོར་པ་མ་གཏོགས། དྲིལ་པ་དུམ་མ་ཆོ་སྤྱ་འབྲུམ་ནས་ལྷ་སར་བར་ཟླ་བ་
 གསུམ་མམ་དེ་ལས་ལྷག་པ་འགོར་གྱི་ཡོད་ཚུལ་སྤྱི་གཅིན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་གྱི་<<ཀ་སྤྲག་གི་
 ཐུག་པ་བཟོ་མཁན་>> ཞེས་པའི་དབྱིན་དེབ་ཤོག་གངས་ ༩༧ བྱིང་། ༩༩ ཏུ་གསལ།

སྤངས་སུ་<<ཙྰ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་>>མཛད་པ་ཡིན་ལ། བཤམ་པ་ཆེན་པོ་
འགའ་ཞིག་གིས། ཙྰ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་དགྲུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་དང་། ལེགས་
བཤད་སྟོང་པོ་དགྲུང་ལོ་ང་གཉིས་པར་མཛད་པར་གསུངས་འདུག་
ཀྱང་། གྲང་ངེས་ལྷན་འབྲེད་ནི་ཙྰ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་སྟོན་དུ་བཅུམས་པ་
ཡིན་ཏེ། <<ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་>>⁹རང་དུ། ཙྰ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷན་
འབྲེལ་ཡང་བྲེད་པར་འདོད་པས། ཞེས་པ་དང་། ¹⁰ཙྰ་ཤེའི་ལྷན་བཤད་
དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་དང་། ¹¹འདི་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་འབྲུབ་པ་ནི་ཙྰ་ཤེའི་ལྷན་བཤད་དུ་འཆད་
པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པར་མ་ཟད། གཞུང་དེའི་
མཆུག་དུ་འང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། ཙྰ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་¹²གྱི་དབྱུང་།
དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་ནི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་གཉིས་ཀྱིས་གྲང་
ངེས་སྟེ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པ་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་བཅུམས་པའི་
ཡུལ་དང་དུས་དང་གོ་རིམ་ལྷན་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱའོ། །

9 རྩ་ཚིང་ཁ་པ། སྟོ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ཞོག་༡༠༩་ཡ།

10 རྩ་ཚིང་ཁ་པ། སྟོ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ཞོག་༡༥༥་ཡ།

11 རྩ་ཚིང་ཁ་པ། སྟོ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ཞོག་༢༢༥་ཡ།

12 རྩ་ཚིང་ཁ་པ། སྟོ་མང་གྲུ་ཆང་། ༢༠༠༢ ཙྰ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན། ཞོག་ ༢༢་ཐིང་༡༡།

མཚན་འགྲེལ་ལྟར་འཕྲུལ་པའི་འཕྲུལ་པ།

གཉིས་པ་མཚན་དོན་ལ་དབྱུང་པ་དངོས་ལ་ཆེ་ལོང་སྒོ་ནས་མདོར་
བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་སྤྱོད་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྲིང་པོ་
བསྐྱུས་ཏེ་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅས་ཆེན་
མོ་འདིའི་མཚན་ནི། མིང་འདོགས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
བརྗོད་བྱ་དང་མཐུན་པར་བཏགས་པས་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་བཏགས་
པའི་མིང་ཡིན་ཏེ། <<གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་
པར་སྤྱོད་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་>> ཞེས་
པའི་ཚིག་དོན་རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་ཤེས་རུས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེའང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བའི་དོན་དང་ངེས་པའི་
དོན་གང་དང་གང་ཡིན་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དེ་
དག་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་སོ་སོས་རྣམ་པར་སྤྱོད་ཚུལ་ཇི་ཡིན་དང་། ཚུལ་དེ་
དག་བསྟན་བཅས་འདིར་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་སྒོ་
ནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་གནད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་
དག་ཇི་ལྟར་བསྐྱུས་ཚུལ་རྣམས་འདིར་འཆད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་སྤྱི་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གསུང་རབ་ངོས་
བརྒྱུང་བ། དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་བཤད་པ། རྣམ་པར་སྤྱི་ཚུལ་
བཤད་པ། གསལ་བར་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ཡིན་
ཚུལ་བཤད་པ་དང་ལྟེན།

༥༥ རྒྱུ་ཡུལ་པའི་ཡུལ་པ།

སྤྱིར་གསུང་རབ་ཅེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་¹³(623-543 BCE)ཀྱི་བཀའ་
རང་ལ་གོ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་
དྲག་ཅུ་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ངག་ཁོ་
ན་ལ་གོ་བས། དེ་གཉིས་ལ་ཁྲབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ནི་

13 སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁྲུངས་འདས་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། ཅིས་གཞུང་ཉིན་
བྱེད་སྤང་བ་ཆུ་འགྲེལ་(འོད་གཞུང་སྤྲན་ཅིས་ཁང་གི་པར་མ་ཤོག་ ༥༩)ནང་། མདོ་ཡུགས་ཀྱི་
བསྟན་ཅིས་མི་འདྲ་བ་དགྲ་དང་། རྒྱུ་མེ་སྤྱི་ཡུགས་དང་། རུས་འཁོར་ཡུགས་ཀྱི་བསྟན་ཅིས་མི་
འདྲ་བ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་ཁྱོན་བཞུ་མས་ནས་ཉེར་གཅིག་ཙམ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་རེ་ཞིག་འཕགས་
པ་གནས་བརྟན་མེ་པའི་ཡུགས་གཞིར་བཞག་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་། རུ་བཀའ་བྱུང་མཐའ་
(༤༠༩)ལས། ཁྲང་ཕུའུ་ཅིས། རྒྱུས་བྱ་མཆོག་གི་མཆན་ཉིད་བཞག་ནས། རུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་དེ་ལྟ་
བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་བྱུང་འདུག་ཅེས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཆད་མའི་རྒྱུས་བྱར་བྱས་འདུག་པས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ན་འདྲ་། ཁྲང་ཅིའམ། ཁྲང་ཕུའུ་ཅི། Confucius (551 BC-479 BC) སྐབས་སུ་
སངས་རྒྱས་ཕེབས་འདུག་པས། བྱི་ལོའི་ཐོན་ཀྱི་དུས་རབས་ལྔ་པ་དྲག་པའི་ནང་ཕེབས་པ་དེ་
འགྲིག་སྟུང་།

སྤྱི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན། རི་སྐད་དུ་རྩེ་
བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་<<སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་
དཔྱད་>>¹⁴ལས། དེས་ན་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
ཡོད། དེའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡོད། དེའི་རྒྱུད་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མེད་པར་ཁས་སྤང་ངོ་། ཞེས་དང་། བཛོ་སྡེ་རྒྱན་¹⁵ལས་
ཀྱང་། བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་བསམ་
མི་བྱུང། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེའང་སྤྱིར་གསུང་རབ་ལ་དབྱེ་སྒྲིལ་མང་སྟེ། ༡) རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་
ནས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། ༢) བཛོ་བྱའི་སྒྲིལ་ནས་སྡེ་
སྒྲིལ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དང་། བླ་མ་གྱི་མཛོ་གཉིས་དང་། ༣) གདུལ་
བྱའི་སྒྲིལ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མཛོ་གཉིས་དང་། ༤) བདག་རྒྱུན་ཀྱི་སྒྲིལ་
ནས་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ། རྩེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ། ཕྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་དང་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་ལའང་སྤྱི་གསུང་
ཐུགས་གྱིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གསུམ། ཐུགས་ལའང་ཐུགས་ཏིང་
ངེ་འཛིན་དང་། ཐུགས་བདེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐུགས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་

14 རྩེ་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲུ་ཚང་། ༢༠༡༥ གསུང་འབྲུམ་དཔེ་བསྐྱར་མ།

ཉ་པ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད། ཤོག་ ༡༣༩ བཅེད་ ༢༠༡

15 རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན། སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲུ་ཚང་། བཛོ་སྡེ་རྒྱན། ཤོག་ ༣༡་ ༡༢༡

དང་བཅས་པ་སྒྲ་མ་རྗེ་བཅུན་པས་སྤྱི་དོན་རྩལ་མཚོ་¹⁶ར་གསལ་བར་
གསུངས་པས་འདིར་མི་འབྱེད། །

སྐབས་འདིར་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡོད་དོ་ཙག་ལ་མི་
གོ་བར། གཙུ་བོར་དྲང་ངེས་དབྱེ་རྒྱུ་གསུང་རབ་དག་སྟེ། དགོངས་
འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དང་། དེ་
དག་གི་སྟོགས་གཏོགས་རྣམས་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་
ཆེན་པོ་མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་¹⁷དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་¹⁸རྣམ་གཉིས་
ཀྱིས་མདོ་གང་དང་གང་ལ་དྲང་ངེས་སྟེ་བའི་ཚུལ་ལས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །

16 རྗེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། སེར་གྱེས་མཁས་སྟན་གྲུ་ཚང་། ༡༠༧༥ གསུང་འབྲུམ་དཔེ་བསྟར་མ།

ཁ་པ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་རྩལ་མཚོ། ཤོག་ ༡༢༢ གྲང་། ༡༢༡

17 རྟོན་པའི་འདས་ལོ་བྱི་ལོ་སྟོན་གྱི་ ༥༤ ཡིན་པར་གཞིར་བཞག་སྟེ། ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་
ན། ཞེས་པ་སྐུ་སྟོར་བཞག་བྱས་ཆོ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་འབྲུངས་ལོ་ནི། བྱི་ལོ་སྟོན་གྱི་ ༡༤༡ དང་། ལོ་
དྲུག་བརྒྱར་བརྟན་ཅུ་ཙ་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བར་འདོད་ཅིང་ལོ་བྱེད་ལོར་བཅིས་པ་དེ་ལྟར་ན། ལོ་
འིལ་པོ་ ༡༥༥ དང་བྱེད་བཞུགས་པས། བྱི་ལོ་ ༡༤༤ ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས། ཡང་ལོ་དྲུག་བརྒྱར་ཉར་
དགུས་མ་ཆང་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ལོ་འིལ་པོ་ ༡༤༤ དང་བྱེད་བཞུགས་པས། བྱི་ལོ་ ༡༤༤ ལོར་
དགོངས་པ་རྫོགས། རང་རེའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གཞིར་བཞག་གིས་ཞིབ་ཅིས་བྱས་ཆོ། འབྲུངས་འདས་ཀྱི་
ལོ་ཆོགས་(142 BC- 144/ 123 CE)གཏན་འཁེལ་ཡིན་མོད། དེང་གི་མཁས་པ་མང་པོས་མགོན་པོ་
སྐུ་སྐུབ་ནི་བྱི་ལོ་ ༡༥༠ ལྷན་ ༡༥༠ བར་བཞུགས་པར་འདོད་པའང་ཡོད་དོ། །

18 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐོར་ནི། འོག་ཏུ་གཟིགས་པར་ཁྱེ།

འདིར་བྱང་དོན་ངེས་དོན་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟེ་ན། དེའང་
 གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་སྤྱེ་ནས་མ་བསྟན་ན། འདྲིས་པར་
 འགྱུར་བས། ཐོག་མར་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ངེས་ཀྱི་བྱང་པར་མི་
 འབྱེད་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་རང་ཏུ་འདོད་
 པ་སྟེ། གཙོ་ཆེར་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ལྷ་བའི་སྐོར་སྟོན་པ་མངོན་པའི་
 རྩེ་སྟོན་དང་། སྦྱོང་པའི་སྐོར་སྟོན་པ་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་སོགས་
 ངེས་དོན་མ་གཏོགས་དགོངས་པ་གཞན་ཏུ་འགྲེལ་དགོས་སུ་མི་འདོད་
 ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེར་སྤྱོད་
 སྐོར་དེ་དག་ནི་མི་འདོད་པར་འདུག་པས། སྐར་ནས་ད་བར་འཕགས་
 པ་གནས་བརྟན་སྟེ་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་འདྲིན་པ་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་འདོད་པ་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་སོགས་
 པས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱབ་མཛད་དགོས་པའི་གནད་འགག་ཀྱང་དེ་ལ་
 ཐུག་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཀྱང་། <<མདོ་སྟེ་རྒྱན་>>¹⁹ལས།
 སྐར་ལུང་མ་བསྟན་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་། །སྦྱོང་ལུལ་མ་ཡིན་གྲུབ་པ་
 དང་། །ཞེས་སོགས་ལའུ་གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱབ་ཀྱི་ལའུ་ཞིག་

19 རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན། སེར་བྱེས་མཁས་སྡུན་གྲུ་ཚང་། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལོག་ ༢ གྲེང་། ༥།

ལོགས་སུ་མཛོད་དགོས་པ་བྱུང་ངོ་། །

སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས།

སེམས་ཅམ་པས་ནི། སྤྱི་ཁྱིམ་བཞིན་ཏུ་གཟུང་བྱུང་བའི་མདོ་དེ་ངེས་དོན་
 དང་། སྤྱི་ཁྱིམ་བཞིན་ཏུ་གཟུང་བྱུང་བའི་མདོ་བྱུང་དོན་གྱི་མདོར་
 བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། <<བྱུང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་>>ལས། ²⁰གསུམ་པ་ནི་
 འདིའི་དོན་གཞན་ཏུ་བྱུང་དགོས་པ་ལོ། །ཞེས་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་
 གྱི། བྱུང་བའི་དོན་དང་། ཞེས་པའི་དོན་གསུངས་པ་དང་། ²¹ཡོད་མེད་
 རྒྱུ་གསུངས་པར་སྟོན་པས་ངེས་པའི་དོན་དང་། ཞེས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི།
 ངེས་པའི་དོན་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་གཉིས་
 གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་<<དེ་ཉིད་>>²²ལས། མདོ་སྡེ་སྡེ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱིམ་
 བཞིན་པའི་དོན་ལ་སྟོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་ལ། འདི་ལ་མེད་པ་ནི་སྤྱི་ཁྱིམ་
 བཞིན་པའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་བྱུང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དབུ་ཕར་རྒྱུད་པའི་ལྷགས།

དབུ་ཕར་རྒྱུད་པས་ནི། ཀྱུན་རྒྱུ་བཞེད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་བྱའི་

20 རྒྱ་ཅོང་ཁ་པ། སྤྱི་ཁྱིམ་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྡེ་པོ། ཞོག་34་ཐེང་མ།

21 རྒྱ་ཅོང་ཁ་པ། སྤྱི་ཁྱིམ་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྡེ་པོ། ཞོག་35་221

22 རྒྱ་ཅོང་ཁ་པ། སྤྱི་ཁྱིམ་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྡེ་པོ། ཞོག་35་224

གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱ་ཇི་བཞིན་རུ་ཁས་སླང་རུ་མི་རུང་བ་གང་
 རུང་གི་མདོ་དེ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། སྐྱ་ཇི་བཞིན་རུ་ཁས་སླང་རུ་རུང་བའི་མདོ་དེ་ངེས་
 དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་ (740-
 795) <<དབུ་མ་སྦྱང་བ>>²³ལས། ངེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་
 བ། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་རུ་མཛད་ནས་
 བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་གཞན་གང་རུ་ཡང་
 དྲང་བར་མི་རུས་པའི་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྱུར་རོ། །དེའི་དོན་
 ཡང་། བརྗོད་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་
 བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་མ་ཟད། དེའི་ཁར་ཚད་མ་དང་བཅས་
 པ་སྟེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་རུ་ཁས་སླང་རུ་རུང་བ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མདོ་ལ་ངེས་
 དོན་གྱི་མདོ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚད་ནའང་དྲང་དོན་
 ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཤེས་རབ་
 སྟོང་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་མི་བཞེད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་བྱུང་
 རོ། །

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས།

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་གང་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་

23 སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ། རྩེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། ས་པ། དབུ་མ་སྦྱང་བ། ༡༥༥་བ་༥།

བུའི་གཙུག་པོར་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་སྒྲི་ནས་དྲང་ངེས་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་
སྟེ། སྟང་ཉིད་དངོས་གྱི་བརྗོད་བུའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པའི་མདོ་དེ་ངེས་
དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། <<དྲང་ངེས་ནམ་འབྱེད་>>²⁴ལས།
དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་དྲང་ངེས་སུ་མཛད་
དེ་བརྗོད་བུའི་སྒྲི་ནས་དྲང་ངེས་སྟེ་བཤོ། །བར་པ་གཉིས་གྱིས་ནི་ཀུན་
རྗོད་སྟན་པ་ནི་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་པས་དོན་སྣ་ཆོགས་སྟན་པ་
དང་། དོན་དམ་སྟན་པ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་སྟོས་པ་ནམ་པར་
བཅད་པའི་རོ་གཅིག་པ་སྟན་པར་བཤད་དེ་འཛོག་ཚུལ་ལོགས་པ་མིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་འདིར་
དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ངེས་དོན་དང་། ཀུན་རྗོད་བདེན་པ་ལ་དྲང་དོན་
དུ་བྱས་ནས། དེ་དག་དངོས་སུ་གཙུག་པོར་སྟན་པའི་མདོ་ལ་རིམ་བཞིན་
ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་བཤོ། །

ཞར་བྱང་འདིར་ཅུང་ཟད་དབྱད་ན། <<འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་
ཟད་པའི་མདོ་>>²⁵ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་
དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྟེ་གང་དག་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་
སྤྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བཤོ། །མདོ་སྟེ་གང་དག་
འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་

24 རྩ་ཚིང་ཁ་པ། སྟོ་སྒྲིང་དཔེ་མཛད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ཞོག་༥༩ བྲིང་༥།

25 བཅོམ་ལྷན་འདས། འཇང་བཀའ་འགྱུར་(ཨ་དར་ཤ་)༥༥། མདོ་སྟེ་མ། ཞོག་ ༡༥༩་བ།

བྱའོ། །མདོ་ལྷེ་གང་དག་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱབ་པར་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་བླ་
བའི་དོན་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་བླ་དོན་ངེས་དོན་གྱི་བྱང་པར་མི་
འདྲ་བ་བརྒྱད་ཐམ་པ་གསུངས་ཤིང་། <<དབུ་མ་ཚིག་གསལ་>>²⁶རྩ།
མདོ་ལྷེ་གང་དག་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བླ་
བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ལྷེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ལྷེ་གང་དག་བདག་
དང་། སེམས་ཅན་དང་། ཞེས་སོགས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་མ་གཏོགས་
བླ་ངས་མི་འདུག་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བར་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་
ནས་བསྟན་པར་འདྲ་ལ། <<ལེགས་བཤད་སླིང་པོ་>>²⁷རྩ། མདོ་ལྷེ་
གང་དག་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བླ་བའི་དོན་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གཉིས་པ་དང་། རྩག་པ་དང་། བརྒྱད་པ་གསུམ་
བླ་ངས་ནས་གསུངས་འདུག་པས། དེ་གསུམ་ནི། དང་པོས་བརྗོད་བྱ་
བདེན་གཉིས་དང་། གཉིས་པས་བརྗོད་བྱ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཇི་ཉུ་བུས་སྟོན་
ཚུལ་དང་། གསུམ་པས་ནི་ནང་གསེས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྟན་པས་བརྗོད་
བྱ་བདེན་གཉིས་བསྟན་པར་འགོ་ལྷགས་བསྟན་པས། བབ་ས་གཅིག་ལ་
བབ་པའོ། །

26 སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གསལ་པ། ལྷེ་དགེ་བསྟན་འཇུག། དབུ་མ་འཕྲ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ། ཤོག་
༡༩་བ་༤།

27 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། སློབ་སླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སླིང་པོ། ཤོག་༥༥་ཐེང་༢།

འོ་ན་དེ་གསུམ་ལས་གཞན་རྣམས་མ་བསྟན་པ་ཅི། དེ་གསུམ་
 གྱིས་གཞན་རྣམས་མཆོན་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་གཞན་རྣམས་དེར་
 འདུས་སམ་ཞེས་སོགས་དབྱད་བྱ་མང་། ད་དུང་མདོ་དེ་ལས་བརྒྱད་
 གསུངས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབ་མི་འབབ་སོགས་ཀྱང་དབྱད་
 དགོས་པར་སྤང་ངོ་། །

གྲུ་ལ་ཡུ་ན་ལ་ཡུ་ཕྱེ་རྒྱ་ལ་ལག་ལ།

སྟོན་པ་བཀའ་བྲིན་ཅན་མུ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་
 རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཏྲ་
²⁸འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཅན་དུས་
 གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་གྲངས་ཀྱི་ཆ་
 ཅས་བསྟར་ཆོ་ངི་ཅན་ཡོད་སྟུང་ན། <<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་>>²⁹ལས།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་སེམས་ཅན་པ་ཤ་
 སྟག་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་སྟོན་སྟེ་པ་བཙུང་སོ་སོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་

²⁸ རྒྱལ་པོ་འདིའི་ལོ་ཆོགས་ལའང་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། འགའ་རེས་མི་ལོ་དུས་རབས་
 དང་པོའི་ནང་བྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། གཞན་དག་གིས་འབྲུངས་འདས་ལོ་ཆོགས་(127-150 CE)
 འདི་ཡིན་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །

²⁹ རྩོམ་ཁྲི་རྩ་ཐ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༡༩༩༤ རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་། ཤོག་ ༥༥-༡༡།

བ་ཡིན་པས། ཕལ་ཆེར་དེ་དག་དང་གནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པས་
ཉན་ཐོས་སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་དབྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རེ་རེ་གནས་
པ་ཙམ་ཡིན་ནའང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་རུས་
པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ལས་གྲངས་མང་ཏུང་ཤེས་རུས་སོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་
ཤིན་ཏུ་ཉམས་དམར་པར་གྱུར་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། མགོན་
པོ་སྐུ་སྦྱབ་འཇིག་རྟེན་ཏུ་བྱོན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་སྤུ་
བ་ཡིན་ལ། དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་བླང་ངེས་རྣམ་པར་སྤྱེ་བའི་
སྟོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་
སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལས་འདས་ཏེ་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་འཇིག་རྟེན་ཏུ་བྱོན་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་རིག་པའི་
ཤིང་རྟའི་སྟོལ་ལེགས་པར་སྤུ་བ་ནི། བླང་རིམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་
ནའང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི། གྲུབ་མཐའ་དམན་མཚོག་གི་རིམ་
པའི་སྟོན་པ་སེམས་ཙམ་པའི་སྟོར་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་དབྱུ་མ་པའི་
སྟོར་བཤད་དོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་³⁰གྱིས་རྣམ་པར་སྤུ་ཚུལ་

30 ལུང་བསྟན་ལས། ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཞེས་པ་ལྟར་ན། བྱི་ལོ་ 356 ལོར་འབྱུངས་ཤིང་། ལོ་
ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་འཛོ། ཞེས་པ་ལྟར་ན། བྱི་ལོ་ 404 ལོར་དགོངས་པ་ཐོགས་པས། (356 CE-

དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ནམ་པར་སྤེལ་ཆུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཐོག་མར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་
 རིས་སྤེལ་ན། མདོ་སྤེད་གོངས་འགྲེལ་ཁྲུངས་སུ་མཛད་³¹ནས་དྲང་
 རིས་སྤེལ་ན། མདོ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་<<ལེགས་བཤད་
 རྟོང་པོ་>>ུ་ས་བཅད་བཞི་མཛད་དེ། སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ནམ་པ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུས་ཆུང་དང་། དེ་
 གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། མདོ་གང་དང་གང་
 ལས་དེ་གསུམ་པོ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་གསལ་བར་བསྟན་
 མ་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལ་རིས་དོན་དང་། མ་བསྟན་
 པ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་ཆུང་བཅས་རྒྱས་པར་གསུངས།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྤེལ་དང་སྤྲོམ་ནམ་གཉིས་

506 CE) ཡིན་ཅོད། ལོ་ཕྱེད་ལོར་བཅིས་པར་གྲགས་པས་ལོ་ཉིལ་པོ་ ༥༥ དང་། དེའང་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བས་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བས་འཆོ་བའི་རྒྱས་ལུན་མི་ལོ་ ༥༥ བྱས་ན་འགྲིག་ཆུང་<<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་>>ན་
 གསལ་བས། མ་མཐར་ཡང་སློབ་དཔོན་འདི་དགྲང་ལོ་ཉིལ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཉུག་བཞུགས་ཡོད་པར་
 གདོན་མི་བཅས། དེ་ལྟར་ན། མ་མཐར་ཡང་འཁྲུངས་འདས་ལོ་ཆོགས་ (356-436 CE) འདི་ཅན་
 བབ། དེང་གི་མཁས་པ་ཁག་གཅིག་གིས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི་རྒྱས་རབས་བཞི་པའི་མི་ཡིན་
 པར་འདོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་(༤༠༠-༤༩༠)རྒྱས་རབས་ལྔ་པའི་མི་ཡིན་པར་ཆད་མའི་
 སྐོར་གྱི་དབྱིན་དེབ་ཅིག་ཏུ་བཞོད་འདུག་པས། དེའང་དབྱད་གཞིར་མཁོ་བར་སྤྲང་།

31 རྩེ་ཅོང་ཁ་པ། སློ་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་རྟོང་པོ། ཤོག་༣༥ བེང་༣། སློབ་
 དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ཆུང་དང་། ཞེས་གསུངས།

མཛད་པའི་ནང་ནས་ས་སྤེའི་བརྩ་བའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྤེ་དགོངས་
འགེལ་གྱི་ཆོག་པལ་མོ་ཆེ་དྲངས་ཏེ། འགེལ་པ་ཞིབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་
ཏེ། <<དྲུང་ངེས་ནམ་འབྱེད་>>³²ལས། བརྩ་བར་དགོངས་འགེལ་གྱི་
སྤྱིང་གཞིའི་ལེའུ་མ་གཏོགས་པ་ལེའུ་ལྷག་མ་ནམས་པལ་མོ་ཆེ་དྲངས་
ཤིང་དཀའ་གནས་ནམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་འདུག་པས།
སློན་དཔོན་འདིས་འགེལ་པ་བྱུར་དུ་མཛད་དགོས་པར་ཡང་མི་སྣང་
ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་གོང་དུ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
གཙོ་བོར་དགོངས་འགེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་། ཞེས་པའི་ས་བཅད་གྱི་
སྐབས་སུ་འང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དུ་བཤད་སྐབས་
དགོངས་འགེལ་གྱི་ལེའུ་ནམས་དྲངས་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་ཞིབ་དུ་
འཆད་ན་འདི་ལྟར།

བརྗོད་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
སློན་པ་ལ་དགོངས་འགེལ་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་དགོངས་པ་ངེས་འགེལ་
གྱི་ལེའུ་དྲངས།

རྟོག་གེའི་སྟོང་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་སློན་པ་
ལ། ལེའུ་གཉིས་པ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་དྲངས།

ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་སློན་

32 རྩ་ཚིང་ཁ་པ། སློ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ཞོག་པ་མེད་པེ།

བ་ལ། ལེའུ་གསུམ་པ་སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་ལེའུ་བྲངས།
 ཐམས་ཅད་ཏུ་རྩ་གཅིག་པའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ། ལེའུ་བཞི་པ་
 རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་བྲངས་པ་སྟེ། <<བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་>>³³ལས།
 འོན་དམ་པ་མཆན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འོན་དམ་
 པའི་ལེའུ་རྣམས་བྲངས་ཤིང་། ཞེས་མང་ཆོག་གསུངས།
 ཆོས་རྣམས་གྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ། ལེའུ་བྱུག་པ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་
 གནས་གྱི་ལེའུ་བྲངས།
 ཆོས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ། ལེའུ་བདུན་
 པ་འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱི་ལེའུ་བྲངས།
 རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་སྟོན་པ་ལ། ལེའུ་ལྟ་པ་སློ་གྲོས་ཡངས་པའི་ལེའུ་
 བྲངས།
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་བྱུབ་པར་སྟོན་པ་ལ། འོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ལྷན་དང་། སྦྱན་རས་གཟིགས་གྱི་ལེའུ་སོགས་ལས་ཐོར་བྱ་
 ཅི་རིགས་བྲངས།
 ཞི་ལྷག་གི་རབ་དབྱེ་སྟོན་པ་ལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བྱམས་པའི་ལེའུ་བྲངས།
 ས་བཅུ་འི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ལ། ལེའུ་དགུ་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་གྱི་

33 རྩ་ཅོད་ཁ་པ། སློ་སྦྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། ཤོག་34 བྱིང་24

ལེའུ་བླ་པེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་རབ་དབྱེ་སྟོན་པ་ལ། ལེའུ་བཙུ་
པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ལེའུ་བླ་པེ།

དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་
བཤད་བྱ་ཙུ་བར་བཟུང་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་པ་གཙོ་བོ་<<རྣམ་པར་གྲུན་
ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་བ་>>མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་
ལྷགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ལ་སོགས་པ་དཀའ་གནད་དུ་མ་སྟོན་པ་
ལའང་བྱང་ས་སོགས་སུ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་ཉིད་གཞིར་བཞག་
སྟེ་གསུངས་པས་ན། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་
འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུབ་བོ། །

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་པེ་ཁྱི་མཚན་ལྟེན་སྟེན་ན། གོང་དུ་
སྟོན་པ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་
པའི་སྐབས་སུ་<<བསྐྱབ་བ་³⁴>>ཅུ། <<མདོ་དགོངས་འགྲེལ་>>ཀྱི་དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ལེའུ་འི་ཆོག་ཆ་ཆང་བླ་པེ་པས། མདོ་
ཆོག་རང་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བླ་པེ་དོན་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་
ལོ་གསུམ་པ་པེ་པེ་དོན་ཡིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

34 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། སེམས་ཙམ། ཞི་པ། རྣམ་པར་གྲུན་ལ་དབབ་
པ་བསྐྱབ་བ། ཤོག་ ༥༩་བ་ ༥།

འཕགས་པས་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་བཞིན་བཞིན་པར་གྲུབ་
ལ། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། འཕགས་པའི་གཞུང་གཞན་<<མངོན་པ་ཀུན་
བདུས་>>ལས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་གཞི་བརྒྱད་དམ་བཅུ་
གཅིག་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅམ་པའི་སྒྲོལ་གསལ་
བར་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །

དེའང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་གནོད་
བྱེད་གསུམ་རེའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་དོན་དུ་འཆད་པ་འདི་ལྟར།

འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་ནི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཤེས་
དུག་པོ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཏེ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བག་ཆགས་
དང་། མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་སྤྱོད་དོན་དུ་སྤྱང་བ་གཉིས་ནི་
ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱོད་དོན་ཡོད་པར་
བསྟན།

དགོས་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་འདུལ་དགོས་པའི་
གདུལ་བྱ་བྱེད་མདོ་གཉིས་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཆེད་དོ། །

སྤྱོད་པའི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། སྤྱོད་དོན་ཡོད་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་
པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་

ལ་དགོངས་ནས་ཚས་ཐམས་ཅད་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་
གསུངས་པའོ། །

དགོས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་འདིའི་ལྟ་བ་ལ་བྲང་
བའི་ཆེད་དོ། །

སྤྱི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་
གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྲང་དོན་རྒྱ་འགོ་ཚུལ་
གཅིག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་
གཞི་ཡིན་ན། དེའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། འཁོར་ལོ་བར་
པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། འཁོར་
ལོ་དང་པོའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་ན། དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
ཀྱང་། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་ན། དེའི་བརྗོད་བྱ་མིན་
པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་ཀྱི་ཆེད་རྒྱ་བའི་གཏུལ་
བྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་<<བྲང་ངེས་རྣམ་
འབྱེད་>> ³⁵ལས། འདི་བྲང་དོན་རྒྱ་འཆད་ཚུལ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོ་
ལས་གཟུང་འཛིན་གསུངས་པ་བྲང་དོན་རྒྱ་འགོ་ལུགས་དང་ཆེས་ཤིན་

35 རྩི་ཚུལ་ཁ་པ། སློ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ཤོག་ ༥༠ གྲང་༢།

ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། ༡) འདི་ལྟར་མིག་གི་ནམ་ཤེས་ནམ་སྒྲིན་གྱི་བག་ཆགས་
 ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ས་བོན་སྒྲིན་པ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ས་བོན་དང་སྣང་
 བ་ལ་དགོངས་ནས་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པའི་དོན་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་
 དོན་ཏུ་མི་བྱང་ལ། གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཏུ་འཆད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ༢) ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཡོད་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་
 དོན་ཏུ་འཆད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མ་སྟེ་བར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་
 ཡེ་མེད་ཏུ་འདོད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གནེལ་ཡལ་མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་ཡལ་ཡལ་ཕྱི་ལྷ་མ།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱིར་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་
 དང་བཅས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་ཏུ་མཛད་པའི་ནང་ནས་བསྟན་
 བཅོས་ཆེན་མོ་《དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་དུག》ཞི་རིགས་པ་གཙོ་
 བོ་དང་། 《བསྟོད་ཆོགས་》ཁག་ལས་ཀྱང་རིགས་པ་ཐོར་བྱ་གསུངས་
 པ་སོགས་རིགས་པའི་སྟོན་དབུ་མའི་སྟོལ་གསལ་བྱེད་ཏུ་མཛད་པར་

མ་ཟད། <<མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱུ་པ་>>ནི་ལྷུང་གི་སློ་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་
བ་གསལ་བྱེད་དུ་མཛད་པ་སོགས་ལྷུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་སྤྱི་དང་། ལྷུང་པར་དུའང་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་སྤྱེ་བར་
མཛད་དོ། །

དེའང་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཀའ་ནས་བྲང་ངེས་རྣམ་
པར་སྤྱེ་ཚུལ་དང་། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བཀའ་ནས་བྲང་ངེས་
རྣམ་པར་སྤྱེ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཙ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉིར་བཞི་
པ་³⁶ལས།

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། །

ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བྱེད་ན། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། །

རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པར་ཁྱོད་ལྟོ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ལན་མང་དུ་གསུངས་
པ་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པར་བསྐྱབས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཁག་དུ་
ཉི་མ་ཤར་ཤར་ཡིན་པས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་<<བྲང་ངེས་རྣམ་

36 སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐབ། ཟླ་དགེ་བཤུན་འཁྱུར། དབུ་མ་ཚ་པ། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། ཤོག་ ༡༩

འབྱེད་>>³⁷ཏུ། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 ན་བཅིངས་སྒོལ་དང་སྒྲུང་དོར་དང་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་
 ལྟོང་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐར་ཐུག་པར་
 འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་འདི་ནི། མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་
 མདོ་དང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཞན་
 ཏུ་བྲང་ཏུ་མི་བྲང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་ངེས་དོན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པར་ལྟོན་པའི་མདོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་རིམ་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་ལྟོན་པའི་ཤིང་རྟའི་
 སྒོལ་སྒྲེབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་བཀྲལ་ནས་བྲང་ངེས་
 རྣམ་པར་སྤྱེ་ཚུལ་ཡང་། ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྷ་པ་³⁸ལས། །

གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན། །

37 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། སློ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ཞོག་ ༩༠ ཟླ་དུ་

38 སློབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ། རྗེ་དགེ་བཤུན་འགྱུར། དབུ་མ་ཚ་པ། དབུ་མ་ཅ་བ་ཤེས་རབ། ཞོག་ ༡༩

འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །
 གང་ཞིག་སྟོང་དང་འགགས་པ་ལས། །
 ཟླ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར་བར་འདོད། །
 སྤངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ། །
 ཆད་པ་མེད་པ་ཉག་མེད་པ། །
 འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །
 དེ་ནི་ཟླ་ངན་འདས་པར་བརྗོད། །

ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཚུད་ལན་མཇུག་པའི་སྟོན་ས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་
 པ་ལ་བདེན་པ་བཞིན་སྤང་དོར་དང་འཇུག་ཕྱོག་མི་རུང་ཞིང་། དེ་
 མེད་ན། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་རུང་ནའང་། ཕྱོག་
 སྟོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤིན་
 ཏུ་རུང་བར་གསུངས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་རྟོན་འབྱུང་གི་དོན་རུ་བཀྲལ་
 བས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་རུའང་<<བྲང་ངེས་རྣམ་
 འབྱུང་>>³⁹ལས། དེའི་ལན་དུ།

གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན། །
 འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །

39 རྩ་ཚིང་ཁ་པ། སྟོ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། ཤོག་ ༩༡ བྲང་། ༡༡

ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་གི་རྟེན་འབྲེལ་
 མི་རྒྱུང་བས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པའི་སྟོགས་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་དོ་ཞེས་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རྒྱ་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
 ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་
 འབེབས་པས་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་
 གསུང་རབ་ཀྱི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་རྒྱུང་བཤད་ཀྱང་
 མེད་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་སྟོ་གཞན་ནས་དེ་དག་དྲང་
 དོན་རྒྱ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་མེད་པས། དེ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་རྒྱ་
 ཤིན་རྒྱ་འབྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་ཐབས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོན་པ།

དེ་ནི་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། བྱེ་བྲག་རྒྱ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་སྟོ་ནས་དབུ་མ་
 པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་རྒྱ་རྗེས་འབྲང་གི་སྟོབ་
 དཔོན་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་དབུ་མ་ཐལ་རང་སོ་སོའི་སྟོལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 ལ། དེའང་བྱང་རིམ་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ན། སྐས་ཀྱི་ཐུ་བོ་སྟོབ་དཔོན་

འཕགས་པ་ལྟ་⁴⁰དང་། སློབ་དཔོན་ལྷུ་འི་བྱང་ཆུབ། སློབ་དཔོན་དཔལ་
 བོ་(80-150 CE)⁴¹ལ་སོགས་པ་དབུ་མ་པའི་མཁས་པ་མང་དུ་བྱོན་པ་
 དེ་དག་གིས་ནི་ཐལ་རང་སོ་སོར་གསལ་ཁ་ཐུ་བ་མེད་ཅིང་། བྱད་པར་
 དུའང་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་བྱིས་ཀྱི་ཐལ་རང་གི་སློབ་
 དཔོན་ཀྱན་གྱིས་ཚད་མར་མཛད་པས། གཞུང་བྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་
 ལྟར་ནས་གྲགས་སོ། །

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་(470-550)ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་
 འགྲེལ་པ་<<བུ་རྩེ་པུ་ལི་ཏ་>>མཛད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་(500-
 570)ཀྱིས་<<ཤེས་རབ་སློན་མ་>>ཏུ་སློན་མང་དུ་བཟོད་པའི་སློན་ནས་
 དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་བྱེ་ལ། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་
 (600-650)<<ཆོག་གསལ་>>⁴²ལས།

སློན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་
 གིས་མཐོང་ངོ་། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཏན་ཆོགས་
 དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་བྱིར་དང་ཞེས་གང་སྟེ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་

40 དེང་སང་མང་པོས་བྱི་མོའི་དུས་རབས་གསུམ་པའི་མི་ཡིན་པར་འདོད།

41 བྱི་མོའི་དུས་རབས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་མི་ཡིན་པར་འདོད་ཚུལ་དུ་ཐོག་ན་གསལ།

42 སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། ལྷེ་དགེ་བསྟན་འཕུར། དབུ་མ་ལ་པ། དབུ་མ་ཆོག་གསལ། ཤོག་
 ༥་བ་༥།

སོ། རིམ་རིམ་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ ཞེས་སོགས་དང་། ⁴³དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་
 གི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚང་བར་⁴⁴(འཆད་
 པར་?)བྱེད་པ་ན། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་
 མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་གཞན་
 ལས་བྱུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟས།
 ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། རྟོགས་ནི་གང་ལ་འང་ཡོད་
 མིན་པ། དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། ལྷན་ཀ་བརྗོད་པར་རྟུས་
 མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་དོ། རྗོད་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་
 ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། དེས་ན་ང་ལ་སྦྱོན་དེ་ཡོད། ང་
 ལ་དམ་བཅས་མེད་པས་ན། ང་ལ་སྦྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། གལ་
 ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་
 བོ། རྟུབ་པའང་བརྗོད་པར་བྱ་ན་དེ། མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ལྷན་ཀ་
 མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་དབུ་མ་པས་རང་གི་

43 སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གསུམ་པ། ལྷ་དགེ་བཤུན་འཕྱུར། དབུ་མ་ལ་པ། དབུ་མ་ཆོག་གསལ། ཤོག་
 ༩་ན་ལ།

44 མ་དཔེར། ཚང་བར། ཞེས་གསལ་ཡང་། འཆད་པར་ཞེས་པ་ཡིན་ན་སྟུམ་སྟེ། སློབ་དཔོན་
 ལངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མི་དགོས་སར་ཡང་འཆད་དགོས་པར་བྱེད་པ་ནི།
 སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་དགའ་ཞེན་ཡོད་པ་གསལ་བར་བྱས་
 པ་ཅི་མ་རེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཚོ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ལྷུང་ཚན་དང་པོས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྦྱོན་བརྗོད་པ་རྣམས་མི་
འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷུང་ཚན་གཉིས་པས་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་བྱབ་པར་བསྐྱབས་ནས་
ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སློབ་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་
ལྟར་ཡང་<<བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་>>⁴⁵ལས། དབུ་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་ཀྱིས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་བཀའ་བ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྦྱོན་བརྒྱུད་བ་མི་
འཇུག་པར་སྦྱོན་པའི་སྐབས་སུ་ཚིག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་
རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དང་། དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་
སྤྱོད་བྱེད་དང་། བརྗོད་སྟོགས་ལ་གནོད་བྱེད་མང་ཏུ་བསྟན་ནས་ཤིང་
རྟའི་སློབ་སྤྱོད་ལ། བརྒྱུད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཚོས་སྦྱོང་གི་
འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རང་རྒྱུད་འགོག་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་
ཤིག་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས།

སྤྱིར་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྤྱོད་བཞེད་པའི་སློབ་ནས་
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་སྤྱོད་བར་མ་ཟད། སྐབས་དེར་ཡང་སྤྱོད་དོན་

45 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། སློབ་སྦྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ཤོག་ ༡༧༠-༡༡

མི་བཞེད་པའི་དབུ་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་བྱང་ཡོད་པ་ནི། <<ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་>>ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་སྤངས་ནས་སྤྱི་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འདོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་དེ་སྟོགས་སྤར་བཟུང་ནས་དགག་པ་མཛད་པས་ཤེས་སོ། །

གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེས་<<ཉི་ཁྱི་སྤྲང་བ་>>⁴⁶ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡང་གང་ཞིག་དང་། ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤང་ཕྱིར་དང་ནི། །རྟོན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྐྱུས་པ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་དབང་རུ་མཛད་ནས་སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ནས་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་དང་སྤྲ་བ་ཉིད་འགོག་པ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཤེས་བུའི་སྤྱི་བ་པའི་སྟོགས་གཅིག་སྤངས་པར་རྟོན་པ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱད་པར་རུ་བྱེད་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་པ་སྟེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙུན་པས་སྤྱི་རོལ་དོན་འཛིན་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པས། སྤྱི་དོན་མེད་པར་བཞེད་པའོ། །

46 འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤེ། སྒྲོ་མང་དཔེ་མཛད་ཁང་། ༢༠༠༢ ཉི་ཁྱི་སྤྲང་བ། ཞེག་ ༡༧

དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་སྡོན་རྒྱ་མི་བཞེད་པའི་
 དབུ་མ་པའང་བྱང་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་སྡོན་མི་བཞེད་པའི་དབུ་མ་
 རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་(725-783)རང་གིས་སྡོན་མི་
 ཡིན་ཏེ། <<དབུ་མ་རྒྱུན་གྱི་རང་འགྲེལ་>>⁴⁷རྒྱ་མི་དོན་བཞེད་མི་བཞེད་
 གྱི་ལུགས་གཉིས་ཀ་བཀོད་ནས། སྡོན་བཞེད་པ་ནི། སྤྱག་པོ་བཀོད་
 པ་དང་། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ལེན་དང་། ཚེས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་དང་མཐུན་པ་དང་། བྱད་པར་དུའང་
 མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་བྱངས་སུ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་
 པའི། འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་
 འདུ། ཞེས་སོགས་བྱངས་ཤིང་། ཐ་སྙད་རྒྱ་མི་ལོ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་པར་ཚེས་ཐམས་ཅད་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་
 དགོས་པ་ནི། རང་འགྲེལ་དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟོག་ནས་
 སུ། རིགས་པའི་སྤྱབ་སྤྱོད་ལས་འབྱེད་པ། རྟོག་དག་དེ་མུར་ཇི་བཞེན་
 དོན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་ཐོབ། ཅེས་སོགས་ལུང་རིགས་གྱིས་རྒྱས་
 པར་བསྟུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟེན་

47 སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ། རྟེན་གཤེགས་ལྟར། དབུ་མ་ས་པ། དབུ་མ་རྒྱུན་གྱི་རང་འགྲེལ། ཤོག་

སྒྲིལ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་<<ལྟ་བའི་བྱད་པར་>>⁴⁸ལས། བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་
པར་སྒྲིལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་སྒྲི་
གསུམ་ལ་སོགས་པ་མཁན་པོ་དག་ལས་ཐོས་པ་དང་། གསུང་རབ་མདོ་
ལྡེ་དང་། བསྟན་བཅས་ལས་བྱད་བའི་དོན་མདོ་ཅམ་ཞིག་བརྗེད་བྱང་
དུ་བྱས་པ། ལྷ་ཚྭ་རྒྱ་གྲ་རྒྱ་ནས་དབུ་མའི་ཀླ་རི་ཀླ་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་
ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་
པ་དང་། བར་གྱི་མཁན་པོ་ཤུན་རྒྱེ་ཏ་ཞེས་བྱ་བས་ལྷ་ཚྭ་ལྷ་སྐ་གས་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་བཤད་པའི་བསྟན་བཅས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་
མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དུ་དེའི་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་བསྐྱབས་ལ། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅས་དབུ་མའི་རྒྱན་
ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་མཛད་དེ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅས་ལྷགས་ཅུང་ཟད་མི་
མཐུན་པ་གཉིས་བྱང་བས། ལྷ་ཚྭ་རྒྱ་བྱས་མཛད་པ་ལ་ནི་མདོ་ལྡེ་
པའི་དབུ་མ་ཞེས་བཏགས། ལྷ་ཚྭ་ཤུན་རྒྱེ་ཏས་མཛད་པ་ལ་ནི་རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་ཞེས་བཏགས་སོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་ནང་
ལེགས་སྒྱུར་གྱི་མཆན་འགའ་ཡོད་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར། ལྷ་ཚྭ་རྒྱ་གྲ་

48 སྒྲིལ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ལྷེ། ལྡེ་དགེ་བསྟན་འཕུར། ལྷ་ཚོགས་རྫོ། ལྟ་བའི་བྱད་པར། ཤོག་ ༢༡༣་བ་༡།

རྒྱ་ན་ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་སྤྱ་རྒྱུ་དང་། གྲ་རི་གྲ་ཞེས་པ་ཆོག་ལེའུར་
བྱས་པ་སྤྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་བེད། སྤྱུ་རྒྱི་ཏ་ཞེས་པ་ནི་ཞི་བ་འཛོ།
ཡུ་ཚྭ་ཡུ་སྟོ་ག་ཞེས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་སྟོགས་མེད། ཡུ་ཚྭ་རྩ་བྱ་ཞེས་
པ་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཞིང་། ཆོག་དོན་གཞན་རྣམས་ནི་གོ་
སླ་བས་བཤད་པ་མ་བྱས་སོ། །

དེ་བཞིན་རྩ་<<བླ་པེ་རྣམ་འབྱེད་>>ལས་ཀྱང་། དེས་ན་
འདི་འདྲ་བའི་ལུགས་ཀྱང་རེ་རེ་ཅམ་བྱང་མོད་ཀྱང་། གཞུང་རྒྱས་པར་
བཅམས་ནས་ཐ་སྙད་རྩ་བྱི་རོལ་མེད་པའི་རྩལ་གྱི་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་
ནི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོས་སྟོལ་བྱེ་བར་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བཞེད་
པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་སློབ་དཔོན་ལེགས་
ལྡན་གཉིས་ནི་པལ་ཆེར་སྤྱོད་སྟོག་མཉམ་ཞིང་། གཉིས་ཀའང་སློབ་དཔོན་
དགོ་འདུན་སྤྱོད་གི་སློབ་མ་ཡིན་ཡང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་
སྤྱོད་བཞེས་པ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་
སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་འདས་པའི་འོག་རྩ་<<བྱུ་རྩ་ལྟ་>>སྟོགས་
གཟིགས་ནས་དགག་པ་མཛད་ལ། ཁོང་ནི་སློབ་མ་ཏ་ཅང་མང་བ་
དགོ་སློང་སྟོང་ཕྱག་རྩ་མ་རྩེས་སུ་འབྲང་བས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དེ་

ཤིན་ཏུ་དར་བར་མཛད་ཚུལ་<<རྒྱ་གར་ཚོས་འབྱུང་>>⁴⁹ན་གསལ་བར་
མ་བཟད། <<དེ་ཉིད་>>⁵⁰ལས། སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་(སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་དང་ལེགས་ལྡན་)མ་བྱོན་གྱི་བར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་མཐའ་
དག་བསྟན་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལས། སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་
འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལྷགས་གཉིས་ནི་
ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་དེ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལྷགས་ནི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པ་མ་
ཡིན་པར། སེམས་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་བཞེད་པ་
ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་མཐའ་གཞན་འགོག་
པར་མཛད་པས། ལེགས་ལྡན་སྐྱ་འདས་པའི་འོག་ཅམ་ནས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་པ་འང་ནང་དུ་སྡེ་གཉིས་སུ་གྱེས་ནས་ཚོད་པ་བྱུང་དོ། །ཞེས་
ཀྱང་གསུངས་འདུག།

འདིར་ངེས་དགོས་པ་གཅིག་ནི། གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་
འབྱེད་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་
ཚུལ་ཞིག་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་
འབྱེད་ཅེས་པ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་ལ་
དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་དོན་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཅེས་
པ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་ཆོག་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་སྟེ། འདི་

49 རྩ་བུ་རྒྱ་རྒྱ་མ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༡༩༩༩ རྒྱ་གར་ཚོས་འབྱུང་། ཤོག་ ༡༧༡-༡༧༢

50 རྩ་བུ་རྒྱ་རྒྱ་མ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༡༩༩༩ རྒྱ་གར་ཚོས་འབྱུང་། ཤོག་ ༡༧༢-༣༡

ནི་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འདི་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོའོ་ཞེས་བྲང་ངེས་
འབྱེད་པ་ལ་བཟུང་། །དེ་དང་མཐུན་པར་<<བྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་>>
⁵¹ལས་ཀྱང་། འདིའི་དོན་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་བྲང་ངེས་འཛོག་པ་ན། གསུང་རབ་ཉིད་བྲང་ངེས་ཀྱི་མཚན་
གཞིར་གཟུང་ལ། གཞན་དུ་བྲང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོན་ལ་བྲང་ངེས་
སྲུ་འཛོག་པ་ན། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་བྲང་ངེས་སྲུ་བྱ་ཉི། སའི་
དངོས་གཞི་ལས་གང་བྲག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་ཆོས་ལ་
ཆོག་དོན་གཉིས་དང་། དོན་ལ་བྲང་ངེས་གཉིས་དང་། ངེས་དོན་ལ་
རྣམས་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡི་ཤེས་ལ་རྟོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འདི་ལ་འང་མཁས་པ་དག་གི་དགག་གཞག་སྣ་ཆོགས་
ཡོད་ཀྱང་འདིར་མི་སློང་། །

བཞེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ཆུང་ལས་གསུངས།

དེའང་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་གནད་རྣམས་འདིར་གསལ་བར་
བྱེད་ཆུང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མཐའ་དག་པར་ཞིབ་དུ་བཤད་ན་ནི་པོད་

51 རྩ་བའི་ཁ་པ། རྒྱ་གྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྐྱེད་པོ། ཞུག་ 447པ།

ཆེན་པོ་དེའང་ལོངས་པར་འགྱུར་བས། ཅུང་ཟད་བཤད་ན། མཆོད་
 བརྗོད་སོགས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཟིན་ནས། གཞུང་དངོས་
 གཞི་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ནི་གཞུང་འདིའི་
 བརྗོད་བྱ་དངོས་གཞི་ཡིན་པས། དེ་སྟོན་པ་ལ། ⁵²མདོ་སྡེ་དགོངས་
 འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོགས་དང་། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ནི་འདིར་
 ལུགས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དང་པོ་དེའང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་
 ས་བཅད་བཞིའི་སྟོན་ནས་བཀྲལ་ཏེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། དེ་དག་མདོ་
 གང་ལས་བྱད་སྤྱེ་ནས་གསལ་བར་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་སྟོན་ནས་འཁོར་
 ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་གསལ་བར་བཤད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་
 པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་སྤྱེ་ཚུལ་འཆད་པ་
 ལ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ངེ་ལྟར་བརྟེན་ཚུལ་ཁྲུངས་དང་བཅས་
 པ་དང་། ⁵³དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་
 བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོ་སྟར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་བྱང་ས་དང་
 བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་པ་གནད་གཅིག་ཏུ་བབ་པ་དང་། དེ་དག་ལས་
 ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་

52 རྩ་ཅོད་ཁ་པ། སྟོ་སྟོང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། ཞུག་ ༤་ 20།

53 རྩ་ཅོད་ཁ་པ། སྟོ་སྟོང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། ཞུག་ 40་ 4།

གསུངས་ཚུལ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཁྱུངས་གདུགས་སའི་བྱམས་ཆོས་
གཞན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་⁵⁴དགོངས་གཞི་བཞིའམ་བརྟན་སོགས་
དང་། དབུས་མཐའ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ཡོད། ཅིས་
པའི་རྒྱུ་པ་དང་པོས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་
ནས་ཡུམ་བར་མའི་སྤྱི་ཟླ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་
མ་ཡིན། ཞིས་པས་དེའི་དགོངས་གཞི་བསྟན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་
ཡོད། དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། ཞིས་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོས་སྤྱི་དོན་
བསྟན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ཏེ། གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་རྩིས་
གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོད་པ་དང་། ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ལོག་ཤིས་
སྤྱི་བསྟན་པ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་⁵⁵འཕགས་པའི་རྩིས་འབྲང་སྟོབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉིན་(400-480)⁵⁶ དང་། སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གྲོས་བརྟན་པ།
(475-555) སྟོབ་དཔོན་སྤྱོད་སྤྱང་། (480-540) དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་
པ་(600-660) བཅས་ཀྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན།

དེ་ནས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་རྒྱས་པ་

54 རྩི་ཅོང་ཁ་པ། སྟོ་སྤྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞུག་ ༥༡་ ༩།

55 རྩི་ཅོང་ཁ་པ། སྟོ་སྤྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞུག་ ༥༤་ ༡༥།

56 འཁྱུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་འདི་དག་དེར་གྱི་སྤྱི་རྒྱལ་མཁས་པ་དག་དང་བླ་མོ་སོགས་སྤྱི་བཞུགས་
འདུག་ཀྱང་། ད་དུང་ཞིབ་དཔྱད་དགོས་པ་མང་མོད། རེ་ཞིག་དཔྱད་གཞིར་བཞུགས་ཡོད།

དང་། འཕོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བྱང་ས་དང་བསྐྱ་བ་དང་ཐེག་བསྐྱས་
གསུམ་ལས་གསུམ་རེ་གསུམ་རེ་གསུངས་པ་བསྐྱེམས་ན་མི་འདྲ་བ་ལྟ་
བྱུང་སྟེ།

བདག་ཉིད་ཏུ་འགལ་བས་འགྲུབ་པའི་རིགས་པ།

བདག་མང་པོར་འགལ་བས་འགྲུབ་པའི་རིགས་པ།

ངོ་བོ་འདྲེས་པར་འགལ་བས་འགྲུབ་པའི་རིགས་པ།

མིང་མ་བཏགས་གོང་ན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ།

མིང་སྒྲ་ཉོག་ལ་རག་མ་ལས་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་བཅས་སོ། །

དེ་ནས་ལྷགས་འདྲིའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ལ་
སོགས་པའི་སློ་ནས་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་གསལ་
བར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབུ་མ་
པའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། བཤོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་སོགས་
ཀྱིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་མདོའི་ཁྲུངས་གང་ཡིན་དང་། བཤོན་པོ་སྐྱ་
སྐྱབ་རང་གིས་ཤིང་རྟའི་སློལ་རི་ལྟར་འབྱེད་པ། དེའི་རྗེས་འབྲང་ལ་
ཐལ་རང་གི་སློབ་དཔོན་ཁག་གཉིས་ལས་བྱུང་མཐའ་དམན་མཚོག་
གི་རིམ་པ་བྱས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་སྟོན་དང་། དེའི་ནང་ནས་བྱུང་རིམ་
ལྟར་རང་རྒྱུད་པའི་སློལ་འབྱེད་མཁན་པོ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་

ལྷགས་ཏེ་མདོ་མྱེ་སྤྱད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་སྐྱར་དང་། དེ་ནས་
སྐྱབ་དཔོན་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐུ་གིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱད་པའི་དབུ་མ་རང་
རྒྱད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྤྱལ་ཕྱེ་ཚུལ་དང་། ལྷགས་སོ་སོའི་འདོད་པ་གཙུག་
དག་ཁྱད་ས་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་ཤིང་གསལ་བར་གསུངས། ལྷག་པར་
དུའང་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགག་བྱ་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པ་བཞེད་མི་བཞེད་ལ་བྱག་ཚུལ་ནི། གཞུང་འདིའི་གོང་འོག་མང་
པོར་ལན་གཅིག་ཅེས་མིན་པར་ལུང་རིགས་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐྱབས་
ཤིང་། སྐྱབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་གྱིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་
དུ་བཞེད་པའི་ཁྱད་ས་ནི། དེས་མདོ་མྱེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཀྲལ་
ཚུལ་དང་། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་དང་། ཚེས་ཅན་མཐུན་སྤང་བའི་སྐབས་
ཀྱི་ཚྭ་ལན་སོགས་ལས་གསལ་བའི་སྐྱར་སོགས་གཞུང་ལྷགས་རབ་
འབྱམས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེགས་པའི་ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་
དེ། གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མི་སྤོ། །

དཔལ་ལུན་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཁྱད་ཚེས་ཀྱི་ཚ་བ་བྱག་ས་ནི་རང་བཞེན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བྱར་འདོད་
པ་དེའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། ལྷགས་འདིའི་དགག་བྱ་གང་ཡིན་ལུང་
རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ངོས་བབྱང་ནས། ཀྱན་བརྟགས་དང་
ལུན་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བབྱང་ཚུལ་དང་། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དགག་
བྱ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལྷིང་དང་། དགག་བྱ་དེས་སྤྱོད་པའི་

བདག་མེད་གཉིས་པོ་ནི་ཐེག་དམན་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་
 གྲང་གསུངས་པའི་ཁྱད་སྡེ་བཅས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་ལུགས་འདིའི་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་ཡོད་པ་
 དཔེར་ན། ཡོངས་གྲགས་དཀའ་གནད་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་
 པ་དེ་དག་གི་ཉུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་འོག་ཉུ་ལུགས་འདིའི་འཁོར་
 ལོ་གསུམ་⁵⁷ཀྱི་དྲང་ངེས་སྡེ་ཚུལ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
 པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་དང་། དུམ་གྱི་མདོའི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལཱ་ལས་
 གསུངས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་སྡེ་བཅས་པ་
 ཞིབ་དུ་གསུངས་པའི་མཐར། དགག་བྱ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་སྟེ། དེའང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་
 ཐང་དང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདུན་གྱི་རིགས་པས་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་
 དུ་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པ་ནི། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་
 གཏན་ཆོགས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། མཐའ་བཞི་ལས་
 མི་སྟེ་བའི་རིགས་པས་གཞི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པ་ནི།
 བརྟེན་ནས་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་
 བསྐྱབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་བསྟན། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་འགོག་
 པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ཙུ་བ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་དང་
 འགྲེལ་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གཅིག་བཅས་ཀྱིས་བཀག་ཚུལ་རྒྱས་

57 རྩི་ཚིང་ཁ་པ། རྩི་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྟངས་ལོ། ཞོག་ 2007་ལོ།

པར་བཤད། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དགག་སྐྱབ་གང་
ཡིན་བརྟགས་ཏེ་དགག་པའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཕྲ་མཛད་པ་ནི། ལྟ་བ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་མཐོ་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་
ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ནི་དབུ་མཐམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་མད་རྩ་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་བཟླན་བཅོས་
འདིར་གསལ་བར་བྱེད་ཚུལ་རགས་རིམ་ཞིག་ངོ་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
ཞིབ་རྩ་འཆད་ན། གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་ཆེན་རྩའང་འགྱུར་འགོ་བས།
རེ་ཞིག་དེ་ཅུམ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱས་སོ། །

ལྷ་ཡུལ་ཅེན་པ་ལག་། རྟེན་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ།

མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
དང་དབུས་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་བྱམས་ཆོས་རྣམས་དང་། ས་སྡེ་ལྷ་
དང་སྡེ་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་
དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་དང་ཉི་ཤུ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་དང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་སོགས་པ་

སློབ་དཔོན་སློབ་གྲོན་བརྟན་པའི་གཞུང་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱེས་ལ་
 སོགས་པ་སློབ་དཔོན་སློགས་སྤང་གི་གཞུང་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ལ་
 སོགས་པ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་
 འགྲེལ་བཤད་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་བརྩམས་མང་
 པོའི་སྟོང་པོའི་གནད་དོན་མཐའ་དག་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་
 ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བཀྲལ་བས་ན། སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་
 བསྟན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོས་ཏེ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ཡིན་ནོ། །

སློབ་གྲོན་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་
 དང་། རིགས་ཚོགས་རྒྱུག་དང་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་
 སློབ་དཔོན་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་གཞུང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་སློབ་དཔོན་
 འཕགས་པ་ལྟའི་གཞུང་དང་། འུ་རྩེ་སྤྱི་ཏེ་ལ་སོགས་པ་སློབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་གཞུང་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་ཤེས་
 རབ་སྟོན་མ་ལ་སོགས་པ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་
 དང་། ཚ་འཇུག་བཞི་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་
 བ་གྲགས་པའི་གཞུང་དང་། བདེན་གཉིས་ཚ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་སློབ་
 དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོའི་གཞུང་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ཚ་འགྲེལ་ལ་སོགས་
 པ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་གཞུང་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་
 སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་གཞུང་སྟེ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་

བསྟན་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་གནད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དག་བསྟན་
བཅོས་འདྲིར་སྦྲངས་པས་ན། དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ལ་སྟོས་ནས་
ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་རྒྱ་གར་པའི་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ། དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་
རྟའི་སྟོལ་གཉིས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་བཤད་པོད་གྲངས་བརྒྱ་
ཕྱག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་རྣམས་པོད་གཅིག་ཏུ་
བསྟུས་ནས་བཤད་པས་འདུས་ཆེ་བ།

དེའང་ལྷགས་སོ་སོར་མ་འབྲེས་པར་བཤད་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ།
དཀའ་བའི་གནད་དག་ལྷང་རིགས་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་
སྤུངས་ཞིབ་པ།

བཤད་ཡམ་ཟེར་སྟོས་ཅམ་ལ་མི་རྟོན་པར་སྟོབ་དཔོན་སོ་སོའི་གཞུང་
དངོས་ལ་གཏུགས་པས་ཁྱད་སྤངས་སྟབས་པ།

མ་དག་རྒྱན་འབྲམས་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་སྟན་སྟངས་སྟེ་དག་ཐེར་ལེགས་
པར་མཛད་པས་རྣམ་པར་དག་པ།

དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་སྤྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པས་
བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ།

མ་འབྲེལ་མི་རིགས་སྟོས་སྟོན་དོན་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཉག་ཉག་གི་ཆོག་
མེད་པས་རྗོད་བྱེད་ཆོག་ཏུང་ལ་དོན་གསལ་བ།

ཤོང་སྐད་པལ་སྐད་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་ཅིང་བརྟ་སྟོང་གཞུང་ལུགས་
 དང་མཐུན་པར་སྟན་འཛེབས་ཅན་གྱི་ཚིག་སྟོར་ལུན་སུམ་ཚོགས་
 པས་རྫོང་ཚུལ་སྟེན་སྟོར་ལེགས་པ།

ལས་དང་པོ་པའི་ཆེད་རུ་གོ་བདེར་དམིགས་པ་མིན་པར། ཚིག་དོན་
 གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་བའི་མཁས་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་དམིགས་ནས་
 ཚིག་ཉམས་བསྟན་པས་ཚུམ་འགྲོས་བརྫིང་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་
 ཚོས་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གྲུ་ལ་ཡ་ནི་ཤུ་བརྒྱལ་དེ་ཤི་ཤི་ཤི།

མདོར་ན། <<དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ>>ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་
 ཆེན་མོ་འདི་ནི། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་
 དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་སྟོན་ནས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་ཕྱེ་ཚུལ་
 བསྟན་པའི་ལེགས་བཤད་ཆེད་རུ་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། <<དྲང་ངེས་
 རྣམ་འབྱེད>>⁵⁸ཀྱི་མཇུག་བྱང་ལས། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་

58 རྩི་ཚིང་ཁ་པ། སྟོ་སྐྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། ཞུག་ 237 ་ 71

མེད་པའི་ཚུལ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་
རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྟོལ་གཉིས་སྟེ་ནས། གསུང་
རབ་ཀྱི་བྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་སྟེ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་
སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་འདི་ལས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་
ཡང་ཡང་འབྱུང་བར་མ་ཟད། འདིར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་
རི་ལྟར་སྟེ་ཚུལ་དང་། དབྱེ་རྒྱུའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་གང་ཡིན་དང་། སྟོལ་
འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་གྱི་ཁུངས་དང་བཅས་པ་ལེགས་
པར་བསྟན་པས། འདི་ནི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་རྒྱས་བཤད་གསལ་བར་
མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཁུངས་ནི་འདི་
ལྟར། མཚོད་བརྗོད་དུ། ⁵⁹བདེར་གཤེགས་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉིས་
ཤིང་རྟའི་སྟོལ། །ལེགས་པར་སྟེ་བའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཚོག །ས་
གསུམ་འགོ་ན་ཉི་ལྟར་གསལ་མཛད་པ། །སྟུ་སྟུབ་ཐོགས་མེད་འབས་
ལ་སྟུ་བོས་འདུད། །ཅེས་དང་། ⁶⁰ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྟོལ་གཉིས་ལེགས་

59 རྩ་ཚིང་ཁ་པ། སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ཞུག་ ༡་ ༡༥།

60 རྩ་ཚིང་ཁ་པ། སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ཞུག་ ༢་ ༡།

བཟུང་ནས། །ཞེས་དང་། ⁶¹གཞན་རྩ་ན་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དྲང་
 རེས་འབྱེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར།
 །ཞེས་དང་། ⁶²དེའི་སྤྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་རེས་འབྱེད་པར་ལྷང་
 བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དྲང་རེས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་
 །ཞིང་། །ཞེས་དང་། ⁶³དགག་བྱ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་
 གཏོགས་པ་དགག་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་གི་དགག་བྱའི་བདག་རྣམ་
 པར་བཅད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པ་ནི། ཤིང་རྩའི་
 སྟོལ་གཉིས་མཐུན་པས། །ཞེས་དང་། ⁶⁴རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀ་
 དང་བུལ་བར་ནན་ཏན་གྱིས་སྦྱབ་པ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་གཉིས་ཀ་
 དང་འགལ་བར་སྦྱ་བ་ཡིན་ལ། །ཞེས་དང་། ⁶⁵ད་ནི་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ།
 ཅི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་དང་རེས་
 པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །ཞེས་དང་། ⁶⁶དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་རེས་སྐྱེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་
 པའི་ཤིང་རྩའི་སྟོལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་ཐེག་པའི་

61 རྩ་ཅོད་ཁ་པ། གློ་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞུག་ ༩་ ༡༡།

62 རྩ་ཅོད་ཁ་པ། གློ་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞུག་ ༩་ ༡༢།

63 རྩ་ཅོད་ཁ་པ། གློ་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞུག་ ༩་ ༡༤་ ༡།

64 རྩ་ཅོད་ཁ་པ། གློ་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞུག་ ༡༠་ ༡༡།

65 རྩ་ཅོད་ཁ་པ། གློ་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞུག་ ༡༡་ ༢་ ༣།

66 རྩ་ཅོད་ཁ་པ། གློ་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༡༩༩༡ ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ཞུག་ ༡༡་ ༢་ ༡༥།

སྐབས་སུ་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། ཞེས་དང་། ⁶⁷དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་
 རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་ལ་མི་བརྟེན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་བ་ནི། ལོང་
 བྱིད་མེད་པའི་ལོང་བ་ཉམ་ང་བའི་སྤྱགས་སུ་རྒྱག་པ་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་
 དང་། ⁶⁸སྤྱ་བའི་བྱ་མཆོག་སྤྱ་སྤྱབ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཇི་བཞིན་བཀྲལ་
 བའི་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ། ཞེས་དང་། ⁶⁹ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་
 སྲོལ་འབྱེད་འདྲིར་འབད་པས། །བདག་གིས་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་
 བསགས་པ་དེས། །སྤྱ་སྤྱབ་ཐོགས་མེད་ཇི་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི། །དམ་ཆོས་
 མཐའ་དག་ཡུན་རིང་འཛིན་པར་ཤོག །ཅེས་བསྟན་བཅོས་འདྲིར་ཡང་
 ཐེངས་བརྒྱ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་ཉམས་
 མཁུར་སོགས་རྗེའི་གསུང་གཞན་ལས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་
 ནི་རེ་ཞིག་མི་དྲང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་འདྲིའི་མཚན་གྱི་དོན་ནི་
 གཞུང་དང་སྤྱར་ནས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

67 རྗེ་ཅོང་ཁ་པ། གློ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ཤོག་ 222-23
 68 རྗེ་ཅོང་ཁ་པ། གློ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ཤོག་ 222-23
 69 རྗེ་ཅོང་ཁ་པ། གློ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། 2007 ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ཤོག་ 222-23

སྒྲུས་པ།

དབུ་སེམས་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་མཚོ་ཆེད། །

ཟབ་ཀྱིས་རྒྱབས་ཐེང་གཡོ་བ་ན། །

བསྟན་པའི་འཛིན་མ་སྒྲིག་ཉམས་ཅན། །

མཛངས་མའི་དབུ་རྒྱན་འཆང་བར་བྱར། །

གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྟོན་མེད་ལམ་ཆེན་གསར་དུ་གཏོད་པའི་
སྟོལ་བཟང་གི།

ཤིང་རྟའི་ལམ་སྟོལ་ཀྱི་ཆེར་སྟེལ་ཅིང་ཁ་ལོ་སྦྱར་མཁན་དམ་པ་ཉི། །
སྟུ་ཡི་ཞབས་ཀྱིས་སྟུ་ཡི་ཡུལ་ནས་ཤེར་སྟེན་ཟབ་མོའི་རིགས་པ་
དང་། །

ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཐོགས་བྲལ་མཁའ་ལས་བྱམས་ཚོས་ཀྱི་
ཆེད་གོ་བ་བླངས། །

རིགས་པའི་འཕྲུལ་གྱི་མདའ་མོ་ཞིག།

ཤེས་རབ་གཞུ་མོའི་སྟོར་སྦྱར་ཏེ། །

གོ་རིགས་བྱང་གི་སྟོལ་ཆེན་ནང་། །

ཅུལ་ལྡོ་རྒྱུ་ཤེས་པར་འཕངས་པའི་ཚོ། །

ལྷགས་གཞུ་ལྷགས་མདའ་འདི་འདྲ་བ། །

ལྷ་ཡི་བཟོ་བོས་བརྟུངས་སམ་ཞིས། །
 གྲུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་ཁྱམ་གྱུར་ཏེ། །
 དབྱགས་རིང་བྱེ་བས་ངལ་བར་གྱུར། །

དེ་ཆོ་གྲུང་མི་གཞོན་ལྷ་ཞིག།
 གོ་རིགས་ཟུང་གི་སྟོབས་ལྷགས་ལ། །
 ལུང་རིགས་ཅལ་གྱི་སྦྱང་བརྟུང་གིས། །
 ལུམ་ཆེན་ལྷ་ཡང་འདར་བར་བྱས། །

འདིར་འབད་ལེགས་བྱས་རི་རབ་ལས་ལྷག་རྣམ་པར་དཀར་བའི་
 ཟེལ་ལྷགས་གིས། །
 བསྟན་པ་དེ་འཛིན་དགོ་ལེགས་བྱེ་བ་ཡར་ངོའི་དཀར་ཆར་འབྲེས་
 གྱུར་ཅིང་། །
 མི་མཐུན་རྒྱུད་པའི་མིང་ཡང་ཞི་སྟོ་ཆོས་འབྱོར་བཀྲ་ཤིས་དགོ་
 མཚན་རྣམས། །
 སྟོགས་དུས་ཀྱན་བྱབ་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་རྩུན་གྱིས་འབྲུབ་
 པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག།

ཅས་<<བླ་པེ་འཇུག་མཚན་དོན་ལ་དབྱུང་པ་>>འདི་ནི། འཕགས་མཚན་ག་
 འཛིག་ཉེན་དབང་ལྷག་ལོ་གོང་ས་ལྷོ་བས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཚན་
 དང་། ལྷོ་བས་ཇི་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་བཅུན་སྟོ་བཟང་ཆོ་རིང་མཚན་

དང་། སྐབས་རྗེ་ཚས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ཆེན་པོ་ཀན་ཡ་མ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་ལྷན་སླ་མ་དམ་པ་
 ཏུ་མའི་ཞབས་བྱ་དུང་ནས་ཚས་འདིའི་ལུང་བྲིད་མན་ངག་མང་ཏུ་ཐོས་པའི་
 བཀའ་བྲིན་ཁོ་ནས་གཞུང་འདི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབས་པ་ཅུང་ཟད་དགེ་བ་སེར་བྱས་
 རྒྱུ་ཉོར་མཁར་སྤང་བསོད་ནམས་དབང་ལྷན་གྱིས་ ༡༩༩༩་ལ་ནས་ ༡༩༩༩་
 ཉིན་ཉིན་བརྒྱུད་ཅམ་རིང་རྒྱན་ལྷན་གྱི་སློབ་གཉེར་ལ་སོགས་པ་ནང་མའི་
 སྤྱོད་པ་དག་གི་ཞོར་ཏུ་གྲུབ་པར་བྱས་པའི་དགེ་བས་ཀྱན་ལ་ཕན་པར་གྱུར་
 ཅིག། ༥༥

སེམས་རྟེན་ལ་དབྱད་པ་ཡིད་བདེ་སྐྱེད་པའི་བསེལ་ཟེར།

འདིར་སེམས་རྟེན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྩལ་ཟད་དབྱད་པ་ལ། གཞན་གྱི་
ལྷགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལྷགས་གཞག་པ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་
བ་གསུམ་མོ། །དང་ཙ་ནི། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་ཡོད་དེ། དཔྱལ་བའི་རྟེན་ལ་
དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། དེའི་རྟེན་ལ་ཉར་བཅོམས་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཞི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེའི་རྒྱད་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ནི་
མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་ཞི་ལྷག་རྩལ་འབྲེལ་གྱི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། <<རྣམ་བཤད་>>(༣༥༩)
ལས། སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་ནི། ཞི་ལྷག་རྩལ་དུ་འབྲེལ་བའི་དོན་སྟོན་
པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ན་བསྐྱུས་ནས་སྦྱོར་པའི་དོན་ནི། བཅོམས་
སྦྱོར་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར། བཞེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་
རྩལ་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་བས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱུ་བའི་དོན་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
བརྟུས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
དེ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་སྦྱི་དོན་སོགས་ལས་གསུངས་
པས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ལམ་ལ་ཞུགས་ན་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་བྱལ་
པར་ཐལ། རང་ངམ་གཞན་གྱི་རྟུག་བསྐལ་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པར་
བསྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཟན་པོས་འཁར་བ་དང་ལོང་བས་
ལམ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པར་དེ་
ལྟར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞོང་ཏུ་མ་གྱུབ་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས།
ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྟིང་པོ་ལེན་པའི་སྒོ། །

རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་སྦྱི་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་དང་། པཌ་
ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས།

མཐའ་མེད་འཇིགས་རུང་སྲིད་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས། །

ཐར་འདོད་ཤུགས་དྲག་སྦྱི་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་ཐུགས་
སྒྲོན་གནང་བའང་འབྲས་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གྱིས་
སྒྲོབ་ལམ་ཏུ་ཅི་ཡང་མི་རྟོགས་ཞེས་སྟེ། བའང་ཞིབ་ཏུ་མ་དཔྱད་པ་སྟེ།
ཞོང་སྟོས་ལྟར། ཐར་པ་སོགས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པར་དམིགས་
རྣམ་སྦྱོང་བ་ལའང་སྟོ་འདོགས་ཆོད་མི་རུས་ན་ངེ་སྐད་ཏུ།

ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས། །

ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བརྟགས་ནས། །

བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིས། །

ནམ་དཔྱད་སྟོ་ཡིས་ཐེ་ཚོམ་ཚད་པར་ཤོག།

ཅེས་པའི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉེས་པ་མང་དུ་
འབྱུང་བར་མ་ཟད། འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་
ཤེས་ན། ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱས་སུ་མི་རྟོགས་པས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་
སྟོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། <<ནམ་འགེལ་རྟེན་
ཚེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་>>ལས། (༣༧༥) འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་ཅི་
ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་ན། ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱས་སུ་མི་རྟོགས་པས། ཐར་པ་
དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
དང་། <<ལམ་རིམ་ཉམས་མགུར་>>ལས།

སྟུག་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་འབད་ན། །

ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་མི་སྟེ་ཞིང་། །

ཞེས་སོགས་ཏེ། བདེན་བཞི་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་དང་སྦྱར་ནས་མང་དུ་
སྒྲིང་ཡོད་ཀྱང་། རེ་ཞིག་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚག་སྟེ། འཕྲོས་བཤད་དོ། །

དེས་ན་<<སྟེ་དོན་མཚོ་སྟོན་པར་མ་>>དེ་ནི་མ་དག་སྟེ། དེར་

བཀོད་པའི་སྐབ་བྱང་དེ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 སེམས་རྟེན་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ན་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་
 པས་བྱབ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །སྐབ་བྱང་དེ་ནི་
 འབྲེལ་མེད་ཡིན་པ་རྟོགས་སྤྱི་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་བྱུང་ག་པས། དམིགས་
 རྟུག་པའི་དགོངས་པ་མ་ལོན་བཞིན་དུ་བཅོས་པ་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར།
 <<མེར་བྱས་དཔེ་མངོན་པར་མ་>>ལས། རེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་
 སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས། བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞི་ཅི་རིགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་འདོད་སེམས་མེད་དེ། ཞེས་
 སོགས་བྱུང་བ་ལྟར་འཐད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །ལམ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། ལམ་དེའི་རྒྱ་མིན་
 པས་བྱབ་སྟེ། <<གསེར་ཕྱིང་>>ལས། (༡༠༧) འོ་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
 འབྱུར་ཚུལ་ངེ་འདྲ་བ་ཞིན། འདི་ནི་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་རྟུག་བརྟེན་པ་
 དང་། ས་བོན་ལས་རྩ་བུ་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར། དབྱང་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་ཅིག་གིས་མངོན་
 གྱི། སྒོམ་བྱང་མི་ལྟོགས་མེད་པ་དང་། །བྱང་པར་བསམ་གཏན་ས་
 པའོ། །ཞེས་པ་ལ་བསམས་ནས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་བསམ་
 གཏན་ས་རྟུག་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ལ། <<མཐའ་དཔྱད་>>
 (༡༥༩) ལས། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་

འབྲེལ་མེད་ཏུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་འཆད་པ་ན།
 ཀྱན་བརྟན་ལས། སྤྱི་རོལ་པའས། ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཚད་མེད་པ་རྣམས་འགྲུབ་པོ། ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་
 ཤེས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། མངོན་ཤེས་དང་
 པོ་ལྟ་རང་གི་བདག་ཁྱེན་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཅི་
 རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་ཡིན་པར་<<སྤྱི་དོན་ཏུ་>> (༡༧) གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་ན། གསེར་ཕྱིང་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེན། འདིའི་ལན་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་དག་ན་རེ། གཙོ་བོར་ལམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གོང་མར་
 འཕོ་དགོས་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་སེམས་རྟེན་ཡོད་ཀྱི། གཞན་ལ་མེད་
 ཟེར་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་བྱང་
 སེམས་སྦྱོར་ལམ་རྩོད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྒྱུད་ལ་ལྟའི་རྒྱན་ཐོབ་བམ་མ་ཐོབ། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་འདོད་བཞིན་
 ཏུ་དེ་ལྟའི་རྒྱན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་གོང་མར་འཕོ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་
 ལ། དེ་ལྟར་ན། ཚོགས་ལམ་ནས་སྦྱོར་ལམ་ཏུ་འཕོ་ཆེ་སྟོང་ཉིད་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ནས་མཉམ་གཞག་བརྒྱད་དགོས་
 པའང་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་ལོ། །

ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་སྒྱུར་ལམ་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་
 པར་ཐོབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །མཉམ་གཞག་གི་ཆོ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། <<རྣམ་བཤད་>> (༢༡༠) ལས། ཤེའི་སྒྱུན་ཆོགས་ལམ་
 བས་དང་། ལྟའི་སྒྱུན་སྒྱུར་ལམ་དང་། ཞེས་དང་། <<མཐའ་དཔྱད་>>
 (༢༤༣) ལས། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟའི་སྒྱུན་ངེས་པར་
 ཐོབ་པས་བྱུང་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩིས་
 ཐོབ་ནས་ས་གོང་མར་འཕོ་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་དེ་
 འབྲའི་ལྟའི་སྒྱུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་གོང་མར་བགྲོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་སོང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་། ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྒྱུད་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དེ་ཡང་། དེ་འབྲའི་འབྲས་
 བུའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་གོང་མར་བགྲོད་པར་ཐལ། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། <<རྣམ་བཤད་>> ལས། གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་ཞི་གནས་
 ཤས་ཆེར་སྒྱུད་པ་ལ་གོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ཞི་རགས་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱིས་འཕྲོབ་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་དང་། <<གསེར་ཕྱིང་>> ལས།
 དེའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ན། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤྱོད་བ་
 དགོས་ཞེས་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གོང་གི་ཉེས་པ་དེ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིན་ན། གསར་
 ཏུ་སྐྱེས་པས་བྱས་ཅིང་། དེའི་རྒྱན་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་སེམས་རྟེན་མི་འཛོག་
 ཟེར་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མ་མཐོང་ངོ། །འོ་ན་ཁོ་རང་ལ་སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་སེམས་
 རྟེན་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞིའི་སེམས་དེ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ས་རྒྱལ་གང་རུང་གང་ཞིག །མངོན་
 ཤེས་དེ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། བྱས་
 རྟེན་ <<གསེར་ཤིང་>>(༡༠༧) ལས། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བརྟེན་པར་བཤད་
 པ་དེ་རྣམས་ས་གང་དང་གང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་
 བྱས་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པར་བྱ་
 རྟེན་ ཚོས་མངོན་པ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྟེན་འོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར། གོང་གི་རྟགས་དང་པོ་བྱས་སྟེ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་པོ་
 གང་རུང་ཡིན་ན། རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པས་བྱས་པའི་སྤྱིར།
 ཀྱན་བརྟུས་ལས། སྤྱི་རོལ་པའམ། ཉན་ཐོས་སམ། ཞེས་སོགས་དང་།
 ཡིག་ཆ་མཐའ་དབྱེད་དུའང་ (༡༥༥) དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན། ལ་ལས། སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིན་ན། མངོན་

གྱུར་པ་ཡིན་དགོས་པར་སྒྲ་བའང་ལེགས་པར་ཁིགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེའི་སྒྱུན་སོགས་བག་ལ་
ཉལ་ཡང་། དེ་དག་གི་སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲོ་གསལ་བ་ཁ་ཅིག །སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། ལམ་དེའི་སྒྱུར་བའི་
དུས་སུ་མངོན་དུ་གྱུར་དགོས་ཞེས་སྒྲ་བའང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་
རྟོ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྟོན་སྟོན་མ་བག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་ཆོས་
ཅན། རང་གི་སྒྱུར་བའི་དུས་སུ་སེམས་རྟེན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཐལ།
སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཐལ་
ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི། དེའི་
སེམས་རྟེན་མིན་ལ། སེམས་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་
དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། <<མཐའ་དཔྱད་>>
(༡༥༩) དུ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྟོན་སྟོན་ན། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་
མངོན་གྱུར་པ་སྟོན་པས་བྱབ་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་
འགལ་ལོ། །

གང་དག །སེམས་རྟེན་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ལམ་ཡིན་དགོས་
པར་འདྲོད་པའང་དབྱད་མི་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལམ་དུ་ཐལ། སེམས་
རྟེན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། <<ཀུན་བདུས་>>ལས། ཕྱི་རོལ་

པའམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། <<མཐའ་དཔྱད་>> (༢༥) ལས།
རང་གི་སེམས་རྟེན་རྩ་ཕྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་མངོན་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཕྱི་རོལ་པའམ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷན་པ་འཇགས།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་དེའི་བདག་རྟེན་རྩ་ཕྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་
པོ་ཉེར་བསྟོགས་དང་བཅས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག ཤེས་པ་དེ་སྐྱེས་པ་
ན། ས་དེ་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ངོ་ཐོར་སྐྱེས་པ་དེ། ཤེས་པ་དེའི་སེམས་
རྟེན་ཀྱི་དོན་ཏེ། འདིར་ས་མཚུངས་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ས་མཚུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་
བྱེད། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་ཚད་
ཅི་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཉེར་བསྟོགས་དང་བཅས་པ་གང་རུང་
ཞིག་ངེས་པར་རང་རྩུང་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཤེས་

པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སེམས་རྟེན་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའམ་སྟུང་སྟེ། རྣམ་
དཔྱད་ཅན་དག་གིས་དབྱད་པར་བྱའོ།

ཐུག་པ་ལྟར་ལ།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། <<གསེར་ཕྱིང་>>ལས། ས་བོན་ལས་ཟུ་གུ་
སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་
ཞིང་། <<མཐའ་དཔྱད་>> (༢༥) ཏུ། ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་ཐེག་
དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཐེག་
དམན་དག་བཙུང་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པས།
དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་དག་བཙུང་པའི་ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་
ཆོས་ཅན། དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་སོང་བར་ཐལ། སེམས་རྟེན་གྱི་
དོན་དེ་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྷང་དང་པོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་
དོན་ནི་འདི་ལྟར། སེམས་རྟེན་དེ་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། ས་བོན་
ལ་ཟུ་གུ་བརྟེན་པ་ལྟར་རྣམས་རྒྱུན་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། ⁷⁰རྒྱ་འབྲས་

70 རྒྱ་ཁོ་བོས་གསེར་ཕྱིང་ལས་མཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་བྱག་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་གསུངས་པའི་དོན་
འདི་ལྟར། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས། མཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་བྱག་བརྟེན་པ་ལྟར་
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་མིན་ཞིང་། ཞེས་བཀའ་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟར་བཙུང་ཡོད།

ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་དེ་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་
 པས། བཤམ་གཞིང་ལ་རྒྱ་བྱག་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའང་མིན་མོད། འོན་
 ཀྱང་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནམས་ས་གང་དང་ས་མཚུངས་
 གང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་སྒྲིབ། ལྷང་གཉིས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་<<འགྲེལ་པའི་>>
 (༥) སྦྱོང་པའི་གཉིན་པོར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་རྒྱ་བརྟེན་པར་མཛད་པ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་<<གསེར་སྤེང་>> (༥༥)
 ལས། མ་ལུས་པ་དང་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྦྱོས་པ་ནི། བརྟེན་འདོད་ཀྱི་
 དབང་གིས་སྦྱོགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཅེས་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཉི་ཆོ་བ་མིན་པར་བརྟེན་པའི་ཆེད་རྒྱུ་ལོ། ཞེས་དང་། <<རོལ་མཚོ་>>
 (༦༥) ལས། ཐམས་ཅད་ཅེས་པས་བརྟེན་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྟེན་
 བྱ་སྦྱོགས་རེ་བ་ལ་ཡང་བྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐའ་དག་
 ཅེས་པའང་འདྲིར་པལ་མོ་ཆེད་དོན་རྒྱ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་རྒྱ་ན།
 རིགས་པས་མི་འཐད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

རི་ལྟར་ཞེ་ན། དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་
 བཅོམ་པ་དེས་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་རབ་
 མཐའི་བསམ་གཏན་སེམས་རྟེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པ་
 གང་ཞིག །དེས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པའི་སྒྲིབ། དང་པོ་
 བྱལ་སྟེ། <<ཀུན་བརྟུས་>>ལས། ཡོན་ཏན་ལྟག་མ་ནམས་ནི། ཉན་

ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གྲང་
 ཅུང་སྟེ། རབ་ཀྱི་མཐའ་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འགྲུབ་པོ། ཞེས་དང་། <<གསེར་ཕྱིང་>> (༢༠༥) ལས། རྒྱལ་པའི་
 ཉེན་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཞེས་པ་ནས། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ལ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་(༢༡༥)ཡང་དེ་བཞིན་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་
 ཡིན་ན་འཕེལ་བ་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལས་བྱང་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་ཡིན་དགོས་པ་ནི། <<སྤྱི་དོན་>> (༢༡༣) ཅུ། དེའི་དོན་ཡང་
 འཕེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤྱངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དེ་
 དག་ལ་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། འཕེལ་བ་གསུམ་ཡོད་
 དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་རིམ་གྱིས་ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་
 རྣམས་ཏུ་ལྷགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་ཆུང་ཅུ། རེ་རེ་བར་ཏུ་བཞག་སྟེ། ཐོད་
 གཤམ་ལ་ལྷགས་མཐུན་ཏུ་ལྷགས་པ་ནི། འཕེལ་བ་འབྱིང་། དེ་ཉིད་
 ལྷགས་རྣམས་ཏུ་ལྷགས་པ་ནི། འཕེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པས། དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་འཕེལ་བ་གསུམ་ཐོབ་པ་མི་
 སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱིད་ཀྱི་དོན་དེ་མི་འཐད་དེ། ལམ་དེ་ས་དེ་ལ་
 བརྟེན་ན། ས་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྦྱེན། དེ་

དེ་ཡིན་དགོས་པར་<<མཐའ་དཔྱད་>>(༢༥༩) ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཞུགས་
 བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་པས། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་དང་ས་མཆུངས་ཀྱི་ངོ་བོར་
 སྦྱོས་ན། དེ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དེ་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་
 ལ་སེམས་རྟེན་བྱེད་གསུངས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ལས་ཞི་རགས་ཆ་སྟོམས་
 ཤོས་ཡིན་པས་སོ་སྟམ་བྱ་དགོངས་པའོ། །འོན་ཀྱང་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་
 བསམ་གཏུན་བཞི་ག་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་གསུངས་པ་ནི། སྦྱོར་བསམ་
 གཏུན་ནམས་ཁམས་གསུམ་ལས་ཞི་རགས་ཆ་སྟོམས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་
 པ་རང་རང་གི་བསམ་པའི་སྤྱིར་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ། བསམ་གཏུན་བཞི་པོ་
 གང་གི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་དེ་སེམས་རྟེན་ཡིན་པས། བཞི་པའི་
 དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བདག་ཅག་
 གི་འདྲེན་མཆོག་དམ་པ་མཁན་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་བཟང་ཆེ་
 རིང་པའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཤོང་གི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་
 ལ་འདོད་ན། ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་
 སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏུན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སུ་ཐལ། དེ་སེམས་རྟེན་བྱས་པ་ལས་སྦྱོས་པའི་
 སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། <<རྣམ་བཤད་>> (༡༢༥) ལས། མཐར་ཀྱིས་ཐོབ་
 བཤུགས་སེམས་རྟེན་སྤྲོ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་དང་། <<རོལ་མཆོ་>>(༢༣༣)

ལས། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉེར་བསྟོགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། <<རོལ་མཚོ་>> (༤༡༢) ལས། རང་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་ཉེར་བསྟོགས་བསྟོམ་པ་མེད་པར་རི་ལྟར་སྒྲུབ། དེའི་ཕྱིར་རིགས་ལམ་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ། ལེགས་པར་བསམ་ཞིང་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །

ཡང་དོགས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། སལ་མོ་ཆེས་གདོན་མི་བྱ་བར་མེད་པར་སྒྲུ་མོད། ཁོ་བོའི་ཚོངས་འཆར་ལྟར་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་བདེན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་དེ་ལ་ནི། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་

ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རང་རེའི་ཡིག་ཆའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡིན་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ཐོར་བྱ་གཞན་དུ་
ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཟེན་པས། སྤྲོ་མི་སྤྤོ། །

སེམས་རྟེན་གྱི་སྐོར་འདི་གཞུང་དག་ནའང་གསལ་ཁ་མེད་པས།
བྱ་རེས་སྤྱ་རེ་དང་མི་རེས་གཏམ་རེ་སྤྱ་སྟེ། ཡིད་རྟོན་དཀའ་བ་ལ།
ཕན་གྱིས་ཅུང་ཟད་དབྱད་ཁུལ་བགྱིས་ཀྱང་། འཁྱལ་པའི་ཆོགས་གདོན་
མི་བ་བར་ཡོད་ངེས་པས། རིགས་ལམ་དང་མཐུན་པའི་སློབ་སྟོན་ཅི་
ནས་ཀྱང་གནང་བར་ཁུ་ཁུ།

འདིར་སྤྲས་པ།

མཁའ་ལ་མི་རྒྱ་མཆན་མ་འཛིན་པ་འདིས། །

ཆ་བའི་གདུང་བ་མཐའ་དག་བསལ་གྱུར་ཏེ། །

ཡིད་འོང་སྦྱེད་ཆལ་འཇུག་པ་གོལ་བྱེད་པའི། །

ས་ལས་མ་སྦྱིས་ཀྱ་ཐུང་རྒྱས་པར་ཤོག།

ཅས་སྟོན་མེད་བརྩས་བརྗོད་ཀྱི་སྐོར་ནས་དགེ་བ་བསྟོབ་དེ་ཙམ་ཞིག་
བྱས་ཏེ། ༡༠༥་དང་ནས་ ༧ བར་གྲུབ་པར་བགྱིས་སོ། །

ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱོར།

༄༅། རྟའི་འབྱེད་སྟོལ་པ་ཟབ་མོའི་སྐྱ་སྐྱོག་པ། །

སྐྱ་བ་ཟླ་མེད་དེ་སྐྱས་བྱ་བོ་དང་། །

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྟོལ་འཛིན་བརྒྱད་པར་བཅས། །

དངོས་བརྒྱད་ལྷ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས། །

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་གྲངས་ངེས་དང་། །

ཤིང་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་གཉིས། །

གང་གིས་འབྱེད་བྱེད་ལ་སྐྱེས་བདེ་སྐྱེས་ཏུ། །

གོ་བྱེད་ངག་གི་ཕྱིང་བ་རྩུང་ཞིག་སྟེ། །

བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱི་

སྐྱ་དེ་བཤད་ཚུལ་ལ་བྱས་པ་<<ཡང་སྟོང་>>ཏུ་བཀག་ནས། །ལམ་སྟོལ་

ཏུ་བྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན། །ལམ་སྟོལ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ་

ཞེས་པར་འགྱུར་བས་སྐྱ་མ་ཉིད་བཟང་བར་མདོན་ནོ། །

<<ལེགས་སྟོང་>>ལས། དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་

གཞན་ཏུ་འབྲེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད། ཅེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་
 བ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས་ལའང་། ལྷ་སྦྱབ་དང་ཐོགས་མེད་
 གཉིས་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཡིན་ཞིང་། ཐལ་ལུགས་
 ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
 དེས་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་གཞན་ཏུ་འབྲེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའི་
 སྟོན་སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཙམ་
 སོགས་གྱི་ལུགས་གཞིར་བཞག་བྱས་ཆོའང་མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ་གྱིས། དབུ་
 མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེས་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་གཞན་ཏུ་འབྲེན་པ་
 ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟེ། ཞེས་སོགས་སྦྱར་ཏེ། དེ་ནི་སྐབས་
 འདིའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐལ་ལུགས་ལ་ཐོགས་མེད་སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་
 རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་མིན་ཏེ། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་གཞན་ཏུ་འབྲེན་
 པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། <<དང་དེས་རྣམ་
 འབྱེད་>>ལས། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་གྱི་དང་དེས་འབྱེད་པར། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་གོང་བཤད་
 ལྟར་རོ། །

<<འཇུག་དོགས་>>(༣༠) ལས་འབྱུང་བའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་
 གྱི་མཆོཅ་ཉིད་ལྟར་ན། ཐལ་ལུགས་གཞིར་བྱས་ཆོ། ལྷ་སྦྱབ་ཁོ་ན་དེར་
 འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་དེས་དོན་གཞན་ཏུ་འབྲེན་པ་ལ་
 གནོད་བྱེད་དང་། དྲང་ཏུ་མི་དྲང་བར་དེས་དོན་ཏུ་སྦྱབ་པའི་སྟོན་ཤིང་

རྟའི་སྒྲིལ་མ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ནི་སེམས་
ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ནི་ངེས་དོན་མིན་པས་སོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་(༣༡)ཏུ་བཞག་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒྲིལ་
འབྲེད་གྱི་མཆན་ཉིད་ལའང་བརྟག་སྟེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མཆན་ཉིད་
དེར་འཇུག་བས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་འོག་ཏུ་ཞེས་པ་
བསྐྱེན་ན་མི་བཟང་ངམ།

རང་ལུགས་ནི། ཤེར་སྐྱོན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་ཏུ་རྒྱུར་པའི་
ཤིང་རྟའི་སྒྲིལ་འབྲེད་དང་། ཤིང་རྟའི་སྒྲིལ་འབྲེད་གཉིས་ནི་སོ་སོ་བ་
ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་གཉིས་གང་ལ་སྟོས་ནས་འཛོག་པའི་གཞིའང་
གཏན་ནས་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤིང་རྟའི་སྒྲིལ་འབྲེད་ནི་ཤེར་སྐྱོན་
གྱི་མདོའི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉིད་དཔུ་སེམས་སོ་སོའི་ལུགས་སུ་
བཀྲལ་ཚུལ་དང་། ཤེར་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དེ་ནི་དཔུ་མ་པའི་
ལུགས་གཞིར་བཞག་གིས་ཤེར་མདོའི་ཟབ་རྒྱས་གྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་སོ་
སོར་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་ཤེས་ན་འདི་དང་
འབྲེལ་བའི་དཀའ་གནད་ཏུ་བརྩི་བའི་དོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་རང་ཞིག་
ཏུ་འགྲོ་ལོ། །

དེའང་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལུན་འདས་ཞེས་སྟོན་པའི་བ་དན་
དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་འཁོར་རིམ་

པ་གསུམ་ལ་སོགས་བསྐྱར་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་དཔག་མེད་མཛད་དེ།
 སྐྱ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཛམ་བུའི་སྤྱི་དབུ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེས་ཉམས་པ་དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་སྟོང་ཕྱག་ཙམ་གྱི་
 གསེབ་ན་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལྟར་འཛིན་པ་རེ་བྱང་ཙམ་
 ལས་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་
 དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་བྱེ་
 ཞིང་། སྟོལ་འབྱེད་བྱེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་རིགས་ཚོགས་དྲུག་མཛད་
 པ་དང་། དེའི་ཁྲངས་བསྟན་པ་ལ་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་པའི་ཤིང་རྟའི་
 སྟོལ་བྱེ་ཞིང་། སྟོལ་འབྱེད་བྱེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ས་སྡེ་ལྷ་སྡེ་
 རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་སྟེ། <<གསུང་ལན་སྐྱ་སྐྱབ་དགོངས་
 རྒྱན>>(༥)ལས། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྡེ་ལྷ་
 སྡེ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་བྱམས་ཚོས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་རྣམ་རིག་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

ཤིང་ཕྱིན་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་
 འབྱེད་ནི། ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
 གྱི་དགོངས་འགྲེལ་གང་ཞིག །དེའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དངོས་བསྟན་

དང་སྤྲུལ་དོན་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཞིག་མིའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་སྒྲིལ་མེད་དུ་སྒྲིག་མར་གསལ་བར་བཀྲལ་བའི་བསྟན་བཅས་ལ་
 ཟེར་བས། རིམ་བཞིན་དངོས་བསྟན་ཟབ་མོའི་ལམ་རིམ་བཀྲལ་བ་ལ་
 རིགས་ཚོགས་ཏུག་དང་། སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་བཞིན་
 གསལ་བ་ལ་བསྟན་བཅས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འཛོག་སྟེ། <<གསེར་
 སྤང་>> (༥) ལས། ཡང་ན་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་
 ཚོགས་དང་། རྒྱགས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་ན་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་
 ལ་མངོན་རྟོགས་སྤྲུལ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་རྒྱན་གྱིས་བཀྲལ་བས། རྗེ་
 བཅུན་དང་སྤྲུལ་ཐུབ་ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེར་སྤྱོད་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་
 བྱུང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་
 བ་ལུང་འདི་རྗེ་བཅུན་བྲམས་མགོན་ཤིང་རྟའི་སྒྲིལ་འབྲེད་ཡིན་པའི་
 ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པ་ནི་ཞིབ་དུ་མ་སྤྱོད་པར་མིང་རྩུར་འདྲ་བ་ཅམ་ལ་
 འབྲུལ་ལམ་སྟུམ།

དེའི་སྤྱིར་འདིར་སྤྲུལ་པ།

གང་གིས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཞིག་ཏུ། །
 གང་གི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ནས་གང་ཞིག་ནི། །
 བསྟན་ཅིང་སྒྲིལ་འབྲེད་དབྱ་སེམས་སོ་སོ་ཡི། །
 ཤིང་རྟའི་སྒྲིལ་འབྲེད་ཅེས་བྱ་དེ་ལྟར་རོ། །

གང་གིས་གང་གི་གང་རུ་ངེ་ལྟར་རུ། །
 གང་ཞིག་དངོས་ཤུགས་དོན་རྣམས་གསལ་བ་རུ། །
 ཐོག་མར་བཀལ་བ་ཤེར་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་ཏེ། །
 རིགས་ཚོགས་རྒྱག་དང་རྒྱན་ལས་གཞན་རུ་མེད། །

ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གྲངས་དང་ངེ་ལྟ་བུར། །
 སྒོལ་འབྲེད་ཚུལ་ལྷགས་རྒྱས་ཤིང་གསལ་བར་ནི། །
 ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་སྦྱལ་ལས་གཞན་ཞིག་ཏུ། །
 ཚོལ་རྣམས་ཀྱི་མ་ངལ་བའི་རྒྱ་ཅམ་མོ། །

གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་འདོར་དགོས་པ། །
 དེ་ནི་མན་ངག་ཡང་དག་མིན་པ་དང་། །
 གང་ཞིག་བསྟེན་ན་གཞུང་ཆེན་བདེ་སླག་ཏུ། །
 སློ་ངོར་འཆར་དེ་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་བསྐྱུགས། །

དེའི་ཕྱིར་གཟུར་གནས་སློ་ལྟན་དོན་གཉེར་ཅན། །
 དམ་པས་བསྐྱུགས་པའི་ལས་ལ་ཅི་རུས་ཀྱིས། །
 ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པའི་གོམས་པ་བསྟེན་དང་ལྟན། །
 འཆད་ཚུད་ཚུམ་པའི་ལེགས་བཤད་སློག་པར་རིགས། །

ཞེས་གྲང་སྒྲུས་སོ། ། ༡༠༠༧་ཅ་༧།

ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱིང་ ཚུམ་པ་པོ་སྤྲུལ་ཡིན།

༄༅། །གསེར་ཕྱིང་ཚུམ་པ་པོ་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་མིན་
པར། སྒོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི།
སྤར་ ༡༠༠༥ ལོར་དྭ་རམ་ས་ལར་གོང་ས་མཆོག་གིས་ལམ་རིམ་གསུང་
ཚུལ་གནང་སྐབས་གོ་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་། དེའང་དེ་རིང་འཕྲིན་ཕྱན་བརྒྱུད་
ནས་དེའི་སྒོར་བཤོ་སྤོང་བྱས་པས་ཕྱིན་བྱས་ཏེ། ཟུང་བད་འབྲི་འདོད་
བྱང་།

<<ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱིང་>>གི་མཁུག་བྱང་དུ། ཚུམ་གྲུ་
ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་རབ་བྱུང་གི་ལོ་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་ལ་མཁུག་ཡོངས་
སྤྱོད་གས་པར་སྒྱུར། ཞེས་གསུངས་པས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་རབ་
བྱུང་གི་ལོ་ནི། ༡༣༥༧ ཡིན་ཞིང་། དེ་དུས་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་ ༣༡
ཡིན། འོན་ཀྱང་སྒོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ནི། ༡༣༠༥ ལོར་འཁྲུངས་
ཤིང་། ༡༣༩༣ དགུང་ལོ་ ༥༩ བཞེས་པ་ན་དགོངས་པ་རྒྱུགས་པས། མཁུག་

བྱང་རྩ་གསལ་བའི་རབ་བྱང་ཞེས་པའི་ལོ་དེ་རབ་བྱང་བརྟན་པའི་རབ་
བྱང་གི་ལོ་ ༡༣༥^ལ ལ་བྱས་ཆོ། དེ་རྩ་ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་པ་མཆོག་
དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་ལོ་ ༡༥ ཅམ་སོང་སྟབས། དེ་དང་མི་འགྲིག་ལ།
གལ་ཏེ་ལོ་ཆུང་རྩ་ཅུ་སྟོར་གཅིག་གོང་གི་རབ་བྱང་རྩ་གསལ་པའི་རབ་
བྱང་། ༡༣༥^ལ ལ་བྱས་ཏེ། ལོ་དེར་བཅམས་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་རྩ་
སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་དགྲའ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། དགྲའ་ལོ་ ༡༠
པར་གསང་བུ་ནེའུ་ཐོག་གི་ཆོས་གྲུང་ཞུགས། སྤྱིང་སྟོད་གདན་རབས་
བཙུ་ལྷ་པ་སྟོབ་དཔོན་བཙན་ཆོད་པ་དང་། གདན་རབས་བཙུ་རྩ་པ་
སྤྱ་བྲང་ཆོས་དཔལ་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ལས་བྱམས་ཆོས་ལྷེ་ལྷ། ཆོད་མ་
ལྷེ་བརྟན། སར་ཕྱིན། དབུ་མ་བཙས་གསན་ཚུལ་<<གངས་ཅན་མཁས་
གྲུབ་རིམ་བྱོན་མིང་མཛོད་>>རྩ་འཁོད་འདུག་པས། སར་ཕྱིན་གསན་
འགོ་ཚུགས་ནས་ལོ་གཅིག་ཅམ་ནང་<<ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱིང་>>ལྷ་
བུའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཚོམ་པ་ཤིན་རྩ་
དཀའ་བ་ཞིག་མ་རེད་དམ། དེས་ན་མཚུགས་བྱང་དེ་ལ་བརྟམས་ནའང་
འཇམ་དབྱངས་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡ་རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་པའི་
གསུང་མིན་པར་གྲུབ་པ་དང་གཅིག་།

གཞན་ཡང་། རྗེའི་དངོས་སྟོབ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པས་<<རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་དོགས་>>ལས། དེ་ནས་སྤྱི་ཤོད་རྩ་
ཕེབས་ཏེ། ཆོལ་རྩ་བཞུགས་ནས། བཀའ་དང་བསྟན་བཙོས་བོད་ཡུལ་

དུ་འགྱུར་རོ་འཆལ་ལ་གཟིགས་རྟོག་ཞིབ་པར་མཛད། གསུང་རབ་
མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྒོ་དུ་མ་ཞིག་སྤྲུགས་ལ་
འབྲུངས། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་
བཤད་ཆེན་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་པའང་མཛད། ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་
དང་གཉིས།

འགོས་ལོ་རྩ་བ་གཞོན་ཅུ་དཔལ་(༡༣༧-༡༤༧)ཀྱིས་མཛད་པའི་
<<དེབ་ཐེར་སྡོན་པོ་>>(༤༡༤)ལས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྗེ་
བཙུན་རེད་མདའ་པ་ལས་གསན་ཏེ། དུས་ཕྱིས་བྱ་བལ་ལ་མ་བྱོན་གོང་
དུ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱིང་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཆེན་མོ་དེ་མཛད། ཅེས་
གསལ་བ་དང་གསུམ།

སྟག་ཚང་ལོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་(༡༤༠༥-༡༤༥༥)ཀྱིས་ཐོག་
མར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་གསེར་ཕྱིང་ལ་
སོགས་པའི་རྗེའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་མཇལ་སྐབས་འགྱུད་བཤགས་
དང་འབྲེལ་ཏེ།

ཁྱོད་སྒྲིའི་ཉི་མ་གཞོན་ཅུའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །

མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་པད་ཚལ་རྒྱས་མཐོང་ནས། །

བདག་ཡིད་ཁེངས་པའི་ཀྱ་མུད་ལྟག་པར་བྱམ། །

ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་གཏིར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་བསྟོད་པ་སྤུལ་བ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐུ་ཐོག་

ཕལ་ཆེར་མཉམ་པའི་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྗེའི་གསུང་དུ་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པ་དང་བཞི།

<<གསེར་ཕྱེང་>>གི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་(སེར་བྱེས་པར་མ་ཤོག་
༡༣༧)ལས། དགེ་འདུན་འདི་དག་ནི་ཆེ་མོང་ཙམ་སྟེ། རྒྱས་པར་ནི་ཡི་
གེ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱིས་ཡོད་པས་དེར་ལྟོ། ། ཞེས་སྤར་དགྲང་ལོ་ཉེར་
གསུམ་སྐབས་སུ་<<ཐེམ་སྐས་>>བཙམས་བྱིན་པ་དེ་ལ་ཞལ་འཕངས་
མཛད་པ་དང་ལ།

དེ་རྗེའི་གསུང་མིན་པར་སྒྲུབ་མཁན་དག་ནི་དུས་ཕྱིས་སུ་བྱོན་
པས། དུས་སྔ་ཕྱིའི་སློན་ནས་ཀྱང་རྒྱས་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟབས། ལོ་རྒྱས་
ཀྱི་བྱང་བ་རིག་པའི་སྤྱི་འགྲོས་ལྟར་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་སྔ་མ་
བས་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་དང་དྲུག །

མི་རབས་གཉིས་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་སེ་རའི་སྤྱི་མ་རྗེ་བཙུན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་གདན་ས་ཁག་གི་ཡིག་ཆ་
མཛད་པ་པོ་རིམ་བྱོན་གྱིས་<<ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེང་>>རྗེའི་གསུང་
ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཡང་མ་མཛད་པར། འགྲེལ་པ་ཡང་འགྲེལ་
སོགས་མང་དུ་མཛད་ཡོད་པ་དང་བདུན།

<<ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེང་>>གི་ཚཱ་གཤིས་དང་། <<ལེགས་
བཤད་སྟིང་པོ་>>ལ་སོགས་པ་རྗེའི་གསུང་གཞན་རྣམས་ཚཱ་གཤིས་
འདྲ་བས། རྗེའི་གསུང་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས་པ་སྟེ། ཚཱ་

གཤིས་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་གསེར་བྱེད་རྩལ་གསུང་ཡིན་ཚུལ་མཁན་ཆེན་
འཇིགས་མེད་ལུན་ཚོགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད་རབས་གོ་
རྒྱུ་འདུག་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་《ལེགས་བཤད་
གསེར་གྱི་བྱེད་བ་》>>ནི། རྩལ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཡིན་པར་ལེགས་
པར་གྲུབ་ལགས་སོ། །

ཞེས་པ་འདིའང་སེར་བྱེས་ཏེ་རྟོར་མཁར་སྐང་བསོད་ནམས་དབང་
ལྷན་གྱིས་ ༢༠༡༣་ན་ ༢༧ དགོང་མོར་བྲིས།

དོན་བརྟན་ཅུའི་མུ་གུམ་མུ་བཞི་
 རིགས་པའི་འརྱམ་མདངས་
 ཞེས་བྱ་བ་བཟུགས་སོ།

༄། །དངོས་བརྟན་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པའི། །
 སློབ་དང་མི་སློབ་ཚལ་ལ་འདུད། །
 བརྟན་ཅུའི་མུ་ཏིག་རབ་དགོད་པ། །
 རྒྱལ་ཡུམ་བཞིན་རས་མདོར་གསལ་བ། །

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ནམ་མཁུན།	ཡོད།	x	x	x	ཡོད།	x	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།
ལམ་ཤེས།	ཡོད།	x	x	x	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།
གཞི་ཤེས།	x	x	x	x	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།
ནམ་ཀུན།	ཡོད།	x	x	x	ཡོད།	x	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།
ཅེ་སྒྲོར།	ཡོད།	x	x	x	ཡོད།	x	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།
མཐར་སྒྲོར།	ཡོད།	x	x	x	ཡོད།	x	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།
སྐད་ཅིག་སྒྲོར།	ཡོད།	x	x	x	ཡོད།	x	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།	ཡོད།
འབྲས་བྱ་ཚས་སྒྲ།	ཡོད།	ཡོད།	x	x	ཡོད།	ཡོད།	x	x	x	x

1 སེམས་བསྐྱེད། 2 གདམས་ངག་3 སྒྲོར་ལམ། 4 རིགས། 5 སྐྱབ་
པའི་དམིགས་པ། 6 སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། 7 སོ་སྐྱབ། 8 འཇུག་སྐྱབ།
9 ཚོགས་སྐྱབ། 10 དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ།

གོང་གི་རེའུ་མིག་འདིར་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་མཁྱེན་
མཚོན་བྱེད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཚོས་བརྩུ་ལ་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་
གྱི་འགྲིག་ཏུགས་དང་ནོར་ཏུགས་བརྒྱབ་ཡོད། དེའང་དངོས་བསྟན་
ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྒྱུར་མཚན་ཉིད་དང་ གཞུང་གི་ཤུགས་བསྟན་སོགས་
ལའང་དབྱད་ནས་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འཇུག་སྐྱབ་ལ། བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་སྐྱབ་སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དངོས་སུ་
བསྟན་པ་ལ་གཞི་ཤེས་མེད་ཀྱང་། <<སྒྱི་དོན>>ལས། འཛོག་ཡུལ་དགུ་
པོའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་སྐབས། ཐོག་མར་
བསམ་གཟུགས་བསྐྱབས་ཏེ་སེམས་ལས་བྱུང་དུ་བྱས། དེ་ནས་ཚོགས་
གཉིས་ལ་སྒྲོབ་པར་གསུངས་པས། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་བདག་མེད་
ཏྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་འཇུག་སྐྱབ་དུ་བྱང་དོ་སྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་། མཚོན་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུ་ཡོད་
པ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བརྩུ་ལ་སྒྱུར་བ་དེ་བཞིན་ལམ་
ཤེས་གཞི་ཤེས་སོགས་གྱི་མཚོན་བྱེད་རྣམས་ལའང་རིགས་འགྲེ་བུའོ། །

འདིར་སློ་གསལ་བ་རྣམས་རིགས་པ་འཕེལ་སྱིར་དངོས་བརྒྱད་
 དོན་བརྟན་ཅུ་ལ་མུ་གསུམ་མུ་བཞི་བཅི་ཚུལ་སེར་བྱས་ཏེ་ཉོར་ཁམས་
 ཚན་གྱི་བྱུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱག་སློལ་ཡོད་པ་བཞིན་རང་སློས་གང་
 ལྟོགས་ཤིག་ཅུང་ཟད་སྤེལ་ན་འདི་ལྟར།

ཀ་ ༡) དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཙམ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་
 བརྟ་ལས་གཅིག་ཙམ་ལ།

1. དང་པོ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་མིན་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུ་ཉྱ་བུ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུ་མ་གཏོགས་གཞན་
 གང་ཡང་མིན་པའི་སྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཚོས་བརྟ་ལས་
 ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པའི་སྱིར་རོ། །
2. གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉྱ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་
 པོ་བརྒྱད་ལས་རྣམ་མཁྱེན་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུ་གཉིས་ཀ་ཡིན།
 སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཚོས་བརྟ་ལས་དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྱིར། ཉུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་མཚན་ཉིད་དང་
 ས་མཚམས་སོགས་ལ་བསམ་སློ་གཏང་དགོས་སོ། །

ཀ་ ༡) དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་གཉིས་ཙམ་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་གཉིས་
ཙམ་ལ།

1. སྤུང་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་མིན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཆོག་གས་ལམ་ཆུང་དུ་བའི་
སེམས་བསྐྱེད། ལྟ་བུ།
2. སྤྱི་མ་ཡིན་ལ། སྤུང་མ་མིན་པ་ནི། གདམས་ངག་ལྟ་བུ།
3. གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་གས་ལམ་ཆུང་དུ། ལྟ་བུ།
4. གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། འཇུག་སྐྱབ། ལྟ་བུ།

ཀ་ ༢) དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་གསུམ་ཙམ་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་གསུམ་
ཙམ་ལ།

1. སྤུང་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་མིན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྟོགས་
པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཆོག་གས་ལམ་ཆུང་དུ་བའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ།
གཞི་ཤེས་དང་ནམ་ཐོག་སྒྲོན་པ་མཐར་གྱིས་སྒྲོན་པ་གསུམ་ཙམ་
ཡིན། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་དམིགས་པ་དང་གོ་སྐྱབ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་
པས། གསུམ་ཙམ་མིན་ནོ། །
2. བྱང་སེམས་ཆོག་གས་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྤྱི་མ་ཡིན་
ལ་སྤུང་མ་མིན་པའི་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་སེམས་བསྐྱེད་དམིགས་པ་གོ་སྐྱབ་
གསུམ་ཡིན་ནིང་། བརྒྱད་ལས་ནམ་སྒྲོན་མཐར་སྒྲོན་ཙམ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར།

3. གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་ལས་ནམ་མཁུན་
ལམ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་གསུམ་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་སེམས་
བསྐྱེད་དམིགས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
4. གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུའོ། །

ཀ་ ༥) དངོས་པོ་བརྒྱུད་ལས་བཞི་ཙམ་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་བཞི་ཙམ་
ལ།

1. སྔ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་མིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞི་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་མཁུན་གསུམ་དང་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་
ཡིན་ཞིང་། བརྒྱུ་ལས་དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་
སོ། །
2. ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་མིན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ལྟ་
བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོས་བརྒྱུ་ལས་སྦྱོར་ལམ་དམིགས་པ་གོ་སྐྱབ་འཇུག་
སྐྱབ་བཞི་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་བརྒྱུད་ལས་ནམ་ཅེ་མཐར་
སྦྱོར་གསུམ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
3. གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་ནི། དག་བཙམ་པའི་རྟོགས་པ་ཐོན་དུ་སོང་
བའི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རིམ་

བཞིན་གཞི་ཤེས་ནམ་ཅེ་མཐར་སྐྱོར་བཞི་དང་། སྐྱོར་ལམ་དམིགས་
པ་གོ་སྐྱབ་འཇུག་སྐྱབ་བཞི་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

4. གཉིས་ཀ་མ་མིན་པ་ནི། རམ་མཁྱེན་ལྟ་བུའོ། །

ཀ་ ༥) དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་ལྔ་ཙམ་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་ལྔ་ཙམ་ལ།

1. ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། སྤྲ་མ་མིན་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་དྲོད་པ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བརྐྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོས་བརྒྱུ་ལས་སེམས་
བརྐྱེད་སྐྱོར་ལམ་དམིགས་པ་གོ་སྐྱབ་འཇུག་སྐྱབ་ལྔ་ཙམ་དང་།
བརྒྱད་ལས་ནམ་ཅེ་མཐར་སྐྱོར་གསུམ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

2. གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྲ་མ་ལས་གཞི་ལམ་ནམ་ཅེ་མཐར་སྐྱོར་ལྔ་
ཙམ་དང་། ཕྱི་མ་ལས་སྐྱབ་པ་བཞི་དང་དམིགས་པ་བཅས་ལྔ་ཙམ་
ཡིན་པས་སོ། །

3. གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་
སྟའོ། །

ཀ་ ༥) དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་དྲུག་ཙམ་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་དྲུག་ཙམ་ལ།

1. སྒྲ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་མིན་པ་ནི། རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲ་མ་ལས་སྦྱོར་བ་བཞི་དང་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་དྲུག་ཙམ་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་སྐྱབ་པ་བཞི་དམིགས་པ་བཅས་སྒྲ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
2. སྤྱི་མ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་མིན་པ་ནི། རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བརྒྱུད་ལྟ་བུ་ཉི། བརྒྱུ་ལས་སྐྱབ་པ་བཞི་དམིགས་པ་སེམས་བརྒྱུད་དྲུག་ཙམ་དང་། བརྒྱད་ལས་ལམ་ཤེས་དང་སྦྱོར་བཞི་ཉི་ལྟ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །
3. གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ལྟ་བུའོ། །

ཀ་ ༦) དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་བདུན་ཙམ་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་བདུན་ཙམ་ལ།

1. གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ཙམ་ལས་མེད་པས། འདི་མན་གྱི་གངས་ལ་མི་འབྲི་ཞིང་། བོང་གི་གཅིག་ཙམ་དང་གཉིས་ཙམ་སོགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ནམས་ཅུང་ཟད་བྱིའོ། །

ཁ་ ༡) དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཙམ་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་གཉིས་
ཙམ་ལ།

1. སྡ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་མིན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞི་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། བརྒྱད་ལས་གཞི་ཤེས་ཙམ་དང་། བརྒྱུ་ལས་
དམིགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
2. སྤྱི་མ་ཡིན་ལ། སྡ་མ་མིན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་རིགས་དང་
དམིགས་པ་ཙམ་དང་། བརྒྱད་ལས་གང་ཡང་མིན་ནོ། །
3. གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྡ་མ་ལས་འབྲས་
བུ་ཆོས་སྐྱེ་ཙམ་དང་། སྤྱི་མ་ལས་དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
ཙམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
4. གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། སྤྲོའོ། །

ཁ་ ༢) དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཙམ་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་གསུམ་
ཙམ་ལ།

1. སྡ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་མིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྒྱད་ལས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ཙམ་

དང་། བརྩ་ལས་དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

2. ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། སྡ་མ་མིན་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་
 གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་རེ་རེ་ནས་རིགས་འགྲེས་
 ཤེས་པར་བྱ།
3. གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་གདམས་
 ངག་བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་ལྟ་བུ།
4. གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། ཤེས་བྱ། ཏྲག་པ། རིགས། གདམས་ངག་
 ལ་སོགས་པ་མང་སྟེ། རིགས་པས་དབྱེད་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །

ཁ་ ༡) དངོས་སོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཙམ་དང་། ཆོས་བརྩ་ལས་བཞི་
 ཙམ་ལ།

1. སྡ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་མིན་པ་ནི། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
 གྱི་གཞི་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ངོ་སོ་ཉིད་སྐྱ་
 སོགས་རྣམ་མཁྱེན་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །
2. ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། སྡ་མ་མིན་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་པ་པའི་
 རྒྱུད་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན།
3. གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། བུམ་པ་ཀ་བ་སོགས་དང་། གོ་སྐྱབ་འཇུག་
 སྐྱབ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཁ་ ༤) དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཙམ་དང་། ཚེས་བརྒྱ་ལས་ལྔ་ཙམ་
ལ།

1. སྤུ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་མིན་པ་ནི། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྟོགས་
པ་སྤོན་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གཞི་ཤེས་དང་། མི་
གནས་པའི་ཐུང་འདས་ལྟ་བུ་ཡིན།
2. ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། སྤུ་མ་མིན་པ་ནི། རེས་འབྱུང་རྒྱུ་པ་པོ་དང་། ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སེམས་བརྒྱུད་
ལྟ་བུ་ཡིན།
3. གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། ལས་སྒྲོལ། །

ཁ་ ༥) དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཙམ་དང་། ཚེས་བརྒྱ་ལས་དུག་
ཙམ་ལ།

1. སྤུ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་མིན་པ་ནི། གོང་གི་དེ་དག་ལྟ་བུ།
2. ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། སྤུ་མ་མིན་པ་ནི། དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བརྒྱུད། ལྟ་བུ།
3. གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་འདི་མན་ལ་ལུ་མང་པོ་མེད་པས་མི་
འབྱོལ། །

ག་ ༡) དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་གཉིས་ཅམ་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་གསུམ་
ཅམ་ལ།

1. སྤ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་མིན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ། ལྟ་བུ།
2. སྤྱི་མ་ཡིན་ལ། སྤ་མ་མིན་པ་ནི། བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལྟ་བུ།
3. གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་ལྟ་བུ།
4. གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། སྤྲོའོ། །

ག་ ༢) དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་གཉིས་ཅམ་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་ལས་བཞི་
ཅམ་ལ།

1. སྤ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་མིན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལྟ་བུ།
2. སྤྱི་མ་ཡིན་ལ། སྤ་མ་མིན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ལྟ་བུ།
3. གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་སྤྲོ་ཞིང་། འདི་ཡན་ལེགས་པར་ངེས་ན། སལ་
མོ་ཆེ་ལ་ལེགས་པར་བཅི་རུས་ལ། དེས་ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་གྱི་
ཆོས་བརྒྱུ་གཅིག་སོགས་ལའང་རིགས་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །

འདིར་སྤྲུལ་པ།

རྒྱན་གྱི་དོ་ཤལ་བཟ་བ་གང་། །

འཚམས་པའི་གནས་སུ་ལེགས་བཟུམ་སྟེ། །

མིག་གི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་པ་བཞིན། །

བརྒྱད་དང་བདུན་ཅུའི་རྒྱན་སྤང་རྣམས། །

གཟུགས་རིས་མངོས་པར་བཤམས་པ་འདིས། །

རྣམ་དཔྱད་མིག་ལ་ལྟ་མོར་འབྲེན། །

འོན་ཀྱང་ཉེས་བྱས་རབ་རིབ་རྣམས། །

སློ་ལྡན་ཚོགས་ལ་བཤག་པར་བཟྱ། །

འདི་ནི་སེར་བྱས་ཏེ་ཉོར་བསོད་རྣམས་དབང་ལྡན་རྣམ་མིང་གཞན་རིགས་
 པའི་སྤྱུ་གུས་སློ་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་ངོར། ༡༠༠་མ་ལ་ལ་དང་། ༡༥
 གཉིས་ལ་བྲིས་ཏེ། འདིས་ཀྱང་བཤད་སྤྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅུས་
 པར་གྱུར་ཅིག། །།

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུམ་པའི་དཀའ་གནད་ལ་
དབྱད་པ་ནམ་དབྱེད་སྒྲིའི་འཆུག་
རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ།

༄༅། །དག་གཉིན་ཀུན་ལ་འཇུག་མདངས་རྒྱས་པ་དང་། །
ཐམས་ཅད་རྒྱ་མར་སྒྲ་པའི་གསུང་དག་ལས། །
སྤིང་ཞི་འགོག་བྱེད་ཐབས་ཤེས་ཚྛགས་པར་རྟོགས། །
རྟག་ཆད་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཛེལ། །

ཞེས་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་སྒྲིའི་ནས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྒྲ་མ་
ནམས་ལ་མཚོད་པར་བཟོད་དེ། །འདིར་སྐབས་གསུམ་པའི་བཟོད་བྱ་
མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱིན་བྱེད་གཞི་ཤེས་སོགས་ཅུང་
ཟད་འཆད་པ་ལ།

ཁ་ཅིག །མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་
བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོའི་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། <<སྤྱི་དོན>>(༥) ཏུ། བྱང་
འཕགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་མི་

སྒྲིམ་པ་དང་། སྐབས་གསུམ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་
གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀའ།

འོ་ན། ཟུན་གྱི་མཆོད་བརྗོད། ཉན་ཐོས་ནི་བ་འཆོལ་ནམས།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་སམ་ཉེར་ནི་འཆོལ་བ་
པོའི་གཞི་ཤེས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་
བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་མི་སྒྲིམ་པའི་སྤྱིར་དང་། དེའི་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པའི་སྤྱིར་བེར་ན་མི་
མཚུངས་སོ་སྟུམ་སྟེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་ནི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་
དང་མཐུན་པར་ཉེར་ནི་འཆོལ་བ་པོའི་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་ཙམ་ཡིན་
ཞིང་། འདིར་ནི་ཉན་རང་ནམས་ཇེས་སུ་བབྱུང་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
གཉེན་སྦྱགས་གཞི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་
སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། <<སྤྱི་དོན་>>(༧) དུ། མི་རྟག་སོགས་བརྩ་དུག་
གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་
མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀའ་གོ།

རྟགས་དེ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། འདའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས།
དེ་འདྲའི་སྒོམ་ལམ་འདིར་བསྟན་བའི་གཙོ་བོར་མི་གཟུང་བའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་<<འགྲེལ་པ་>>ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས། སྒོམ་
པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བསྟན་པ་ཅུ་མ་ནི་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་
བའི་གཞི་ཤེས་ཞེས་པའི་འབྲས་ཡུམ་ལ་མཐོང་སྒོམ་ཀྱི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་
གཉིས་ཀ་འཛོག་དགོས་པ་གསེར་བྲེང་ཡིག་ཆ་སོགས་ལས་གསུངས་
པས་སོ། །ཡང་འདའ་བྱ་འདའ་བྱེད་སོགས་ལ་བྱེད་ན། སྒྲོས་བྲལ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡང་འདིར་བསྟན་ནམ། ཞེས་སོགས་
དབྱེད་བྱ་མང་ངོ་། །

དེ་ཀྱེད་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཕྱི་ལྟོ་ལས།

<<འགྲེལ་པའི་>>(༩༧)། སྒྲིང་བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། <<གསེར་བྲེང་>>(༥༧༥)ལས། ལྷ་ར་

འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་རྟག་ཆད་རུ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཡང་
འོག་རུ་འཁོར་བ་དང་། ཞེས་སྟོན་ལ་བྱང་ཡང་སྟེབ་སྦྱར་གྱི་དོར་ཡིན་
པས། ཤེར་སྟོན་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་དང་པོར་གདོན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས།

<<རྣམ་བཤད>>(༣༢༢)ལས་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་ཆོ་
བའི་ཚུལ་རུ། ཞེས་པ་ནས། ཐབས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཀྲལ་ལོ། །

འདིར་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲེལ་ན་འདི་ལྟར།
ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་ཆོ་བའི་ཚུལ་རུ་རང་གི་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱི་གཞི་
ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རུ་ཕྱིན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་གནས་
པའི་ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཡིན་
ཏེ། འཁོར་བར་སྦྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་མཐའ་གཅིག་རུ་དོར་བྱར་
བབྱང་བ་སྟེ་བདག་འཛིན་ཅམ་སྤང་བྱར་བབྱང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་
སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་སྦྱེ་བ་འགོག་པར་མ་ཟད། སྟིང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་
གྱིས་སྦྱེ་བའང་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལ་མེད་པའི་
ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །

ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་
མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྟིང་པར་སྦྱེ་བ་ཅམ་ཆད་པ་ལས་ཐོབ་པའི་

སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་ཐེག་དམན་གྱི་མུང་འདས་སྤང་
བྱར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ཐོབ་ཟིན་ན་སྤང་བྱའམ་འཐོབ་བྱར་
བཟུང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་པ་སྟེ་
མུང་འདས་ཐོབ་འདོད་པ་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་གྱི་མུང་འདས་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་
ཀྱང་། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མུང་འདས་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། <<རྣམ་བཤད་>>(༣༩༣)ལས། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མ་གཉིས་གོ་ལྟོག་ནས་
སྦྱར་བ་ནི། གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་འབྱུང་
བའོ། ཞེས་གསུངས་པས། མང་པོས་རྣམ་བཤད་ལ་ནང་འགལ་འདུག་
སྟམ་པ་ཡོད་ཤས་ཆེ་ཞིང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་འཇིགས་མེད་དམ་
ཆོས་རྒྱ་མཆོས་ཀྱང་། <<དགོངས་མཛོད་འབྱེད་པའི་ལྷེ་མིག་>>(༡༠༡)
ཏུ། (ས)འགྲེལ་པའི། སྟོང་བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་གོ་བརྒྱུག་ནས་སྦྱར་དགོས་པར་བཞིན། (ན)གོ་རིམས་སུ་སྦྱར་
བ་རང་ལུགས་མཛད་ནས། རྒྱ་མཚན་གཉིས་གོ་བརྒྱུག་ནས་སྦྱར་བ་
འགྲེལ་པའི་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་འབྱུང་
བར་བཤད། ཅེས་གསུངས། ཆོག་གི་བབ་ལ་དཔག་ན། <<རྣམ་
བཤད་>>ལས། མཆུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་བསམས་

ནས། རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མ་གཉིས། ཞེས་པའི་སྤྲ་མ་དེ་སྤྱིང་བཅེ་བ་ལ་བརྩུང་
བར་སྤྲང་ཡང་། མིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མ་གཉིས་ཞེས་པའི་སྤྲ་མ་ནི་
འགྲེལ་པའི། རྩལ་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རྩལ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཚུལ་ཡང་། <<འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་>>རྩ།
རྩལ་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རྩལ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
དང་། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་
བ་ལ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་ལོ་བརྒྱེད་
ནས་འདི་ལྟར། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་
ཏེ། རྩལ་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རྩལ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱར་
དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།

དེ་འགོག་པ་ལ་<<གསེར་ཕྱིང་>>(༥༥)རྩ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྲ་
ལྟར་མི་སྤྱིར་བར་རྩལ་གསུམ་ཞེས་སོགས་སྤྱིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱ་
མཚན་རྩལ་ཤེས་པ་ནི། དོན་མིན་ཏེ། དངོས་བསྟན་འདིས་རྩལ་གསུམ་
ཞེས་སོགས་ཉེ་བ་དང་། རྩལ་གསུམ་རྩལ་ཤེས་པ་དེ་ཉན་རང་ལ་ཡུམ་རིང་བའི་
རྒྱ་མཚན་རྩལ་སྐྱར་ན། འོག་རྩལ་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་
མེད་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་ཡུམ་ཉེ་རིང་རྩལ་ཤེས་པ་མི་

འཐད་ཅེས་ཚད་པ་རི་ལྟར་འབྲེལ་སྒྲ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་<<རྣམ་བཤད་>>ལས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་པའང་འདི་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། <<གསེར་བྱེད་>>ལས། དོན་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། <<རྣམ་བཤད་>>ལས། དོན་མིན་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཆོག་རིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན། <<འབྲེལ་པ་>>ལས། འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། <<རྣམ་བཤད་>>ཏུ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟུམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། <<རྣམ་བཤད་>>(༣༢༣)ལས། གཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུགས་བརྟན་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། ཞེས་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན་ཏུ་བརྒྱུད་བས། དེ་ནི་ཟུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། <<འབྲེལ་པར་>>གསུངས་པ་ནི། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཁྱད་མ་སྤྱེ་བར་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སྤྱི་ཅམ་པ་ཆོས་ཅན་ཏུ་བརྒྱུད་བས། སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་དང་། མི་སློབ་པ་རྣམས་ཟུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་འགལ་བ་མེད་

དོ། །

ཡང་<<འགྲེལ་པའི>>། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་
 རབ་དང་བྲལ་བ་འཛོག་པའང་འཁོར་བ་ལ་གནས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 འགོད་ན་ནི། ལྷགས་འདིར་བྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། འཁོར་བ་ལ་བདེན་
 བར་ཞེན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་ནི་བྱབ་པ་ངེས་མོད། འགྲེལ་པར། ཚུ་
 རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་རྗེས་འགོ་དང་ལྷག་འགོའི་སྐོ་
 བས་བཀལ་ཅིང་། རྩ་མ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཀལ་
 འདུག་པས། ཕྱི་མའང་དེའི་ལྷག་འགོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྟངས་པའི་དབང་
 དུ་བྱ་དགོས་མིན་སོགས་དབྱེད་བྱ་མང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་། འདིའི་ཤེས་རབ་དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ལ་བྱེད་ན། སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་། ཏྲགས་མ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། <<འགྲེལ་པ་>>རུ། རང་གི་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ། ཞེས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །བྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡིན་ན་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནམ་བཤད་
 ཀྱིས་བཀལ་ཚུལ་ཉིད་རྗེ་ཡབ་སྲས་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་
 པའོ། །འོ་ན་གསེར་ཤིང་དང་འགལ་སྟམ་ན། དེར་བཞོད་པ་ནི་སྤ་

རབས་པའི་འདོད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ།

མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་
 ཉོགས་པ་ཙམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན།
 བྱང་པོའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་བདེན་པར་མི་དམིགས་
 པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་ས་པོན་གྱིས་བཅིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་འདས་
 ལ་གནས་ཏེ། སླིང་བཅེ་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་ཉོགས་གྱི་ཤེས་རབ་
 དང་བྲལ་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སྤྱད་བཤད་
 པ་ལྟར་བྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་སྟེ།

ཡང་དོགས་པ་འདི་ལྟར། <<འགྲེལ་པ>>འི། སླིང་བཅེ་བ་དང་
 བྲལ་བའི་སྤྱིར། ཞེས་པ། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་པའི་ལྡོག་
 འགྲོ་ཡིན་ན་ནི། བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་དགོས་པས།
 ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན་ཏུ་བཟུང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དང་མ་བྲལ་
 བའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་དབྱད་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

ཡང་<<རྣམ་བཤད>>ཀྱི། རྒྱ་མཚན་སྤྱད་པ་གཉིས། ཞེས་
 སོགས་ལ་ཁ་ཅིག །སྤྱད་པ་ནི་སླིང་བཅེ་བ་ལ་བྱེད་ཟེར་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། <<གསེར་བྲིང>>ལས། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་དང་པོར་གདོན་
 འོ། །ཞེས་དེ་གཉིས་གོ་བསྟོན་ནས་སྤྱད་པ་རང་ལྟགས་སུ་མཛད་བཞིན་
 ཏུ་འང་ཡང་གོ་བསྟོན་ནས་སྤྱད་པ་དོན་མིན་ཞེས་ཟེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་

གསུངས།

དེའང་ཐལ་ངག་ཏུ་བཤད་ན། སྤྲུལ་སྒྲིང་བཅེ་བ་དང་སྤྲུལ་
ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་གོ་བསྒྲིག་ནས་སྤྲུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་ལྟར་སྤྲུང་བ་དོན་མིན་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྤྲུང་། ཞེས་པ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་<<རྣམ་བཤད་>>ལས། རྒྱ་མཚན་སྤྲུལ་མ་གཉིས་གོ་
སྟོན་ནས་སྤྲུང་བ་ནི། གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་
ལས་འབྱུང་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྲུང་། འདྲོད་མི་ལུས་ཏེ། <<གསེར་
ཐུང་>>ལས། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་དང་པོར་གདོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྲུང་།

གཞན་དག་ན་རེ། རྒྱ་མཚན་སྤྲུལ་མ་གཉིས་ཞེས་པའི་གཉིས་ཆོག་
ལ་བསམས་ནས། སྤྲུལ་མ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་
དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ཡང་། ཆོག་ཙམ་ལའང་
ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་སྤྲུལ་མ་གཉིས་གོ་བསྒྲིག་ནས། ཞེས་
འབྱུང་བས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་ལྟར་
མཚན་སྤྲུལ་མ་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་གོ་བསྒྲིག་ནས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
པས་སོ། །དཔེར་ན། ཀ་བ་དང་བྲུམ་པ་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་ཆོ། བྲུམ་པ་
གཉིས་གོ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་ལྟར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཟུ་མཚན་སྤུ་མ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། <<ནམ་
བཤད་>>རང་གི། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ལ་བྱ་
ཞིང་། དེ་གཉིས་གོ་རིམ་བརྒྱུ་སྟེ་སྦྱར་བ་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་པར་
<<གསེར་ཐེང་>>(༥༧)ཏུ། ཉྱགས་དཀར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས། ཞེས་
སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་སོ། །སྟམ་དུ་བསམས་པར་མངོན་ཡང་གོང་བཤད་
ལྟར་ནམ་བཤད་ཀྱི། སྦྱང་ཉིད་ཉྱགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བུལ་བ་དང་།
ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ལ་དགོངས་པ་མ་བཞེས་པའི་རྟགས་དང་། ནམ་
བཤད་ཀྱི་དམིགས་འབྱེད་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་སྦྱོན་དུ་ངེས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་། <<ནམ་བཤད་>>(༩༩)ལས། ཟུ་ངན་ལས་འདས་
པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་
ཏེ། གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། <<འགྲེལ་པ་
དོན་གསལ་>>ལས། འཁོར་བ་དང་ཟུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ཡང་
ཞིབ་དུ་མ་དབྱད་པའི་སྦྱོན་ཡིན་ཏེ། <<ནམ་བཤད་>>མཇུག་ཐོགས་
དེ་མ་ཐག་དུ། དེའི་རྟགས་ལ། སྲིད་པར་སྦྱེ་བ་ཙམ་ཆད་པ་ལས་ཐོབ་
པའི་སྲིད་པར་སྦྱེ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྤང་བྱར་དམིགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་ཟུང་འདས་སྤང་བྱའམ་འཐོབ་བྱར་བཟུང་
བར་བཤད་པའི་སྤྱིར། བྱལ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པས་ནམ་མཁུན་
འཐོབ་བྱར་མི་གཟུང་བའི་སྤྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྲིད་པར་སྦྱེ་བ་ཙམ་

ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུང་འདས་བཅད་པས་ཐེག་དམན་གྱི་ཐུང་འདས་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། སྐང་བྱར་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ཞེས་པས་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་ཡིན་པ་བཅད་པས། ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐུང་འདས་ལ་གནས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་དུ་འགོ་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་ལ། སྤྱིར་ན་རྗེ་ཡབ་སྐུ་སོགས་ཚུ་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་པས། ཆོག་རེ་ལའང་གོ་རྒྱུ་ཟབ་མོ་རེ་མཛད་འདུག་པ་རྣམས་རང་རེས་མ་འདྲིས་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེ་བར་འདུག་སྟེ། དེང་ཡི་གེའི་འགོས་ལ་རིན་ཐང་མི་བཙེ་བའི་ལྷགས་ཡིན་པས་བཤད་དགའོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱ་མཚན་སྐ་མ་དུས་གསུམ། ཞེས་སོགས་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། <<གསེར་ཕྱིང་>>གི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྐར་ལྟར་མི་སྦྱར་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་རྗེས་སྡོག་གཉིས་ལས་རྗེས་འགོ་འགྲེལ་སྐབས་སུ་འབྱུང་བས་སོ། །ཟེར་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། དངོས་བསྟན་ལྷགས་བསྟན་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ཆོག་པ་གསེར་ཕྱིང་རང་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་འདིའི་རྒྱ་མཚན་སྐ་མ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། རྗེས་འགོའི་སྐབས་སུ་བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་འབྲས་ལུ་ལ་ཉེ་བའི་

རྒྱ་མཚན་དང་། བྱང་འཕགས་རང་ཉིད་ཀྱང་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། <<རྣམ་
 བཤད་>>ཀྱི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས། ཞེས་པ་
 བས། ཐབས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་འགྲེལ་པའི། ཀྱན་ཤེས་པ་ཉིད། བས། ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་
 བར་ལ་འབྱུ་སྟོན་ལགས་པར་མཛད་ཟེན་པ་ནི། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་
 དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་སྐྱར་ཏེ་བལྟས་པས་ཤེས་ཅུས་ལ། དེ་ལྟར་ན།
 <<རྣམ་བཤད་>>ཀྱི། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་
 དང་། ཞེས་པ་བསྐྱོག་འགྲོའི་འབྱུ་སྟོན་དུ་ཡར་སྐྱར་བ་ནི། མི་འགྲིག་
 བཞིན་དུ་ཞུ་དཔེ་ལྟམ་འགོགས་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་སྲ་མ་
 ཞེས་པའི་ཁྲ་ཅུ་མར་སྐྱར་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་སྲ་མ་ལ་
 གཅིག་ལས་གཉིས་མེད་པར་བྱུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་གང་དུ་སྐྱར་ཡང་
 མི་འགྲིག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

འདིར་སྒྲས་པ།

སྟོན་བྱོན་དྲན་དབང་ཚལ་གྱིས་གནས་འདི་ལ། །

རོ་འཛིན་གཡོ་བའི་ངལ་བ་མ་མཛད་པར། །

མོངས་རྩལ་ཁོ་བོའི་བཞོ་སྐལ་དུ་བཞག་པ། །

ཅུང་ཟད་བཤད་འདིས་སྒྲ་མ་མཉམས་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་པ་འདི་ནི། སེར་ཏེ་མཁར་སྒྲང་བསོད་ནམས་དབང་ལྡན་ནམ་མིང་

གཞན་རིགས་པའི་སྒྱུ་གྱས་ ༢༠༠༥/༩/༡༡ ངང་། ༡༠:༢༩ སོགས་ལ་བྲིས་པའོ། །

དབུ་མའི་བྱིས་ལན།

མཁམ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒོ་ཁྲོས་མཆོག་གི་བྱི་བ་ཉིར་གཅིག་གི་ལན་ཏུ་
ཐྱེད་ས་ལ་གཡས་འབྱེལ་ཏུང་གི་སྒྲ་དབྱངས།

༄། །བདུད་རིགས་བྱི་བས་མཆོན་ཆར་ཕབ་ཀྱང་འཇུག་བཅེའི་
མེ་ཉླ་ལན་ཏུ་གནང་། །

ལྷས་བྱིན་སྒྲིག་ནས་སྒྱུགས་རྩོམ་བརྟེནས་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ལན་ཞིག་
མཛད་མ་ཤེས། །

བསོད་སྟོམས་བཞེས་ཏེ་འཆོ་གཞེས་གནང་ཡང་དཔལ་འབྱོར་བྱིད་
ལས་མང་ཞིག་མེད། །

ཆོངས་དབྱངས་གསུང་གིས་ཟབ་དོན་སྒྲིག་མཛད་སྟོན་པ་མཆོག་
ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །

ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ལོར་གྱིས་ཕྱག་ཀྱང་ཀུན་ལས་དམན་པར་
ལྷ་ཞིང་གནས། །

ཟབ་གསལ་མུར་བའི་རིགས་འཕུལ་བཟང་ཡང་སྟོན་པའི་བཀའ་
ལུང་དོར་མ་མྱོང་། །

པས་ཚོལ་སྒྲང་པོའི་བྱ་ཚོགས་མང་ཡང་རིགས་པའི་སྒྲ་ཞགས་གཅིག་
གིས་དེད། །

ལུས་ཅན་མགོན་པོ་སྐྱེས་ལ་ཡབ་སྐུ་བརྒྱད་པར་བཅས་ལའང་
བདག་ཕྱག་འཆོལ། །

རྒྱད་ཕྱི་རྒྱ་མཚོའི་པ་མཐར་སོན་ཡང་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྱིམས་
མིག་ལྟར་བསྐྱེད་ས། །

བསྐྱེད་ཚོགས་གངས་རིའི་སྒོ་ལ་འཛོགས་ཀྱང་རུར་སྒྲིག་གོས་དང་
བལ་མ་མྱོང་། །

ཁོར་ཡུག་ཟུན་པའི་ནགས་ཀྱིས་བྱབ་ཀྱང་ལམ་སྒོལ་གསར་པའི་
སྟོན་མེ་བཏེགས། །

རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཅོང་ཁ་ཡབ་སྐུ་བརྒྱད་པར་བཅས་ལའང་བདག་
ཕྱག་འཆོལ། །

དེའང་གནའ་དེང་གི་རིག་གནས་ཀྱན་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་རུ་རྒྱས་
ཤིང་། བསྟན་འགོ་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་མཛད་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་
མཁས་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒོ་གོས་མཚོག་གིས་ཟག་མེད་ཡི་ཤེས་སྡེ་ཆོན་
ཉེར་གཅིག་གི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བཀའ་འདྲི་ཡིག་ཐོག་རུ་གནང་

འདུག་པ་ནི། མཁས་དབང་ཁོང་ལ་ཐུགས་དོགས་དེ་འདྲ་མེད་ཤས་
 ཆེ་ཡང་། ང་དང་ང་འདྲ་བའི་སློ་གསར་བ་རྣམས་ལ་སློ་སློ་འབྱེད་ཕྱིར་
 དང་། འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་ཞིབ་འཇུག་འོང་
 ཆེད་དུ་ཡིན་རྒྱུ་རེད་བསམས་ནས་ལན་རུང་ཟད་འབྲལ་བ་ལ་ཞུགས་
 སོ། །

ལར་ནས་མཁས་དབང་ཁོང་གི་གསུང་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་མངལ་
 གྲོག་བྱས་ཆོང་ཞིང་། བརྟན་འགོར་སྤྲོན་པའི་མཛད་འཕྲིན་གང་མང་
 ཐོས་སྟབས། སྤྱིང་ནས་ཡི་རང་དང་གུས་བཀྱར་ཆད་མེད་ཟུ་བཞིན་
 ཡོད་ལ། སྤང་མར་ཡང་བརྟན་འགོ་སྤྱི་ལ་སྤྲོན་པའི་ཕྱག་ལས་གང་
 གནང་རྣམས་གཤམ་མེད་ལམ་སྤྱིང་འོང་བའི་སྤྲོན་འདུན་ཟུ།

དེས་ན་འདིར་བཤད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁྱོད་ཤིང་གསོན་ལྟ་
 བུའི་འཐབ་ཚོད་ཀྱང་མིན་ལ། སྤྱི་སྤྱིར་གྱི་འཁོན་འཛིན་དང་། མཛང་
 འབྲུའི་དགག་པ་སོགས་དེ་བས་ཀྱང་མིན་པར། བདག་ཅག་ཀྱན་གྱི་
 འདྲེན་པ་སྤྲོན་མ་མཆིས་པ་རྣམས་འདྲེན་བཞི་པ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་
 པོའི་བཀའ་དང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་
 གཞུང་ལུགས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སོགས་ལས་གསུངས་
 པའི་ལུང་རིགས་ཆད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔང་པོར་བྱས་ཏེ་བརྒྱབ་པར་
 བྱ་བ་ནི། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་སའི་ཆོས་གསུམ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་

པའི་ས་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ། དེའང་དྲི་བ་ཉེར་གཅིག་
པོ་ཐམས་ཅད་འདི་གསུམ་དུ་འདུས་པར་སྣང་བས། དྲི་བའི་གོ་རིམ་
ཅུང་ཟད་དཀྱགས་ནས་ལན་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་མོ། །

༡༥༦ རྒྱལ་པོ་ལོ་རྒྱུད་ཀྱི་འཕེལ་བྱུང་ལྟ་བུ།

༡) དྲི་བ་དང་མོ།

འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་
འཛོག་པ་དང་། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་འཛོག་པའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་ཡོད་པས། ལྷང་རིགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཆེ་གང་ཞིག་ཁྱུངས་བཅན་པར་
བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་རོགས། (དྲི་བ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་པོ་
ཐམས་ཅད་ནི་མཁས་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་སློ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་གྲགས།)

དྲི་བ་དང་མོའི་ལན། འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་ལམ་མ་ཞུགས་
ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཁྱུངས་བཅན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་
ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་<<⁷¹འཇུག་འགྲེལ>>དུ།

71 ཟླ་བ་ལྷན་འཇུག། དབུ་ཕར་ལ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས། འཇུག་འགྲེལ། ༡༩༠་བ་ན།

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅི་རི་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རྟིང་
 རྟིང་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱུ་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེའང་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པར་གསུངས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་གྲུབ་
 བོ། །དེ་སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་སྤྱི་རོལ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་
 ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
 དུ་ཞུགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་འགལ་སྟམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། འདིར་
 བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་པ་མིན་པར། ཚུལ་
 བཅས་ཚུལ་མེད་ཀྱན་ལ་བྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་སྟེ། འཇུག་འབྲེལ་
 དུ། <<འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་བའི་མདོ་>>དངས་པ་དང་། གཞན་
 ཡང་། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་རྒྱ་ཡི་ནང་གི་ལྷ་བ་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ང་
 འོག་གཉིས་ཀ་བསྟོམས་པས། ཚུལ་མེད་མིན་ཡང་། མདུན་པ་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བསྟན་ཚུལ་རྩི་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། གཞུང་གི་ང་འོག་གྱུང་ལེགས་པར་

བསྐྱེགས་པའི་གསུང་དུ་མངའ་ལོ། །

དེས་ན་རྒྱལ་སྤྱུ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱུ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་ཚོགས་ལམ་པ་ནས་འཛོག་ན་ནི། །འདིར་བསྟན་ཚོས་
གསུམ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་འོས་མེད་ཀྱི་
རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། །འབྲུག་འབྲེལ་དུ་དེ་གསུམ་དེ་དག་གི་རྒྱར་གསུངས་
པ་གོང་དུ་བྱངས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། །འདིར་བསྟན་ཚོས་གསུམ་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡོད་
པར་ཐལ། །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ། །སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་པར་བྱའོ་སྟུང་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་
དག་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །མ་ཁྲབ་ན། །ལམ་མ་ཞུགས་ན།
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་དང་། །ཤེས་པ་དང་། །རྟོག་པ་དང་། །མངོན་
སྟུང་སོགས་རེ་རེ་ནས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་ཡིན་མཁན་ཞིག་ཡོད་
པས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། །རང་འབྲེལ་དང་
འགལ་ལོ། །

འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་
པས། །འདིའི་རྒྱལ་སྤྱུ་ནི་ས་དང་པོ་པ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་མོད། །མི་
འཐད་པའི་རྩལ་སྤྱ་མ་རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ཀྱིས་ཤིན་

ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཟིན་ནའང་། འདིར་སྟོགས་ཙམ་སྟོས་ན། གོ་བོ་
རབ་འབྲམས་པས་<<ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་>> ཏུ། ཇི་ལྟར་མར་ངོའི་
བརྟུ་བཞི་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟླ་བ་ཆོས་པ་དང་བྱང་འཕགས་གཉིས་
དཔེ་དོན་ཏུ་སྒྱུར་འདུག་བསམས་པར་སྤང་ཡང་། དཔེ་དོན་སྒྱུར་ཚུལ་
ཁོང་གིས་དགོངས་པ་ལྟར་མིན་པར། ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྟུ་པའི་བར་
ཀྱི་བྱང་འཕགས་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་དཔེ་དོན་ཏུ་སྒྱུར་
བ་སྟེ། དེའང་ཆོས་སྐུ་ནི་ཟླ་བ་དང་མཚུངས་པར་ས་དང་པོའི་ཆོ་བྱང་
འཕགས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་
ཙམ་མངོན་སུམ་ཏུ་གཟིགས་པ་ནི་ཟླ་བ་ཆོས་པ་དང་འདྲ་བ་ནས། སའི་
མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྤངས་
པས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་གཟིགས་པ་ཡར་
ངོའི་བཙུ་ལྷ་ན་ཟླ་བའི་ཆ་རྟོགས་པར་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར། རྒྱལ་སྤྲས་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་པའི་
རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་
རིགས་ཏེ། སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །ཞེས་པའི་
སྟིང་རྗེའི་སེམས་དེ་དེའི་རྒྱར་བཞག་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་སྟིང་རྗེ་
ནི་དང་པོའི་སྟིང་རྗེ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། <<⁷²འཇུག་

72 མེ་དགེ་བསྟན་འཇུག། དབྱ་མ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་གསལ། འཇུག་འགྲེལ། ༡༣༠་བ་༣།

འགྲེལ་>>ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་མ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་
 གྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། <<⁷³འཇུག་འགྲེལ>>རུ། རི་རྒྱུད་རུ་རིན་པོ་ཆའི་
 བྲིང་བ་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །ཞེས་སོགས་སྤྲངས་སུ་
 དྲངས་ཏེ། བཙམ་བཞེད་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་གསུངས་པས། སོ་སྒྲུའི་
 སར་ཡོད་པའི་ཚོས་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པས་
 གྲང་ཉམས་སུ་སྤང་བྱའི་རྒྱུར་གྲུབ་སྟེ། ཞོང་རུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་དག་
 དང་། བྱང་པར་རུ་གཞུང་དེའི་དོན་ནི། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་
 རྒྱལ་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྦྱོང་བཟང་པོ་ལ། རྒྱལ་པོ་བདག་ཉིད་
 དང་འཇིག་རྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 འཕྲོ་འདོད་ན། དེའི་རྩ་བ་འཕམ་རྒྱུའི་དང་པོ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 དང་། དེའི་རྒྱ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ། དེ་ལས་འབྱུངས་པའི་གཉིས་མེད་རྟོགས་
 པའི་སྒོ་གསུམ་པོ་ལགས་པས། དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མཛོད་ཅེས་
 བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཚོས་གསུམ་ཚོགས་སྦྱར་ཁོ་ནར་
 ཡོད་པ་མིན་པར། ལས་དང་པོ་པ་དང་། ལམ་མ་ཁྲགས་པ་དག་གིས་
 གྲང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་ཚོས་གསུམ་ལམ་མ་ཁྲགས་ན་མེད་

73 མེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་ཕར་ལ། སྒོ་བ་དཔོན་ཟླ་གསལ། འཇུག་འགྲེལ། ༡༣༣་བ་༢།

པར་འདོད་པ་དང་། འདིའི་རྒྱལ་སྤྱོད་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་
བྱེད་པར་འདོད་མཁན་དེ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་སྦྱབ་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཅེས་
པར་ལྟོག་སྟེ་འདྲི་ན། ཅིའང་མི་སྤྱོད་བའི་བརྒྱལ་ལྷགས་འཛིན་པ་ལས་
འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་དེར་
བསྟན་པའི་ལམ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཞན་འཕགས་
པའི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐྱང་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས། དེ་སྐོང་བ་ལ་སོ་
སྟེའི་སའི་ཆོས་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་ས་བརྒྱ་དང་། འབྲས་
བུའི་ས་དང་། ས་ལྡ་པ་དང་རྒྱག་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་
བོ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དཔྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་པ་རྣམས་
གསུངས་སོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི་འཇུག་པ་རང་
འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་གི་ཁོག་ཡོངས་རྫོགས་ལོན་ཞིང་། དོན་
འི་ལ་གྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་གསུང་གི་སྟོམ་ཆེན་པོ་
ཡིན་ནོ། །

འདི་ལའང་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་པའི་སྒྲོར་དང་། བྱང་སེམས་ས་རྒྱག་
པ་པའི་སྒྲོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩི་རིན་པོ་ཆེས་ཉན་རང་དག་བཙོམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣམས་
 བར་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་བཞི་ལ་སྤྱོད་རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་སྦྱོར་བར་
 གསུངས་པ་དེ་ལ་རྒྱབ་བྱེད་ཡོད་མེད་འདོད་ཚུལ་གཉིས་འདུག་པས།
 དཔལ་ལྷན་སྐྱོ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གང་ཡིན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་
 རྒྱབ་རོགས།

ཡན་ནི། རྟོན་པ་མཉམ་མེད་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་ས་བརྩུ་པའི་
མདོར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཤད་
བྱའི་རྩ་བར་བརྩུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇམ་དཔལ་སྐྱའི་སྐྱལ་
པ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་
དང་བཅས་པའི་བརྗོད་བྱར་རྒྱུའི་ས་དང་འབྲས་བྱའི་ས་གཉིས་སུ་
བྱས་ནས་དང་པོ་ལའང་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱའི་ས་དང་འཕགས་པའི་
ས་གཉིས་ཏེ་རིམ་བཞིན་མཆོད་བརྗོད་དང་། སེམས་བརྐྱེད་དང་པོ་

ནས་བརྩ་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་
 བྱི་བསྟན་པར་བྱས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པར་མཛད་ལ། དེ་
 བས། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཟླ་སྤང་གསལ་བར་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲས་བུའི་ས་བཤད་པར་མཛད་པའི་ནང་
 བས། ས་དང་པོ་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་སྐབས་<<བྱམས་པའི་རྣམ་པར་
 བར་པའི་མདོ་>>ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་
 རྒྱུས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཐུབ་དབང་གསུང་རྒྱུས་དང་བཅས་
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། །བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་པམ་བྱས་
 རྣམ་པར་འཕེལ། །ཞེས་པས་ས་དང་པོ་པས་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོའི་སྟོབས་གྱིས་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ས་གང་ནས་འོང་སྟམ་པ་ལ། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས། <<ས་བརྩ་པའི་མདོ་>>ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་
 ལྟ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྟོ་ཡང་ལྟག་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པས་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་པས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་
 སྟོའི་སྟོབས་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས། ས་བདུན་པ་ནས་མ་གཏོགས་
 ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་སྟོའི་སྟོབས་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་མི་བྱས་པར་གསུངས་པའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་ལ་དགོངས་ནས་

དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་བའི་ལྷ་བས་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་གྱིས་སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་གསལ་བར་
 བསྐྱབས་ཏེ། <<⁷⁴རང་འགྲེལ་>>ལས། ལྷ་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
 ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 བ། ༡) དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་
 བའི་སྤྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་
 སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོས་
 རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ཀྱང་བྲེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། ༢) སྤྱི་རོལ་
 པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྒྲོད་པའི་སྤྱ་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ༣) གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་
 གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་སྤྱིན་ཅི་ལྟ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་དུ་གདགས་པའི་
 རྒྱ་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའང་རིགས་པ་གསུམ་ནི་གོ་བདེ་བར་བཀོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་པས་ཀྱང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྲོའི་སྒྲོབས་
 གྱིས་བྲེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་

74 ཟི་དགེ་བཏྲན་འགྱུར། དབུ་ཕར་ལ། སྒོ་བ་དཔོན་ཟླ་གསལ། འཇུག་འགྲེལ། ༢༢༥་བ་ལ།

མེད་རྟོགས་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན། ས་དང་པོ་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་རྣམས་སློ་སྟོབས་གྱིས་
ཟེལ་གྱི་གཞོན་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །འདྲོད་ན། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་
པའི་མདོ་དང་ས་བརྒྱུ་པ་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་རིགས་པ་
དང་པོའོ། །

ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་ཆོས་ཅན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་
མ་ལྟས་པ་མ་སྦྱངས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱི་རྒྱལ་པའི་དྲང་སྟོང་བཞིན། ཞེས་པ་ནི་
རིགས་པ་གཉིས་པའོ། །

ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་ཆོས་ཅན། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་བདག་དུ་གདགས་པའི་
རྒྱ་ཕུང་སོགས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་ཆོས་བདག་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
ནི་རིགས་པ་གསུམ་པའོ། །འདི་དག་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་ཤིན་དུ་མང་ནའང་གཞན་དུ་འང་བཤད་ཟིན་ཅིང་། མང་བར་འགྱུར་
བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

ཡང་དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་རང་གིས་

ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་སམ་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། འདི་
 ལའང་⁷⁵དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བ་ནི། རིགས་པའི་
 རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་སམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་དགོས་པར་རྩ་ཤེ་ལས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཀྱི་ཚིག་ཟུར་དུ་
 ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་པར་བཞག་
 དགོས་པ་འདྲ་མོད། འོན་ཀྱང་དགོངས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་ལུང་རིགས་
 དབང་ཕྱག་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་རྩེ་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་
 བཟང་པོ་མཆོག་གིས་ཉན་རང་གིས་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ།
 ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ས་པོན་དང་བཅས་པ་
 ཡང་རྫོགས་པར་སྤངས་ཟིན་པས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་ལོས་
 རྟོགས་སྒྲུབ་དུ་དགོངས་པ་འདྲའོ། །

དེའང་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་མི་
 སྒྲོམ་ཞེས་པ་ནི། གོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་མི་སྒྲོམ་དང་། རོ་
 པོའི་ཆ་ནས་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་མི་སྒྲོམ་གཉིས་སུ་གྱུ་ཡོད་པས། ཉན་
 རང་གིས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་

75 སེར་བྱེས་པར་མ། ༡༩༩༩ རྩེ་ཙོང་ཁ་པ། དབུ་ཕར་དཀའ་གནད་པ་རབ་གསལ་ ༥༩་༡༩།

མི་སྒྲིམ་སྟེ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའམ། གཙོ་བོར་ཤེས་
སྒྲིབ་སྟོང་བ་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་
<<⁷⁶རང་འགྲེལ>>ལས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒྲིམ་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྟོང་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཅམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྫོགས་པར་སྒྲིམ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་
རི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལྟར་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་མངོན་སུམ་རུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་
ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འཛིན་པ་གང་དང་གང་གི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
རྫོགས་པར་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་། ད་རུང་འཛིན་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
པར་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
ཚུལ་འདི་དག་ལ་རྟོན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་སྟགས་ལ་བཞག་ནས་དབྱད་
པ་མཛོད།

བདེན་བཞི་ལ་སྤྱར་གས་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་ནི། གཞུང་གི་ཁོག་
ཡོངས་སུ་བསྒྲིགས་ཤིང་། རིགས་པའི་འགྲོས་གྱིས་དབྱད་པའི་གསུང་

76 ཟླ་དགེ་བལྟན་འཁྲུང་། དབུ་མ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཟླ་གསལ། འཇུག་འགྲེལ། ༡༡ན་ན་༢༥

ཡིན་ཏེ། <<⁷⁷སྤྱི་འཇུག་ཆེན་མོ་>>ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་
འགྱུར་གྱི། སྤྱི་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚུངས་ལན་
མཛད་པའི་གྲུབ་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེའང་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་གྱིས་
མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་རྒྱ་མཐོང་བེན་
བསྐྱེམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པ་
ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱི་ཉིད་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་བརྟེན་པའི་
ལན་རྒྱ་དེ་ལྟར་མི་རྩས་པར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དམ། ཆོས་རྣམས་
རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱི་ཉིད་མཐོང་བེན་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་གཅིག །

སྤྱི་པ་ཉིད་དང་བུལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་
འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན། མངོན་
པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་ཀྱང་སྤྱར་ཡང་མངོན་རྒྱ་
འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་གཉིས།

སྤྱི་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀྱན་ཚོངས་བཞིན་རྒྱ་
ཅི་སྟེ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་ཚོངས་མི་ཤེས་པའམ་མ་རིག་པ་ལ་
མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། དེ་མ་
ཡིན་པ་གཉིས་འདོད་པ་ལྟར། སྤྱི་པ་ལའང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་

77 ཟླ་དགེ་བཟུན་འགྱུར། དབུ་ཕར་ལ། སྤྱི་དཔོན་ཞིབ་ལྟ། སྤྱི་འཇུག། 37་བ་2།

ལྟར་གྱི་སྲིད་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད།
ཅེས་དེ་གཉིས་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མང་
དུ་གསུངས་པ་ནམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟའི་དགོངས་པའོ། །

དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་པའི་ཁྲི་བས། གོང་དུ་བཞོད་པའི་རིགས་པ་
གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར། ཞེས་
སོགས་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་
པའི་སྤྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་ཏེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྤང་བྱ་
ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པས། བདེན་བཞི་རགས་པ་
ཡོད་པ་དང་། གཉིས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་མོ་སྤངས་
པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་བསྐྱེམ་དགོས་པར་
གསུངས་པས། བདེན་བཞི་སྤྱོད་པར་གྱུབ་པའོ། །

དེ་ལྟར་མིན་ན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དངོས་གཞི་མ་
ཐོབ་པའི་དགྲ་བཙུན་པ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་གང་ཡང་མ་སྤངས་པར་
ཐལ། རྒྱལ་ཀྱན་རགས་པ་ནི་མེད། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེའི་སྤང་བྱ་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་རྒྱལ་བདེན་རགས་
པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་མ་བསམས་པས། རྒྱལ་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་
མ་བསམས་པར་ཐལ་བས། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་འང་རྒྱུས་མེད་པར་

ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེས་པའི་ལམ་ཁྲགས་ཀྱི་
 གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། །འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། །འདྲོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 དགོས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན།
 <<⁷⁸རང་འགྲེལ>>ལས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་དེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ་
 སྟམ་དུ་དེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དམ་བཅའ་བ་འདི་ཡང་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པས་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པས། གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལའང་དེས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གོ་རིམ་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེའི་བྱངས་སུ་<<རིན་ཆེན་
 བྲང་བ>>ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ནས། །སྟིང་རྗེ་སྟོན་བྱང་
 སྟོད་པ་ཀུན། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་
 སྤང། །ཅེས་པ་དྲངས་པའང་འགྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད། ལྷང་
 དེའི་དོན་དང་ཡང་འགལ་ཞིང་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པས། འཕགས་པ་སྐྱ་
 སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་<<འཇུག་པ་རྩ་བའི>>སྟིང་
 རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི། ཞེས་
 པས་བྱང་སེམས་དབང་རྟོན་གྱི་ལམ་རིམ་དང་། གོང་དུ་དྲངས་པའི་
 <<རང་འགྲེལ>>གྱིས་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་རིམ་སྟེ། དབང་
 པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་

78 ཐེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་ཕར་ལ། སྟོན་དཔོན་ཟླ་གསལ། འཇུག་འགྲེལ། ༡༣༣་བ་༥།

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་རྩེ་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལེགས་བཤད་
ཡིན་ཏེ། ཞར་བྱང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་། མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཙུག་
པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
པའི་རྩལ་སྤྲོ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྤངས་པ་ན། བདག་ཉིད་
དགྲ་བཙུག་པར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྲོ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་
བར་སྐྱེ་ཚུལ་<<འཕགས་པ་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ>>ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་འདི་སྟུམ་དུ་བདག་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་སྤྲོས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་
ཅིང་། བདག་ནི་དགྲ་བཙུག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པར་བདག་ཉིད་ཤེས་
སོ། །དེ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས། དེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་འདི་ཆོག་གསལ་དུ་དྲངས་པས་དཔལ་
ལྷན་ཟླ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷན་ཀྱང་
བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། <<⁷⁹སྦྱོང་འཇུག>>ལས། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་
གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་ཐག་དུ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་

79 ཟེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་མ་ལ། སྤོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལ། སྦྱོང་འཇུག། ༣༣་བ་ན།

དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་
ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་<<དགོངས་པ་རབ་
གསལ་>>དུ། འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་
དང་། དེ་ཉིད་སྦྱོང་འཇུག་གི་ལྷགས་སུའང་བསྟན་པའོ། །ཁེས་པའི་ས་
བཅད་གཉིས་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མདོར་པ་
གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཙུན་པ་དག་གིས་གང་ལས་ཆགས་བྲལ་
བྱས་སའི་སྤྱུག་ཀྱན་ལ་རགས་པ་ཞིག་དང་། དེ་དག་གིས་སློང་མི་རྒྱས་
པའི་སྤྱུག་ཀྱན་ཕྱ་མོ་རེའང་ཡོད་པར་ལུང་རིགས་ཀྱི་སློབས་ཀྱིས་བྱུང་
པ་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་པར་རྗེ་ཡབ་སྐུ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ཆེན་ཁག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་འདིར་སྒྲོས་པའི་ངལ་བ་མི་བྱའོ། །

གཤེད་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྟུང་གི་འཇུག་པའི་ཕྱི་ལོ།

དེའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་པོ་ནི་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་དང་། ས་གཉིས་
པ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ས་གསུམ་པ་ནི་ལྷག་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ས་བཞི་པ་ལྷ་པ་རྒྱག་པ་གསུམ་

ལ་ནི་རིམ་བཞིན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སྤྱ་རགས་ལ་ཆེས་མཁས་པ་
 དང་། བདེན་བཞི་སྤྱ་རགས་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
 འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་གི་སྟོན་པ་བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་
 རྫོགས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་གནས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པས། དེའི་ཡུལ་གྱི་འགོག་པའམ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་
 པར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱག་པའི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱས་པ་འདི་བྱུང་ངོ་། །

འདི་ལའང་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལྟ་བའི་ངོ་བོ་
 དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལྟ་བའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་དགག་བྱའི་བདག་ངོས་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དེ་སྟོས་བྲལ་
 སོགས་ཡིན་མིན། བདག་མེད་པ་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་མིན། བདག་མེད་
 པ་མེད་དགག་ཡིན་མིན་དབྱེད་པ་དང་བཞིའོ། །

༡༥༥། གཞུང་གི་འཕགས་པའི་འཇུག་པ།

ཉ) རྒྱ་བ་བདུན་པ།

ཐལ་རང་གཉིས་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་

དགག་བྱའི་ཚད་དང་། དགེ་ཚས་ཀྱིས་ཀ་བྱམ་སོགས་དོན་དམ་དཔྱད་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་དང་། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་བདེན་
འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བདེན་འཛིན་མིན་ན་ང་ཚོར་ཉིན་གང་པོར་
བདེན་འཛིན་མངོན་དུ་མི་གྱུར་པའི་ཐལ་བ་སོགས་བཏང་འདུག་པ་ལ་
ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས་དགོས་ལགས།

ལན། ཐོག་མར་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། བྱང་འཕགས་ས་རྒྱག་
པ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ན་<<ས་བརྩུ་པའི་མདོ་>>ལས། ཀྱི་རྒྱལ་
བའི་སྤྲུལ་དག །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྗེ་པ་ལ་ལམ་ཤིན་དུ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ས་
རྒྱག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩུས་འཇུག་གོ། བརྩུ་གང་
ཞེ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་<<འཇུག་པ་>>ལས། འདི་ཉིན་
འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུན་
ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ས་རྒྱག་པ་པས་
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་སློན་ནས་ཤེས་རབ་
གསུམ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པས་ན། མཉམ་པ་ཉིད་བརྩུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་སློན་ནས་ས་རྒྱག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་པ་ལ། མཉམ་པ་ཉིད་
བརྩུ་པོ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་བཞིན་མ་སྤྲུལ་ཀྱང་། བརྩུ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
མཉམ་པ་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ན། གཞན་རྣམས་ཤེས་

སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་<<ཚ་ཤེ>>ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དོན་འཇུག་པ་ཚུ་འགྲེལ་དང་། ཚིག་གསལ་བཅས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

དེའང་དང་པོ་བདུན་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་དང་། བརྒྱད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ། དགུ་པ་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་བརྟན་ཚུལ་སྟོང་དོལ་སྒྲ་མས་གསུངས་ཤིང་། འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། སྤྲ་མ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་དུ་སྟོང་ཉིད་གྲུབ་པ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་འགྲུབ་སྤྲ་ལ། འདུས་བྱས་ལའང་སྟེ་འཇིག་གནས་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་སྟེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་ན། གཞན་གཉིས་ཞིགས་སྤྲ་བར་མ་ཟད། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན། ཚུ་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་བཀག་པའི་སྒྲ་ནས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མཛད་དོ། །

ད་ནི་བྱི་བའི་ལན་དངོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དེའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གལ་ཆེ་བ་ནི། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་

པ་ལ། འོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལའང་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་གཉིས་ལས་ཡུལ་གི་དགག་བྱ་ལ་མེད་པས་བྱབ་ཅིང་། བརྟག་པ་
 མཐའ་བཟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སློ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་སྣོད་ལྷགས་གི་
 རོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་གི་འོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གི་
 རིགས་པའི་ཡུལ་གི་དགག་བྱའི་ཆད་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་
 པར་རང་རོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཐལ་ལྷགས་གི་དེའི་ཆད་དོ། །

འདི་དག་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ། ཐོག་མར་ཐལ་རང་གཉིས་གིས་
 རང་མཆོན་གིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གི་བྱད་པར་དང་། འཛོག་
 བྱེད་གི་སློ་གཞོད་མེད་གི་འོན་འདྲ་མི་འདྲ། སློ་དེས་བཏགས་ཚུལ་གི་
 བྱད་པར་བཅས་ངེས་རྒྱ་གལ་ཆེའོ། །

༡ ཕུམ་དཔལ་གྱི་ཡུལ་དཔལ་ཆུང་གི་ཆུང་ཆུང་ཆུང་གི་ཆུང་ཆུང་གི།

ཐལ་རང་གཉིས་གིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་
 གི་བྱད་པར་འདི་དྲི་བ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་འཆད་པས་དེར་
 གཟིགས་པར་བྱའོ། །

དགག་བྱ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་གནོད་
 མེད་ཅེས་པའི་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་
 ལྷགས་ལ། རྟོག་མེད་དུ་བྱུར་པའི་སྒོ་གནོད་མེད་ནི། རང་ཡུལ་རང་
 བཅོམ་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་
 པར་བྱུར་པའི་སྒོ་གནོད་མེད་ནི། ཞེན་ཡུལ་རང་བཅོམ་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཞིག་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པར་འཛོག་དགོས་པ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་
 བའི་སྐབས་སོགས་སུ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་ཚོད་ལན་རྒྱས་པར་མཛད་
 པའི་གྲུབ་དོན་ཞིག་ཡིན་པས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་^{<<80}ལེགས་
 བཤད་སྟིང་པོར་>>ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་ཀྱིས་
 བཟུང་ཚུལ་བསྟན་ནས་དེ་མེད་པར་བསྟན་པ། ཞེས་པ་དང་། རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ། ཞེས་པའི་ས་བཅད་སོགས་སུ་
 སྒོ་གནོད་མེད་ཀྱི་སྟོར་ཡང་ཡང་གསུངས་འདུག་ལགས། ཐལ་འགྱུར་
 བས་ནི་དེ་འདྲའི་སྒོ་རྣམས་སྒོ་གནོད་མེད་མིན་པར་བཞེད་དེ། དེའང་
 དགག་བྱའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

80 ལྷོ་ལྷིང་པར་མ། ༡༩༡༩ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སློང་པོ། ༡༩༥༥།

འཕྲིན་ལེན་ལྟུང་ལྟུང་།

རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ཡུལ་གྱི་སྡོད་ལྷགས་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
 དང་། སློས་བཏགས་པ་གཉིས་ཚྲིགས་དགོས་པ་སྦྱ་མའི་དཔེའི་སྟེང་
 ནས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྱལ་
 ཏུ་བཏགས་པ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་
 གྱང་མེད་པར། རྟོག་པའམ་སློས་པར་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ཚུལ་ཁྱུངས་
 དང་བཅས་པ་དབུ་ཕར་གཞུང་རྣམས་སུ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་ཡིན་པས།
 འདིར་ཚྲིག་ཚྲིགས་མི་སྤྱད་བ་ལགས།

དགེ་ཚེས་གྱིས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་དེའི་ལན་ཅུང་ཟད་
 འབུལ་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཟེར་བ་
 བློ་སློབ་དམིགས་རྣམ་མ་སྟེང་པའི་གཏམ་ཏུ་སྤྱང་སྟེ། བདེན་འཛིན་
 ལ་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བུམ་འཛིན་གྱི་སློ་
 དང་། སྟེང་རྩེ་སོགས་ལའང་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་མེད་པར་འགྱུར་བས།
 <<འཇུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་>>གྱི་མཚོད་བཟོད་སྐབས་སུ་སྟེང་རྩེ་ལ་དམིགས་
 རྣམ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། <<མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་>> གྱི། དམིགས་
 པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དམིགས་རྣམ་སྟོར་མང་ཏུ་
 གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པར་འགྱུར་བར་མ་ཟད། སློ་གཅིག་

གི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་བསྐྱུས་སྒྲ་བ་ཡན་
 ཆད་ལ་ཡོངས་སུ་གཤམ་པས། <<སྐྱུ་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་>>ཏུ་གསུངས་
 པ་དེ་དག་ཚོས་ཀྱི་གསུང་དངོས་ཡིན་མིན་དོགས་པ་ཆེ་ལ། གལ་ཏེ་
 ཡིན་ནའང་པརྟེན་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་གཏམ་མོ། །

གཞན་ཡང་། དུམ་འཛིན་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། གང་ཟག་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་བདེན་འཛིན་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། གང་
 ཟག་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། དེའི་ལྷོག་སྐྱུགས་
 གང་ཟག་མེད་པའམ་མིན་པར་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་བདག་མེད་
 འཛིན་པའི་སློ་གཉིས་བྱད་མེད་ཏུ་ཐལ་བས། གང་ཟག་བདག་མེད་ཏུ་
 རྟོགས་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྱུར་
 རོ། །དེའང་འདྲོད་ན། རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སློ་དེ་ཉིད་
 རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་མཆོག་ཏུ་བྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བས། ཆད་པའི་
 མཐར་འཛིན་བྱ་བ་ཞིག་ཀྱང་གསུངས་ཡོད་པ་ལོས་དགོངས།

གཞན་ཡང་། <<⁸¹བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་>>དེ་ལ་བདག་
 ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་

81 ཟེ་དགེ་བསྟན་འབྱུང། དབུ་མ་ཡ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གཤམ་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། ༡༩༠

པའི་ངོ་པོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་བདག་ཅེས་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
པའི་ངོ་པོ་འཕམ་རང་བཞིན་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཀ་བྱམ་སོགས་
ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་བདེན་འཛིན་
ཡིན་པ་ཉམས། བྱམ་པ་ཡོད་དེ། ཀ་བྱམ་སོགས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀ་བྱམ་སོགས་བྱེད་པ་པོ་ལའང་རག་མ་ལས་
པར་ཐལ་བས། མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། <<སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་>>ལས། རྩ་དང་རྩེན་
ལས་རྩེ་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་
པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་
ཐོག་མའི་མ་རིག་པའི་ངོ་པོ་ངོས་འཛིན་པ་ན། རྩ་རྩེན་ལས་རྩེས་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྟོག་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བར་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩ་རྩེན་ལས་རྩེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
འཛིན་པའི་སྟོ་ཉིད་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཅ་བའི་དམ་
བཅའ་ཉམས་ལ། མ་བྱུང་ན། ཡང་དག་པར་ནི། ཞེས་པའི་ཆོག་ལྷག་
པོ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་

འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་<<⁸²རང་
འགེལ་>>ལས། དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་
པ་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པས་འཇིག་ལྟའི་
དམིགས་རྣམས་གཉིས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འོག་ཏུ། དེ་ཡང་
བདག་གི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་ལས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བས།
ཞེས་དང་། དེ་སྤྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམས་སོ་སོར་ཡོད་པར་ཤིན་
ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། བདག་གི་བདག་ཅེས་བདག་སྐྱེ་སྐྱེ་གཉིས་
སྐྱོས་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བས་ཀྱང་གནད་ཆེ་བ་ནི། རུམ་པ་སོགས་འཛིན་པ་ན། བདེན་
པར་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པ་དང་། བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཏུ་
བྱས་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཏུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་
པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། རུམ་པ་འཛིན་པ་དང་། རུམ་པ་རང་གི་ངོ་
བོས་བྱུང་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་མ་སྐྱེས་བར་ཏུ་ཆོད་མས་འབྱེད་
མི་ཤེས་ཚུལ་<<⁸³ལེགས་སྟོང་>>གི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་
ཚུལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་འདུག་པས། ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་ངེས་
དོན་གྱི་རིགས་པ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛོད་ལ། གནད་

82 གེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་མ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་གསལ། འཇུག་འགེལ། 342་བ་3།

83 སྟོ་སྟོང་པར་མ། 1997 རྒྱ་ཅོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། 1997།

དེ་མཁུན་ན། རུམ་འཛིན་རྟོག་པ་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
མ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་འདུག་སྟུང་པ་དང་། སེམས་
བསྐྱེད་སོགས་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱང་བདེ་སླག་
ཏུ་སྒྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །

༥) ཇི་བ་བཅུ་བྱག་པ།

ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱད་པར་མེད་ཟེར་མཁན་མང་
མོད། འགའ་ཞིག་གིས་རང་རྒྱད་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
ཁས་ལེན་པས་ལྟ་བ་མཐོ་དམན་ཡོད་གསུངས་འདུག་པས། རང་རྒྱད་
པས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ན། དེ་འཕགས་ཡུལ་མཁས་
པའི་གཞུང་ལ་གདུགས་ནས་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒྱུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་
འགོད་རོགས།

ལན། སྤྱིར་ཐལ་རང་གི་སྒྲིབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ཏུ། རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་ཞེས་
སོགས་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཚིག་འདི་དག་འདྲ་མཉམ་ཏུ་སྦྱད་པས། ཚིག་གི་
རོ་གདོང་ཅུམ་ལ་བལྟས་ནས་སྒྲིབ་དཔོན་འདི་དང་འདིས་དེ་དང་དེ་
བཞིན་ཅེས་སྒྲ་དཀའ་ཚུལ་<<ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་>>ལས་གསུངས་པ་

ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཙམ་རུ་མ་བྱད། སྟོན་གྱི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་
ཞི་འཚོ་ཡབ་སྤྲས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་
དང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རང་
རྒྱུ་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་རུ་བྱས་ནས་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་བར་བདག་མེད་
འདོད་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་སྟོར་གསུངས་མེད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་སུ་ནི། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཆེན་
པོ་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་ལ་སྟོབ་དཔོན་
ལེགས་ལྷན་གྱིས་རང་རྒྱུ་གྱི་གཏན་ཆོགས་མ་བརྗོད་པའི་སྟོན་བརྗོད་
པ་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་ཆོག་གསལ་རུ་དེ་ལེགས་པར་བཀག་སྟེ།
དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུ་གྱི་གཏན་ཆོགས་བྱ་མི་རུང་བ་དང་། རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའམ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་
སོགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ། ཐལ་འབྱར་བའི་ཤིང་རྩའི་
སྟོལ་བྱེ་བར་མཛད་པས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་སོགས་ཐལ་འབྱར་བའི་
ལུགས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོན་རུ་འང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་
པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །

འོ་ན། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུ་པ་
རྣམས་གྱིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོན་རུ་བཞེད་ཚུལ་
རི་ལྟར་ཤེས་སྟོམ་ན། དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་གིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་

འགྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་ཚུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། <<ཤེས་རབ་
 སྒྲོན་མ་>>ལས། དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་
 བརྗོད་པ་དང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་བཞེད་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར།

དེའི་དོན་ཐལ་ངག་ཏུ་བསྒྲིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། མདོ་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 གསུངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་དེ་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་
 རྟོག་པ་དང་མིང་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིང་དང་རྟོག་
 པ་གཉིས་ནི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་མཆན་ཉིད་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། གཞན་དབང་ལ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་པས། མིང་དང་རྟོག་པ་
 ལ་སོགས་པའི་གཞན་དབང་ལ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་
 པར་གསལ་ལོ། །ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
 དོན་ལེགས་ལྟན་ལྟར་བཞེད་ཅིང་། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་སྐབས་ནས་
 བསྟན་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པ་ནམས་དབུ་མ་པ་དང་བྱན་མོང་བར་
 བཞེད་པས། རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་རྒྱས་

པ་ནི་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་གསུངས་པས་
འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་སོགས་སུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཀུན་བརྟགས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་བཞིན་
ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་རང་མཆོན་གྱིས་སྟོང་པར་
གསུངས་པ་ནམ་རིག་པ་ལྟར་མ་བཀྲལ་བར། འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་མཛད་
དགོས་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགག་བྱའི་གྲུབ་
ཚད་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པས་ཐེག་དམན་སྟན་
མོང་མིན་པའི་སྡེ་སྟོང་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་པར་འབད་
པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བདག་མེད་གཉིས་
ཀྱི་བྱད་པར་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་འབྱེད་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། <<ཤེར་སྟོན་>>ལས། གལ་
ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་བསྟན་ན།
དེའི་ཆོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱིམ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། <<འཇུག་པ་>>ལས། བདག་མེད་འདི་
ནི་འགྲོ་བ་ནམ་དགོལ་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་ནམ་གཉིས་
གསུངས། ཁྱིམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་ལའང་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་
བ་མེད་ན། གཉིས་ཀའང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐྱེ་སྟོང་དུ་བསྟན་ན་བསྟན་
མཉམ་དགོས་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། དེ་འདྲའི་བྱད་པར་མེད་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
གི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་སྟོམ་མི་སྟོམ་ཅམ་ལ་བྱད་པར་ཅིའང་བཞག་དུ་
མི་རུང་བའི་སྒྲིབ།

གཞན་ཡང་། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགག་བྱའི་གྲུབ་
ཚད་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཟླ་གསལ་རང་
གིས་བཞེད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། <<⁸⁴འཇུག་འགྲེལ>>ལས། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་
བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར། བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཅས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་སྒྲིབ་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
ཞེས་པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲུས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་སྒྲིབ་མོང་མིན་པར་གསུངས་པའི་
སྒྲིབ་རོ། །འདི་དག་ཞིབ་པར་དྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་དུ་གསལ་བས་མ་
བྲིས་སོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྟོང་དུ་གཞན་སྒྲིབ་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་
བས་དེ་མེད་པར་བཞེད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་

84 ཐེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་མ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་གསལ། འཇུག་འགྲེལ། ༡༩༧་ན་ན།

མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཀའ་བའི་ཚེ། དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་ངེས་
པར་སྐྱར་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཚུད་ལན་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ། <<⁸⁵ཚིག་གསལ་>>ལས།
དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ། འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་
པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཅན་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་
འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་སྐྱབ་བའི་
ཟླ་བས་ལེགས་ལྷན་ལ་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་བྱང་
པར་ཡོད་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ནང་འགལ་བསྟན་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་དང་། སྒང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་སུ་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་
མི་འདྲ་བ་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱར་ཏེ་བསྟན་ན། <<ལམ་
རིམ་>>ལྟར་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་
དང་། རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཆོད་མའི་རྟེན་དོན་གྱི་གཞི་མཐུན་
དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་ནང་འགལ་བསྟན། <<སྒང་ངེས་>>ལྟར་ན། མིག་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་བརྟུན་པ་དང་། རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་
པའི་ཆོད་མའི་རྟེན་དོན་གྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་ནང་འགལ་

85 གྲིང་གེ་བསྟན་འབྱུང། དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གསལ། ཚིག་གསལ། 1་བ་3།

རང་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དེ་འཐད་མིན་འཕགས་
ཡུལ་མཁས་པའི་གཞུང་ལ་གདུགས་ནས་དབྱད་པ་གཏོང་རྟོགས།

ལན། ཐོག་མར་སྟོས་བྲལ་གྱི་དོན་ངོས་འཛིན་པ་ལ། སྤྱིར་ན་
གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་སུ་ཆོག་འདུའང་དོན་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་འབྱུང་
བ་བཞིན་སྟོས་བྲལ་ཞེས་པའང་འཇུག་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་མང་སྟེ་གཤམ་
གསལ་ལྟར།

སྐྱོན་གྱི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། <<ལང་གཤེགས་>>ཀྱི།
སོ་སོ་རང་རིག་ཐེག་པ་ནི། །རྟོག་གི་པ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་
པའི་དོན་<<ཆ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་>>ལས། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱོན་གྱི་སྟོས་པ་ཞི་བའི་ཐེག་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་
བུ་སྟེ། དག་ཆོས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་དངོས་པོའི་གཤེས་ལ་ཉེ་བྱུང་པ། །དེ་
ལྟར་མཁས་པའི་ཆོག་ནི་སྐྱུགས་བྱུར་པས། །རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱ་
བའི་ཆོས་ནམས་ཀྱན། །སྤྱ་བསམ་བཞེད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་
བཤད། །ཅེས་གོ་བདེ་བར་གསུངས་འཇུག་གོ།

སྟོས་པ་ཞེས་པ་སྤྱང་བ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བ་ལའང་འཇུག་སྟེ། གཉིས་
སྤྱང་གི་སྟོས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱང་བ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
སྤྱང་བ་གསུམ་ལ་སྟོས་པ་སྟེ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་སྟོས་བྲལ་བུ་

གསུངས་པའང་ཡོད།

ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་པ་སྟེ་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ལ་སྒྲིས་བྲལ་དུ་བཞེད་པའང་ཡོད་
ཅིང་། འདྲིར་ཡོད་མེད་ཅིས་པ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། ཐ་
སྟོང་དུ་མེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པར་བཞེད་པའང་ཡོད་དོ། །

དགག་བྱའི་བདག་དང་བྲལ་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། བདག་མེད་ལ་སྒྲིས་བྲལ་
དུ་གསུངས་པའང་ཡོད།

མཐའ་དང་བྲལ་བ་ལ་འང་འཇུག་སྟེ། སྒྲིས་པ་ཉེར་ཞི་ཞིར་སྟོན་
པ། །ཞེས་པ་ནི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ལ་སྒྲིས་པ་ཉེར་ཞིར་
གསུངས་པ་དང་། རབ་བྱེད་ ༢༥ པའི། སྤངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་
པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུང་འདས་དེ་རྟག་ཆད་སྟེ་འགག་སོགས་
ཀྱི་སྒྲིས་བྲལ་དུ་གསུངས་སོ། །

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་དང་བྲལ་བ་ལ་འང་འཇུག་སྟེ། <<བྱད་རྩ་ལྷ་ལི་
ཏའི་>> རབ་བྱེད་ ༡༥ པ་ལས། སྒྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྒྲིས་པ། ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་
གོ་ཞེས་འབྱུང་།

ཡང་སྒྲིས་པ་ནི་བཞེ་བ་ལ་འཇུག་པ་འོད་ཟེར་སྒྲིས། རྒྱས་པར་བྱེད་པ་
ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་མང་དུ་སྒྲིས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ནི་ཕལ་

པའི་ནང་གི་པལ་པ་ཡིན་པས་འདིར་མ་བཤད་དོ། །

དེས་ན་སྤྱན་མཐོང་རྒྱ་རྒྱུང་བས་སྒྲིས་བྲལ་ཉན་རང་གིས་མ་
 ཉོགས་པར་གསུངས་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཞུང་ཆོད་ལྡན་མཇལ་
 མ་སྦྱང་བར་མ་བད། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཉེན་འབྱུང་དང་། དེ་ཉིད་
 དང་། དབུ་མའི་ལམ་དང་། ཐུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཉོང་
 པ་ཉིད་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཉེན་འབྱུང་མཐོང་བས་
 གཏི་ཐུག་སེལ་ཚུལ་དང་། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུའང་
 བསྐྱགས་ཏེ། <<⁸⁷ཆོག་གསལ་>>གྱི་མཇུག་བྱང་ཆོགས་བཅད་ཏུ། ཉོན་
 མོངས་མཐའ་དག་གཏི་ཐུག་ལ་ནི་ཡང་དག་བཞེན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་བཤད། །གང་ཕྱིར་ཉེན་འབྱུང་གཏི་ཐུག་དེ་བད་བྱེད་པར་མཐོང་
 ཉེ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན། །དེ་ཉིད་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་
 མའི་ལམ་ཏུ་ཡང་དག་བསྐྱགས་པར་གྱུར། །དེ་ནི་ཐུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་སྐྱར་འདོད་དེ་ནི་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 ཐུགས་ཡིན་དེ་ནི་རིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཀྱང་བསྐྱགས། །གང་
 ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྟན་གྱུར་པ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་
 པ་སྐུ་སྐྱབ་གྱི་གསུང་ནི། <<ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར་>> མང་ཏུ་དྲངས་
 པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

87 ཕྱི་དགེ་བསྟན་འབྱུར། དབུ་མ་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་ཟླ་གསལ། ཆོག་གསལ། ༡༩༩་ན་༡།

དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་ན། ལྟོང་པ་
 ཉིད་དང་སྒྲིམ་བུལ་གང་རུང་ཞིག་དབུ་མའི་ལམ་མིན་པར་སྒྲིབ་གོས་
 ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་དབུ་མའི་ལམ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱད་པར་
 མེད་པར་གོང་གི་ལུང་དེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཟུང་འདས་
 ལྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་མི་དགོས་
 ཤིང་། དེ་ཉན་རང་གིས་རྟོགས་པས་སྒྲིམ་བུལ་མིན་པར་སྒྲིབ་ན། རབ་
 བྱེད་ ༡༥ པར། འཁོར་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པས། ཁྲིམ་སྟགས་ཀྱིས་
 འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་སྐྱེ་འགག་སྟགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བུལ་བ་ལ་བྱད་
 པར་གཏན་ནས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལམ། ལར་
 བས་སྒྲིམ་བུལ་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་སྒྲིམ་བུལ་གྱི་དོན་གང་ལ་བྱེད་
 པ་དང་། དེའི་ཁུངས་གང་ཡོད་ཅེས་པར་འདྲི་ན་དབུ་ཕར་ཅམ་ཕུར་
 ཅམ་གནད་གི་ཨི་འདུག་གཟིགས་རོགས།

གཞན་ཡང་། ཡོད་མེད་སྟགས་བཞི་དང་བུལ་བ་ལ་མཐའ་བུལ་
 ཏུ་འདོད་པ་དེ་མི་འཐད་པ་ནི། ཟླ་བའི་ཞབས་སྟགས་ཀྱིས་ཡོད་པ་
 དགག་བྱ་མིན་པར་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཆོད་གྲུབ་
 <<ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་>>ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

གྲུ་ལ་ཡེ་ལ་གཤེད་ཤེད་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་ཡེ་ལ་ཡེ་ལ་ཡེ་ལ།

༡ རྩ་བ་གཉིས་པ།

རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་གསུངས་
 པའི་དོན་དམ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་
 གསུངས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་ལས་དེ་དོན་དམ་མཆོན་ཉིད་པར་གསུངས་
 པ་གཉིས་ལས་རྩེ་རི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གང་ཡིན་དང་། དེ་ཉིད་རྩེ་
 དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་ལ་གཏུགས་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་
 རི་ལྟར་སྐྱབ།

ལན། <<⁸⁸ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་>>དབུར། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་
 སློ་ལྷན་ཤེས་རབ་གསུང་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། དེ་དག་གི་འདོད་
 པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྩེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཙམ་དོན་དམ་
 བདེན་པར་འདོད་པར་སྒྲུང་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ནི་དོན་དམ་
 བདེན་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་ཞེས་བཏགས་པར་དབུ་མ་རྒྱན་

⁸⁸ སྤྱིང་སྤྱིང་བྱང་གི་པར་མ། ༢༠༡༢ རྩེ་ཙོང་ཁ་པ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ཡིག་གླེགས་བམ་
 དང་པོ། ༥༩༥-༥༡

དང་སྒྲིང་བ་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་
 གཞན་ཚམས་ཀྱང་རིགས་པས་སྒྲིས་པ་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཙམ་ནི་དོན་
 དམ་བདེན་པར་མི་བཞིན་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞིས་གསུངས་
 ཀྱང་། ཕྱི་ཚཱ་<<ལྷག་མཐོང་ཆུང་བྱུང་>>དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་
 བ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ཚམ་གྲངས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲིར་ <<དབུ་མ་
 སྒྲིང་བ>> དང་། <<དབུ་མ་རྒྱན>> <<བདེན་གཉིས>> སོགས་
 གྱི་ཁྱུངས་དང་བཅས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟུན། དོན་
 དམ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་ལའང་དོན་
 དམ་དངོས་དང་། མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། སྒྲིང་
 ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་
 བྱ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གྲུབ་གྱི་སྒྲིས་པ་དང་གཉིས་སྒྲིང་གི་སྒྲིས་པ་མཐའ་
 དག་བཀག་ནས་སྒྲིང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲིང་རྒྱབ་པའི་སྒྲི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གམ། དེ་
 རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་
 བདེན་གྲུབ་གྱི་སྒྲིས་པ་བཅད་ཀྱང་གཉིས་སྒྲིང་གི་སྒྲིས་པ་མ་བཅད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ལའང་གཉིས་ཏེ། སྒྲིང་ཉིད་དེ་སྒྲི་སྒྲི་
 མའི་ངོར་སྒྲིས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་དང་། སྒྲི་
 ཕྱི་མའི་ངོར་སྒྲིས་པ་སྟོགས་རེ་དང་བྲལ་བའི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་ནའང་སྒྲིང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ནི་ཡིན་

པར་གསུངས་སོ། །

ལར་ནས་དོན་དམ་ནམ་གངས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ནམ་གཞག་འདི་
 <<དབུ་མ་རྒྱན་>>དང་། <<དབུ་མ་སྒྲུང་བ་>>ལས་འབྱུང་ཞིང་། མྱིས་
 གྱི་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་དག་གི་བཞེད་པ་ཅམ་ཡིན་པས། ཟླ་བའི་
 ཞབས་སོགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་བཤད་བྱའི་གཙུག་པོ་ཞིག་ནི་
 མིན་པ་འདྲ་སྟེ། <<སྟོང་བྱན་>>ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཛོག་
 སྐབས། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། ཞེས་གསུངས་
 ནས་དོན་དམ་ནམ་གངས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
 ཀ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། <<རོལ་མཚོར་>>ཡང་དེ་
 བཞིན་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་རིགས་པ་དེ་དག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་
 ལའང་སྒྱུར་བྱུང་བར་དགོངས་ནས་<<ལྷག་མཐོང་ཆུང་བྱ་>> རུ་རྒྱས་
 ཅམ་གསུངས་སོ། །

<<ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་>>ཚོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་འགོག་
 སྐབས་སུའང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟེན་
 ཀྱང་། དེ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་མི་དགོས་ཚུལ་དང་། བཀག་
 པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྱབ་པ་ཡིན་མིན་བསམ་པ་ཞེས་པའི་ས་
 བཅད་རུ་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྱབ་པའི་རྟགས་
 དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་དགག་བཞག་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དེའི་

ཕྱིར་རིགས་པས་རང་བཞིན་བཀག་ཙམ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པར་
བསྐྱབས་པ་མིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་དབུ་ཚད་གང་གི་འང་རིགས་པར་མི་སྤང་
ངོ་། ། ཞེས་གསུངས།

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའམ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་བདེན་
པ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཁུངས་ནི་<<ཙ་
ཤེ་>>ལ་སོགས་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་རང་བཞིན་
མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་། <<ཚྭ་སྒྲིག་ཙ་འགྲེལ་>>དང་
<<ཆོག་གསལ་>>སོགས་ལས་རྗེས་དཔག་གི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་
གསུངས་པའི་ལུང་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། བདག་སྐྱེ་མེད་པ། གཞན་སྐྱེ་
མེད་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་སོགས་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱང་དེའི་
བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཟེར་བ་དང་། དེ་དག་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་མིན་ཞེས་སྒྲ་
ན་ནི་རིགས་པའི་རྩིས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏན་ཆོགས་
གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་ན། ངལ་བ་འབྲས་
མེད་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ། །

འཛི།ཡལ།ག།ཅ།ཡལ།ཅ།།ག།ག།ཡེ།ཅ།ཅ།ཡེ།ཡེ།ཡེ།

ཧྲ) ཇི་བ་བཞི་བ།

རྗེའི་གཞུང་ན་ལྟ་བ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་དང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་
བཤད་པ་གཉིས་འདུག་པས། གང་ཞིག་རྗེ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་
ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་ལྟར་རིགས་ཀྱིས་སྦྱབ་རོགས།

ལན་ནི། རྗེའི་གཞུང་། <<གསེར་ཕྱེད>> སའི་ཚོགས་སྦྱབ་ཀྱི་
སྐབས་སུ། ཚོས་ཉིད་ཅམ་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཁས་མི་
ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་
གཞག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ལྟ་
བུར་གསུངས་ཏེ། <<གསེར་ཕྱེད>> ལས། བདོར་ན་གཤིས་ལྷགས་
དང་། ཚོས་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྦྱོས་བྲལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་རྣམས་ཉོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡི་ཤེས་ལ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཉི་
བར་ཞི་བས། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྦྱོབ་ལ་བྱེད་ཀྱི།
དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དུ་
བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་དང་། བདེན་དངོས་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱ་མ་
ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་། ཞེས་
དང་། དེ་ལ་སྤྲུལ་ནི་ཚོད་པའི་གནས་སུ་ཆེ་བས་རེ་ཞིག་སྦྱི་མ་ཁས་སྤང་

ངོ་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

འདིར་ཤེས་དགོས་པ་ནི། རང་རེ་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ངོར་
 དབྱད་པ་མ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་འདི་ཉྱར་ཏེ། རྗེ་ཙཱ་ཁ་པ་
 དབྱང་ལོ་བཙུ་བརྟན་ནས་ཉེར་ལཱི་བར་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་
 ལཱ་ལ་གསན་བསམ་བྱ་ཆེན་མཛད་གྲུབ་ཅིང་འཆད་ཉན་ཡང་མང་
 ཅོམ་གནད་། དབྱང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ཅོམ་ནས་སུམ་ཅུ་པའི་བར་ཆོལ་དུ་
 བཞུགས་ཏེ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་རོ་ཙག་ལ་ཞིབ་གཟིགས་དང་འབྲེལ་
 <<ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱིང་>>འགོ་བརྩམས་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ དབྱང་
 ལོ་སོ་གཅིག་པའི་ཟླ་བ་ལྔ་པར་མཇུག་ཚོགས་པར་མཛད་པས། དེའི་
 ཆོ་རྗེའི་ཐུགས་ལའང་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་བདེ་བ་ཡོད་འདུག་
 ཉེ། དབྱང་ལོ་སོ་ལྔ་པར་སྟེ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་ལོ་ལྔ་བཙོལ་ནས་རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ཚུལ་<<ནམ་ཐར་དད་པའི་
 འདུག་ངོགས་>> ལས། དེའི་ཆོ་རྗེ་འདིའི་ཐུགས་ལྷུལ་ན་ཡང་ཁས་ལེན་
 ཅིའང་མེད་ཅིང་གང་ཡང་རང་ལུགས་ལ་བཞག་ས་མེད་པར་གཞན་
 རོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱེལ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ཅུང་ཐུགས་ལ་བདེ་བར་
 ཡོད་པས། བདག་གི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་ཐལ་རང་གང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་
 ཞུས་པས། གང་གི་འང་མིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་གསུང་
 རབ་གྱི་གནད་དང་། དབྱད་པ་མཛད་པའི་སྣོ་བསྟན་པ་ལ་ཆོད་མེད་
 རོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་གསེར་བྱེད་ནི་སྤྲོ་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་ཚན་དེ་ཁོ་
 བས་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དུ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་དགོས་པར་བཤད་
 པ་མ་གཏོགས། ལྟ་བུའི་སྒྲིགས་བཅ་ཆེན་པོ་ལྟ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་
 བེད་པར་མ་ཟད། སྟོང་ཉིད་ནི་མེད་དགག་ཡིན་པར་ནན་གྱིས་
 བསྟུབས་ལ། དེའང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་གནད་ཆེ་
 བར་གཟིགས་པ་སྟེ། གནད་དེ་མ་ཤེས་པ་མང་པོས་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་པའམ་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནའང་བདེན་འདྲིན་གྱི་མཚན་མ་ལ་
 སྟོང་པར་འདུག་སྟུམ་དུ་གོ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
 སྤང་བྱར་འདོད་པ་ལ། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྟའི་སྐབས་མཛད་པའི་<<ལྷག་
 མཐོང་ཆེན་མོའི>>མཇུག་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་
 པ་དང་། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་ཅུམ་ལ་མཛད་པའི་<<ལེགས་བཤད་སྟོང་
 པོའི>>མཇུག་དུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྟ་བུ་མེད་
 དགག་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དགུང་ལོ་ང་གཉིས་ཅུམ་ལ་མཛད་
 པའི་<<རྩ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན>>ཀྱི་སྟོང་དུ། རྒྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའི་
 འཕྲོས་དོན། ཞེས་པའི་ས་བཅད་དུ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 དང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་མེད་སོགས་སྤང་གསུམ་སེལ་
 བའི་དངོས་འགལ་མེད་ན། གཞི་གང་ཡང་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་བསྟུབ་
 རྒྱུ་མེད་ཅིང་། དངོས་འགལ་ཡོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་
 པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱང་རང་

བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར། ཉགས་
 དེའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ལུང་
 རིགས་གྱིས་བསྐྱབས་ལ། དེ་མེད་དགག་ཏུ་བསྟན་པའི་དགོས་པའང་
 <<རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་>>ལས། དེས་ན་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་འགོ་བའི་མ་མཐའི་ས་ཆོགས་རྟོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཞལ་
 བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་དོགས་པ་འདི་བསྐྱོག་དགོས་ལ།
 རིགས་ཤེས་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་སྟམ་པ་མ་བསྐྱོག་
 བར་དུ་གཞལ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཡང་བསྐྱབ་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་བཞིན་དགྲུང་ལོ་རེ་གཉིས་ལ་མཛད་པའི་<<དགོངས་པ་
 རབ་གསལ་>>ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་
 པ། ཞེས་པའི་ས་བཅད་དུ་འང་རྒྱས་པར་གསུངས་འདུག་ལགས།

ད་ནི་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁྲུང་ས་ཅུང་ཟད་སྟོས་ན། <<⁸⁹སྟོང་ཉིད་
 བདུན་ཅུ་པ་>>ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་དེར་ཟད་དོ། །སངས་རྒྱས་
 བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ནི། ཞེས་དང་། དེའི་<<⁹⁰རང་འགྲེལ་>>ལས།

89 ཟེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར། དབུ་མ་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སྐ་སྐབ། སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ༥༧་བ་ཡ།

90 ཟེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར། དབུ་མ་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སྐ་སྐབ། སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ།

༡༥་བ་པ། (རྩ་འགྲེལ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའི་རྩ་བའི་ཆོག་གི་འགྲུར་ཅུང་ཟད་མི་འད།)

དོན་དམ་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་ཟད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་པ་ནི་
དགག་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དགག་བྱའི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་
ལ་འཛོག་པར་གསུངས་ཤིང་། <<ཆོག་གསལ་>> ལས་ཀྱང་། དེ་
བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བརྒྱུད་བ་
ན། གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་མི་འདོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
བདག་སྐྱེ་མེད་པ་སོགས་བཞི་ཀ་ཡང་མེད་དགག་དུ་བསྟན་ལ། དེར་
མ་ཟད་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་གྱིས་ཀྱང་མེད་དགག་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་
ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཐལ་བ་འཕངས་
ཚུལ་ལས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཉིད་སྒྲུའང་རྣམ་པར་བཅད་
པའམ་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཙམ་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་
པའི་ལྷགས་ལའང་<<མདོ་ལྷེ་དགོངས་འབྲེལ་>>ལས། དོན་དམ་པ་ནི།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས།

91 ལྷེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གསལ། ཆོག་གསལ། ༥་ན་༦།

དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དོན་དམ་
པ་ནི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་བཞག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཤེད་ཡུལ་འཕེལ་པ་ལྟེ་ཡུལ་གཅིག་ཡུལ་ཡེའེ་རྒྱ་བའེ་འཕེལ་བའེ་གྲུ་བའེ་གྲུ་བའེ།

འདི་ལ་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་གཉིས་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་མ་
ལྟར་འཆར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས། དང་པོ་ལ་འང་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་སོགས་
ཡོད་པ་ལས།

།ཡུལ་གཤེད་འཕེལ་པ་ལྟེ་ཡུལ་གཅིག་ཡུལ་ཡེའེ་རྒྱ་བའེ་འཕེལ་བའེ་གྲུ་བའེ་གྲུ་བའེ།

༡) ཇི་བ་བཅུ་གསུམ་པ།

ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དངོས་
པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་ཟིན་ལས་
བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། དེ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་
དག་གི་མདོར་བསྟན་ལ་ཡང་སྐྱེའི་དོན་ཡོད་པ་དགོངས་མ་དགོངས་ཀྱི་

ལྷགས་གཉིས་ཟེའི་སློབ་ཆེན་དག་གི་གྲས་སུ་འདུག་པས་གང་ཞིག་ཟེའི་
དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་གསུང་རོགས།

ལན། ཐོག་མར་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ཞིག་ནི་འདི་
ལྟར། འོག་གི་བྱི་བ་རྒྱག་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་དང་འབྲེལ་
སྟབས། འདིར་<<⁹²ཆོག་གསལ་>>ཀྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཞུང་ལ་ས་
བཅད་བསྒྲིག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་
སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ་ཆོག་གསལ་དུ་ཤོག་
ངོས་ ༡༥ གསུངས་པའི་དོན་བསྟུན་བཞི་སྟེ། ཆོག་དོན་དང་འབྲེལ་
ནས་དམ་བཅའ་འགོད་པ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་འགོད་
པ། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད་ཚུལ། དགག་པ་
དེའི་ལན་ནི། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གང་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་
ཀྱིས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
གིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། བཞི་པ་ནི། སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འཆད།

འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་ལན་དངོས་དང་། རང་རྒྱུད་སྒྲས་པའི་

92 ཟླ་དགེ་བསྟན་འཕུར། དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཟླ་གསལ། ཆོག་གསལ། ༥་ན་༥།

སྐྱོན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གཏན་ཚིགས་སོགས་མ་བརྗོད་པའི་
 ཉེས་པ་མེད་ཚུལ། གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་མིན་ཚུལ།
 སྤྲུགས་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལའང་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མི་རུང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་
 བརྗོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཏན་
 ཚིགས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་
 ཇེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ཅིང་། འདི་དག་
 ལ་མང་དུ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱང་མང་བར་དོགས་ནས་མ་བྲིས། གཉིས་པ་ནི།
 གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་བྱད་
 གྱི། གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། ཐལ་
 བར་འགྱུར་བ་བསྒྲག་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་
 གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་སྤྲོས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རང་
 རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་དོན་
 ཀྱིས་ཁས་ལྗངས་ཚུལ། སྐྱོན་བརྗོད་དེ་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་མཚུངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རྟོག་གེ་པ་འདིས་བདག་
 ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་དེ། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་
 རྒྱང་བའི་སྒྲོར་ཚོད་ལན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས། གཉིས་པ་
 ནི། དེ་ལྟ་སུ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་

པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ལ་སྒྲིན་ངི་སྐད་ཏུ་སྒྲས་
པ། ཞེས་པ་ནས། ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པས་ཚོག་གོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་
དོ། །

བྱི་བའི་ལན་དངོས་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་གྱིས་འདི་ལྟར།
སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་དག་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན། སྒྲེ་བ་དོན་
མེད་དང་ཐུག་མེད་རྟགས་སུ་གཟུང་དགོས་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་
ཤིང་། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བཞེད་དོན་མེད་
པས། དེས་པར་ཏུ་རྟགས་བསྒྲོག་དགོས་པར་འདུག་དགོངས་ནས། སྒྲེ་
བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་དངོས་
པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་དང་
ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲིབ་སྒྲེ་བ་ལ་བདག་
སྒྲེ་གཞན་སྒྲེ་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་དང་གསུམ་ཏུ་ངེས་པས། བདག་
ལས་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བདག་སྒྲེ་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་ཞིགས་ལ།
རྟགས་གྱིས་སྒྲེ་བར་བསྟན་པས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་
རྟགས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། བདག་ལས་མིན། ཞེས་
པས་མེད་དགག་མ་བསྟན་པར་མ་ཡིན་དགག་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱར་
འགྱུར་བས། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། ཞེས་
པའོ། །འདིའང་<<ཚུ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་>>སོགས་སུ་རྟགས་བསྒྲོག་ན་བསྐྱུབ་
བྱ་བསྒྲོག་དགོས་པར་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་མ་

སྒྲིམ་སྟོ། །

དེའི་གནད་འགག་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་གི་ཡང་སྒྲུའི་དོན་མ་དགོངས་པ་སྟེ། མདོར་
བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སྒྱུར་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འབྲུལ་གཞི་
དེ་ལྟར་བྱང་བ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དབྱང་ལོ་ ༥༠ པའི་
དབྱར་ནས་ ༥༩ པའི་དགག་དབྱེའི་བར་སེར་ཆོས་སྤངས་སུ་ལོ་གཉིས་
བཅུགས་རིང་<<ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་>>དང་། དེ་ནས་<<ཙུ་ཤེ་རྒྱུ་
ཆེན་>>བཙུམས་པ་དེའི་ནང་། ཟླ་བས་ཐལ་བ་བསྐྱོག་པའི་དོན། ཞེས་
སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཡང་སྒྲུའི་དོན་མ་
དགོངས་པར་གསུངས་སོ། །

༡) ཇི་བ་བཙུག་ཅིག་ལ།

ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
མེད་དགག་ཏུ་བསྐྱབས་སྐབས། དེ་དགག་པ་གཙུག་ཆེ་བའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་
པར་དགག་པའི་དོན་ཏུ་བབྱང་ན་ནི་དེ་སྐྱབ་པ་གཙུག་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་
རྣམས་མ་སྐྱེས་སོ། ཞེས་སྐྱབ་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར་མཛད་
པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སྐབས་དེའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན། སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་མཐའ་དང་འགལ་གསུངས་

པས་འགལ་ས་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་གཞུང་གང་དག་དང་ཚུལ་རི་ལྟར་འགལ་བ་
 དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་བྲངས་པར། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་མེད་པ་ལ་
 སྤྱོད་ན་ཤེར་སྤྱོད་ལ་མི་སྤྱོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ལགས།

ལན། <<ཤེས་རབ་སྦྱོན་མར་>>བདག་སྤྱོད་མེད་པར་སྤྱབ་སྤྱབས་
 བསྤྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན། སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བར་
 གསུངས་པའི་གཞུང་དངོས་ནི། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་
 མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་འགོག་པའི་
 ཉུགས་ཀྱི་བསྤྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པ་སོགས་ནི་བསྦྱོན་དུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། <<སྦྱོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་>>ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས། སྦྱོང་པ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་ཀྱི། རྟེན་འབྱུང་འདི་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས། མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། །དམ་པའི་དོན་
 ནི་དེར་ཟད་དོ། ཞེས་དང་། དེའི་<<རང་འབྲེལ་>>ལས། དོན་དམ་པ་
 ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྦྱོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་ཟད་དོ། ཞེས་དང་། <<ལེགས་བཤད་སྦྱོང་
 པོར་>>ཡང་། དགག་བྱ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་
 པར། དགག་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་གི་དགག་བྱའི་བདག་རྣམ་པར་
 བཅད་པ་ཅམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པ་ནི། ཤིང་རྟའི་སྤྱོད་
 འབྱེད་གཉིས་མཐུན་པས། ཞེས་གསུངས་འདུག།

གཞན་ཡང་། <<ག་ལས་འཇིགས་མེད་>>(འདི་མགོན་པོ་སྐུ་སྦྱབ་
 གྱི་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱང་དེ་མིན་པར་ལེགས་སྦྱང་སོགས་སུ་བསྐྱབས་པ་
 ལྟར་རོ། །)དང་། <<བྱད་རྩ་ལྷ་ལི་ཏ།>> <<ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ།>> <<ཆོག་
 གསལ་>>བཅས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་། བདག་ལས་མ་ཡིན། གཞན་
 ལས་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་ནི་མེད་
 དགག་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེས་ཆང་མི་འཐུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མེད་དགག་ཡིན་
 པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་མ་ཡིན་དགག་དུ་འགྱུར་ན། མེད་དགག་དུ་བཞེད་པ་དང་འགལ་
 ཞིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པའི་མདོའི་དོན་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 བ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་དབྱད་ནས་མཐར་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དེ་
 ཉིད་ཡོད་སྟམ་དུ་འཛིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་མི་
 ལུས་པར། མཚན་མ་སྟེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཞེན་པ་བསྐྱོག་མི་ལུས་པའི་དོན་
 ཡིན་ཏེ། <<ཚ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་>>ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚྩོད་སྟོང་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། དེ་འདྲ་
 བ་གཞན་ཡང་མང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བདག་
 མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་འཛིན་པ་ན། དགག་བྱའི་སྟོས་པ་
 རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་བབྱང་བར་དེ་ལས་གཞན་དུ་བདག་མེད་ཡོད་
 པ་སོགས་ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་བབྱང་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་མཚན་

མ་ལ་སྟོང་གི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དགག་
བྱའི་སྟོས་པ་མེད་པར་དགག་པ་ཅམ་དུ་བརྩུང་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་
གྱི། མཚན་མ་ལ་སྟོང་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། སུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་
དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
བལྟའོ། །ཞེས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༠) བྱི་བ་བཙུ་ལ།

ཙྰ་ཤེ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་སྐབས་ལེགས་
ལྡན་གྱིས་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྟོར་དགོས་པའི་སྤྱགས་ཆེ་གཏོང་ས་
མཐར་སྤྱག་གང་ལགས་དང་། ལེགས་ལྡན་རང་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་
སྟུར་ན་སྟོན་གང་ཡོད།

ལན། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་གྱིས་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྟོར་དགོས་པའི་སྤྱགས་ཆེ་
གཏོང་ས་མཐར་སྤྱག་ནི། ཆོགས་བཅད་གཅིག་པོ་དེས་མཐའ་བཞིའི་
སྟེ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་བལྟན་འདུག་
དགོངས་པ་དེའོ། །ལེགས་ལྡན་རང་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་སྟུར་ན། གཞན་
སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་

སུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་འདིས་དེ་
འདྲའི་ཉགས་བསྟན་ནས། རབ་བྱེད་དང་པོའི་གཞུང་ལྷག་རྣམས་དེའི་
ཉགས་སྐྱབ་ཏུ་སྐྱར་དགོས་དགོངས་པ་འདྲའོ། །

དེའང་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཆོགས་བཅད་འདིས་ནི་
མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་གཙོ་བོར་གཟུང་
གི། །སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་སྐྱར་བ་གཞུང་དོན་མིན་ཚུལ་<<⁹³ཆོག་གསལ་>>ལས།
འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་
དང་སྒྲིལ་གྱི། ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དགག་པ་མཛད་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

༡༡) ཇི་བ་བརྩ་གཉིས་པ།

ཆོག་གསལ་ཏུ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་གྲངས་ཅན་ལ་དོན་དམ་པར་བདག་
སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཆོ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་གསུངས་
པས། དེ་མེད་དོན་དང་། གཞན་ཡང་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་བར་དང་
དབུ་མེས་གཉིས་ཀྱི་བར་སོགས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་མེད་
དང་། ཀུན་རྫོབ་སྐྱབ་པ་དང་དོན་དམ་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་

⁹³ ཟེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་ཕར་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་ཟླ་གསལ། ཆོག་གསལ། ༡༤༤་བ་༢།

པར་ཡོད་མེད་གསུང་རོགས།

ལན། བདག་སྐྱེ་འགོག་སྐབས་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་བའི་ཟླ་བས་སློབ་
དཔོན་ལེགས་ལྷན་ལ་རང་རྒྱུད་སྤྱོད་བའི་ཉེས་པ་མང་རུ་བརྗོད་པ་སྟེ།
རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་ནི། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་ཆེ་
དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་བ་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གང་ལ་བྱས་ཀྱང་
མི་རིགས་ཞེས་བཀག་ཅིང་། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཆོས་
ཅན་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པས་སྦྱོན་མེད་པར་སྤྱས་པ་ལ། དེའང་དོན་དགག་
པ་དང་དཔེ་དགག་པ་གཉིས་མཛད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་
བ་བཀག་པར་མ་ཟད། ཉགས་མཐུན་སྣང་བའང་མེད་པར་བསྟན།

གཞུང་གི་ཁོག་ཡོངས་རྫོགས་བྲིལ་བའི་གྲུབ་དོན་རུ་ཆོས་ཅན་
མཐུན་སྣང་བ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་མོལ་སྤྱི་མོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཆོས་
ཅན་དེ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་སྤྱན་མོང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་པར་<<⁹⁴ལྷག་
མཐོང་ཆེན་མོར་>>གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལུགས་བཞག་པའི་
སྐབས་སུ། མཐུན་སྣང་རུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་། སྤྱི་མོལ་ལ་ཆོད་མ་ངེ་
འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཆོད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྤྱི་མོལ་ལའང་
གྲུབ་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །

94 གླིང་ཟླ་བའི་གི་པར་མ། ༢༠༡༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ཡིག་གླེགས་བམ་

འདིར་དེར་སང་གི་སྒོ་གསལ་བ་འགའ་རེས། སྤྱི་ཚུལ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་བ་ནི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའི་དོན་དུ་སྒྲི་ཡང་། <<ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་>>གྱི་ཚུལ་ལ་ཞེས་བའི་དོན་མ་གོ་བར། སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱི་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་བའི་ནོར་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། <<སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་>>ཡང་། ཚུལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སམ་འདོད་པ་ལ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་ཡོད་དེ། ཞར་བྱུང་ངོ་། །

དེས་ན་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྤྱི་ནང་སྒྲི་ཡིན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཆོས་ཅན་སོགས་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མཐུན་སྣང་བ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་དང་། གཏན་ཆོགས་མཐུན་སྣང་བ་སོགས་སྲིད་དོ། །

དྲི་བའི་ནང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་ཡོད་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་དུ་དང་དོན་དམ་དུ་ཞེས་པ་ཡིན་ན་ནི། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་དུ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་<<ཆོག་གསལ་>>ཀྱི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྒྲི་བ་དགག་པར་འདོད་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་ནི། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་ལ། བྱོང་གིས་དོན་དམ་ཀྱི་བྱུང་པར་སྒྱུར་བ་དེ་ཆོས་ཆོས་ཅན་གང་ལའང་མི་རིགས།

ཞེས་བཀག་པ་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་རྫོབ་པའི་མིག་
སྟགས་ལ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། འོ་ན་སྔོན་གྱིས་
དོན་དམ་པར་ཞེས་སྐྱས་པའི་དོན་གང་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས།
དེ་ནི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཅིག་ཡིན་ནོ། །

79) བྱི་བ་བརྩ་བཞི་པ།

གཏན་ཆོགས་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་
མཁན་གྱི་མཁས་པ་མང་པོ་འདུག་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་སམ། དེ་ལྟ་
མིན་ན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་
གསུངས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་
བརྗོད་པའི་དོན་ཡིན་པ་འོས་མེད་ཏུ་བྱས་ནས་ཁྱེ་བས་སྦྱོན་བརྗོད་པ་
ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད།

ལན། གཏན་ཆོགས་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་
དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཤིང་། དེས་ནི་ཆོག་
གསལ་ལ་སྐྱབས་པ་བྱས་མ་སྔོང་བའི་རྟགས་བསྟན་པ་སྟེ། <<⁹⁵ཆོག་
གསལ>>ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་

95 ཟེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ལྷ་གསལ། ཆོག་གསལ། ༥་ན་ཨ།

བར་བྱ་བ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་
 དབུ་མ་པས་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་
 པ་དེའི་ཆོ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རྟོག་གི་པ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་
 གེའི་བསྟན་ཆོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས།
 དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་ངག་
 བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་
 གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་འགོག་པ་
 མང་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིར་གཏན་ཆོགས་ཙམ་མམ། གཞན་
 གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་སམ། རང་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཙམ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་ཅུང་ཞིང་། རྟོག་གྱུར་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་གིས་བསྟན་པ་བཅས་ཡིན་ཏེ། <<ཆོག་
 གསལ་>>ལས། གཞན་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་ལ་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་
 པས་འགལ་བ་བརྗོད་པར་ནི་བྱ་དགོས་པས། རང་ཉིད་ལ་སྟོགས་ལ་
 སོགས་པ་དང་། སྟོགས་དང་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེའི་སྒྱུན་དང་བྲལ་
 བ་དག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་
 སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་གདོན་མི་བྱ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྤྱི་

བ་དག་ལ་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་མི་སྒྱུར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་
 བ་འགོག་པ་ཅམ་གྱི་འབྲས་སུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་
 གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་གྱིས། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོ་ད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དགག་པ་དེ་ལ་ཟླ་བའི་ཞབས་གྱིས་དགག་
 ལན་མཛད་པའི་ཚེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོ་ད་
 པའི་དོན་ཡིན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། <<ཚིག་
 གསལ་>>ཀྱི་གཞུང་གོང་འོག་བསྒྲིགས་ན་འདི་ལྟར། ལེགས་ལུན་བྱིད་
 གྱིས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོ་ད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་རང་རྒྱུད་
 ལ་བྱེད་དམ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་
 མི་འཐད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི། བཟོ་ད་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་
 རྒྱས་པར་བསྐྱབས་པ་སྟེ། རིམ་བཞིན་<<ཚིག་གསལ་>>ལས། དེ་ལ་
 རེ་ཞིག་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོ་ད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གང་
 རྒྱས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། ཞེས་སོགས་དང་། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་
 སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་གདོན་མི་བྱ་བར་བཟོ་ད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་གྱིས་བཟོ་ད་པ་ཉིད་ཡིན་
 ནོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༩) ཇི་བ་ལྔ་པ།

ཆོག་གསལ་ལས་རང་རྒྱད་འགོག་སྐབས་སྟོགས་མེད་པ་དང་དམ་
བཅའ་མེད་པའི་ལུང་གཉིས་དྲངས་ནས་སྐྱབ་འདུག་པས། ལུང་དེ་
གཉིས་རང་རྒྱད་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་རྒྱ་འགོ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་
དང་། ཐ་སྙད་རྒྱ་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་མེད་དང་རང་རྒྱད་རྟགས་ཀྱི་
གོ་དོན་རི་ལྟར་ལགས།

ལན། <<བཞི་བརྒྱ་པའི་>>ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་
ཅེས། ཞེས་སོགས་དང་། <<ཚོད་སྒྲིག་>>གི་ཀལ་ཏིངས་དམ་བཅས་
འགའ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཆོན་གཉིས་<<ཆོག་གསལ་>>རྒྱ་དྲངས་
པའི་དོན་ནི། དོན་དམ་པར་རམ། རང་མཆོན་གྱིས་སམ། རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུང་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཚུལ། <<ལྟག་མཐོང་
ཆེན་མོའི་>>དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ། ཞེས་
པའི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་བཅས་གསུངས་
ཤིང་། <<ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོའི་>>རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་
ཚུལ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་པས། འདིར་
སྒྲིས་པའི་ངལ་བ་མི་བྱའོ། །

རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ནི། ཐ་སྙད་རྒྱ་འང་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྩ་དང་

མཚུངས་ལ། བརྟག་པ་མཐའ་བརྒྱུད་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་ཚད་
ནི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའམ་ཞེན་པའི་ཆ་ལ་མ་འབྲུལ་
པའི་ཚད་མས་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཚིགས་ཤིག་ལ་བྱ་སྟེ། <<⁹⁷ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་>>ལས། དེ་ལྟར་ན་སྤང་
བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚད་མས་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་། དེས་མི་འགྲུབ་པར་
ཕྱི་ཚོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་
ཐལ་འགྱུར་བར་འཇོག་པ་འདི་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་ཤིན་
ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༡༥) རྫི་བ་རྟག་པ།

རྫིའི་གསུང་ན་དབུ་མའི་རང་ལྷགས་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་བཞེད་ཚུལ་
མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདུག་པས། གང་ཞིག་རྫི་དང་འཕགས་པའི་དགོངས་
པར་འགོ་བ་དང་། ཁས་ལེན་དང་སྟོགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པར་
གསུངས་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོའི་ཁས་ལེན་སོགས་
མེད་ལྷགས་འདྲ་མིན་ངེ་ལྟར་ལགས།

97 རྫིང་སྒྲ་བྱང་གི་པར་མ། ༢༠༡༢ རྫི་ཙོང་ཁ་པ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ཡིག་གླེགས་བམ་
དང་སོ། ༢༠༡༢་༡༣།

ལན། དགུང་ལོ་ ༣༡ བཞེས་སྐབས་མཛད་པའི་<<རྟག་རྒྱ་རྒྱུ་རྟོགས་བརྗོད་>>ལས།

ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་ཙམ་དམིགས་པ་མེད་ན་ཡང་། །

མདོན་པར་ཞེན་རྒྱལ་སྐྱུ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །

གཞན་དོར་རྟོན་འབྲེལ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། །

ཞེས་སྐབས་དེར་ལྟ་བའི་དབྱད་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་མཛད་
ཅིང་། ཅིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཐུགས་ལ་བདེ་བ་ཡོད་ཚུལ་
གོང་རྒྱུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

འདིར་<<རྟག་རྒྱུ་རྟོགས་བརྗོད་>>བཙམས་རྒྱས་ལ་རྩལ་བཤད་
དབྱད་ན། དེའི་མཚུག་བྱང་རྒྱ། སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་ནམ་
མཁའ་བཟང་པོ་དང་། རྗེ་གཞོན་རྒྱ་སྤོ་གྲོས་གཉིས་ལས་སྤོའི་སྤང་བ་
ཐོབ་ཚུལ་དང་། བདེ་བ་ཅན་རྒྱ་མཛད་ཚུལ་གསལ་ཞིང་། དགུང་ལོ་
ཉེར་བཞིའི་སྐབས་སྤྱོད་མ་ནམ་བཟང་པ་ལས་<<མེ་ལོང་མ་>>སོགས་
གསན་ལ། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ ༣༡ བར་བདེ་བ་ཅན་རྒྱ་མ་ཐེབས་པས།
འདི་བཙམས་རྒྱས་ཀྱང་དགུང་ལོ་ ༣༡ གི་དབྱར་སྟོན་གང་རུང་རྒྱ་རེས་
ཏེ། ཞར་བྱང་ཙམ་མོ། །

འོན་ཀྱང་རྒྱས་ཕྱིས་དགུང་ལོ་ ༣༡ ལ་ལྟ་བའི་དབྱད་པ་རྟོགས་
པའི་ཚུལ་མཛད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། <<ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོའི་>>དགག་

བྱ་བྱབ་ཆེས་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལྟ་བ་འདི་
དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་ལུང་རིགས་དུ་མས་ཡང་ཡང་བཀག་
པར་མཛད་དོ། །

གཞུང་ཆེན་མོ་ཙམས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོར་དམ་བཅའ་སྟགས་མེད་
པར་གསུངས་པ་ནི། བདག་སྐྱེ་སྟགས་ལ་སྦྱར་ན། བ་སྟེད་དུའང་ཁས་
ལེན་མེད་པ་རང་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་། སྐྱེ་བ་སྟགས་ལ་བྱེད་ཆོ་དོན་དམ་པར་
ཁས་ལེན་མེད་པ་ཞེས་དོན་དམ་ཀྱི་བྱང་པར་སྦྱར་དགོས་པ་ལགས་སོ། །

ཁས་ལེན་མེད་པར་སྦྱ་བ་ཙམས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དོན་
ཡང་དེ་དག་གི་ལྟར་མིན་པར། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། <<ཚྱོད་སྒྲིག་>>གི།
ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། ཞེས་སྟགས་དང་། <<འཇུག་པ་>>ཅུ།
གང་ལ་སྟོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་སྟོགས་འདི་ནི། ཡོད་པ་
མིན་པས། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ཡང་<<⁹⁸འཇུག་འགྲེལ་>>ལས། སུན་
དབྱུང་བ་དང་སུན་འབྲིན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོགས་དང་
དམ་བཅའ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེ་མིན་ཉགས་ཀྱི་བསྦྱབ་
བྱའམ། དམ་བཅའ་མ། སྟོགས་དང་། སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ལ་སྟགས་པའི་
འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀུན་རུང་བ་ནི། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་

98 མེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་མ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་གསལ། འཇུག་འགྲེལ། 377་ན་71

བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དྲངས་ཏེ། <<ལེགས་
བཤད་སྒྲིང་པོའི་>> རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ། ཞེས་པའི་
ས་བཅད་དང་། <<ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་>>ཡང་། ལྷགས་དེས་དབྱ་མ་
པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་བཀག་པར་བསྟན་པ། ཞེས་པའི་
ས་བཅད་ནང་རྒྱས་པར་གསུངས་འདུག་ལགས།

གནེལ།ཡ།བཤེན།ཡ།གནེལ།ཆ།༥།གཞན།རྩེ།ཆེ།ཡ།འེ།ཡོན།༥།༥།

༧༡) ཇི་བ་བརྩ་བདུན་པ།

རྩེ་རིན་པོ་ཆེས། ཞེས་པ་དངོས་པོར་བཞིན་པ་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་རུང་བཅད་
ཀྱང་མེད་པར་འདོད་མཁན་འདུག་པས་འདི་ཉིད་འཕགས་ཡུལ་བའི་
གཞུང་ལ་གཏུགས་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་འགོད་རོགས།

ལན། ཞེས་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ནི།
<<རྩེ་ཤེའི་>>རབ་བྱེད་བརྩ་བདུན་པའི། གང་སྤྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་
མེད། །ཅེས་སོགས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་<<བྱད་རྩ་པ་ལི་ཏ་>> <<ཆོག་
གསལ་>> <<རྩེ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་>>བཅས་དང་། གང་སྤྱིར་རང་བཞིན་
ཀྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་པའི་<<རང་འགྲེལ་>> དང་། <<དགོངས་

པ་རབ་གསལ་>>སོགས་སུ་རྒྱས་ཤིང་གསལ་བར་གསུངས་འདུག་པ་
 དང་ན་མང་བར་འགྱུར་བས་བཞག་སྟེ། འོན་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་བཟོད་ན། རྒྱེ་
 བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པས། ཤི་བ་དང་ཞིག་པ་འགགས་པ་
 སོགས་འབྲས་བྱ་དང་། འཆི་བ་དང་འཇིག་པ་འགག་པ་སོགས་རྒྱ་ཡིན་
 ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན། བཀྲ་ཤིས་ཤི་སོང་ཟེར་བ་ཐོས་འཕྲུལ། ག་རེ་བྱས་
 བས་ཤི་སོང་། ཞེས་ཤི་བའི་རྒྱ་ངང་གིས་དྲི་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གང་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། ལས་
 མི་རྟག་ཅིང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་
 དང་། དེ་ལྟར་ནའང་ལས་ཀྱི་ནམ་སྤྱིན་རྒྱུད་མི་བར། ལས་འབྲས་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནི། རང་སྡེ་ཀུན་གྱིས་བཞེད་དོ། །ལས་དེ་འབྲས་བྱ་
 འབྲིན་པའི་སྡེ་ལོགས་བར་དུ་གནས་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། ལས་དེ་
 བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ན་ནི། མཆོམས་དེ་ནས་འབྲས་
 བྱ་འབྲིན་པའི་སྡེ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་དེ་མེད་ལ། ལས་ཞིག་པ་ཡང་
 དངོས་པོར་མེད་པས་ལས་ལས་འབྲས་བྱ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། ཞེས་བརྟེན་
 པ་ལ། ལས་དང་འབྲས་བྱ་འབྲེལ་རྒྱུ་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་
 མཆིས་ཏེ། ལས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་གཞི་ཀུན་གཞི་སོགས་ཅི་
 རིགས་པ་རང་སྡེ་རང་རྒྱུད་པ་མན་གྱིས་འདོད་ལ། དེའང་མཐར་ཐུག་
 བ། ལས་དང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་སོགས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་
 པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཞིག་པ་དངོས་

པོར་བཞག་མ་ཐུབ་པར། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་དེ་འཛིག་པའི་གནི་
མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འདོད་དགོས་པ་བྱུང་ངོ་། །

འོན་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི། ཚུད་པ་དེའི་སྐྱོན་
མེད་ཚུལ་དེ་དག་གི་ལྟར་མ་གསུངས་པར། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྟོགས་
ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་
སྟོགས་ལ་ལས་འགག་པ་དང་། འགགས་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་སོགས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིན་རྟུང་འཐད་པས། ཞིག་པའམ་འགགས་པ་འཛིག་
ཚོ། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛིག་མི་དགོས་པར། ལས་དེ་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པར་ཞིག་ཅིང་། ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་། ཞེས་པའོ། །

གཞན་ཡང་། ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་གནད་གྱིས་
རུས་གསུམ་འཛིག་པ་ལའང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱད་པར་ཡོད་ཚུལ་
<<ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་>>སོགས་སུའང་གསུངས་ལ། ཐུན་གྱིས་གཞན་
རུ་བཤད་ཟིན་པས་མི་སྟོའོ། །

༡༦) ཇི་བ་བཙུང་བ།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱན་གཞི་དང་རང་རིག་མེད་པར་བཞིན་པ་དེ་ལ་སྐྱབ་
བྱེད་མེད་པར་འདོད་མཁན་འདུག་པས་དེ་ལ་ལྟང་རིགས་ཀྱིས་སྐྱབ་
བྱེད་རྒྱས་པར་འགོད་རོགས།

ལན། ཀྱན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། <<འཇུག་པར>>གང་
ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་པ་ནས། ཡོད་ཅིས་དྲང་དོན་
ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ཆོགས་བཅད་དུག་དང་། དེའི་
<<རང་འགྲེལ>> དང་<<དགོངས་པ་རབ་གསལ>>དེ་བཞིན་<<ལེགས་
བཤད་སྒྲིང་པོར>>ཡང་། ཕྱི་དོན་འཛོག་ཅིང་ཀྱན་གཞི་དང་རང་རིག་
ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
རྒྱས་ཤིང་གསལ་བར་གསུངས་འདུག་པས། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་ཞབས་
ལ་བྱངས་མེད་ན་ནི་དེར་ཟད། །གཞན་ཏུ་ན་དགོངས་པ་གཅིག་དང་
དབྱངས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ལགས།

རང་རིག་འགོག་པ་ནི། <<འཇུག་པ>>ལས། གལ་ཏེ་གཟུང་
མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་
གནོད་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་ཆོགས་བཅད་དུག་དང་། དེའི་<<རང་
འགྲེལ>>དང་། <<སྦྱོང་འཇུག>>གི། གཞན་ཚུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་

ལས། །དུན་འགྱུར་གྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། <<ཚུད་
 རྒྱུ་>>གི །གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ། །ཅེས་སོགས་དང་། <<ལང་
 གཤེགས་>>ཀྱི། ཇི་ལྟར་རལ་གྱིས་རང་གི་སོ། །ཞེས་སོགས་རང་རིག་
 འགོག་པའི་ཁུངས་མང་ཞིང་། རང་རིག་ཇི་ལྟར་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་ཤིང་
 གསལ་བ་ནི། <<དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>དང་། <<ལེགས་བཤད་ཉིང་
 བོ་>>སོགས་སུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མང་དུ་མཛད་འདུག་གོ།

རིགས་པ་འགོ་ཙམ་སྒྲིམ་ན། སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་
 རིག་རྒྱབ་བྱེད་གཙོ་བོ་ནི། སྒོ་འཛིན་ཆོས་ཙན། མྱོང་བ་ཡོད་དེ། དུས་
 རྒྱས་དུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེའང་མྱོང་བ་
 ལ་རང་མྱོང་དང་གཞན་མྱོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་བཅད་ནས་གཞན་མྱོང་
 རིགས་པས་བཀག་པ་སྟེ། རང་རིག་རྒྱབ་པའི་རིགས་པ་དྲག་ཤོས་ཡིན་
 པར་གསུངས། དེ་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མྱོང་བ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་
 ཆོན་མ་ཆོད་པའི་ཚུལ་ནི། <<ཚུ་ཤེ་>>རབ་བྱེད་བདུན་པའི། བར་མེ་
 རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་<<བྱུང་རྟ་
 སྤྱ་ལི་ཏ་>>དང་<<ཆོག་གསལ་>>ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱབས་ཤིང་། ཚུ་བའི་རྟགས་སྒྲུར་དེ་ལའང་བརྟག་པ་
 མང་དུ་མཛད་ནས་བཀག་གོ།

གཞིལ་ཡལ་གཤམ་གྱི་ཤེས་པ་ལྟེ།

༡༧) ཇི་བ་ཉི་ཤུ་བ།

ངའོ་སྐྱམ་པ་དང་ང་ཡིའོ་སྐྱམ་པའི་སློ་འདི་དག་འཁོར་བའི་ཙ་བར་
 བྱུར་པའི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་སློ་འདི་དག་གིས་འདྲེན་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུང་མཁན་དང་། འདི་དག་སློ་དོན་མཐུན་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་མིན་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་བྱུར་པའི་ང་ཙམ་ཡང་ཁས་ལེན་
 མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་གསུང་མཁན་གཉིས་འདུག་པས་སློ་དེ་བདག་
 འཛིན་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པ་ཞིག་གསུང་རོགས།

ལན། ངའོ་སྐྱམ་པ་དང་། ང་ཡིའོ་སྐྱམ་པ་ཙམ་ནི། བདག་འཛིན་
 མིན་ཞིང་། བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམས་སོ་སོར་ཡོད་ཚུལ་གོང་གི་
 དྲིས་ལན་ཞིག་ཏུ་བཤད་ཟིན་པས་ཤེས་ཅུས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མངས་པར་
 བྱུར་པས་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ། །

གཞིལ་ཡལ་གཤམ་གྱི་དེ་ཞེས་པའི་འཕེད་ཀྱི་ཞེས་པ།

རྒྱ་ལ་ཕྱོད་པའི་ལྟ་ལ།

༡༨) ཇི་བ་བཅུ་དགུ་བ།

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྟོང་པས་མེད་

མཐའ་སེལ་ལྷགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སྤང་ཙམ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དང་དེ་ཉིད་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་རུ་འདོད་པ་
 གཉིས་འགལ་བེར་གྱིན་འདུག་པ་དེ་ལ་ཉིད་གྱི་དགོངས་ཚུལ་གསུང་
 རོགས།

ལན། དེའང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་གྱིས་དབུ་མ་པའི་
 ཤིང་རྟའི་སློལ་ཕྱེ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། <<ཙ་ཤེ>>རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་
 ལས། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་
 བ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། །རྒྱ་རྒྱུ་མེད་པར་བྱེད་ལྟོ། །ཞེས་
 སོགས་གྱིས་རྟོག་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་རུ་བཀའ་ཏེ་ཤིང་རྟའི་སློལ་ཕྱེ་བ་
 དང་གཅིག་གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་
 མེད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོག་འབྱུང་གི་དོན་རུ་བཀའ་ནས་ཤིང་
 རྟའི་སློལ་ཕྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། <<ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར>>མགོན་པོ་སྐྱུ་
 སྐྱབ་གྱི་མདོའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ། ཞེས་པར་རྒྱས་པར་གསུངས།

དེས་ན་<<ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་>>ལས། གཞན་ཡང་སྤང་བས་
 ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པ་
 ཉིད། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན། །མཐར་འཇིག་ལྟ་
 བས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤང་བས་ཡོད་
 མཐའ་སེལ་བ་དང་རྟོག་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་རུ་ཤར་བ་གཉིས་དོན་

གཅིག་། རྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། རྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་
ཤར་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་བཞག་དགོས་པ་འདྲའོ། །

སྤང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་
གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི། ཐ་སྟད་ཆོད་གྲུབ་
དང་། དགག་བྱའི་བདེན་ཆོད་ལེགས་པར་འཛོག་མ་ཤེས་པས་ལན་
པ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་ནི། <<ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་>>དགག་བྱ་བྱུང་ཆེས་པ་
འདོད་པ་དགག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཡུང་མི་འདྲ་བ་ ༡༠ ཡས་
མས་བྲངས་ཤིང་། རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་
གསུམ་ནས་ཐ་སྟད་ཆོད་གྲུབ་བཅས་སྤང་ཙམ་གྱི་ཡོད་ཚུལ་གསལ་བར་
གསུངས་འདུག་ལགས།

གྲུ་མ་ཀུན་གྱི་ལྟོ་སྒྲུབ།

འདིར་ངི་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ས་བཅད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་ཚུལ་སོགས་གཉིས་ལས།

ལན། <<འཇུག་པ་>>ལས། ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་
ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་འབྲེལ་པ་
དང་བཅས་པས་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་
ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པར་བསྟན། དེ་ནས། གང་
ཚེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་སྟོ་གྲས་འཇུག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་མེད་
པ་དང་། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སྟོ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། མ་
ཞུགས་ན་ཡུལ་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་ཤེས་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པར་
འགལ་ཞེས་བརྟན་པ་སྟེ། མདོར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་
པ་དང་། མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པར་བརྟན་པའོ། །

དེ་དག་གི་ལན་རུ་རིམ་བཞིན། གང་ཆོ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་
 ཞིང་སྒོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
 བློ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་པས་དེ་ཁོ་ཉིད་ཡུལ་རུ་བྱེད་ཚུལ་དཔེ་དང་
 བཅས་ཏེ་བསྟན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུང་པ་
 སྤངས་པ་དང་། དེ་ཡི་ལྷངས་སྒྱུད་རྫོགས་སྐྱབས་སྤོང་ནམས་ཀྱིས། ཞེས་
 སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་ནི། མཐུན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚུང་
 པ་སྒྲོང་བ་འཐད་སྐྱབས་དང་བཅས་པ་བསྟན།

དེའང་<<⁹⁹དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>རུ། ༡) འདིར་སྐྱད་ཅིག་
 གིས་ནི་ཤེས་བྱ་བླགས་སུ་ཆུད། ཅེས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་པའི་ཤེས་བྱ་གཉིས་རེས་
 འཛོག་མེད་པར། ཅིག་ཅར་རུ་མངོན་སུམ་རུ་མཐུན་ཚུལ་བསྟན། ༢)
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་སྐྱབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ནི། སངས་རྒྱས་སར་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་<<ཆུད་
 ལྷ་ཙ་འགྲེལ་>>ཀྱི་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱབས། ༣) འོན་འདི་ལེགས་
 པར་ཤེས་ན་བདེན་གཉིས་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི། མཉམ་རྗེས་
 གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་ཚུལ་ཤེས་ན་ལོག་རྟོག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཚུལ་བསྟན། ༤) འོ་ན་

99 སེར་བྱེས་པར་མ། ༡༩༩༩ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ ༣༥༩།

དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་བརྒྱན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི། སངས་རྒྱུ་གི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་སྟོས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཛོགས་ཚུལ་
བསྟན་ཏོ། །

སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོགས་མེད་པར་རི་
ལྟ་རི་སྟེད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མི་མཁྱེན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བརྒྱ་
ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་ཚུལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་
པའི་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ན། དེའི་ཆོ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱུ་བརྒྱ་
མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་གཅིག་
ལ་སངས་རྒྱུ་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་ཅུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ས་དང་པོ་པ་ལ་ཐོབ་པ་ནས།
ས་བརྒྱ་པ་པ་ལ་ངག་གི་སྟོན་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་
ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་
གཉིས་མཁྱེན་ཚུལ་བྱང་འཕགས་ལྟར་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོགས་པ་ཡིན་
ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་པོ་ཀྱན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཉག་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་མཉམ་པར་
མ་བཞག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས། རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་
གསུམ་མ་བྱས་པར། དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་སུམ་དུ་
མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ལ་སྐར་མི་
ལྷང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་

གནོད་བྱེད་མཐའ་ཡས་པས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་མཉམ་རྒྱུ་
 རེས་འཛིག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། རོ་བོ་
 གཅིག་ཉིད་ལ་རི་ལྷ་རི་སྟེང་གི་ཡུལ་མཁུན་ཚུལ་ལ་སྟོས་ཏེ་མཉམ་རྒྱུ་
 སོ་སོར་འཛིག་ལ། དེའང་དེས་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་
 གྱང་། རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་པ་མེད་པར་ཁས་
 ལེན་པ་སོགས་ཞིབ་ཆ་ཤུ་མོ་མང་དུ་ཡོད་ལགས་སོ། །

༢ རྟེན་གཤེད་ལྟ་བུ་ཡུལ་ལྟ་པ་ཡོན་ལྟ་།

༡༠) རྩི་བ་དབྱ་བ།

རྩི་རིན་པོ་ཆེས་རིགས་དེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མྱིབ་མ་སྤངས་བར་
 དུ་ཤེས་མྱིབ་སྤང་བའི་འགོ་མི་ཚོམ་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་མྱིབ་
 དུ་གསུངས་པ་དེ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལ་གཏུགས་ནས་སྦྱབ་བྱེད་
 རྒྱས་པར་འགོད་རོགས།

ལན། སྤྱིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིབ་གཉིས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་གསུངས་
 གྱང་། ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་<<འཇུག་འགྲེལ>>ཀྱི་གོང་འོག་རྣམས་སུ་

ཐོར་བྱར་གསུངས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོགས་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་དོ། །དེའང་སྤྲུལ་མ་རྩེ་
 བཅུན་པས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི། ས་དེར་རྒྱལ་སྤྲུལ་བསམ་
 གཏན་མངོན་ཤེས་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་བྱད་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་
 པའང་། འབྲས་བུ་སའི་སྐབས་སུ། རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 ལྷུར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་དང་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 འཇིག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པའི་<<རང་འགྲེལ>>དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཚུལ་དང་། དེ་འདྲའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པ་སུས་ཀྱང་མ་
 སྤངས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའང་སྤང་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་དང་ཤེས་སྐྱིབ་གཉིས་ཡོད་
 པ་ལས། ཉོན་མོངས་ལ་མ་རིག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཏུག་གསུམ་ཀ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་དང་ནི་བག་ཆགས། ཞེས་པའི་
 ཐད་ཀྱི་ <<¹⁰⁰རང་འགྲེལ>> ལས། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་མ་
 རིག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་
 གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཏི་ལྷག་

100 རྩེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་ཕར་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་གསལ། འཇུག་འགྲེལ། ༣༤༡་བ་༣།

རང་བཞིན་སྤྲིབ་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་པའི་<<¹⁰¹རང་འགྲེལ་>>ལས།
 དེ་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྩི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ལ་
 མོངས་པར་བྱེད་པས་ན་གཏི་ཟུག་སྟེ། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་
 རོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མཐོང་
 བ་ལ་སྤྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
 ན་རེ་ཞིག་སྤྲིབ་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བརྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་
 པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་
 བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའང་ལུང་འདི་དག་གིས་དངོས་
 པོ་བདེན་འཛིན་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 ཉིད་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་གསལ་བར་
 གསུངས་པས། དབུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་སྤྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་ཀྱང་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་འདིར་ཉོན་སྤྲིབ་ཏུ་བྱུབ་པོ། །

ཤེས་སྤྲིབ་ནི། <<¹⁰²འཇུག་འགྲེལ་>>ཏུ། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་
 ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གེགས་སུ་བྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་སྤྲིབ་ཏུ་བཞེད་གོ།

སྤྲིབ་པ་གཉིས་གང་ཟག་གང་གིས་ལམ་གང་ཏུ་སྤངས་ཚུལ་

101 ཟླ་དགེ་བསྟན་འབྱུར། དབུ་མ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེ་ཤོས་གསལ། འཇུག་འགྲེལ། ༢༥༩་བ་༥།

102 ཟླ་དགེ་བསྟན་འབྱུར། དབུ་མ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེ་ཤོས་གསལ། འཇུག་འགྲེལ། ༣༥༢་བ་༥།

ནི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཉོན་མྱིབ་སྤངས་པ་ནི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་
བསྐྱབ་མི་དགོས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྲང་སྤངས་པར་གྲུབ་
པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉོན་མྱིབ་ལམ་གང་ཏུ་སྤངས་སྟམ་ན།
<<འཇུག་པར་>>ཆགས་པ་མེད་པའི་སློ་ནི་སྟོན་ནམས་དག་དང་ལྟན་
ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་ཙ་བཅས་ཉེ་བར་ནི་
འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པའི་<<¹⁰³རང་འགྲེལ་>>ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉེ་མ་ཤར་བས་ཐུན་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤར་བྱང་བ་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྲང་ཙ་བ་དང་བཅས་པ་ནི་བ་ཁོ་ནར་གྱུར་ལ། དེ་
སྤངས་པས། ཞེས་གསུངས་པས། ས་བརྒྱད་པ་པས་ཉོན་མོངས་ཙ་བ་
དང་བཅས་པ་སྤངས་པར་གྲུབ་ལ། དེའང་ཙ་བ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་
པའི་ས་བོན་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ནི་སྤངས་
མེད་དེ། འབྲས་བུ་སའི་སྐབས་ཀྱི་<<¹⁰⁴རང་འགྲེལ་>>ལས། མ་རིག་
པ་དང་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་
དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཤེས་མྱིབ་སྤོང་བའི་འགོ་གང་ནས་བརྩམས་སྟམ་ན། འདིར་

103 ཟླ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཟླ་གཤམ། འཇུག་འགྲེལ། ༣༢༥་བ་༥།

104 ཟླ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཟླ་གཤམ། འཇུག་འགྲེལ། ༣༥༢་བ་༥།

ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལ་བྱེད་པས། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྐྱོར་རེ་སྤངས་པའི་ཚེ། སྐྱོར་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱང་སྤངས་ན། ས་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བག་ཆགས་མ་ལྟས་པར་སྤངས་པར་འགྱུར་དགོས་ནའང་། དེ་མི་རིགས་པས། ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཚེ་བག་ཆགས་ནི་སྤང་མི་རུས་པར་ལྷག་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཟིན་པ་ན། ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་འགོ་ཚུམ་པར་ཡང་རིགས་པས་གྲུབ་སྟབས། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་འགོ་ཚུམ་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་<<¹⁰⁵དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>ཞེས་ས་བརྒྱད་གསུམ་པར། བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛིན་པའི་ལྷགས་འདི་ལ། ཉོན་མོངས་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་ན། བདེན་འཛིན་རེའི་ས་བོན་སྤྱོད་དགོས་པས། ས་བོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞག་པའི་སྟུགས་རེ་ཡང་གཏན་ཟད་མི་རུས་པས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་བར་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་<<ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་>>ཡང་རྒྱས་པར་གསུངས་འདུག་ལགས།

105 སེར་བྱེས་པར་མ། ༡༩༩༩ ཟླ་ཚེང་ཁ་པ། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༥༩་༡༧།

༡༡) ཇི་བ་བརྒྱད་པ།

རྗེའི་ལུགས་འཛིན་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་འདུག་པས། གང་ཞིག་རྗེ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྦྱབ་རོགས།

ལན། <<¹⁰⁶འཇུག་འགྲེལ>>དུ། དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་བཞེད་པ་འགའ་རེ་བྱང་ཞིང་། ལྷག་ཆེད་ལོ་ཙཱ་བས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མ་རིག་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པ་འགའ། ཞེས་འགའ་བ་བཏང་ཡང་། དེ་ནི་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ། མངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་སྤྲ་བ་ལ། མ་རིག་ཅེས་བཏགས་ཤེས་པ་དངོས་མིན་པས། རྗེ་ལ་འགའ་བ་ཆ་ཙམ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རིགས་པས་ཀྱང་གཏན་ནས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་ལས་སྤྲ་བའི་སྤང་བྱའི་ཤེས་པ་ཞིག་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་དམིགས་རྣམ་གཞུང་གང་ནས་བཤད་པ་སོགས་ཀྱང་བཤད་དུ་

106 རྗེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། དབུ་མ་ལ། སྟོ་བ་དཔོན་ལྷ་གསལ། འཇུག་འགྲེལ། ༢༥༥་ན་ན།

མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའམ་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་
 པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ་ཅམ་ནི་ཤེས་པ་མིན་པ་དང་། བག་ཆགས་སོགས་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་ན་ནི། དེ་བས་ཀྱང་མི་
 རིགས་ཤིང་། ལྷང་ནི་གོང་དུ་དྲངས་པ་དེ་དག་གིས་འབྲུས་པར་སྒྲུང་
 རོ་༥ ༥

འདིར་སྒྲུས་པ།

དཔལ་རྣམ་འབྱེན་བཞི་པ་ཟས་གཙང་གི་སྒྲུས་པོ། །
 མགོན་སྐུ་རྒྱབ་ཡབ་སྐུས་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ། །
 དཔལ་ལྷ་བའི་ཞབས་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲུས་པ། །
 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པའི། །

གནས་ཟབ་མོ་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་དཀའ་གནད། །
 ང་ཐ་མལ་པ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་ཞིག་མིན་ཡང་། །
 ཁོང་དངོས་བརྒྱད་སྒྲུ་མའི་གདམས་ངག་གི་དྲིན་ལས། །
 འདིར་ཅུང་ཟད་བཤད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་དགོ་བས། །

སྦྱིར་རྒྱལ་བསྟན་གདུགས་གྱིས་སྤིང་ལྷ་ལ་ཁེབས་ནས། །
 མ་འགོ་བའི་ཆ་གདུང་བསེལ་གྱིབ་གྱིས་སེལ་ཞིང་། །
 སྟོས་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གསེར་ནག་གི་ཡུ་བ། །

ཞིང་དགེ་ལེགས་ས་གཞིར་ཡུན་བརྟན་ངང་འཕེལ་ཤོག།

ལར་ཐོས་བསམ་བྱ་བར་བྱགས་ཁུལ་དུ་གནས་ཀྱང་། །

ཆོས་ཐོས་ལོ་བསམ་ལོའི་སྤང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས། །

དོན་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་ཤིག་མེད་པ། །

འདི་བསམས་ཤིང་བསམས་ན་སྟོ་བ་རེ་འཕེལ་མོད། །

དཔལ་དུས་གསུམ་རྒུལ་བའི་ཕེབས་ལམ་དུ་བསྐྱགས་པས། །

དུས་ཆེ་ཐུང་འདི་ལ་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱང་མེད་པར། །

དོན་བདེ་སླག་ཐོབ་འདོད་ཉམ་པ་རེ་ཆ་ཞེས། །

རང་རང་ལ་བགོས་པས་སེམས་གསོ་ཡང་ཐེབས་ཐལ། །

ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་འདྲར་ཐོས་བསམ་དང་སྟོམ་པས། །

ཆོས་འཛིན་སྟོང་སྤེལ་བའི་ཉེན་བཟང་གི་བརྒྱུད་ནས། །

ཆོས་མི་གནས་ཐུང་འདས་ཐོབ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ། །

ཆོས་དམ་པ་གང་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་<<མཁས་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོ་གོས་མཆོག་གི་དྲི་བ་ཉེར་གཅིག་གི་ལན་
དུ་སྦྱངས་པ་གཡས་འབྲིལ་དུང་གི་སྒྲ་དབྱངས་>>ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། བརྟན་
འགོ་ལ་མཛད་རྗེས་ཆེ་བའི་མཁས་དབང་ཁོང་གིས་དྲི་བ་དཀའ་གནད་ཅན་
མང་པོ་གནང་བའི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་སྤར་ཡང་ཟབ་མོ་དབུ་

མའི་གཞུང་ལ་དཔེ་སློག་གང་མང་ཞིག་རྒྱག་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པས། སྐྱེ་
 གྱིན་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་ཞོར་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
 གསུང་ལྟམས་ནི། འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་དང་། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་
 ཞབས་སོགས་ཀྱི་གསུང་དང་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་པའི་ངང་རྩལ་དུ་གནས་འདུག་
 པར་ཡང་མཐོང་ནས། སྐར་ཡང་དད་པའི་སོར་བཅུ་སྟོང་ཁར་དབང་མེད་དུ་
 ཟུམ་དགོས་པ་བྱུང་།

ལར་ནས་རང་ལ་གོ་རྟོགས་ཅིང་མེད་ཀྱང་། དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་
 མ་ལྟམས་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་འདྲའི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིག་ཅིང་། འདི་ཕྱི་ཆོ་
 རབས་ཀྱན་དུ་ཆོས་ཟབ་མོ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཁྱད་པར་
 དུ་མཁས་དབང་ཁོང་ལ་དོགས་པ་དེ་འདྲ་མེད་པ་ནི་ཁོང་གི་གསུང་འཁོར་
 ལས་ཤེས་རུས་ཀྱང་། དོགས་པ་ཡོད་ཁྲལ་གྱིས་རྗེའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཆོར་
 གྱི་བ་འདི་འདྲ་བྱུང་ན་ལན་རིམ་ལྟར་གདབ་ཅེས་སྟོན་སྐུལ་གནང་བའི་བཅར་
 ཡང་གོ་ནས། ཐུན་གྱིས་འདི་འདྲ་ཞིག་བྲིས་པ་ནི། རྗེའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་
 སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཉི་མ་ལྟར་ལྟམ་མེར་འབར་བ་ལྟམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་མི་བྱིར་
 དང་། རི་དབང་གི་དྲུང་དུ་པ་བོང་ལྟར་ཤིན་དུ་མི་མཛེས་ཤིང་གནས་མ་ཡིན་
 པས། འདི་ལ་ནོར་འབྲལ་ཆད་ལྟག་གི་ནོངས་པ་ཅི་མཆིས་རིས་མེད་སྐྱེས་ཆེན་
 དམ་པ་ལྟམས་ཀྱི་སྐུན་སྒར་འཆགས་སོ། །

འདིར་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུར། སྤྱིར་ལྷང་ཁྱད་ས་གཏུགས་སའི་དཔེ་ཆ་
སོ་སའི་ཤོག་གུངས་སོགས་འབྲི་བ་དེར་སློལ་དུ་གྲགས་ཆེའང་། ངས་བསམ་
ན་དེ་ནི་སྤྱོད་ས་རེ་བ་ཅུ་མེད། དཔེ་ཆ་དེ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་ནས་སློག་
པ་པོ་མང་པོ་ལ་རག་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། ཤོག་གུངས་སོགས་བྲིས་པའི་
དགོས་དོན་ཆུང་ཞིང་། དེ་བས་ས་བཅད་དང་གཞུང་ཚན་གྱི་མིང་ནས་སློས་
ན། ལྟ་སློག་དང་འཆོལ་བའི་བས། སློན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་
གཟིགས་ནས་ཤོག་གུངས་སོགས་མ་བྲིས་སྟབས། འདིར་ཡང་སློལ་རྒྱན་ཉིད་
ཚད་མར་བཟུང་ཡོད་ལགས།

དྲིས་ལན་ལྟ་རྒྱུག་ཅུ་མེད་ཞིག་ ༡༠༡༡ བྱི་ཟླ་ ༧ རང་བྲིས་ཀྱང་། སློབ་
གཉེར་དང་གསུང་ཚོས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པས་ཚོམ་འཕྲོར་ལུས་པ་དེ་ཉི་ཆར་
རྟ་སར་རྟེན་གཞི་བྱེད་པའི་ (པོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཚོམ་སྤྱོད་ཁང་) བས་
འཕྲོ་སྤྱོད་དགོས་པའི་སྤྱུལ་མ་གནང་བ་ལྟར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གསེར་
རི་ལྟ་བུ་མང་པོས་བསྟངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སྤྱོད་དོན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་
ནས་དབྱིད་ཚོས་དང་པོའི་ཚོས་མཆོམས་སྟབས་འདུལ་བ་གཞི་སྤྱོད་ལ་སློབ་
གཉེར་བྱེད་པའི་ཞོར་དུ་ཐུན་སེར་བྱས་ཏེ་ཏོར་མཁར་སྤང་བསོད་ནམས་
དབང་ལྡན་གྱིས་ ༡༠༡༣་༥་༡༩ རེས་གཟའ་པ་སངས་དགེ་བའི་ཉིན་གྲུབ་པར་
བགྱིས་པ་ཀུན་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག། ॥

(སྤྱིས་སུ་དེར་དུས་དང་མཐུན་པར་མཆན་མང་དུ་བཏགས་སོ།།)

ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན།

༄། །ཟག་བཅས་ཆོས་ལ་སྟོང་པོར་སྒྲོམ་པ་དག།

ཟག་པས་སྒྲོངས་པར་བྱས་པའི་སྦྱ་མ་སྟེ། །

ཟག་མེད་བདེ་བའི་ལམ་ནི་འདི་འདྲ་ཞེས། །

ཟག་མེད་གསུང་གིས་སྟོན་ལ་གུས་བརྟུང་ནས། །

འཇིག་རྟེན་འདས་དང་མ་འདས་རྣམ་གཉིས་དང་། །

ཀུན་ཉོན་རྣམ་བྱང་སྤང་སྦྱང་བྱང་གཅིག་ལ། །

གཉེན་པོར་གནས་དང་མི་གནས་རྣམ་གཞག་སོགས། །

ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཚུལ་དག་འདི་ན་སྟོ། །

དེའང་<<བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་>>ལས། རྒྱལ་བའི་

སྤྲུལ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་<<རང་

འགྲེལ་>> ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་

ཡེ་ཤེས་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་

སྦྱང་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཛོལ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་
སྐབས་སུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས་<<དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>ཏུ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་
པོའི་བཞེད་པ་བཀག་ཅིང་། རྗེས་འབྲང་གི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་འང་ཟག་
པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་བྱང་བ་དེ་དག་ནི་འདིར་མི་སྒྲིམ་
ལ། འོན་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་གསུངས་པའི་མདོ་སྔགས་
ཀྱི་ཁུངས་དང་། རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་སོ་སོས་ངི་ལྟར་བཞེད་ཚུལ་
དང་། མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པར་
བྱའོ། །

།ཡུའུ་བེན།།ཡུའུ་ཕུ་མུ་ཕུ་ཕུ་ཕུ་ཕུ་ཕུ།

ཡུའུ་ཕུ་ཕུ་ཕུ་ཕུ་ཕུ་ཕུ།

<<ཡུམ་བར་མའི་མདོ་>>ལས། གསོལ་པ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཟག་པ་
དང་བཅས་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་
པ། རབ་འབྱོར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟ་
སྟོ། བྱང་པོ་དང་། སྒྲེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་

དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ་བཞི་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟག་པ་མ་
 མཆིས་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ།
 རབ་འབྱོར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ནི། དུན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་
 དང་། ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་དང་། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་
 དང་། དབང་པོ་ལྟ་དང་། སྟོབས་ལྟ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་
 དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་
 པ་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་
 དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུངས་
 ཀྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྒྱད་དང་། མི་
 འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། བྱམས་
 པ་ཆེན་པོ་དང་། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
 བརྩ་བརྒྱད་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 འབྲུང་ཞིང་། དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་མདོ་
 བྱངས་གང་ལ་གཏུགས་པ་ <<འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་བད་པའི་མདོ་>>
 ལ་སོགས་པའི་མདོ་གཞན་གྱི་བྱངས་རེ་ཞིག་བཅུ་མ་ཐུབ་ཀྱང་། དེ་
 དག་བཀའ་འགྱུར་མདོ་མང་ན་བཞུགས་པས་དོན་གཉེར་ཅན་དག་གིས་

གཟིགས་པར་བྱའོ། །ལར་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་རྣམས་སུ་བག་པ་
བད་པ་ཞེས་པ་དང་། བག་པ་བད་པའི་མདོན་ཤེས་ཞེས་སོགས་ལན་
བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་གསུངས་པ་ཀུན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་བག་
བཅས་བག་མེད་གསུངས་པའི་ཁྱད་སྲུང་མ་འདྲེས་པར་འདྲིལ་ཆོག་སྟེ།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། <<མདོད>>ལས། བག་
བཅས་བག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་
རྣམས། ཞེས་དང་། <<མདོན་པ་ཀུན་བདུས>>ལས། ཇི་ལྟར་ན་བག་
པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། བག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག་ཅིའི་
ཕྱིར་བག་པ་དང་བཅས་པར་བརྟག་ཅེ་ན། བག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་
དང་། བག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བག་པས་བཅིངས་པ་དང་། བག་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། བག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། བག་
པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བག་པ་དང་བཅས་པར་བལྟའོ། །ཉེ་བར་
ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་རྣམས་དང་། ཁམས་བཅོ་ལྔ་དང་། རྒྱུ་མཆེད་བརྒྱ་
དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། རྒྱུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་བག་པ་དང་
བཅས་པ་རྣམས་སོ། །བདག་བག་པ་དང་བཅས་པར་མདོན་པར་ཞེན་
པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་བག་པ་མེད་པ་ཡིན། བག་པ་མེད་
པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་བག་པ་མེད་པར་བརྟག་ཅེ་ན། བག་པ་
དང་བཅས་པ་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་བག་པ་མེད་པར་བལྟའོ། །ཉེ་བར་ལེན་
པ་མེད་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་རྣམས་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། རྒྱུ་མཆེད་

གཉིས་གྱི་ཕྱོགས་སོ། །བདག་ཟག་པ་དང་བྲལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་
པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། <<མངོན་རྟོགས་རྒྱན་>>ལས། ཟག་
བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །ཞེས་དང་། <<ཆོག་གསལ་>>ལས། མ་
རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་
གྱི་རང་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །
དེ་ལྟར་བཞུགས་པ།

ཐེ་བཟང་སྤྱི་བའི་ལྟགས།

གོང་དུ་བྲངས་པའི་མངོན་དང་། དེའི་<<རང་འགྲེལ་>> ལས། གང་
དག་ཆོས་མངོན་པ་བསྟན་པས་རབ་རྟུ་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་
དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་
བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་
པའོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ལམ་
མ་གཏོགས་པ་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལམ་གྱི་
བདེན་པ་མ་གཏོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ནི་ཟག་པ་

དང་བཅས་པ་དག་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ། ཟག་
 རྣམས་ཀྱང་རྟུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། ཁྱིམ་བྱ་བ་སྟེ། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་
 བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་ཟག་པ་སྦྱིབ་པ་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་
 གཉིས་ལ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
 རྟུ་ཐལ་བ་མེད་དོ། ཁྱིམ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་འོག་ནས་སྤ་
 རྒྱས་བསྟན་པ་ཉིད་རྟུ་བསྟན་པར་བྱའོ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་
 བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། ཁྱིམ་བྱ་བ་འོ། རྣམ་
 གསུམ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། ཁྱིམ་བྱ་བ་
 སྟེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་
 བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་
 འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཟག་པ་
 མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱིམ་གསུངས།

དེ་དག་གི་དོན་ནི། སྤྱིར་ཆོས་རབ་རྟུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་
 ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ནི་པན་ཚུན་
 སྤངས་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པར་མཆིམས་མཛོད་དང་མཛོད་འགྲེལ་ཐར་
 ལམ་གསལ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཟག་པ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་
 གྱི་མདོ་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་བྱང་བ། ཞེས་པའི་དག་རྒྱ་
 དང་བྱང་རྒྱ་ནི་ཟག་པ་ལམ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། <<སྤྱི་
 སྦྱོར་བམ་པོ་གཉིས་པ>>ལས། པ་རི་བྱ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱུ་བ་བུ་སྤྱུ་བུ་
 ཟུག་ཏུ་པ་རི་བྱ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ་གཙང་བས་ན། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ།
 པ་རྒྱ་བ་དྲུག་ཉི་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱུ་བ་བུ་སྤྱུ་བུ་ཟུག་ཏུ་པ་རྒྱ་བ་དྲུག་ཉི་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 ཟག་པ་བྱང་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་འབྱུང་
 སྟེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་བྱང་བས་ན།
 ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང་།

<<མཆིམས་མཛོད>>ལས་ཀྱང་། འདིར་ཟག་པ་ནི་རྩ་བ་
 དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་ཟག་པ་མེད་པའི་མཛོད་ཤེས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་། ཟག་པ་བྱང་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་འདིའི་ཟག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ལ་བྱ་དགོས་
 པར་ཤེས་ཅུས་ཏེ། དེ་ཙམ་ནི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀའི་ལྷགས་ལ་མཐུན་
 བམ་སྟུང་།

དེས་ན་རྗེ་བཙུན་གྱི་<<མཛོད་སྦྱི་དོན>>ཏུ་འདི་ལྟར། ཟག་

བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྟ་གང་རུང་གི་སྒོ་
 བས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་རབ་ཏུ་སྦྱི་བ། ཟག་བཅས་
 གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བས་རབ་ཏུ་སྦྱི་བ། ཟག་མེད་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་སྤྱིར་དེ་དག་ལ། ཟག་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། །ཞེས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་མཚན་ཉིད་
 བཞག་གོ།

ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
 ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་བསྒྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། <<མཛོད་>>ལས།
 ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་དང་། དེའི་<<རང་
 འགྲེལ་>>ལས། འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདིར་བསྒྱུས་ཏེ་བསྟན་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ནའང་། གཞི་གྲུབ་ན་ཟག་བཅས་
 ཟག་མེད་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱིས་<<མཛོད་
 གྱི་དོན་>>ཏུ་འདི་ལྟར། དངོས་པོ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན།
 ལྟག་མེད་ཐུང་འདས་གྱི་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཐོབ་པ། འཕགས་པའི་
 རིགས་བཞི། སོ་སྦྱེའི་རྒྱུད་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་རྣམས་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའང་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གྱི་བཛོད་བྱ་ཐམས་ཅད་ཟག་

བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཚུལ་མཆིམས་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་
 ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་མཐོང་ནས་འདིར་འགོད་ན། དེ་ཉིད་ལས། སློབ་
 དཔོན་གང་སྤེལ་ནི། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་མདོར་
 བསྟན་པའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་དབང་ཏུ་མཛོད་ནས་གནས་
 བརྒྱད་ཏུ་མཛོད་དོ། །དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྦྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 གནས་དང་པོ་གཉིས་སོ། །ཟག་བཅས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པའི་དབང་ཏུ་
 མཛོད་ནས་གནས་གསུམ་སྟེ། གང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་དང་། འགོ་བ་ལྔ་དང་། གང་ཏུ་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་སྟོན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། ཇི་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་སྦྱེ་གནས་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་པ་འཇིག་
 རྟེན་བསྟན་པའི་མཛོད་དང་། གང་གིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
 པའི་དབང་ཏུ་མཛོད་ནས་ལས་བསྟན་པ་དང་། སྤ་རྒྱས་བསྟན་པའི་
 མཛོད་བསྟན་ཏོ། །ཟག་མེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་
 གནས་སྦྱི་མ་གསུམ་སྟེ། གང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གང་ཟག་དང་། གང་
 ཏུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་གསུམ་དང་། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པའི་
 མཛོད་དང་། གང་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་
 མཛོད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བསྟན་པའི་དབང་ཏུ་མཛོད་ནས་སྟོམས་
 འཇུག་བསྟན་པའི་མཛོད་བསྟན་ཏོ་ཞེས་འཆད་དེ། དེ་ཉིད་ནི་འབྲེལ་

ནམ་པར་བཞག་པའང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས།

ལུགས་འདིའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གི་དོན་བསྟན་པའི་སྒྲོར་གསལ་བར་
མ་མཇུག་ཡང་། སལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་དང་མཚུངས་སམ་སྟམ་སྟེ།
《མཛོད་རང་འགྲེལ་》ལས། འདི་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འདི་ནི་མང་
པོ་ཡང་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་མོད་གི། འདི་ནི་དེ་ལྟ་
ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གིས་མདོ་སྡེ་
པ་ཁ་ཅིག་གིས་དག་བཅོམ་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་གི་གཟུགས་ལ་ཟག་མེད་
དུ་བཤད་དེ། དེའི་ཉེན་མིན་པས་སོ་ཟེར། ཞེས་《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་
མོར་》གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། 《རང་འགྲེལ་》ལས། གཞན་དག་ན་རེ་དག་
བཅོམ་པའི་གཟུགས་དང་། སྤྱི་རོལ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཟག་པ་ནམས་
གི་ཉེན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་《མཆིམས་
མཛོད་》དུ། དཔེས་སྟོན་པ་ནམས་ནི་དག་བཅོམ་པའི་གཟུགས་གི་
ཡུང་པོ་དང་། སྟོན་གི་འཛིག་ཉེན་ནི་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཟག་པའི་ཉེན་མ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནམ་པར་གཅོད་པའི་

འགལ་བ་ཡིན་པས། སྤང་པོ་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གནས་
བརྒྱད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ནི། དཔེས་
སྟོན་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་
པའི་རིག་བྱ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཏུ་འདོད་པར་
བཤད་དོ། །ཞེས་མདོ་སྡེ་པས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་མི་འགལ་
བར་འདོད་པའི་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བཀོད་པའི་
ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་ལས་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་
པས་བྱུང་བ་དང་། ཟག་པའི་རྟེན་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་བྱུང་
ཅིང་། དེ་གཉིས་ལས་སྡོག་པའི་འདུས་བྱས་ལ་རིམ་བཞིན་ཟག་བཅས་
དང་། ཟག་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་བ་རྣམས་བསྟན་སྟུང་།

དེ་ལྟར་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ནི།
མཛོད་ལས། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ལམ་མ་གཏོགས་
པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས་གང་སྤྱིར་དེ་དག་ལ། །ཟག་རྣམས་
ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འདུས་མ་
བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་
སྟོན་སྐྱེས་ཀྱིས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་ལས་སྡོག་
པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ཏུ་བཞེད་པར་འདུག་མོད། །ལམ་མ་གཏོགས་
པའི་འདུས་བྱས་ལ་ཟག་བཅས་ཁོ་ནས་མ་བྱུང་པར། དག་བཙུང་པའི་

གཟུགས་ཤུང་སོགས་ནི་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པ་སྟེ། ཟག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཟག་མེད་དང་། ཟག་པའི་
 གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཟག་བཅས་སུ་བཞེད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས།

<<མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་>>ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
 ཡིན། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། <<མཆིམས་
 མཛོད་>>ལས། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཟག་པའི་སྒྲིབ་དང་འབྲེལ་
 བས་ཟག་བཅས་སུ་གསུངས་པའི་ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ནི་ཙམ་ཉོན་
 དང་ཉེ་ཉོན་ནམས་ཟག་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་
 ཟག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བདག་རྒྱུན་
 མིག་ལ་སོགས་པ་ནམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་
 དང་། ཟག་པས་བཅིངས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་
 ནམས་དེས་སྲིད་པའི་རྒྱུར་ཀུན་ནས་བཅིངས་པ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་
 སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཟག་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྟན་པ་དང་། ཟག་པའི་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལ་འཕྲོད་པའམ།
 ཡང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཟག་པ་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
 པའི་ལྷལ་དུ་རྒྱུར་པས་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འབྱུར་

བས་ཟག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ནི་
 དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་ན་དེ་དག་ཚོགས་པ་
 ཡིན་ན་ཟག་བཅས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གཅིག་ལ་འདུས་
 པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་རེས་ཡིན་ན་རྣམ་པ་རྒྱག་ཏུ་བརྗོད་པ་དོན་
 མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་རྒྱག་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ཅི་རིགས་པར་
 འབྲེལ་བས་ཟག་བཅས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟག་པའི་སློ་རྒྱག་གི་
 དོན། དོགས་གཙོད་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པའི་<<ལེགས་བཤད་མོར་བུའི་ཕྱིང་
 བ་>>ལས། ཟག་བཅས་སོགས་བཙུག་ཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ། ཟག་བཅས་
 ནི། ཟག་པ་དང་སློ་རྒྱག་གང་རུང་གིས་འབྲེལ་པ། སློ་རྒྱག་ནི། ཟག་
 པའི་བདག་ཉིད། དེ་དང་འབྲེལ་པ། དེས་བཅིངས་པ། དེའི་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་པ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། དེའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་སྟེ། གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་དང་ངོ་མོར་འབྲེལ་པ་དང་། དེ་དང་གོགས་
 སུ་འབྲེལ་པ། དེས་བདག་གིར་བྱས་པ། དེས་བཞག་པའི་རུས་པ། དེ་
 འཕེལ་བར་བྱེད་པ། དེས་བསྐྱེད་པའོ། །ཟག་མེད་ནི། དེ་ལས་བསྐྱོག་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་དག་གི་དོན་ཐལ་ངག་ཏུ་སྒྲིལ་ན་གོ་སླ་བས་འདི་ལྟར། ཟག་
 པའི་སློ་རྒྱག་ཅི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད། སྒོ་བྱག་ལས་དང་པོ་ནི། ཅ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཟག་
བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པའི་བདག་ཉིད་དམ་ཟག་པའི་ངོ་བོར་འབྲེལ་བའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཅ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་
གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་དང་། བདག་ཁྱེན་
མིག་དབང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་
དང་གྲོགས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ། རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་དང་
མཚུངས་ལྡན་ལྡ་མཚུངས་སམ་བདག་ཁྱེན་བྱེད་ཅིང་དམིགས་པའི་སྒོ་
ནས་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྟ་དང་མིའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ཉེར་བཙོགས་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་
རྣམས་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པས་བཅིངས་པའམ་ཟག་
པས་བདག་གིར་བྱས་པ་སྟེ་སྲིད་པའི་རྒྱར་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་ལྷས་ངག་གི་གནས་
ངན་ལེན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བའམ་ཟག་པ་དེས་བཞག་པའི་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་

ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ་དེ་དང་པན་ཚུན་འཕྲོད་
པའམ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་
སྲིད།

རྒྱག་པ་ནི། རྒྱག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་
དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྲིད།

ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་རྒྱག་པོ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཆོས་དེ་
ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། <<ཀུན་བརྟུས་>>ལས། ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྲིད།

མདོར་ན། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་སྟོགས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། འཇམ་བྱ་གླིང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རྒྱག་
བདེན་ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ནམ་བུར་སྟོགས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རིགས་ངེས་ཆོགས་སྟུར་ལ་སོགས་
པའི་ནམ་བུར་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ནོ། །

རང་རྒྱད་པའི་ལུགས།

གོང་རུ་བྲངས་པའི་<<མངོན་རྟོགས་རྒྱན་>>ཀྱི། ཟག་བཅས་ཟག་པ་
 མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་པའི་ཐད་
 གྱི་<<འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་>>ལས། བདག་རུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་
 པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་། དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་བྲན་པ་
 ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། <<རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་
 རྒྱན་>>ལས། དེ་ནས་མཐུན་པའི་ཚུགས་སྟོང་བའི་ཆེད་རུ་སྤང་བྱ་ཟག་
 བཅས་ནི་གང་། གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ནི་གང་ཞེས་རྟོག་ལ། བརྟགས་པ་
 བྲན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་
 ལཱི་རྩ་བ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། བདག་རུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའི་ཚུགས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པ་བྲན་པ་ཉེ་
 བར་བཞག་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱའི་ས་བོན་གྱི་
 དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟུང་རུ་སེམས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཟག་མེད་
 དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དཔྱོད་ལ། དེ་ལྟར་
 དབྱད་པ་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་
 པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་བཤེན་ཆོས་ཅན། རྒྱའི་ཆ་ཡིན་ཏེ། འགོག་
 བཤེན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་དེ་བཞིན་ཉིད་

སྤང་བྱའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བྱའི་ཆ་ཡིན་ཏེ། ལམ་
བདེན་གྱི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྒྲམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་དོན་དུ་མཆོན་ཉིད་འདི་ལྟར། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་བྱང་ཁིང་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་
རབ་དུ་སྤྱེ་བ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལྟ་
བུ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་
བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
ལམ་བདེན་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའང་རྣམ་བཤད་དུ། གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་
བྱས། །ཞེས་པའི་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ནི་སྤྱིར་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཅམ་
ལ་མི་བྱེད་པར། གཙོ་བོར་དབྱེ་གཞི་ཟག་མེད་ལ་སྤྱེ་བའི་འདུས་བྱས་
ལམ་བདེན་དང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་ལ་མཛད་དོ། །

དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་<<པར་སྤྱན་ལམ་སྤྱིག་ཐེག་མཆོག་
སྒོ་འབྱེད་>>ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་དོན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱར་
ལམ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་མ་བསྐྱད་ཅིང་། འཇིན་
སྤངས་ལ་རུང་བཟད་ཅམ་ཡང་མ་འདྲིས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་མེད་
ཡིན་གྱི། དག་པ་སའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཀྱང་། ལས་

དང་པོ་པས་དེ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྦྱར་ལམ་དུ་འང་
ཟག་མེད་གྱི་སྒོ་ཡོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་གོང་གི་དེ་དག་དང་
མཐུན་ནོ། །

ཐལ་འཕྱར་བའི་ལུགས།

ཅ་ཤེ་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་
སྐྱེ་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པའི་དོན་
ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར། མཉམ་གཞག་ཟག་
མེད་གྱི་ངོར་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལས་
ཟག་མེད་གྱི་སྐོར་དེ་འཕྲོས་ཤིང་། དེའང་ཟག་མེད་གྱི་དོན་ནི་མ་རིག་
པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་མ་བསྐྱད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པར་
དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། <<ཆོག་གསལ་>>ལས།
མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། <<དགོངས་
པ་རབ་གསལ་>>ལས་ཀྱང་། རང་གི་ལུགས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་
རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱད་པ་ནི་ཟག་བཅས་
དང་། བསྐྱད་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཚིག་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་དུ་
 མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ནི། འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་པ་མེད་ལ། དེ་ཡང་
 རེས་འཛིག་པ་སྟེ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 བསྐྱད་པ་ཅན་དུ་སྒྲེལ། །ས་བརྟན་པའི་བར་དུ་ནི་མ་རིག་པས་སྒྲོད་པ་
 ཡོད་ལ། ས་བརྟན་པ་ནས་དང་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ནི། སྒྲོད་བྱེད་
 ཀྱི་མ་རིག་པ་ཟད་པས། དེས་བསྐྱད་པ་མེད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །

ལུང་དེའི་དོན་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་
 ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱད་པ་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། བདེན་
 འཛིན་དང་། དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཆོས་དེ།
 ཟག་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད།

དེའང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱད་ཚུལ་ནི་རང་རྒྱ་བདེན་འཛིན་
 ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་བའས། བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 བསྒྲེད་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་ཚུལ་ནི། བདེན་སྣང་

ཅན་རུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བག་ཆགས་དེའི་དབང་གིས་བྱང་བ་གང་རུང་
ལ་བྱ་སྟེ། འཛིན་པ་དང་སྤང་བ་སྐྱེད་ཚུལ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
གོང་རུ་བྲངས་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ས་བརྟན་པ་མན་ཆད་རུ་མ་རིག་
པས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡན་ཆད་དང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་དེའི་
བག་ཆགས་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཟག་
བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་རང་སྤེལ་གྱིས་སྤྱོད་མོང་རུ་འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་གསུངས་པས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་ལའང་ཟག་
བཅས་སུ་གཞག་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གྲུ་ཕར་དཀའ་གནད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་།

བྱེ་བྱག་སྐྱེ་བའི་ལྷགས།

ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱེ་བྱག་
རང་འགྲེལ་ལས། དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །གང་དག་ལམ་
ཀྱི་བདེན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་

པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་
རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏགས་། འོན་ཀྱང་རང་
ལྷགས་ནི་རྗེ་བཙུན་པས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ཞེ་ན། བདེན་པ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་བདག་མེད་པ་ནི་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་
ཡིན་པས། བདེན་བཞི་ལས་ལོགས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་བཟུང་བ་མེད་པའི་
སྤྱིར་ དེ་ལྟར་ཡང་། མཆིམས་མཛོད་ལས། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་
འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་སྤྱིར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཛོད་ཅེ་ན།
དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་
སྤེལ་པ་དག་གིས་མི་འདོད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་བདེན་བཞིའི་
མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཙུ་བྱས་ལ་འདོད་པས་ན། འགོག་
བདེན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
ལ། བདེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་གྱི་བདག་ཉིད་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ལོགས་པ་ནི་
མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་ལམ་བདེན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལམ་བདེན་གྱི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པས། ལམ་བདེན་དང་འདུས་བྱས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདུས་

བྱས་ཡིན་ཡང་། ལམ་བཤེན་མིན་ཞེས་ཟེར་དགོས་སམ། གཞན་དུ་ན་
དཀའ་བའི་གནས་ཏེ། འདི་ནི་གྲུབ་མཐའི་སྒྲིན་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་སྟེ། རྣམ་
དཔྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱད་པར་འཚལ་ལོ། །

མདོ་ལྗེ་པའི་ལྟགས།

འདུས་མ་བྱས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དུ་གྲངས་
མ་ངེས་པར། མང་དུ་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། <<རྣམ་འགྲེལ>>ལས།

དེ་ཡིས་ངི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ། །

དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་འདོད། །

གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགོ། །

ཞེས་དང་། དེ་ཆེ་སྟོ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས། ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲ་རྣམས་
ཀྱིས་ནི་བརྟུར་བཏགས་སྟོན། ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
རྣམ་གཞག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྒྲི་གསལ་རྣམས་སུ་མ་
གྲུབ་པ་དང་། གཞི་མཐུན་སྟོ་བཏགས་ཚུལ་དང་། བར་ཡུལ་རང་མཚན་
མིན་པར་ཐ་སྟོད་དུ་གྲུབ་ཚུལ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཅིག་དང་ཐ་
དད་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་
དམ་པ་སྟེ་རང་མཚན་ཉོགས་ཆེད་དུ་བྱས་པ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཤིན་དུ་གསལ་བར་

གསུངས་སོ། །

འདི་དག་ནི་ཁྱད་མ་སྒྲིལ་པ་སྟེ། བརྟུག་གྲ་ཁག་ཏུ་འདུས་
མ་བྱས་ལ་སྦྱི་བྱེ་བྲག་།གཅིག་ཐ་དད། མཆོན་མཆོན། རྟག་པ་དང་མ་
བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་ལས་གཞན་པ་ཤིན་
ཏུ་མང་བ་ན་བ་བྱང་བྱང་དང་། སྒོ་ལ་འཇགས་འཇགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་
རོ། །

སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས།

ཁ་ཅིག་།སྤང་པོ་ལྷ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་པའི་རྒྱ་
ལས་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་
པོ་ལྷ་རྣམས་དང་། ཞེས་མཆོན་གཞི་བཞག་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ།
ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། སྤང་པོ་ལྷ་ལ་ཟག་བཅས་
ཡིན་མིན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པས། རྒྱེ་མཆེད་བརྟུ་གཉིས་སོགས་ལའང་
ཆ་བྱེ་ནས་མཆོན་གཞི་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། <<ཀྱན་བརྟུས་>>ལས།
ཁམས་བཙོ་ལྷ་དང་། རྒྱེ་མཆེད་བརྟུ་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། རྒྱེ་
མཆེད་གཉིས་གྱི་སྟོགས་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལྷ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། སོ་རྒྱེ་
ཐ་མལ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། གཞན་སེམས་
ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ལམ་མ་ཁྲགས་གྱི་སོ་རྒྱུའི་

རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུར་རྒྱུར་པའི་ལམ་བཤེན་
 ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་སུ་ཐལ། ཟག་པའི་སྒོ་རྒྱག་གི་ཐ་མ་དེའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
 རྟེ། དེ་ནི་རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་དང་། རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་
 པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གཉིས་ལ་ཁྲད་ཆེ་རྟེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་ལྟ་བུ་རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་རྒྱག་བཤེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས།

<<སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་>>ལྟར་འདས་སྐབས་སུ། གལ་ཏེ་
 མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟག་པའི་སྒོ་རྒྱག་པོ་གང་རུང་དང་
 འབྲེལ་བར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་ཉོན་
 གྱིས་འཕངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྲབ།
 ཅེས་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་གསུངས་པ་
 དང་གཅིག།

<<སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་>>བཤེན་བཞིའི་སྐབས་སུ། ཁ་

ཅིག །ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་ན། རྒྱལ་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་
པས་བྱལ་བེར་ན། ཆེས་མི་འཐད་དེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སོ་
སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་
ཉེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཀྱན་བདུས་ལས།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ་སྐྱེ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བྱལ་པར་གསུངས་པ་
དང་གཉིས།

ཡང་<<བདེན་བཞིའི་>>སྐབས་སུ། ཡང་ཁ་ཅིག །ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པ་གང་རུང་ལ་བཞེན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོར་དམིགས་པ།
རྒྱལ་བསྐལ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། བེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་རྩ་
མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན།
རྒྱལ་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་གང་ཞིག །ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཟག་བཅས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཉོན་མོངས་ལ་ཟག་བཅས་
ཀྱིས་བྱལ་པར་གསུངས་པ་དང་གསུམ།

ཡང་<<བདེན་བཞིའི་>>སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །རྒྱལ་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་
ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་བེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཟག་བཅས་

ཡིན་ན་སྤང་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་ཡིན་
ན་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་
ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་
པས་རྒྱག་བདེན་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བྱལ་པར་གསུངས་པ་དང་བཞི་
ལ་བཞེན་ནས། དེང་གི་སྒོ་གསལ་བ་མང་པོས། ཉན་ཐོས་པའི་
ཟག་བཅས་སམ་རྟོག་པའི་ཟག་བཅས་གང་རུང་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
དོན་རྒྱུ་འདྲོད་ཅིང་། དེའང་ཉན་ཐོས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རྒྱག་
བདེན་ཐམས་ཅད་དང་པོ་ཉན་ཐོས་པའི་ཟག་བཅས་དང་། སྒྲ་
དོན་འབྲེས་རུང་རྒྱུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དུལ་ལ་
རྟོག་པ་དང་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་གཉིས་པ་
རྟོག་པའི་ཟག་བཅས་སུ་བསྐྱེས་ནས་འཛོག་གོ །

དེ་ལྟར་ན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་མི་འགལ་བར་འདྲོད་
དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་དེ་
ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པ་
གང་ཞིག །ཟག་མེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལས་ཉན་གྱི་
དབང་གིས་མ་བྱུང་ཞིང་། བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་ཁོ་བོའི་ཚོངས་འཆར་གྱི་དོགས་པ་འདི་ལྟར། བྱེ་མདོ་
སེམས་ཅམ་བཅས་བྱལ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལའང་ཟག་

བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་དགོས་ན། རང་རྒྱུད་པའི་
ལྷགས་ལ་མི་འགལ་བའི་དམིགས་བསལ་ཡོད་དགོས་དོན་ཅི་ཡོད་སྟུང་
པས། རྟོག་པར་བྱུར་པའི་སྟོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་པར་
ཐལ། སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བེད་ན། མ་ཁྲལ་སྟེ། ཐེག་
ཆེན་སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དབྱུང་ཤེས་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བྱུང་ཞིང་། བདག་ལྟའི་གཉེན་
པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བེད་དགོས་
སམ་སྟུང་སྟེ། གཞན་ཏུ་ན། དེ་འདྲའི་སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་དེ་ཟག་
བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་
ཆོས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པའི་
སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གོང་ཏུ་དྲངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སམ་སྟུང་ཡང་རྣམ་
དཔྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱའོ། །

སྤྱིར་རང་རེའི་མཁས་དབང་དག་གིས་སེ་ར་བྱེས་པའི་བྱེ་གཤོང་
ཆེན་མོའི་འཛིན་མཆོམས་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། གོང་ཏུ་བཤད་པའི་ཟག་
བཅས་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བྱལ་ཅིང་། བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དབྱུང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཟག་མེད་མིན་ཏེ། དེ་བདག་ལྟའི་

གཉེན་པོ་ཡིན་ཡང་། བདག་ལྟའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པས་
རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མཆོན་ཉིད་ཟུར་གྱི་རབ་ཕྱེས་བཅད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་གསུང་སྟོལ་ཡང་འདུག་པས། རང་གང་བདེར་བྱ་སྟེ། ཆོག་
གི་གནད་ཅུ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ནི། དགོངས་པ་ཤིན་རྒྱ་འགལ་བ་
ཅིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་མིང་དང་འབྲེལ་བའི་
ཆོས་འགའ་རེ་ཡོད་པ་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན།

ཟག་བཅས་གྱི་ལས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ལས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱའི་སྟོན་ནས་
བཏགས་པའི་མིང་སྟེ། དང་པོ་ནི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཅུ་ལས་བྱང་
བའི་ལས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅུ་མིན་པར་ཤེས་
སླིབ་གྱི་ཚོལ་བ་སྤྲོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ལ་བྱ་སྟེ། ཆོས་
རྩེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་《རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་
བཅོས་གྱི་སྟོང་པོའི་དོན་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲུང་བ་》ལས། མ་རིག་བག་
ཆགས་གྱི་ས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཆོན་མར་འཛིན་པ་སྤྲོས་
ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཟག་མེད་གྱི་ལས་བསགས་པས་ཡིད་གྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ལུས་ཅན་ཟག་མེད་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་ནས། ཞེས་དང་། དེར་
《འཕགས་པ་དཔལ་ཕྱེད་གི་མདོ་》དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་

ལྡན་འདས། དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་
པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
བཅོམ་ལྡན་འདས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟག་
པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་
རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་ལ། རྗེ་ཡབ་སྲས་
ཀྱི་གསུང་དང་ཡིག་ཆ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་མ་
དྲངས་སོ། །

ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བྱ་ཞིང་། ཟག་
མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྤང་པོ་ལ་
བྱ་དགོས་ཏེ། ལྷག་མེད་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་
པོ་ལྷ་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་ཡང་། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གཉིས་ལ་བྱང་ཆེ་སྟེ། དེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་
སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་
ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱུག་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་
ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་
ལས་ཉོན་གཉིས་དབང་བཅོན་པའི་ཕྱིར། ལྷམ་སྟེ་དབྱུང་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། སྤྱིར་སོ་སྤྱི་དང་སོ་སྤྱིའི་ལམ་རང་སྡོག་པ་ནི་ཟག་
 བཅས་དང་། འཕགས་པ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་བདེན་རང་སྡོག་པ་
 ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། སོ་སྤྱི་ནམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་རྟོག་པ་དང་
 མཚུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ནམས་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་
 ཏུ་འཇུག་ཚུལ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པས་ཟག་མེད་ཏུ་བཞག་
 གམ་སྟམ་སྟེ། བླ་མ་རྗེ་བཅུན་པའི་གསུང་<<སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་
 དཔྱད་>>ལས། ཉེན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་ཡིན་
 དགོས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉེན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། ཉེན་མོངས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་ཁས། ཟེར་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་
 ཐལ། ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། ཉེན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། ཉེན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཟག་བཅས་
 ཡིན་ཏེ། དེ་སོ་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐར་ལམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཉེན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་དང་ཉེན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་གཉིས་
 ཟག་བཅས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་བདེན་རང་སྡོག་པ་ཟག་
 མེད་ཀྱི་མཆོད་གཞིར་གོང་ཏུ་དྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐལ་འཁྱར་བའི་ལྷགས།

ཟག་བཅས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས་ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་སུ་རུང་བ་ལ་བྱས་པ་དགོངས་
པ་རབ་གསལ་དུ་བཀག་སྟེ། རང་ལྷགས་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་བཞག་
པས། ནམ་མཁའ་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་ཆོས་
ཡིན་ན། ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཨེ་བྱབ་ཅེ་ན། དེའང་མ་བྱབ་སྟེ། སྤྱི་སྟོན་
ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདོད་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བདེན་ཡིན་ན། ཟག་
བཅས་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
པས་བྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་དེས་བྱབ་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་སའི་
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལའང་དེས་བྱབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། <<རྒྱུ་ཆེན་>>ལས།
དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་པ་མེད་ལ། ཞེས་དང་། སྟོང་དྲོལ་སྤྱོད་མས་
ཀྱང་། དགག་བྱ་སྤང་བ་བཀག་མི་དགོས། བཀག་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གཉིས་མ་གཉོགས་ཁོག་
ཐུབ་མི་ཡོང་། གཙོ་བོར་དགག་བྱ་སྤང་བ་ལྟར་ཞེན་པ་བཀག་རྒྱ་ཡིན་

གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྗེས་སྐྱོབ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ནམས་ཀྱང་ཟག་
 བཅས་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། མི་འཐད་དེ། རྟོག་ཆེན་གྱི་ལུང་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་མངོན་གྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེའི་མཚུག་སྐྱོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེའང་རེས་འཛོག་པ་སྟེ། མཉམ་
 གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རེས་འཛོག་པའི་དོན་ནི། མཉམ་གཞག་
 པ་དང་རྗེས་སྐྱོབ་པའི་གང་ཟག་རང་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོད་
 མེད་རེས་འཛོག་པ་ལ་བཙེ་ཡི། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་
 དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐད་ཀྱི་<<དགོངས་
 པ་རབ་གསལ་>>ལས། སངས་མ་རྒྱས་པའི་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི།
 ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པས། རྗེས་སྐྱོབ་སྣང་བཅས་ཀྱི་རྟོག་
 པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་རེས་འཛོག་ཡོད་ལ།
 སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་
 རྫོབ་པའི་ནམ་པ་མངོན་པར་ཉེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་རྫོགས་པར་ཉེ་མ་
 ལུས་པར། བྱང་ཚུབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 གི་ནམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་ལྷག་པས། མཉམ་གཞག་དང་
 རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་རེས་འཛོག་པ་མེད་དོ། །གཏན་

ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་འཕགས་པ་གཞན་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལོག་པ་ནི་
རེས་འགའ་བར་སྟོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་པ་ཡོད་
དོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །

ཡང་གལ་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་ཚུལ་ལ་དེའི་དབང་གིས་
བྱང་བ་ཞེས་བྱར་གཅིག་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་
ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། དེའང་མ་གྲུབ་
སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དེའི་བག་
ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། <<རབ་བྱེད་ཉེར་
བཞི་པའི་རྩ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་>>ལས། སྤང་བའི་ཡུལ་ཡང་མ་རིག་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཇི་སྟེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་དཔེ་
སོགས་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཇི་སྟེད་པ་མ་
དག་པའི་སྟོད་བཅུད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷགས་འདྲིར་ཆོས་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
གང་རུང་གིས་ཨི་བྱབ་སྟུམ་ན། བྱང་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། སྤྱིར་ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་གཉིས་འགལ་བར་ནི་གྲུབ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མ་རིག་བག་
ཆགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱད་མ་བསྐྱད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་
སྟེད་པ་ལ་དེས་བསྐྱད་མ་བསྐྱད་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟ་
བ་ནི་དེ་དག་གིས་བསྐྱད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོག་བདེན་ལ་དེས་

བསྐྱད་པ་མི་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱད་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་དང་རྟག་པ་སོགས་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གཞན་ལ་སྤང་བ་ན་བདེན་སྤང་ཅན་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟེ་མ་ན། སྤྱིར་བྱུང་བ་དང་བསྐྱེད་པ་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་རུང་མོད། རུང་བའི་དབང་ཏུ་བཏང་ཡང་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་དེ་བདེན་འཛིན་སོགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དེ་དེས་བསྐྱད་པའི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་དཔེའང་དེས་བསྐྱད་པར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། <<ཙུ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་>>ལས། སྤང་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་དཔེ་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྤང་བ་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་ཏུ་དེར་སྤང་བ་ནི། ཡུལ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་མིན་གྱི། ཡུལ་ཅན་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཙམ་གྱི་ངོས་ནས་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་སྤང་བ་མིན་པར་རང་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

འདིར་སྤྲས་པ།

གཞུང་ཆེན་ལྷ་ལམ་སྟོགས་དང་མཆོམས་གྱི་ཟུ་མེད་པར།
 ལུགས་བཟང་རྒྱ་སྐར་ནམ་པར་བཀྲ་བའི་འོད་པོ་ཆེ།
 ཁོ་བོའི་སློ་གྲོས་རྒྱ་ཁབ་མིག་གིས་འཇལ་བ་འདིར།
 མཁྱིན་ལྷན་ལྷ་དབང་རྒྱན་སྟོང་ལྷན་པས་བྲིལ་དགོད་མཛད།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྟོགས་མཆོམས་གྱི།
 མ་ལུས་ཟེར་གྱི་བཀྲག་མདངས་ཀྱན།
 གཅིག་རྒྱ་བསྐྱས་པའི་དངོས་པོ་འདི།
 མིག་རྒྱང་ཅན་ལ་ལྷ་བདེར་སྤུལ།

འདིར་འབད་ནམ་དཀར་ཀྱན་དའི་མེ་རྟག་འོད་དཀར་ཅན་དང་
 པད་དཀར་བཞིན།
 སྟོང་གསུམ་སྟོད་རྒྱ་རྒྱང་བར་བྱས་པའི་གཟུགས་པོ་ཆེ་དེས་ལུས་
 ཅན་གྱི།
 དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འབད་མེད་ངང་རྒྱ་འགྲུབ་
 རྒྱར་ནས།
 བསྟན་པ་དེ་འཛིན་སྟེ་དང་བཅས་པའང་ཡར་ལྷའི་དཔལ་ལ་
 འགྲན་པར་ཤོག།

ཅེས་མདོ་སྤྲུག་གཞུང་ལྷགས་ལ་མཁྱེན་རབ་ཐོགས་མེད་ཏུ་འཇུག་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་སེར་བྱས་དག་སྒོས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཆུན་
 དག་དབང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིན་གྱ་མང་པོར་གཞུང་ཚན་ཉུང་ཏུ་རི་ཆ་
 བཤོས་ཀྱིས་དབྱད་ཚྭ་བྲི་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་གིས་
 དབུ་མའི་སྐབས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལས་འཕྲོས་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
 ཀྱི་དོན་འདི་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་ཀྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཏུ་མ་
 དང་། ལྷག་པར་ཏུའང་བཀའ་ངྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མདོ་སྤྲུག་གི་གཞུང་ལྷགས་
 རབ་འབྱམས་སྤྱ་བ་ལ་སྟོབས་པ་མཆོག་ཏུ་དག་བ་རྗེ་བཙུན་ཡ་མ་རིན་ཆེན་
 མཆོག་གི་ཞབས་གམ་ཏུ་གཏུགས་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པ་སེར་བྱས་མཁར་
 སྐང་བསོད་ནམས་དབང་ལྷན་གྱིས་ཆབ་ཞུགས་ཏེ་དབྱར་དགག་དབྱེའི་སྐབས་
 (༡༠༡༣/༩༡༡)ལྷ་མཇུག་གྲུབ་པར་བགྱིས་པའི་དག་བས་ཀྱན་ལ་ཕན་པར་གྱུར་
 ཅིག། ||

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་དོན།

༄། །ཡངས་པའི་ས་ཆེན་ལྟ་གྲུབ་ཆལ་གྱིས་ཕྱི་མོད་ཀྱང་། །
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཅན་དན་སྒྲོན་ཤིང་དགོན་པ་དང་། །
སྟོང་བཞིན་བརྟེན་པའི་ཡུ་རྩམ་ལ་ར་སྲིད་མཐའ་སྟེ། །
ཡུ་རྩམ་ལ་རའི་བདག་པོ་མཆོག་ལ་ཕྱག་བཙའ་ནས། །

རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་གནད་དོན་དག།
གྱིས་སྒྲོས་ཐེག་པའི་ཁུར་མིན་ཡང་། །
མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་མན་ངག་བཞིན། །
ཆོག་ཐེང་རུང་ཞིག་འདིར་སྟེལ་བྱ། །

དབུ་མ་བདག་འཇོག་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་དོན་སྦྱར་རྒྱལ་ལས་འཕྲོས་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོར་རུང་ཟད་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་གཞུང་གི་མཆོམས་
སྦྱར་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྦྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐར་
འདོད་གྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་དགོས་

པར་བསྟན་པ། བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་འགོག་ཚུལ། བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་
 ཡང་བསྐྱེ་བར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཐ་མ་འདི་ལའང་གསུམ།
 བུམ་སྒྲུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་
 ལ་བསྐྱེ་བ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚོད་པ་སྤང་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། རྗེ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་། <<¹⁰⁷དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>ཏུ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱས་ཤིང་གསལ་ལ། སྤན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ཏུ་བཤད་ཟིན་པས་སྤྲར་མི་
 འབྱེད།

འོན་ཀྱང་མགོ་ཙམ་སྒྲོས་ན། བདག་དང་ཤིང་རྟ་གཉིས་རང་
 རང་གི་བཏགས་དོན་རིགས་པས་རྣམ་པ་བདུན་ཏུ་བཅའ་ན་མི་རྟེན་
 མོད། དེ་ལྟར་ནའང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་བུམ་པ་སྒྲུམ་བུ་སོགས་དང་། རྒྱ་འབྲས་
 ཀྱི་དངོས་པོ་སོགས་ཀྱན་ལ་མཚུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་རྒྱ་འབྲས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་སྤང་ནས་ཡིན་ནམ་
 མ་སྤང་པར་བསྐྱེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ན་གང་ཡང་མི་རུང་
 བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྤྲ་བས་དེ་ལྟར་
 བ། ཐལ་འབྱུར་བ་བྱིད་ལའང་སྒྱུན་གཉིས་པོ་མཚུངས་པར་འབྲུག་པར་

107 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཁེར་བྱེས་པར་མ། ༣༡༢་༡༥།

རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །ཁྱབ་སྟེ།
དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྦྱབ་ཀྱིས་<<¹⁰⁸རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་>>ལས།

གལ་ཏེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་རྣམས། །

དངོས་མཆོག་བཟུང་ནས་གནས་པ་ནི། །

ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ། །

དེ་ལ་ཡ་མཚན་རྒྱུང་དུ་འང་མེད། །

ཅེས་པ་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་<<¹⁰⁹ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་>>སྐུ་

འབྲེལ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པར་སྐྱབ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྟེན་འབྲེལ་
ཁས་མི་ལེན་པས་ཆོས་བདེན་པར་གྱུབ་པར་འདོད་པ་ནི། ཞེས་
དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་
པར་དེ་གཉིས་བདེན་པར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་
གཡང་དུ་ལྷུང་ལ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་དང་། ས་ལས་བྱ་ལྷ་བྱ་རྒྱ་གང་
ཞིག་ལས་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཙམ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
དུ་འདོད་པར་འཛོག་ན་ནི། ཕྱི་རོལ་རྒྱུང་པན་པས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་
དང་རྒྱ་འབྲས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་བ་དང་། གྱུབ་མཐའ་སྐྱ་མི་སྐྱའི་

108 སྐྱབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྦྱབ་ཞབས། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། རྩི་བརྟན། ༡༡་བ་༥།

109 རྩི་ཚོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། སྟོ་སྟོང་པར་མ། ༡༠༧་༥།

མི་ཀུན་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་དུ་མེད་
དོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ནི། རང་ཕྱེད་
གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་བཞི་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། རང་རེད་ནང་པའི་བསྟན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་ལྟར་ནང་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐོག་
མར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་
པའམ་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་སོ་སོས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་དོན་སོ་སོར་བཀྲལ་
ཏི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཤུ་རགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ནམས་
བྱུང་བར་སེམས་ཏི། དེའང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་སྟེ་
སྟོད་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་ལས། སྤང་པོ་ལྷ། ཁམས་བཙུ་བརྒྱད། རྩེ་
མཆེད་བརྒྱ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་
བ་ནམས་ཡིན་ནོ་སྟེ།

འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
མཆོག་གིས་གསུང་ཆོས་མང་པོར། ལུ་སྟོགས་གཅེར་བུ་པ་དང་། གྲངས་
ཅན་ལྟ་མེད་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་པ་མང་པོས་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་བདེ་སྟུག་
གི་ཆོས་སོགས་བྱ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་ཡང་། ལོངས་
སྤྱད་པ་པོའི་བདག་རང་དབང་བར་ཁས་ལེན་པས། རྟེན་འབྲེལ་ཁས་
ལེན་པར་མི་འདོག་ཅིས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཐོས་ལགས་སོ། །

གཤེད་ཡེ། ། གཤེད་ཡེ། ། གཤེད་ཡེ། ། གཤེད་ཡེ། ། གཤེད་ཡེ། ། གཤེད་ཡེ། ། གཤེད་ཡེ། །

འདི་ལ་འང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་དོན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་སྒྲ། རྟེན་འབྲེལ་
ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་གསུམ་མོ། ། དང་པོ་ལ་ལྷགས་ལྟོ། །

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཡི།

དང་པོ་གྱེ་བྲག་སྒྲ་པའི་ལྷགས།

སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཞེན་གྱི་<<¹¹⁰མཛོད་རང་འབྲེལ་>>གནས་གཉིས་
པར། འདིར་སྒྲས་པ། རྒྱ་གྱི་དང་པོ་སྒྱེ་བ་ཡིན། ། ཆད་པ་འཇིག་པ་
གནས་པ་སྟེ། ། དེ་ཉིད་སྒྲ་སྒྱུ་ལྷི་བྱེ་བྲག་ནི། ། གནས་པ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་
ཉིད། ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སུ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ཚོད་ལན་
མཛོད་པ་ལས། འདུས་བྱས་དང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པར་
བྱུང་ཅིང་། སྒྱེ་འཇིག་གཉིས་སྒྲ་སྒྱུ་ཡོད་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་སུ་འཇུག་
པ་ནི་གནས་པ་སྟེ། སྒྱེ་འཇིག་གནས་པའི་རྒྱ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་

110 སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཞེན། མཛོད་རང་འབྲེལ། རྟེན་འབྲེལ། ༥༡་བ་༥༡

འདུས་བྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཞེད་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་སྒྱབ་བྱས་
པའི་དོན་དུ་བཞེད་དམ་སྟམ་སྟེ། འདིའི་སྒྲོར་དབྱེད་གཞི་སྐྱེས་ཀྱང་
མ་རྟེན་ཅིང་། རེས་པ་མ་སྐྱོབ་པས་སྒྲོ་གསལ་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་
དབྱེད་པར་བྱ།

གཉིས་པ་མདོ་སྒྲེ་པའི་ལྷགས།

སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་<<¹¹¹མདོད་རང་འབྲེལ་>>གནས་གསུམ་
པར། ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་པའི་དོན་
ཏོ། །ཨུམ་ཏི་ནི་འགོ་བའི་དོན་ཏོ། །ཉེ་བར་བསྐྱར་བའི་དབང་གིས་སྤང་
གྱི་བྱིངས་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་སྤྱིར་སྤང་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །པ་ད་
ནི་ཡོད་པའི་དོན་ཏོ། །སམ་དང་ཨུམ་གོང་ན་ཡོད་ན་འབྱུང་བའི་དོན་
ཏོ། །དེས་ན་སྤང་ནས་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །ཆོག་གི་དོན་འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་
པ་པོ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་གཉིས་ནི་དུས་སྐར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱེན་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་ཁྱུས་བྱས་ཏེ་བཟའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་སྐར་སྤང་ནས་

111 སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོད་རང་འབྲེལ། རྩི་བསྟན། ༡༥་ན་༥

ཕྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་སྡོན་རྩལ་ན་འགའ་
 ཡང་མེད་ལ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེའང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་དོན་ཕྱད་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་
 པས་བཤད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཕྱད་ནས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱས་སྡེ་གྱི་
 སྟོན་པའི་ཕྱད་ཡིན་པས། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྐར་ཕྱད་ནས་ཕྱིས་སྐྱེ་ཞེས་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། སྐྱེ་བའི་སྡོན་རྩལ་ཏུ་འབྲས་བྱ་འགའ་ཡང་
 མེད་པས། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྐར་ཕྱད་པར་མི་རིགས་ལ། རྒྱས་ཕྱིས་ཕྱད་
 པར་འདོད་ནའང་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་རྒྱས་སུ་རྒྱ་མེད་པས། བྱེད་པ་
 པོ་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀའ་
 པར་མཛད་དོ། །

གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་གྲགས་པའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱི་<<མཛོད་འབྲེལ་དོན་གསལ>>གནས་གཉིས་པ་ལས། འདུས་
 བྱས་ཉིད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
 གངས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་རྣམས་འདུས་ཤིང་ཕྱད་ནས་བྱས་པ་ནི་འདུས་
 བྱས་སོ། རྟེན་དེ་དང་ཕྱད་ནས་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྱུང་བའོ། སྐད་ཅིག་མ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནི་རྒྱན་སོ་
 བ་ལ་འདུས་བྱས་ཉིད་བཛོད་པར་བཞེད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྐད་
 ཅིག་མ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་
 སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་གནས་པ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་

ཉིད་གྱི་ཚུལ་དག་མི་མངོན་ནོ། །ཞེས་སྒྲེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱི་རྒྱན་གྱི་
བདག་ཉིད་མི་རྟག་པའི་དོན་རྒྱ་འདོད་པའི་མདོ་ལྗེ་པའི་ལྷགས་ལ་རྟེན་
འབྲེལ་དང་འདུས་བྱས་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་སྒྲོབ་དཔོན་གང་སྤེལ་གྱི་<<¹¹²མཛོད་འབྲེལ>>གནས་
གསུམ་པ་ལས། འབྲུང་བ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
དེ། འདུས་བྱས་སྒྲེ་བར་ཡང་མངོན་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྲུང་བའོ། །ཞེས་
དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་ནི་སྤང་པའི་དོན་ཏྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེ་བར་བསྐྱར་བ་ནི་སྤང་པའི་དོན་ཏྲོ། ཡིན་ནི་
འགྲོ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་དེ་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ཏྲོ། ཉེ་བར་
བསྐྱར་བའི་དབང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡིན་གྱི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་འགྲོ་བའི་
དོན་ཁྱད་རྒྱ་བསད་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱར་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པའི་དོན་
ཡོངས་སུ་གཞུང་བས་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་སྤང་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་འདི་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲུབ་དོན་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་འབྲེལ་པ་ནི་འབྲུང་བའི་དོན་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

112 སྒྲོབ་དཔོན་གང་སྤེལ། མཛོད་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་། ལྗེ་བཞུགས། ༢༧་ན་༥།

པ་ཏ་ནི་ཡོད་པའི་དོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། །པ་ཏ་ནི་ཡོད་པའི་ཞེས་
 པ་ཏ་འི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ནི་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སམ་དང་ཟུང་གོང་
 བ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སམ་གོང་བ་ཡོད་པ་དང་། ཟུང་གོང་བ་ཡོད་
 པའི་པ་ཏ་ནི་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ། ཉེ་བར་བསྐྱར་བའི་དབང་གིས་སྐད་
 ཀྱི་བྱིངས་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་
 རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུན་དང་ཕྱད་ནས་ཞེས་བྱ་
 བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱ་སྐྱབ་རྒྱས་པར་གསུངས་
 སོ། །

དེའང་ཚན་པ་དང་པོས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་
 པའི་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 གྱི་འདུས་བྱས་ལ་འཇོག་པར་བསྟན།

ཚན་པ་གཉིས་པས་ནི། རྟེན་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་(པ་རྟེན་ཏུ་)ལ་སྐྱ་
 སྐྱབ་གནང་བ་སྟེ། སྐྱིར་སྤྲི་ཏི་ཞེས་པ་ཕྱད་པའི་དོན་དང་ཉེ་སྐྱར་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་ལ། ཡིན་ཞེས་པ་འགོ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྤྲི་ཏི་ཞེས་
 པའི་ཉེ་སྐྱར་གྱིས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་བསྐྱར་ཏེ། བས་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་
 འགྱུར་བས། སྤྲི་ཏུ་ཞེས་པ་ཕྱད་ནས་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ཕྱད་ནས་ཞེས་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་གོ་ཞེས་

བསྟན། (སྤ་ཏི་xཡིན་=སྤ་རྒྱུ་=སྤ་ནས།)

ཚན་པ་གསུམ་པས་ནི། འབྲུང་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་(སམ་ཏ་
སྤ་ད་)ལ་སྒྲ་སྒྲུབ་གནང་བ་སྟེ། སྤྱིར་སྤ་ད་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ལ་འདྲུག་
ཀྱང་། སམ་དང་ཡུ་ཅེས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྱུར་ན། འབྲུང་བ་ཞེས་པར་
འབྱུང་བས། སམ་ཏ་སྤ་ད་ཞེས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་
འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་(སྤ་རྒྱུ་སམ་ཏ་སྤ་ད་)གྱི་དོན་ནི་རྟེན་
དང་སྤ་ད་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་བསྟན་ཏོ། །(སམ་+ཡུ་
xསྤ་ད་=སམ་ཏ་སྤ་ད་=འབྲུང་བ་ཞེས་པའོ། །) གོང་ཏུ་དྲངས་པའི་གང་
སྟེལ་གྱི་མཛོད་འགྲེལ་ཏུ་སྐད་དོད་ཅུང་ཟད་མ་དག་པ་འདྲུག་པ་ལ་
འོག་མིག་རེ་འཐེན་ཅིང་། འདིར་ནི་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་དོན་དང་། བོད་
དབྱིན་ལེགས་གསུམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཆོག་མཛོད་<<ཆོག་གི་གཏེར>>ཏུ་
གསལ་བ་ལྟར་བྲིས་ཡོད།

གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས།

<<¹¹³མཛོད་རང་འགྲེལ>>གནས་གསུམ་པར་རང་ལྷགས་འཛོག་པ་ནི།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་ནི་སྒྲོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སམ་ནི་འདྲུ་བའི་དོན་

113 སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རང་འགྲེལ། རྩི་བསྟན། ༡༥་བ་༥།

ཡིན་ནོ། ཨིན་ནི་འགོ་བར་རུང་བ་སྟེ་མི་སྣོད་པའོ། ཨུལ་གོང་ན་
 ཡོད་པའི་པ་ད་ནི་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ། འདི་སྐད་ཏུ་ཚྭ་གས་པ་དེ་དང་
 དེ་ན་འགོ་བར་རུང་བ་ནམས་འདུས་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྱུང་བའོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། རྟོགས་པ་འདི་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལ་རབ་
 ཏུ་བརྟག་ཏུ་རུང་གི་མིག་དང་། གཞུགས་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་རུང་། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དོན་ནི། སྤྲི་ཞེས་པ་སྒྲིམ་པ་སྟེ་སོ་སོ་བར་འཇུག་ཅིང་། ཨིན་འགོ་
 བར་རུང་བ། སམ་འདུ་བ། ཨུལ་སྤྲ་ད་ཞེས་པ་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་
 པས། ཚྭ་གས་པ་དེ་དང་དེ་ན་འགོ་བར་རུང་བ་ནམས་འདུས་ནས་སྐྱེ་བ་
 ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་དོན་ནོ། ཞེས་བསྟན། (སྤྲི་+ཨིན་=སྤྲི་ཏུ། ཞེས་
 པ་སོ་སོར་འགྲོར་རུང་བ། སམ་+ཨུལ་+སྤྲ་=སམ་ཏུ་སྤྲ། ཞེས་པ་
 འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པའོ། །)

གཞན་ཡང་། བཛོ་ལས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་པ་
 དང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་ཞེས་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་མི་
 འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་ཏེ།

དེ་ལྟར་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་ངེས་པར་གཞུང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་
 ཏུ་ནམས་རྒྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་ངེས་པར་བསྟན་ཆེད་
 དོ། །

རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་རྣམས་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པར་བསྟན་ཆེད་དོ། །

སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པར་བསྟན་ཆེད་དོ། །

རེས་འགར་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་མ་རིག་པའི་མཆུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
འབྱུང་བའམ། སྐབས་རེས་འགར་བརྒྱད་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ། དངོས་
བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་བསྟན་ཆེད་ཏུ་
ཚུལ་གཉིས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་<<དེ་ཉིད་>>ལས། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བཙམ་ལྟན་
འདས་ཀྱིས་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེ་བས་འདི་སྐྱེའོ་ཞེས་རྣམ་
གངས་གཉིས་གསུངས་ཤེ་ན། དེས་པར་གཟུང་བའི་དོན་ཏེ། དཔེར་
ན། གཞན་ལས་མ་རིག་པ་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་གི། མ་རིག་
པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཡང་ན་ཡན་ལག་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ངོ་། །ཡན་ལག་འདི་
སྐྱེས་པས་ཡན་ལག་གཞན་སྐྱེའོ་ཞེས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། །ཡང་ན་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡོད་ན་ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་འབྱུང་ངོ་། །ད་
ལྟར་གྱི་མཐའ་སྐྱེས་པས་ཕྱི་མའི་མཐའ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཆོ་བརྒྱད་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རེས་འགའ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་རིག་པའི་
མཆུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །རེས་འགའ་ནི་བརྒྱད་ནས་སོ་ཞེས་མངོན་
སུམ་དང་བརྒྱད་ནས་རྒྱེན་གྱི་ངོ་ཐོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། <<ཀུན་བདུས་>>ལས་ཉིན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་དོན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ནམས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཇི་བཅུན་ཚོས་རྒྱན་པས་མི་རྟག་སྟུག་བསྐལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞིར་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་ཏེ།

- བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཞེས་པས་སྟོང་པའི་དོན་དང་།
- སེམས་ཅན་མེད་པ་ཞེས་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་།
- རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མཐུན་པ། རྒྱ་འབྲས་སྣ་ཚོགས་པ། རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་སྟུག་བསྐལ་བའི་དོན་དང་།
- རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་འབྱུང་བ། གཞན་གྱི་དབང་། གཡོ་བ་མེད་པ། མི་རྟག་པ། སྐད་ཅིག་མ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱན་མི་འཆད་པ། ཞེས་པ་བྱུག་གིས་མི་རྟག་པའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་<<¹¹⁴ཀུན་བདུས་>>ལས། དོན་གྱིས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་དོན་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་དོན་

114 གློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཚོགས་མེད། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། གློག་ཁྲད་པར་མར་ཤོག་གངས་སོགས་མི་གསལ།

དང་། མི་རྟག་པའི་དོན་དང་། སྐད་ཅིག་པའི་དོན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་རྒྱད་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དོན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་མཐུན་པའི་
དོན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་སྣ་སོར་ངེས་པའི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་
རྟོ། ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས།

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། <<¹¹⁵ཞེས་
རབ་སློན་མེ་>>རུ། འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་
ལ། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུན་འདི་དང་ལྷན་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོ། ། ཞེས་
ཟེར་རོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་<<¹¹⁶འགྲེལ་བཤད་>>ལས། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཡོད་
པས་འདི་འབྱུང་ལ། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུན་
འདི་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་

115 སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན། བསྟན་འཕྱར་དཔེ་ལྷན་ལ། དབུ་མ། ཟླ 10ལ་༡༠།

116 རྒྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས། འགྲེལ་བཤད། རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ཟླ 10ལ་ན་༢།

ཏྲ་ཞེས་འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཟེར་རོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚོག་གོ། །ཞེས་དང་།
དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད་ཚུལ་ལས་ཀྱང་གསལ་
བའི་སྤྱིར་ཏེ། འོག་ཏུ་བཤད་དོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་དགག་གཞག་མཛད་ཚུལ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་སྡེ་དགག་པ་ནི། <<ཤེར་སྒྲོན་>>ལས། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། རྟེན་ཅིང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོག་གི་སྤང་ནི་སྒྲོས་པའི་དོན་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་དང་། འབྲེལ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་། འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའོ་ཞེས། །གཞན་དག་ན་རེ། སོ་སོ་འཇིག་པ་
དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའོ་
ཞེས། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མིག་དང་གཟུགས་
རྣམས་ལ་བརྟེན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་
འདི་ལ་དོན་གཉི་ག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་འདི་
ལྟར།

- སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡོད་དེ།
དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་སྤང་ནས་འབྲུང་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་གསུངས།
- སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས། མི་འཐད་དེ། མིག་དང་

གཞུགས་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ་དོན་དེ་མེད་པའི་སྒྲིང་། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། <<¹¹⁷འགྲེལ་བཤད་>>ལས། དེ་ནི་མིག་དང་གཞུགས་ལ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ནས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་མིག་དང་གཞུགས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འང་མི་གནས་པས། ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་པའི་སྒྲིང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནི་མིག་དང་གཞུགས་སོགས་དང་ཕྲད་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

- སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། (འགྲེལ་བཤད་དུ་འདིའི་ཁ་ཅིག་ཅེས་པའང་དབྱ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། དབྱིག་གཉེན་དང་བཞེད་པ་མཐུན།) སོ་སོ་འཇིག་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ་གསུངས།
- སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས། མི་འཐད་དེ། མིག་དང་གཞུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ་དོན་དེ་མེད་པའི་སྒྲིང་། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། <<¹¹⁸འགྲེལ་བཤད་>> ལས། རྒྱ་རྒྱུ་སོ་སོ་བ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པས་རྒྱ་འབྱུང་ཆོ་འབྲས་བྱ་མེད་ལ། འབྲས་བྱ་

117 རྒྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱུལ་ཞུགས། འགྲེལ་བཤད། རྩི་བརྟན། དབྱ་མ། བ། ༢༠་བ་༡།

118 རྒྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱུལ་ཞུགས། འགྲེལ་བཤད། རྩི་བརྟན། དབྱ་མ། བ། ༢༠་བ་༡།

འབྲུང་ཆོ་རྒྱ་མེད་པས། རྒྱ་རྒྱུན་སོ་སོ་ཆོགས་ཤིང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
པ་མེད་པར་གསུངས།

གཉིས་པ་གཞན་སྡེ་དགག་པ། <<¹¹⁹ཤེར་སྐྱོན་>>ལས། འདིར་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་འབྲུང་བའི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་འབྲས་བུ་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ནས།
ཞེས་སོགས་ནས། གཞན་ལ་ཡང་གྲགས་པའི་གཏན་ཆོགས་བརྗོད་ན་ནི་
ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི་
འདི་ལྟར།

- བརྗོད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཕྱད་ནས་འབྲུང་བ་
ལ་བྱེད་ན། ཏུས་མི་མཉམ་པར་ཕྱད་དམ། ཏུས་མཉམ་པར་ཕྱད།
སྤྲོ་མ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་ཕྱད་དགོས་ཀྱང་མི་
འཐད་དེ། དེའི་ཆོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ན། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱོ་ཆོས་ཅན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
ཞེས་པའི་བྱ་བ་དང་། འབྲུང་བ་ཞེས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཏུས་གཅིག་
ཏུ་འཇུག་པ་མེད་དེ། དེའི་པར་ཞེས་པའི་སྐྱོ་ནི་བྱ་བ་སྤྲོ་བརྗོད་
པའི་ཕྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷུས་བྱས་ཏེ་བཟའ་ཞེས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཟེར།

- སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས། བྱོད་ཀྱི་བརྟག་པ་དང་པོ་དེ་མི་འཐད་

119 སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན། བསྟན་འཕྱར་དཔེ་ལྷན་ལ། དབུ་མ། ཆཱ། ༡༩༧༩ནས། ༡༩༨༡།

དེ། ས་བོན་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལྷ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ།
 རང་དུས་སུ་མི་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་བྱས་སྟེ། རང་དུས་སུ་ལྷ་
 ལྷ་མེད་ཀྱང་དེ་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཟེར་ན། བྱེད་གྱི་བརྟག་
 པ་ལའང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པ་མཚུངས་སོ། །རང་
 དུས་སུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
 སོ། །བརྟག་པ་གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ། བྱེད་པ་པོ་གཅིག་དང་
 ལྷན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་འབྱུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དཔེར་ན། ལ་གདངས་ཏེ་ཉལ། ལམ་བྱས་པར་བྱས་ཏེ་འགོ། ཞེས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ངེས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར། ཞེས་པའི་པར་སྒྲ་ལ་དུས་
 མཉམ་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའང་གྲུབ་པོ། ཞེས་བཀག་གོ།

ལྷ་བ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས།

དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་
 རྒྱེན་ལ་སྟོས་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏོ། ཞེས་པ་
 རྟེན་སྐད་དོད་དུ།

པྱཏི་(པྱད་པ་) + མི་ཏི་(འགོ་བ་) + ལྷ་བ་ = པྱཏྱི་བྱ་ (པྱད་ནས་)

སྐྱུང་ + པྱད་ (ཡོད་པ་) = སྐྱུང་པྱད་ (འབྱུང་བ་) ཞེས་པའོ། །

དེས་ན་སྤང་སྟོས་རྟེན་གསུམ་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།
 <<¹²⁰ཚིག་གསལ་>>ལས། ལྷ་བ་གྱི་མཐའ་ཅན་སྤྱི་ཏུ་འཛིན་སྟེ་སྤང་པ་སྟེ་
 སྟོས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་པ་ནི་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

རང་ལུགས་བཞག་ནས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉེན་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས་
 ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི།

- སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བྲ་ཏི་=སྟོས་པ། ཨི་ཏི་=འགྲོ་བ་སྟེ་
 ཆས་པ་དང་འཇིག་པ། ཨི་ཏུ་=འགྲོ་བར་རུང་བ། ས་སྤྲུལ་ད་=འབྱུང་
 བ་སྟེ། མདོར་ན་སོ་སོར་འགྲོ་ཞིང་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གྱི་
 འབྱུང་བ་ནི་=རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །
- དཔལ་ལྡན་སྟོབ་པའི་ཞབས་གྱིས། ༡) དོན་དེ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་ཙམ་པ་
 ལ་རུང་ཡང་། མིག་དབང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་
 སྤྱི་ཞེས་པ་ལ་སྟོས་པ་སྟེ་སོ་སོའི་དོན་མི་ཚང་བས་དོན་དེ་མི་རིགས་
 སོ། ། ༢) ཡང་སྤྱི་ཏུ་ཞེས་པ་སྟོས་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇུག་པར་སྤང་

120 སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་པ་གྲགས་པ། ཚིག་གསལ། མི་ལྡན་པར་མ། ༣༡༥

པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་ནས་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་
 ཏུ་བཞེད་མི་བཞེད་གཉིས་ཀ་ལ་འང་སྤང་པའི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་དང་། མིག་དང་
 གཟུགས་སྤང་ཅིང་། ཞེས་དང་། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བཟླས་ནས།
 ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༣) ཡིག་ཞེས་པ་པན་པའི་མཐའ་ཅན་
 ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ནི། བརྟེན་ནས། ཞེས་པའི་མི་ཟད་པའི་སྒྲ་
 (ལྟག་བཅས་)མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཞེས་པ་པན་པའི་མཐའ་ཅན་
 (རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་)ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། མིག་
 དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཞེས་སོ་སོར་སྤལ་
 བཤད་པའི་དོན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེས་ན་ལུབ་གྱི་མཐའ་ཅན་ནི་
 འདིར་མི་ཟད་པ་ཁོ་ནར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་འགོག་པ་ལ་ཚན་པ་
 གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་འགོད་ཚུལ་མི་འཐད་པ། གཞན་ལུགས་འགོག་
 ཚུལ་མི་འཐད་པ། རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ་མི་འཐད་པའོ། ། དང་པོ་ནི།

- སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས། ༡) དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ན་

རེ། རྟེན་ཅིང་=སྒྲིམ་པ། འབྲེལ་པ་=སྤང་པ། འབྲུང་བ་=སྐྱེ་བ་
 རྟེ། བསྐྱེམས་ན། རྟེན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་སྟེ་སྤང་
 བ་ནས་འབྲུང་བའོ། །ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ཀྱི་ལྷགས་
 བཀོད་པ་ཡིན་པར་འབྲེལ་པ་ཁག་ན་གསལ་ཞིང་། <<¹²¹ཚིག་
 གསལ་>>ལས། གང་ཞིག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་ཅིང་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་
 བར་བསྐྱུར་བ་ནི་སྒྲིམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། ༡) གཞན་དག་(དབྱིག་གཉེན་) བློ། སོ་སོར་འཇིག་པ་
 དང་ལྷན་པ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་
 བའོ། །<<ཚིག་གསལ་>>ལས། གཞན་དག་ནི་སོ་སོ་སོ་སོར། ཞེས་
 སོགས་གསུངས།

- རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། ༡) མི་འཐད་དེ། སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
 བསྐྱུངས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་ཞེས་པ་སྤང་པ་དང་། འབྲེལ་པར་ཞེས་པ་
 འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་
 ཞེས་པ་ནི་སྤང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 <<ཚིག་གསལ་>>ལས། རེ་ཞིག་གཞན་གྱི་ཚུགས་རྗེས་སུ་བརྗོད་
 པ་ལ་མི་མཁས་པ་ཉིད་དོ་སྒྲུལ་མོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། ༢) ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤང་ནས་འབྲུང་བ་རྟེན་འབྲུང་གི་

121 རྒྱ་བའི་ཞབས། ཚིག་གསལ། མི་མཁས་པར་མ། ༥་༥

དོན་རྒྱ་བཞེད་ཅིང་། དེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་འཇུག་ཆོ། ལྷོས་པའི་དོན་
ཡང་ཆང་ལ། རྒྱ་བྱེ་བྲག་གཅིག་ཁོ་ནར་འཇུག་ཆོ། ལྷོས་པའི་དོན་
མི་ཆང་བས། བྱོད་ནི་གཞན་ལུགས་འགོད་ཚུལ་ལའང་མི་མཁས་
པའོ། །དེའང་<<ཆོག་གསལ་>>ལས། དེས་ན་ད་ནི་ཕྱད་ནས་
འབྱུང་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སློབ་དཔོན་ནི་རྗེས་
སྤྱོད་པ་ལ་མི་མཁས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་འགོག་ཚུལ་མི་འཐད་དེ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་
གཉིས་ཀ་མི་འཐད་ཅེས་པ་ཅམ་ལས་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཆན་མ་སྤྲོས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དང་མིག་གཉིས་ཕྱད་པ་མེད་དེ། ཕྱད་
པ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་སྒྲམ་ན། དེའང་མི་རིགས་
ཏེ། དགེ་སློང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་ཕྱད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
དང་། ཕྱད་ལྟས་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་
ཕྱད་པའི་དོན་རྒྱ་མགོན་པོ་ལྷན་གྲུབ་བཞེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དང་དེ་
བརྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་དངོས་པོར་དེ་མ་སྤྲོས། ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་<<ཆོག་གསལ་>>ལས། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ།
ཞེས་པ་ནས། གཞན་དག་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ་མི་འཐད་དེ། བྱོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་
ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་ཞེས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཞེས་པ་རེ་རེ་ལ་དོན་

གྱི་བྱད་པར་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྱུང་ལ་སྦྱ་བཤད་རུ་ཡོད་
 པར་ཡང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྦྱ་བཤད་རུ་མེད་
 པར་འདོད་ཀྱལ་གྱི་སྦྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ། ལྷའི་ཞབས་
 གྱིས་དེ་ལ་སྦྱ་བཤད་རུ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 <<ཆོག་གསལ་>>ལས། གང་ཡང་འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས།
 ཤེན་རུ་སྦྱོས་པས་ཆོག་གོ །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གདེལ་ཡེ་དེག་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་ཞོ།

འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་གྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལའང་། འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྟེན་
 རྩེ་བཅུན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆན་མཆོག་གིས་<<¹²²རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་>>རུ་
 གསུངས་པ་ལྟར། དབྱེ་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ལས།

ངོ་པོ་ལ་སྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། མེ་ལ་བརྟེན་ནས་རུ་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་
 རུ་དང་། ཐ་སྙད་རྣམ་འཛོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། བ་རི་ལ་སྟོས་ཏེ་ཚུ་

122 རྩེ་བཅུན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆན། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན། མཆོ་སྟན་པར་མ། ༡༩༩༧།

རི་འཛིག་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དང་། བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ནང་
གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས།

ཡང་དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་བྱང་
སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སུ་འང་དབྱེའོ། །

<<¹²³ཀུན་བདུས་>>ལས་རབ་དབྱེ་བརྒྱུད་གསུངས་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལས། རབ་རྩ་དབྱེ་བས་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་
བའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་
དང་། ཕྱི་ལོ་ཉོན་འབྱུང་བའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། འཛིག་པ་དང་
ཆགས་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། ཟས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་
དང་། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རབ་
རྩ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། མཐུ་སྟོབས་
ཀྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བས་ཀྱང་རབ་རྩ་དབྱེ་བར་བལྟའོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་རྩ་

123 སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། སྟོག་ཁྲུང་པར་མར་ཤོག་
གངས་སོགས་མི་གསལ།

བྱས་པ་དང་། རྒྱ་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་ཀྲན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚུགས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རབ་དབྱེ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་ཏེ། བོད་
 དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དཔེར་བཞིན་དང་བཅས་པ་<<¹²⁴སྤྱི་
 འོན་>>དུ་གསལ་བས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཀྲན་ཉོན་ཚུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།

རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལའང་མཛོད་འབྲེལ་དུ་རྒྱན་གཅིག་དུ་
 གསུངས་པ་ལྟར་འགོད་ན། འདོད་ཚུལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་
 སྤེལ་ཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གྲུབ་
 པར་འདོད་དེ། <<¹²⁵མཛོད་རང་འབྲེལ་>> ལས། སྐད་ཅིག་མ་རི་
 ལྟ་བུ་ཞིན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ།
 འདི་ལྟ་སྟེ། ཆགས་པའི་དབང་གིས་སློག་གཙོད་པའི་ཚོངས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པའོ། །སེམས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་
 འདུ་བྱེད་ནམས་སོ། །དངོས་པོ་སོ་སོར་ནམ་པར་རིག་པ་ནི་ནམ་པར་
 ཤེས་པའོ། །ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱང་པོ་བཞི་

124 རྩི་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན། མཚོ་སྤོན་པར་མ། ༡༩༩་ལྟེ།

125 སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རང་འབྲེལ། སྤེལ་སྟེན། ༡༩༥་ན་ལ།

ནི་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །མིང་དང་གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་
དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྦྱེ་མཆེད་དུག་གོ། །སྦྱེ་མཆེད་དུག་འདུས་པ་ནི་རིག་
པའོ། །རིག་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ནི་ཚོར་བའོ། །ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་སྲིད་པའོ། །དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་
རྣམས་ནི་ལེན་པའོ། །དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་དང་། ངག་གི་
ལས་ནི་སྲིད་པའོ། །ལས་དེ་རྣམས་སྦྱེ་བ་ནི་སྦྱེ་བའོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་
ནི་ཁྱ་བའོ། །ཞིག་པ་ནི་ཤི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མའི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་མཁན།

རང་སྤེལ་ཀུན་ལ་བྱེད་ཆོག་གམ་སྟམ་སྟེ། ཀུན་ཉོན་ཅམ་མིན་པར་འདུས་
བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཟུ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། <<¹²⁶དེ་ཉིད་>>ལས། ཡང་སྐྱས་
པ། སྐད་ཅིག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དག་ལས་ཇི་
སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དག་ལས་ཇི་སྐད་ཏུ་འབྱུང་
ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན།

126 སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རང་འབྲེལ། རྩི་བརྟན། ༡༩༥་བ་༡།

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།

འདི་འདོད་མཁན་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྔའི་གནས་སྐབས་
ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་འཛོག་ཅིང་། དེའང་ཆོ་གསུམ་ལ་
ཚོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། <<¹²⁷དེ་ཉིད་>>ལས། གནས་སྐབས་པ་
ནི་བརྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྤང་པོ་ལྔའི་གནས་སྐབས་ཆོ་གསུམ་བར་
ཆད་མེད་པར་འབྲེལ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་རྒྱན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།

གནས་སྐབས་པ་དང་མཚུངས་པར། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་
པོ་ཆོ་གསུམ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་
ལས། དེ་ཉིད་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

127 གློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རང་འབྲེལ། ལྷོ་བསྟན། ༡༩༥༠་བ་ན།

གཤམ་པའི་དོན་འདྲེལ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན།

འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནམས་ཁྱད་ཚོས་ལཱ་འོ་སྒོ་ནས་ཟབ་པ་སྟེ། རྒྱ་
དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྒྱི་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འབྱུང་བས་ཟབ་
པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་བཞིན།

རྒྱ་མེད་དང་སྒོ་སྒོན་རུ་བཏང་བའི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་
པོ་མེད་ཀྱང་། རང་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་བྱར་རུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་
ཞེས་པ་དང་པོ་ལོ། །

གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་རུ་ཡོད་པ་ལྟར་
སྤང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་པོ་ལོ། །

རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་ཏེ་མ་འདྲིས་པར་འབྱུང་ཡང་། འཇིག་རྟེན་
བཀོད་པ་པོས་སྒོ་སྒོན་རུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
པ་གསུམ་པོ་ལོ། །

སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་ཀྱང་གནས་པ་ལྟར་སྤང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་
བཞི་པོ་ལོ། །

རང་གི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་ཡང་། བདག་གཞན་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་
མཐའ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ན་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤྱིར། ཞེས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་སྟེ་མ་རྗེ་བཅུན་པའི་གསུང་རུ་འབྱུང་བའི་བྱངས་
ནི། <<ཀྱན་བརྟན་>>ལས། ཟབ་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱས་ཟབ་པ་

གཏོགས་པར་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་
 དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དབྱ་སྦྱོལ། ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོལ་ཆ་
 གནས་འཛིག་བཞི་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་སྦྱོལ་ཆ་གནས་འཛིག་བཞི་སྟེ་
 བརྒྱད་པོ་དུས་མཉམ་ཡང་། སྦྱོལ་ཆ་གནས་འཛིག་གི་བྱ་བ་བཞི་པོ་དུས་མི་
 མཉམ་པར་སྤྱི་སྦྱོར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། <<ལེགས་བཤད་སྟོང་
 པོར་>>ཡང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྦྱོར་བས་ནི་སྦྱོས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་
 བྱ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཛིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྦྱོར་རོ། །

མདོ་སྒྲུབའི་ལྷགས།

སྦྱོར་འཛིག་གནས་གསུམ་དུས་མཉམ་མམ་ཞེ་ན། མི་མཉམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་
 དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་བ་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་
 རྒྱ་དང་། བུམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་སྦྱོས་ཟིན་གནས་པ་ནི་འཛིག་
 པ་དང་། གནས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོས་ཟིན་པ་སྟོག་བཞིན་པ་ལ་
 འཛིག་པ་དང་། སྦྱོས་ཟིན་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བཞིན་པ་ལ་གནས་པ་
 ཞེས་འཛོག་པའི་སྦྱོར་ཏེ། <<མདོད་རང་འགྲེལ་>>ལས། སྐད་ཅིག་མ་
 ལ་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་མདོན་ནོ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་རྒྱུན་གྱི་དང་
 པོ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། སྟོག་པ་ནི་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱུན་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་

འཇུག་པ་ནི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱི་ལོ་བྱེད་བྱ་གནས་པ་གཞན་
 ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རྩལ་མི་མཉམ་ཡང་། སྐྱེས་
 འཇིག་གནས་གསུམ་རྩལ་མཉམ་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་དག་གི་
 གནད་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ། འཇིག་པ་དང་ཞིག་པ། གཞན་རྩལ་
 འགྱུར་བ་དང་གཞན་རྩལ་གྱི་རྩལ་པ་རྣམས་ལ་རྩལ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་པ་ལ་
 ཐུག་སྟེ། ཆོག་འབྱུང་ཅེ་ལའང་ཞིབ་མོར་བསམ་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

རང་རྒྱུད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་པ།

སྤྱི་མ་རྒྱུ་བཅུན་པས། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་མཆོན་ཉིད་རྩལ་བཞག་པ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་མི་འཐད་
 དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པའི་བྱུང་གཅིག་ཡིན་པས།
 འདུས་བྱས་གྱི་མཆོན་ཉིད་འདུ་བའི་མཆོན་ཉིད་རྩལ་བཞག་པ་དང་འདྲ་
 བའི་སྤྱིར་གསུངས། རང་གི་ཀུན་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་སྐྱུབ་མཛད་
 པའི་ཆོ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ལ་
 འཇུག་པར་བཞེད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་མོད། ཞིབ་རྩལ་དབྱུང་ཆོ་དེ་ལྟར་མིན་
 པར། དབྱུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་རྟེན་འབྱུང་རྩལ་
 བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་ལྷུ་འུའི་ཞབས་ཀྱིས། གང་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་

མ་ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དེའི་སྤྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་
པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། རྗེ་སྤྱི་མ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པས་ཀྱང་། <<རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་>>ལས། དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བ་ལས། ཁ་གཏོགས་ཆོས་འགའ་ཡོད་མིན་པས། རང་བཞིན་
གྱིས་ནི་སྟོང་པ་ལས། ཁ་གཏོགས་ཆོས་འགའ་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར།

མདོར་ན། བོད་དུ་རང་སྤེལ་གྱུ་བ་མཐའ་སྤྱོད་བ་སོ་སོས་སྤྱོད་
མཛད་པ་གཞིར་བཞག་ན། མདོ་སྤེལ་པས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བའི་འདུས་བྱས་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཆན་
ཉིད་དུ་བཞེད། སེམས་ཅམ་པས། ཆོགས་པ་དེ་དང་དེ་ན་འགྲོ་བར་
རུང་བ་ནམས་འདུས་ནས་སྤྱོད་བ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་
མཆན་ཉིད་དུ་བཞེད། རང་རྒྱུད་པས། རྒྱུན་འདི་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ནི།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཞེད། ཐལ་འགྱུར་
བས། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་ནི། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན། སེམས་ཅམ་པ་མན་གྱིས་རྟེན་འབྱུང་ནི་དངོས་པོ་སོ་
ན་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་དང་། རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་
སྟོས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་སྟོས་པའི་

ཕར་བཏགས་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་སོགས་གྱི་བྱད་
ཕར་ཞིབ་མོ་འབྱུང་ངོ་། །

སྤྲུལ་པ།

རྒྱ་ལས་ཉོན་གཉིས་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ། །
འབྲས་སྤྱག་གསུམ་འཁོར་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། །
དེ་འཁོར་བར་འརྱག་པའི་རྟེན་འབྱུང་སྟེ། །
འདི་ནང་པའི་ཆོས་གྱི་བྱད་ཕར་ལགས། །

བར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཕར་འབྱུང་བ་ལ། །
ཁོང་མཁས་པའི་ཆོགས་གྱིས་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་ཆོ། །
སྤྲོ་རལ་གྱིའི་སོ་ལ་རྩོ་ཞན་གྱིས། །
དོན་གཅོད་ལྷགས་མི་འདྲ་དུ་མ་བྱུང་། །

རྒྱ་དུ་མ་ཆོགས་ནས་སྤྲོ་བ་ལ། །
ཁོང་དངོས་སྤྲི་ཆོགས་རྣམས་རྟེན་འབྱུང་བཞིན། །
རྟེན་འདི་དང་ལྡན་པ་ཅམ་ཉིད་ལ། །
རྩི་ལགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་རྟེན་འབྱུང་བཞིན། །

འབྲས་རྒྱལ་ལྟོས་པའི་པར་བཏགས་ལ། །
 ཆོས་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲུང་དོན་ནོ་ཞེས། །
 ཁོང་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་སྒྲོག་པ་དེ། །
 མགོན་སྐུ་སྐུབ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལགས། །

ང་ཐ་མལ་སློ་གོས་རྒྱུ་པོའི་སོས། །
 ཆོས་སྐུ་བའི་རྟེན་འབྲུང་རྒྱུ་ལ། །
 སོ་མ་ཐེབས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཐུར་ཅམ་འདི། །
 བྱིང་མཁས་པ་གཞོན་ཅུ་དགོད་བྱོའི་གནས། །

འདིར་མ་ཤེས་ཆོངས་གཏམ་མཆིས་སྲིད་ན། །
 བྱིང་སློ་ལྟན་ཆོགས་ལ་སྦྱིང་ནས་འཆགས། །
 སྒྲོ་གསུམ་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་འབད་པའི་དགེས། །
 དོན་གཉིས་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་ཤོག།

ཅས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་དོན་དུ་འཛོད་པ་འདི་ནི། སྐུན་ཤུལ་ཐབས་མཁས་
 ལགས་ཀྱིས་ཚོམ་སྐུལ་གནང་བས། གུས་པ་མཁར་སྒྲང་བསོད་ནམས་དབང་
 ལྟན་ཀྱིས་དབྱིད་ཆོས་དང་དབྱར་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཆོམས་སྐབས་སུ་
 (༢༠༡༣་ལ་༣༠)མི་ཅུས་བཞེན་དུ་ཅུང་ཟད་བྲིས་ཁུལ་བཀྱིས་པ་དགེ་ལེགས་
 འཕེལ།། །

འདིར་ཡང་ཚུམ་སྒྲིག་པ་གཅིག་ལ་ཞུས་པར། སྡོན་ཆད་སྤན་གྱིས་
 ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྲི་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ཉེ་བའི་
 ཟླ་ཤས་ནས་བརྒྱུད་ཡིག་རྟེན་ནམས་སུ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་
 པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་འབྱུང་བས། འདིར་སྤན་གྱིས་བདག་སྒྲུབ་སྟོན་སྡོན་གྱི་ཡིག་
 རྟེན་ལྟར་བྲིས་ཡོད་པས་མ་བཅོས་པར་རང་འཇགས་སུ་འཛོག་གནང་ཡོང་
 བར་མཆིན།

མཁས་དབང་དགེ་ཚེས་ཀྱི་གསུང་ལན།

༄༅། །ལོག་པའི་ལམ་གྱི་གཡང་སའི་གད་ཀ་ནས། །
རྟོག་བཟོའི་བབ་རྩོ་བྱར་དུ་མི་བསྐྱེལ་བར། །
ཚད་ལྡན་ལུང་རིགས་ལྷགས་ཀྱས་འཛིན་མཛད་པའི། །
ཡང་དག་ལམ་སྟོན་སླ་མ་རྒྱལ་གྱར་ཅིག།

དགེ་ཚེས།

ཡོད་མེད་སློ་ཡིས་བཞག་པའི་ཤེས་བྱ་དང་། །
བདེན་རྩལ་ལ་སྟོས་པའི་ཚད་མ་གཉིས། །
གཅིག་གི་རྩལ་ཁུངས་གཅིག་ལ་གཏད་མཐོང་ནས། །
ཐ་སྟད་ཚད་གྲུབ་འཛོག་ལ་སློ་མ་བདེ། །

ལན།

ཡོད་མེད་སློ་ཡིས་འཛོག་པས་ཚད་མཐའ་སེལ། །
ཚད་མ་ལྷུལ་ལ་སྟོས་པས་རྟོག་མཐའ་སེལ། །
ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །
ཚད་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་གནམ་ས་བཞིན་དུ་གྱུར། །

དགེ་ཚེས།

མ་བརྟགས་མ་དབྱད་འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཞག་དང་། །
 བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་ལྷགས་གཉིས། །
 གཅིག་གི་རྩ་བ་གཅིག་ལ་བྱག་མཐོང་ནས། །
 ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འཇོག་ལ་སློ་མ་བདེ། །

ལན།

བརྟགས་དང་མ་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་ཡིན་མིན་གཉིས། །
 བན་ཚུན་བརྟེན་པར་མཐོང་བའི་ཡིད་དབྱུང་གིས། །
 ཚད་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་བྱེད་པར་དཀའ་གྱུར་ནས། །
 རང་གིས་རང་ལའང་ཡིད་ཆེས་མེད་པར་འགྱུར། །

དགེ་ཚེས།

སློ་ལ་སྤང་བ་ཅེས་གྱི་སྒྱུ་མ་དང་། །
 འོན་ལ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་གཤེས་ལྷགས་གཉིས། །
 ཅིག་ཤོས་བདེན་ན་ཅིག་ཤོས་རྩུན་མཐོང་ནས། །
 ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འཇོག་ལ་སློ་མ་བདེ། །

ལན།

དགག་བྱ་བཀག་ནས་སྤང་བའི་སྒྱུ་མ་དང་། །
 བཀག་པའི་སྤྲོང་སང་ངེས་པའི་གཤེས་ལྷགས་ཏི། །
 བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་འཇོག་ཚུལ་མ་ཤེས་པས། །
 ཚད་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་བོང་ནའི་གསེར་བཞིན་གྱུར། །

དག་ཚེས།

རང་སྐྱོན་རི་པོ་འགའ་པའི་སྤྲོ་སྐྱོལ་དང་། །
གཞན་སྐྱོན་ཁབ་ཀྱིས་འཚོལ་བའི་ཕྱི་སྐྱོལ་གཉིས། །
གཅིག་ལས་གཅིག་རྒྱལ་རེས་སུ་བྱེད་མཐོང་ནས། །
ཐ་སྙད་ཆོད་ཀྱབ་འཛོག་ལ་སློ་མ་བདེ། །

ལན།

སྐྱོན་ཡོན་འགའ་འཚོལ་སོ་སྐྱེའི་སྤྱི་ལུགས་ཅམ། །
སྤྲོ་སྐྱོལ་ཕྱི་སྐྱོལ་རིགས་པ་བཟང་ངན་གྱིས། །
རྒྱལ་པམ་རེ་མོས་འབྱུང་བ་ཅི་མཆར་ཏེ། །
དེ་ཉིད་ཆོད་ཀྱབ་མེད་པར་ཅི་ཞིག་འབྲེལ། །

དག་ཚེས།

ཡོད་མཐའ་འགོག་པའི་སྤྲང་རུང་མ་དམིགས་དང་། །
མེད་མཐའ་སྤྲོང་བའི་མི་སྤྲང་མ་དམིགས་གཉིས། །
གཅིག་གི་རྣམ་གཞག་གཅིག་གིས་བཞིག་མཐོང་ནས། །
ཐ་སྙད་ཆོད་ཀྱབ་འཛོག་ལ་སློ་མ་བདེ། །

ལན།

སྤྲང་དང་མི་སྤྲང་དགག་རྟགས་གཉིས་པོ་ལས། །
མེད་མཐའ་མི་སྤྲང་རྟགས་ཀྱིས་མི་སྤྲོང་བས། །
གཅིག་གི་རྣམ་གཞག་གཅིག་གིས་ག་ལ་བཞིག།

དེ་ཕྱིར་ཚད་གྲུབ་མེད་པ་མ་གྲུབ་ཏུགས། །

དག་ཚེས།

གྲོགས་པོ་མཚན་མར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། །

གྲོགས་ཀྱིས་པན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས། །

སྲིད་པ་སྐྱེད་ལ་བྱད་པར་མི་འདུག་པས། །

ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འཛོག་ལ་སློ་མ་བདེ། །

ལན།

བདེན་པར་འཛིན་དང་ཚད་མའི་རྐྱེན་ཅམ་ལས། །

སྲིད་པ་སྐྱེད་པས་ཚད་གྲུབ་མེད་སྟེ་བ། །

རྒྱལ་པོ་སྤང་པོ་གཉིས་ཀས་བྱ་བ་སྐྱེད་ཕྱིར། །

ས་སྐྱོང་མེད་ཅེས་སྟེ་དང་ཅེས་མི་མཚུངས། །

དག་ཚེས།

དགྲ་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་དངོས་འཛིན་དང་། །

དགྲ་ཡིས་གཞོད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས། །

ཞེ་སྤང་སྐྱེད་ལ་བྱད་པར་མ་མཐོང་ནས། །

ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འཛོག་ལ་སློ་མ་བདེ། །

ལན།

ཞེ་སྤང་སྐྱེད་ལ་བྱད་པར་མ་མཐོང་བས། །

བདེན་འདྲིན་ཚད་མར་སྤྲོན་ཅི་ཡིས་འགོག།
 སྡོ་ལྗང་མུ་གུ་བསྐྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །
 ས་པོན་ཅུ་ལུད་ཡིན་ཞེས་སྤྲོད་པར་མཚུངས། །

དགེ་ཚུལ།

རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མདོན་སུམ་སྒོ་ལས་སྐྱེས། །
 མདོན་སུམ་བདེན་རྒྱན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དབྱད། །
 ཡ་ཡི་དཔང་པོ་བྱ་ཡིས་བྱས་པ་འདིས། །
 བ་སྟེད་ཚད་བྱབ་འཛིག་ལ་སྒོ་མ་བདེ། །

ལན།

རྗེས་དཔག་གོང་འོག་སོ་སོར་བྱབ་པས་ན། །
 བ་སྟེད་ཚད་བྱབ་མེད་པར་འགལ་བའི་རྟགས། །
 ཡ་བྱ་དཔང་པོ་བྱས་པའི་དཔེ་དེ་ཡང་། །
 དོན་ལ་མི་འབྱོར་ཆོག་གི་ཁྱར་པོ་ཅམ། །

དགེ་ཚུལ།

རིགས་པའི་དབྱད་པ་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་ལ་བརྟེན། །
 ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབ། །
 རང་ཐག་ཚད་ན་སུ་ཡི་རྗེས་སུ་འབང་། །
 རང་ཐག་མ་ཚད་སུ་ལ་ཡིད་རྟོན་བྱེད། །

ལན།

བདེན་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒྲིལ། །
 གྲི་མེད་རིགས་པ་ཡིན་སྐྱར་རིགས་པ་གཞན། །
 དེ་ལ་པན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཅི་འགལ་ཏེ། །
 ཉམས་སྦྱང་ཀན་པོ་གཞོན་ཅུར་བརྟེན་པ་བཞིན། །

དག་ཚེས།

ཡང་དག་རིགས་པ་ངེས་དོན་ལྷང་ལས་རྟེན། །
 གྲང་ངེས་བྱང་པར་གྲི་མེད་རིགས་པས་འབྱེད། །
 རིགས་པས་ཤེས་ན་ངེས་དོན་ཅི་ལ་འཆོལ། །
 རིགས་པས་མ་ཤེས་ངེས་དོན་ག་ལ་རྟེན། །

ལན།

ཐོས་རིགས་སྒྲིལ་གསུང་རབ་ལྷང་གིས་འབྱེད། །
 གྲང་ངེས་བྱང་པར་བསམ་སྒྲིལ་རིགས་པས་འབྱེད། །
 ཐོས་བསམ་སྒྲིལ་པའི་གོ་རིམ་ཤེས་པ་ན། །
 རྒྱ་འབྲས་འཁོར་ལོའི་ལོག་རྟོག་འདི་དག་ཞིགས། །

དག་ཚེས།

བྱམས་མགོན་ཁྱི་མོར་མཐོང་བའི་ངང་རྩལ་འདིས། །
 མ་བརྟགས་ལྟན་སྐྱེས་སྒྲིལ་ཡིད་མ་ཆེས། །

དབུ་སེམས་མཁན་པོའི་ལྟ་གྲུབ་འགལ་ལྷགས་འདིས། །
དཔྱད་ལྟ་མཁས་པའི་སློ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས། །

ལན།

རབ་རིབ་ནད་ཀྱིས་མིག་དབང་བསྐྱབས་པ་ན། །
ན་བས་ཐོས་ཆད་བྲག་ཆར་འཛིན་པ་དང་། །
གཟའ་གྲིབ་ནད་ཀྱིས་ལྷས་ཤེས་ཉམས་པའི་ཚེ། །
སེམས་ལ་འཆར་ཆད་འབྲུལ་པར་སྤྲོད་དང་མཆུངས། །

དགེ་ཚེས།

ཕལ་པ་དྲང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་འབྲང་ནས། །
ཟུད་པའི་རྩ་བ་ལྟན་སྐྱེས་བདེན་འཛིན་རྟེན། །
མཁས་པ་དྲང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་འབྲང་ནས། །
དེ་ལས་སྤྱག་པའི་ཀུན་བརྟགས་བདེན་འཛིན་རྟེན། །

ལན།

ཕལ་པ་བདེན་འཛིན་རྗེས་སུ་འབྲངས་འབྲངས་ནས། །
ཆགས་སྤང་ལས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་སྒྲོར་བར་བྱེད། །
མཁས་པ་གཏན་ཆོགས་དག་ལ་བརྟེན་བརྟེན་ནས། །
རིགས་དང་མི་རིགས་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོད་ཆོགས་རྟེན། །

དགེ་ཚེས།

ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་བདེན་རྩུན་ལ་སོགས་པའི། །
 ཚུད་པའི་འུར་སྒྲ་སྒྲིག་པའི་འཇིག་རྟེན་འདིར། །
 ཉག་རུ་གང་མཐོང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་སྤང་། །
 རྒྱན་རུ་གང་གོམས་ཆོད་མ་ཡིན་པར་སྤང་། །

ལན།

རྟོན་རྟོན་སྒྲ་ཡང་ལྟར་སྤང་གསུམ་གྱིས་ཁེངས། །
 ལོག་རྟོག་ཆོང་ཆོང་འགྲིགས་པའི་འཇིག་རྟེན་འདིར། །
 མཐོང་ཆོད་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད། །
 གོམས་ཆོད་ཆོད་མར་དེ་བས་ག་ལ་ངེས། །

དགེ་ཚེས།

མི་མང་གང་ལ་དགའ་དེ་བདེན་པ་དང་། །
 ཁ་མང་གང་ལ་མཐུན་དེ་གྲུབ་མཐར་སྤང་། །
 མི་རེའི་ཁོང་ན་མི་མཐུན་ཆོད་མ་རེ། །
 དེ་ཡི་རྒྱབ་སྐྱོར་རྩོུ་རྩེའི་བཀའ་ལུང་རེ། །

ལན།

བདེན་རྩུན་མང་གིས་འབྱེད་པ་རྒྱན་པོའི་རྟགས། །
 ཁ་མཐུན་གྲུབ་མཐར་འཇོག་པ་རྒྱག་པའི་རྟགས། །
 མི་རེའི་ཁོང་ན་མི་མཐུན་ལུང་རིགས་རེ། །
 ཡོད་ན་ཁ་མཐུན་འབྱུང་བ་ག་ལ་སྲིད། །

དག་ཚེས།

ལ་རེའི་རྒྱལ་ན་མི་མཐུན་ཚེས་ལྷགས་རེ། །
 དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་མཁས་སྤྱན་སྟོང་ཕྱག་རེ། །
 འདི་ཉིད་བདེན་ལ་འདི་ཡིས་མི་བསྐྱུ་ཞེས། །
 རང་གི་བདེན་ཁ་རང་ལ་སྤྱན་པ་འདི། །
 རིགས་མཐུན་སྤྱི་པོའི་ཚོགས་རྣམས་ཉམས་རེ་དགའ། །
 མི་མཐུན་ཚོགས་ལ་སྤྱིས་ན་ཞེ་རེ་བྲིལ། །

ལན།

འཇམ་བུའི་སྤྱིས་བསྐྱུན་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར། །
 ཇི་ཅམ་མང་ཡང་ཚོས་ལྷགས་བརྒྱ་ཕྱག་ཅམ། །
 རང་རང་བདེན་ཁ་སྤྱན་པའི་ལྷགས་རྣམས་ཀྱང་། །
 འདོད་དང་མི་འདོད་ཆགས་སྤང་དབང་ཅམ་ལས། །
 རིགས་པའི་འཐད་པ་ལྷན་མིན་ཅི་རིགས་ཏེ། །
 མེད་ཅེས་ལེབ་རྩུང་བྱེད་པ་ག་ལ་འཐད། །

དག་ཚེས།

མི་མཐུན་རིགས་དྲུག་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་འདིར། །
 བརྒྱ་ཡིས་འདོད་པ་བརྒྱ་ཡིས་མི་འདོད་ཅིང་། །
 མི་ཡིས་མཐོང་བ་ལྷ་ཡིས་མི་མཐོང་བས། །
 བདེན་རྩུན་ཆད་མའི་བྲིམས་ཐག་སྤྱི་ཡིས་ཆོད། །

ལན།

ཚད་མས་གྲུབ་ཚད་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། །
 བརྩ་ཡིས་འདོད་པ་བརྩ་ཡིས་འདོད་དགོས་ན། །
 བྲིམས་དཔོན་བསྐྱོས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
 བདེན་རྒྱུན་ཙུ་བྲིམས་བཅས་པའང་དོན་མེད་འགྱུར། །

དགོ་ཚུལ།

ཤེས་རབ་སྦྱངས་པས་མི་ཚད་ཟད་བྱས་པའི། །
 གྲུབ་མཐའ་མཁན་པོའི་སློ་ཡང་འབྲུལ་གྱུར་ན། །
 འཇིག་རྟེན་སྤྱན་པོའི་རྒྱུན་གྱི་སྤྲང་བ་ལ། །
 བསྐྱེད་ཚད་མར་ཡིད་རྟོན་བྱེད་པ་འབྲུལ། །

ལན།

ཉམས་སྦྱང་ཀུན་པོའང་འབྲུལ་པ་སྤྱིད་པའི་བྱིར། །
 བྱིས་པས་སྦྱ་ཚད་བདེན་པ་མིན་ལོ་ཞེས། །
 རྟོན་པའི་གདངས་ཀྱིས་དབྱངས་སུ་སྒྲོག་པ་འདི། །
 གཏན་ཆོགས་ཁྲག་མ་མ་ངེས་སུག་པའི་རྟགས། །

དགོ་ཚུལ།

མཁོ་ཚད་བཟང་ཚད་མེས་ཀྱི་འཆར་སློ་ཀུན། །
 བྱང་རྩ་བྱེ་ནས་ཚད་མར་འདོད་པ་དེས། །

སྐྱ་མའི་གྲོང་བྱིར་ཞིག་པའི་ཐང་སྟོང་དུ། །
མིག་འཕུལ་ནོར་བུའི་ཕུང་པོ་སྐྱར་ཡང་རྟེན། །

ལན།

ཚད་གྲུབ་འཛིག་དང་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གཉིས། །
ཚ་གང་བཞིན་དུ་འགལ་བར་འདོད་པ་དེས། །
སྐྱ་མའི་གྲོང་དང་མི་ཡི་གྲོང་བྱིར་གཉིས། །
སྟོ་གོས་འཚོལ་ཡུལ་མཚུངས་པར་རྟེན་པ་མཚར། །

དགེ་ཚེས།

བཞིན་རས་ཅུང་ཟད་འགྱུར་བས་འགྱུར་བྱེད་ཅིང་། །
མི་ལོང་ཅུང་ཟད་འགྱུར་ཡང་འགྱུར་བྱེད་པའི། །
མི་བརྟན་འགྱུར་བའི་ཤེས་བྱའི་གཞུགས་བརྟན་འདི། །
ནམ་ཞིག་མཐའ་ལ་གཏན་དུ་ཡལ་བར་ངེས། །

ལན།

གཞུགས་དང་གཞུགས་བརྟན་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན། །
སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཛིག་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། །
རྒྱན་བཅས་གཏན་དུ་ཡལ་བར་འདོད་ན་ནི། །
མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྐྱ་བའི་ལྷ་པོར་འགྱུར། །

དགེ་ཚེས།

དབྱད་པ་འདི་ལ་བྱག་པས་མེད་དམ་སྟུམ། །
 ལག་པ་ཁབ་ལ་འབྲད་པས་ཡོད་དམ་སྟུམ། །
 ཟྱང་བ་མངོན་སུམ་ལག་པས་ཡིན་ནམ་སྟུམ། །
 ལྷང་བ་འབྲུལ་པ་སྲིད་པས་མིན་ནམ་སྟུམ། །

ལན།

དབྱད་པ་འདི་ཡིས་ཆོད་གྲུབ་འགོག་ཅུས་ན། །
 ལག་པ་ཁབ་དང་འབྲད་པ་ག་ལ་སྲིད། །
 མངོན་སུམ་ཟྱང་དང་ལྷང་བ་འབྲུལ་པ་གཉིས། །
 ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདུ་བས་བྱགས་བདེར་མཛོད། །

དགེ་ཚུལ།

ཡོད་པའི་རྩ་བ་བཅའ་བས་མེད་དམ་སྟུམ། །
 མེད་པའི་རྩེ་མོ་མཐོང་བས་ཡོད་དམ་སྟུམ། །
 བདེན་པའི་ས་བོན་བཏབ་ན་རྩུན་པར་ཤེས། །
 རྩུན་པའི་འབྲས་བུ་ཟྱང་ཆོ་བདེན་པར་སྤང་། །

ལན།

རྩ་བ་བཅའ་བས་མེད་པར་ངེས་ཅུས་ན། །
 ཐེ་ཚོམ་གཉིས་པོ་ངང་གིས་བསྐྱོག་པར་ངེས། །
 དོན་དམ་དབྱད་པས་རྩུན་པར་ཤེས་པ་འགལ། །
 རྩུན་པར་དབྱད་ཆོ་གཤེས་ལྷགས་རྟེན་པར་འགལ། །

འོན་ཀྱང་སྤྲོ་མས་སྦྱོར་མ་ལྟ་བུ་དང་། །
 བྱི་མ་བྱུང་གིས་བདེན་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཏེ། །
 ཐུགས་ཀྱི་གཏད་སོ་ཞུ་སེར་རིང་ལུགས་དངོས། །
 ཚོགས་བཅད་འདི་ཡིས་མཚོན་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་། །

བྱབ་བྱབ་རིགས་པས་དཔྱོད་པའི་བརྗོད་དོན་རྣམས། །
 ཉྱ་ཉྱ་ཉྱ་ཚིག་གི་སྤང་བྱར་བརྒྱས་པའི་གཟིས། །
 མཁས་མཁས་སློ་གསལ་ཡིད་དབང་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །
 གསལ་གསལ་མཁས་དབང་དགེ་ཚོས་གསུང་དག་ལ། །

རིགས་ཅིད་ཚུལ་དུ་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་པ་འདི། །
 གོ་ལོ་སྤོས་ལོ་ཅམ་གྱི་ཚོམ་སྤུང་ཡིན། །
 འོན་ཀྱང་དམ་པའི་གསུང་གི་བཅས་མཚམས་ལས། །
 མ་འགོངས་རིགས་པའི་རྒྱ་ཡིས་ལེགས་པར་བཏབ། །

འོངས་པའི་དྲི་མ་མཁས་པའི་སྤྱན་རླུང་འབྲུ། །
 འདིར་འབད་ཟེར་གྱིས་སྤོངས་སྤྱན་སེལ་དང་ལྟན། །
 ཡང་དག་ལྟ་བའི་རང་མདངས་སྤྱིབ་མེད་དུ། །
 རང་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་རྒྱས་ཀྱུར་ཅིག། །

ཞིག་བཀོད་འདུག་པ་ལ་འབྲལ་དུ་ལན་ཞིག་ཅིང་མཚར་དུ་བྱིས་པས་རྒྱན་
 བྱས་ནས། ༡་༡༥ ཉིན་སྤྱ་སྤྱབ་དགོངས་རྒྱན་ནང་གི་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འཛིག་
 ལ་སློ་མ་བདེ་བའི་ཆོགས་བཅད་དེ་ནམས་ལ་ལན་འདི་དག་རིགས་ཅིང་ཅམ་
 དུ་སྒྲོས་པ་མ་གཏོགས་ཕྱན་ལྟ་དུ་གོ་རྟོགས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་གིས་མཁས་
 དབང་དགེ་ཚེས་ཁོང་གི་གསུང་སྒྲན་འཇེབས་ཟབ་དོན་ཅན་དེ་དག་ལ་རང་
 དགར་སྤང་ཆུང་དུ་འབྲི་བར་ག་ལ་སློབས། ཞེས་མེད་བྱིས་ཏེ་རྟོར་མཁར་སྤང་
 བསོད་ནམས་དབང་ལྡན་གྱིས་བྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

དབུ་ཕར་དཀའ་གནད་བརྒྱས་པ།

པ།ག།རྩེ།འཛོག།ཡའི།རིག།ཡའ།ཅག།

དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར།

1. དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
པས། རོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན། རོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རིགས་
པ་སྟེ། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་རོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་
ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
2. སྐྱེས་པར་གུར་པ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅིས་
སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་ནི། འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་མི་སྐྱེ་བ་
དང་། རྒྱུའི་རིགས་འདྲ་སྲིད་མཐའི་བར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་
གཉིས་བསྟན་ཏེ།
 - ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུའི་སྐྱེ་བ་གཏན་ནས་མི་རྟེན་པར་ཐལ།
ས་བོན་ལྷབ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
 - ས་བོན་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་སྐྱེ་
བར་ཐལ། བྱོད་སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སྐར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་
ཕྱིར།
3. བདག་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་གྲུས་ས་བོན་འཛིག་པར་བྱེད་པས། སྐྱོན་

གཉིས་པོ་མེད་ཟེར་ན། ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་
པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས། དེ་ལྟར་ན། ཟུ་གུས་རང་ཉིད་
འཇིག་པར་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བཀའ། །

4. གཞན་ཡང་། བདག་སྐྱེ་མེད་དེ། ཟུ་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་པ་ལ། བྱེད་ཟུ་ས་བོན་གྱི་ལས། ཞེས་
སོགས་གསུངས། ས་ཟུག་ཆོས་ཅན། བྱོད་གཉིས་དབྱིབས་དང་ཁ་
དོག་རོ་རྒྱས་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་པར་ཐལ། བྱོད་
གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། (རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་
བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར།)

5. ཉེས་སྒྲོང་དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་སྤར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ས་ཟུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་གནས་སྐབས་
ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཉེས་སྒྲོང་བཀའ་པ་སྟེ། ས་ཟུག་གཉིས་ཆོས་ཅན།
གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཅིག་ཤོས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རིགས་པར་
ཐལ། བྱོད་གཉིས་གནས་སྐབས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།
གཅིག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དེའི་དངོས་པོར་འཇིག་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི། དེའི་
དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན།

6. གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱི་ས་བོན་ཟུ་གུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇིན་མི་འཇིན་
མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་བསྟན་ཏེ། ས་བོན་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་མུ་གུ་བཞིན་དུ་དབྱིབས་སོགས་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་མུ་གུ་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

7. མུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ས་བོན་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
8. གུ་བ་མཐས་སློ་མ་བསྐྱར་བའི་ཐ་སྟངས་དུའང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་
བསྟན་པ། གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ནའང་། སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ས་
མུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་འཛིག་ཏེན་གྱིས་ཀྱང་
ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། ས་བོན་ཞིག་ཀྱང་། མུ་གུ་ཡོད་པར་མཐོང་
བའི་ཕྱིར།

མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཀྱིས་གསུངས་པ།

བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་དུ་ཐལ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་
གཅིག་དུ་ཐལ་བ་གཉིས་བསྟན།

1. ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་གཅིག་དུ་འགྱུར་བར་
ཐལ། བདག་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
2. དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་
དང་བྱེད་ཤིང་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། (༢༠༡༥-༥-༡༥)

གཞན་རྩེ་འགོག་ཡེ་ཤེས་པ།

1. གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་གྱུར་ན་
ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ས་ལུའི་མུ་གུ་ཆོས་ཅན། བྱོང་ས་ལུའི་ས་
བོན་སོགས་རང་གི་རྩ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱེས་པར་ཐལ།
གཞན་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན།
2. ཡང་། ས་ལུའི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། བྱོང་གིས་ས་ལུའི་མུ་གུ་དང་བུམ་
པ་ལ་སོགས་པ་རང་འབྲས་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་བསྦྱེད་པར་ཐལ།
གཞན་སྦྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་རྩ་འབྲས་
གཉིས་ལ་སྦྱོས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་བསྟན།
3. ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ས་ལུའི་ས་
བོན་ཆོས་ཅན། བྱོང་ས་ལུའི་མུ་གུ་སྦྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་བཞི་ལྔ་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱོང་དེ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན། བྱང་ཆོས་བཞི་ནི། སྦྱེད་པར་བྱེད་པ། སྦྱེད་
ལུས་པ། སྦྱེད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ། སྦྱེད་གཅིག་པའི་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ་
བཅས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་འབྲེལ་མེད་ལ་བྱང་ཆོས་བཞི་བཞག་མི་
ལུས་པའི་རིགས་པ་འོ། །
4. མུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་ལུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སོགས་ཀྱིས་

རྒྱ་འབྲས་སྒྲ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་ཏེ།
 དེའང་གཞན་ཞེས་པ་རྩས་མཉམ་པ་ཀ་བྱམ་གཉིས་དང་། བྱམས་པ་
 དང་ཉེར་སྤྲས་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ས་ལྷག་གཉིས་ལ་མེད་དེ།
 དེ་གཉིས་རྩས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་
 བར་ལྷ་གྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩས་མི་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་
 གཞན་ཅམ་ཐ་སྟངས་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་
 མེད་པས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ས་བོན་གཞན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་
 མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

5. རི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག །སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཚོད་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་རྩས་མཉམ་པའི་
 གཞན་སྐྱེ་བཀག་སྟེ། ས་ལྷག་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤང་མདའི་དཔེས་
 བྱོད་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་
 མ་འོངས་པ་དང་། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པས།
 དེ་གཉིས་རྩས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འདིར་ངེས་དགོས་པའི་གནད་
 གཅིག་ནི། སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་འགག་བཞིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་རྩས་
 མཉམ་ཡང་། སྐྱེ་རྒྱ་འགག་རྒྱའི་དངོས་པོ་གཉིས་རྩས་མི་མཉམ་
 པའོ། །

6. སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་རོ་བོ་འང་མིན། །ཞེས་
 པས། རྟེན་རྩས་མི་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་བྱ་བ་རྩས་མི་མཉམ་པར་

བསྟན་ཏེ། དེའང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཁོ་ནའོ། །འདི་
ལྟར། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། ས་བོན་གྱི་དུས་སྟུགས་སྐྱེ་བཞིན་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དེའི་དུས་སྟུ་རྟེན་སྟུ་གྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

7. གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ། ཞེས་སོགས་
གྱིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སོགས་དུས་
མཉམ་ཞིང་གཞན་ཡིན་པས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། དེ་དག་
དུས་མཉམ་པའི་གཞན་ཅམ་ཡིན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
མེད་དེ། སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རིགས་པས་ཁེགས་
པས་སོ། །དེའང་མིག་ཤེས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སོགས་ཚུལ་
ཅན། གཞན་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་གཉིས་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་གང་དུའང་དེ་ལྟར་
མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན།

8. སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། སོགས་
གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་ལྷ་བཞིར་དབྱེད་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་སྟེ། ས་
བོན་ཚུལ་ཅན། བྱེད་གྱིས་སྟུ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་དེ། ལྷ་གྲུ་
ཡོད་པའམ། མེད་པའམ། གཉིས་ཀའམ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གང་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་
སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ། སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་
པའང་མ་ཡིན་ཉིད། རེས་སོགས་གྱིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

གསུམ་པ་བཞི་པ་ནམས་རང་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་བསྐྱབས། (སྐར་
བཤད་པ་དང་འདི་གཉིས་ཅུང་ཟད་འབྲི་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་བྱས་པ་
འདི་ནི་རང་འགྲེལ་ལ་གཙུག་པོར་བལྟས་ནས་སོ། །) ༢༠༡༥་ལ་༢༩

༡༡།གཤམ་འཛན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པ།

༡) རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པ།

<<དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་>>(༢༥༩)ལས། དེས་ན་ལས་
ལ་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཞིག་མ་ཞིག་གི་དངོས་
པོར་མཚུངས་པས། ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་། ཞིག་པས་
འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་
དུ་དགོངས་ནས། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཀང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །འདི་
ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། ཀང་ཕྱིར་ལས་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཕྱིར་
ཆུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་།

༡) ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ།

དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་རང་མཚན་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་པ་བཀག་ནས་ཐ་སྙད་
དུ་གྱུབ་པར་འདོད་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་འཇིག་བྱེད་དུ་
ཐལ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པས་སྟོང་པར་འགྱུར་གྱི།
རང་སྟོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས།

༢) ཐ་སྙད་དུ་བྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ།

དེ་ཉིད་(༢༩༣)ལས། དེས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་དོན་སེམས་
གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་མཚུངས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པའི་ངོར་གཉིས་
ཀ་མེད་པར་མཚུངས་པས། དོན་མེད་ལ་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་
རིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

༣) རང་རྒྱད་ཁས་མི་ལེན་པ།

དེ་ཉིད་ལས། སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པ་གཉིས་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་
གཞལ་བྱ་གང་ཡང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པས། རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་མི་
སྲིད་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱད་ཀྱི་སྦྱོར་ངག་འབའ་ཞིག་ལ་རང་རྒྱད་མི་སྲིད་
པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

4) རང་རིག་ལས་མི་ལེན་པ།

དེ་ཉིད་(༢༥༥)ལས། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་མྱོང་བ་ཙམ་དཔག་
 ལུས་ཀྱང་། རང་དྲན་ལས་རང་མྱོང་དཔག་མི་ལུས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་
 ལྟར་དཔེ་མེད་པའི་སྤར་དང་། སྤོན་པོ་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་སྤོན་པོ་
 རིག་པ་སྤོན་རུ་སོང་བར་གྱུབ་ལ། སྤོན་པོ་རིག་པར་གྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རིག་པ་ཙམ་རུ་གྱུབ་ཟིན་པའི་སྤར། རང་རིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 གཞན་རྟོག་པ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

༥) ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ།

དེ་ཉིད་(༢༥༦)ལས། གང་ཟག་ལ་དགག་བྱ་སྤོམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་
 པ་ཞིགས་པ་ན། གཞི་ཕུང་པོ་ལའང་སྤར་གྱི་བྱུབ་པ་དང་གཏན་ཆོགས་
 བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྱུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

༦) བདེན་འཛིན་ཉན་སྐྱབ་རུ་བཞེད་པ།

དེ་ཉིད་(༢༥༧)ལས། བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉན་མོངས་
 པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ས་བོན་དང་
 བཅས་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

༡) སངས་རྒྱལ་གྱིས་རི་སྟོང་པ་མཁུན་ཚུལ།

དེ་ཉིད་(༡༧༧)ལས། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་བདེན་སྣང་དང་བཅས་
བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་སྣང་
ལོག་པས། དུལ་སྣང་ཅམ་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་བྲིས་མངོན་པའི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་
གྱི་བརྗེད་བྱང་ལས་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར། ཐ་སྟོང་དུའང་རང་མཆོན་
ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་རི་སྟོང་པ་མཁུན་ཚུལ་གཉིས་
དཀའ་གནད་བརྒྱད་དུ་དྲངས་ཀྱང་། རྗེའི་འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དུ།
གཞན་རྒྱལ་གི་སྟོང་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་
གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དངོས་སུ་
བགྱངས་ཏེ། སོགས་ཀྱི་སྤྲ་ཡང་སྟོས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་དང་། མོང་
གི་བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་བཅས་འདི་ལྟར།

དང་པོ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ།

ཞིག་པ་དངོས་པོར་ལྷང་རིགས་གཉིས་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལས། ལྷང་ནི།
སྐྱེ་བའི་སྐྱེན་གྱིས་ཁྱ་ཤི། ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་པའང་ཚོག་གསལ་

དང་། རིགས་པ་རྒྱག་རྩ་པའི་ཟླ་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་<<ཙྰ་
ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་>>(༡༥༥)རབ་བྱེད་བརྩན་པ་དང་། <<འཇུག་རོགས་>>
(༥༩༩)སོགས་སྤྱ་གསལ་བའི་སྟོང་པོ་བསྐྱེན་ན་འདི་ལྟར།

1. དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཞིག་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་<<ཆོག་གསལ་>>ལས།
གང་ཞིག་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན།
2. ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་བྱ་ཞིག་པ་རྒྱས་སྦྱེད་པར་ཐལ། མ་ཞིག་
པའི་ལྷ་བྱ་རྒྱས་བསྦྱེད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
འདི་འང་<<ཆོག་གསལ་>>ལས། ཅི་སྟེ་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན།
3. ལྷ་བྱ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷར་མེད་ཅིང་
ལྷ་བྱ་འཇིག་བཞིན་པ་ལ་སྟོས་ནས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདི་འང་<<ཆོག་
གསལ་>>ལས། གཞན་ཡང་ངི་ལྷར་ལྷར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན།
4. ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྦྱེད་
པའི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩ་པ་ལས། ཤི་བས་འདུ་བྱེད་
འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་རིག་པ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། <<ཙྰ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་>>(༡༥༥)ལས། གཞན་
ཡང་ས་བརྩ་པ་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སྤྱ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ།

ཞེས་སོགས་གསུངས།

5. མར་མེ་དང་སྒོང་བྱ་བ་དང་པ་ཚོས་ཅན། མར་མེ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མ་
འོངས་པའི་རྒྱ་ལོ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མི་
སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་དང་སྒོང་བྱ་མ་བཅས་ན། མར་མེ་
རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་བཅད་
ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །བཅད་ཅིས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན།
6. ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་སྤར་ཡོད་བཅད་པ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
འབྲས་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ལྟར་གཞག་དགོས་པ་གང་
ཞིག །འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱ་བཅད་པས། ངའི་འབྲས་ཉེས་སོ། །བས་བཅད་
པས་ངའི་བྱ་ཤིའོ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། <<ཚ་ཤེའི་རྒྱུ་
ཆེན་>>(༡༥༥)ལས། དེས་ན་ས་སྐྱུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདི་
དག །ཅིས་སོགས་གསུངས།

༡) དེའི་གནད་ཀྱིས་བྱས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་སྟན་མང་མིན་པ།

བྱེ་སྐྱུས་སྐྱུ་གུ་ཉ་བྱ་བྱས་གསུམ་ཀར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་
པ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱིས་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ནི་དངོས་མེད་

ལས་དངོས་པོར་འཛིག་མི་རུས་མོད། ལུགས་འདིར་ཟུ་གུ་འདས་མ་
འོངས་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོར་འཛིག་རུས་པའི་བྱད་པར་ཆེ་སྟེ། <<ཙ་
ཤེའི་རྟེན་ཆེན་>>(༡༩༧)ལས། ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་འདས་པ་དངོས་པོར་
བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཟུ་གུའི་མ་འོངས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས།

བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་ཏུ་སྦྱབ་ཚུལ།

<<འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་>>(༡༩༠)ལས། གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདི་ལྟར་ཏེ།

1. གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་གཉིས་
བདེན་འཛིན་གཉིས་སུ་གྲུབ།
2. དེ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་འགྱུབ་པོ། །
3. དེ་རྣམས་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་པའི་འགལ་
བ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་འགྱུབ་པས། མ་རིག་པར་འགྱུབ།
4. མ་རིག་པ་དང་འཛིག་ལྟ་གཉིས་རུས་མཉམ་རུ་བྱུང་པ་ནི། ཇི་
སྟེན་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །སོགས་ཀྱིས་སྦྱབ་རུས་པས། བདག་
འཛིན་གཉིས་པོ་ཉོན་ཐྱིབ་ཏུ་གྲུབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་བའི་དཀའ་གནད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཅེས་གྲགས་པ་དེ་བཙུ་
ཚུལ་རྩལ་ཟད་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་བཀོད་ཟིན་ལ། གཞན་
ཡང་། བརྒྱད་པོ་དེར་མ་ངེས་པའང་ཤིན་ཏུ་མང་ནའང་། རེ་ཞིག་རང་གི་
བརྗེད་བྱང་ཅམ་སྟོང་པོ་བསྐྱུས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་འཐུས་པར་བྱས་སོ། །

༡༠༡༥་༤་༡༩

གཞན་ཞེཔ་འགྲོལ་ལེགས་པ་ཞེས་པ།

1. མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་བལ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
ཕྱ་སྟོགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བརྟགས་
པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་བལ་ཞིང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་ནོ། །
2. ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོན་དུའང་མི་རིགས་ཏེ།
རྟགས་དང་དཔེ་སྤར་བཞིན་ནོ། །
3. གོང་མ་གཉིས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱར་བའི་དབང་
དུ་བྱས་པར་དགོངས་གསལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད། ལུན་

རྫོག་ཏུ་མེད་པ་ནི། དེ་ཚེས་ཅན། ཀུན་རྫོག་ཏུ་འང་མེད་དེ། རྟགས་
དང་དཔེ་སྤྲུལ་བཞིན།

4. ལུ་སྟྲགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་དེའི་བྱང་པར་ཀུན་གྱང་ཚེས་
ཅན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དང་དཔེ་སྤྲུལ་བཞིན།

5. དེ་སྤྱིར་སྤྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས།
བདག་ཚེས་ཅན། སྤྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་མེད་དེ། སྤྱང་པོ་མ་
བཟུང་བར་བྱོད་ཡན་གར་བ་གཟུང་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར།

6. འཇིག་རྟེན་ངར་འཇིན་སྟོ་ཡི་རྟེན་ཏུ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས།
སྤྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཚེས་ཅན། ངར་འཇིན་པའི་
སྟོ་ཡི་རྟེན་ཏུ་འང་མི་འདོད་དེ། དེ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར།

<<དཔོངས་པ་རབ་གསལ་>>(༥༤)ལས། འདི་ནི་ངར་
འཇིན་སྟོ་ཡི་རྟེན་ཏུ་འང་མི་རིགས། ཞེས་སྤྲུལ་བཀག་པ་དང་མི་རྣམས་
ཏེ། སྤྲུལ་ནི་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཙམ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་
ཡིན་པ་བཀག་ལ། འདིར་ནི་སྤྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དམིགས་
པ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

<<ཀུན་མཁྱེན་སྟོ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེའི་དབུ་མ་>>(༡༣༡)
ལས། འདིར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འཇིན་པ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འོག་
ཏུ་འང་དེའི་དོན་ཏུ་སྤྲུལ་བས་འཇིན་སྤྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་
པ་ལ་སྤྱིར་བར་མཛོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག།

ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་ཀ་ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། <<མདོ་>>ལས།
 རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚྲགས་རྣམས་ལ། ཁྲིས་སྟགས་དང་། འདས་མ་
 འོངས། རྣམ་མཁལ། ཟུང་འདས། གང་ཟག་ལྷ་བཏགས་ཡོད་ཏེ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། (ཏྲན་ཐོས་ཀྱི་མདོ།)

3. འཇིག་ལྟ་ཚོས་ཅན། སྟོ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་མིན་པར་ཐལ། སྤང་པོ་རྩས་
 སྤྱ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་མིན་པ་གང་ཞིག །བདག་སྤང་གཉིས་ངོ་བོ་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཁས།
4. ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཟུང་ན་འདས་ཚེ་ངེས་པར་བདག་རྒྱན་འཆད་
 པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤང་པོ་ལྷ་བདག་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་དེ་དག་
 རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཁས།
5. དེ་ཚོས་ཅན། ཟུང་ན་ལས་མ་འདས་གོང་ནས་བདག་དེ་སྐད་ཅིག་
 རེ་རེ་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཏེ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་གོང་
 རས་སྤང་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་
 བྱེད་པ་གང་ཞིག །སྤང་པོ་བདག་ཏེ་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་
 ཁས། འདྲོད་ན། སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
6. དེ་ཚོས་ཅན། ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཏེ་ཐལ།
 ལས་ལ་གནས་པའི་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།
7. གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྤྲ་མས་བྱས་པ་ཕྱི་མས་སྦྱོད་དོ་ཞེ་ན། ལས་གཞན་

གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་
 བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདི་གཉིས་ནི།
 ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་འབྲད་པར་
 ཐལ་བའི་རིགས་པའོ། །

8. འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས། ཤེས་བྱ་
 ཚོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་
 ལྡན་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པ་ཆད་ཡོད་པ་
 མིན་པར་ལུང་བསྟན་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་
 གང་ཞིག་།དེའི་ཆོ་ལུང་པོ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཁས།
9. ཁྱོད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས།
 ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མཛོན་སྐྱུ་རུ་
 མཐོང་བའི་ཆོ། ལུང་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་ཐལ། ལུང་པོ་
 བདག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།
10. ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་རུ་གྱུར་པའི་བདག་དང་། བདག་མེད་ཀྱི་བདག་
 གཉིས་མི་མཚུངས་པས། བདག་མེད་ནི་སྤྱི་རྣམས་པའི་ནང་གི་བྱེད་
 པའི་སྐྱེས་བུའི་རྟག་བདག་མེད་པ་ཙམ་མཐོང་བའོ་སྟུམ་ན། ཤེས་
 བྱ་ཚོས་ཅན། ལུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་། བདག་མེད་མཐོང་བའི་སྐྱབས་
 གཉིས་ཀྱི་བདག་སོ་སོར་འདོད་དགུར་སྐྱུར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བདག་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

11. བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན།
གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བཤལ། དེས་ཟུ་སྟེགས་
པའི་བདག་ཅམ་ཞིག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

12. དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཞུགས་སོགས་ལ་
དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་བཤལ། བྱོང་གིས་
གཞུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྟག་
བདག་ཅམ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཨེ་ཡིན།

དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་རུ་བཞེད་མི་བཞེད་
མཐུན་ནམ་ཞེ་ན། གཏན་ནས་མི་མཐུན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་འགོག་
བདེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དོན་དམ་
བདེན་པར་བཞེད་པས་སོ། །

དེང་སང་མང་པོས་འགོག་བདེན་གྱི་མཆོན་གཞི་གཅིག་ཉིད་
ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྐྱབ་སྐྱམ་རུ་བསམ་པ་
འདུག་ཀྱང་། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐལ་རང་གཉིས་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་རྫོ་
ཡང་གཞི་གཅིག་ཉིད་གཅིག་གིས་ཀྱན་རྫོབ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དོན་
དམ་རུ་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་མཁན་དེ་གཉིས་གཅིག་བདེན་
ན་ཅིག་ཤོས་མི་བདེན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

དེས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་མཐུ་བ་མོ་བཅུགས་སའི་མཆོན་
གཞི་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ངས་དགོས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་སྒྲིབ་
གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་རུ་བཞག་པས་སོ། །

དེའང་ལྷགས་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་སྐྱམ་ན། རང་རྒྱུད་པའི་
ལྷགས་ལ་ནི། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་གནོད་བྱེད་འདི་ལྟར་
འདུག་སྟེ།

1. ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་ཡིན་ན། ཚས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་
བྱས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱས་པས་བྱས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་ལ་
སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བྱས་པར་བཞིན་པའི་ཚུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་
དང་འགལ།
2. ཐེག་དམན་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་ཚས་ཉིད་བསྟན་པར་
ཐལ། དེ་ལས་འགོག་བདེན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་
དཔོན་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པས་ཐེག་དམན་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་པར་བསྐྱབས་པའི་
གྲུབ་མཐའ་དང་ནང་འགལ།
3. བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ཉན་
རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཚས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཉན་རང་
འཕགས་པ་ཡིན་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲི་
ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །
4. བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་
པར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་པ་
གཉིས་ལྡན་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རྟོགས་
ན། དེས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་འང་

མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །

5. བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྟོན་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཞིག་། རྡོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་། དེ་ལྟར་ན་དེའི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལམ་ཞིག་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དང་པོ་པ་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་འཇུག་པར་མངོན་ཏེ་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ། །

དཔལ་ལྷན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་ལྷང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་<<རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>སེམས་བསྐྱེད་ལྲ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་བསྐྱུས་ན། འདི་ལྟར།

1. <<འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་>>ལས། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་གཅིག་།
2. <<རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་>>ལས། བྱང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྐྱག་ཀྱན་ལམ་བདེན་གསུམ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་

གསུངས་པ་དང་གཉིས།

3. ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་རུ་ཤེས་པ་སྟོན་པས་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། དངོས་པོར་སྒྲ་བ་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་དངོས་
པོ་རང་མཆོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་རུ་འདོད་པ་ལ་དེ་མི་རུང་ཞེས་བཀག་
པ་དང་གསུམ།
4. རང་ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་རུ་ཤེས་ཚུལ། མཉམ་
གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སྒོ་
ནས་བསྐྱབས་པ་དང་བཞི།
5. ཡང་ཟུང་འདས་མངོན་རུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་དགོས་པར་འབད་པ་རུ་མས་བསྐྱབས་པ་
དང་ལྔ།
6. འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་
ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་
བྱུང་པར་འདོད་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་
བྱུང་སྟེ། <<ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ>>ལས། གང་ཞིག་ཀུན་རུ་མ་
ཤེས་ན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆོས་ཉིད་དྲི་བཅས་གྱི་དྲི་མ་སྦྱངས་པ་ན།
ཟུང་འདས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་ཚུལ་གསུངས་པས། དག་པའི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་དྲི་མར་གསུངས་པ་རུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་
འགོག་བདེན་ལས་གཞན་ལ་མི་འགྲིག་པ་དང་དུག །

7. ཚོས་ཉིད་དྲི་བྲལ་རུ་སོང་བ་སྲིད་མི་སྲིད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་
ཅིང་། མི་སྲིད་ན། ངལ་བ་འབྲས་མེད་རུ་འགྱུར་ལ། སྲིད་ན་དེ་
འདྲའི་ཚོས་ཉིད་འགོག་བདེན་རུ་འགྱུར་པ་དང་བརྟན།
8. རང་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མས་དག་པར་མ་བྱད།
རང་རང་སྐབས་ཀྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་སྟོ་བྱར་བས་ཀྱང་དག་པའི་
དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་ཉིད་དམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་
ལམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་རྣམས་འགོག་བདེན་རུ་གྱུར་པ་དང་བརྟན་ནི།
རྣམ་བཤད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན།
9. གཞན་རང་རྟུང་པ་སོགས་གྱིས་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་སྤངས་
པའམ། བྲལ་བའི་བྲལ་བ་དང་། བྲལ་ཆ་སོགས་འགོག་བདེན་རུ་
བཞག་པ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། འགོག་བདེན་དངོས་པོར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་གཞན་ལས། འཇིག་ཅིང་རབ་ཏུ་འཇིག་
པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུས་བྱས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་
པ་ནི་ངང་གིས་འཇིག་པ་དང་། དྲི་མ་གཉེན་པོས་འཇོམས་པ་ནི་
རབ་ཏུ་འཇིག་པ་སྟེ། སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་སྤང་ཡོད་པ་ཕྱིས་སྤང་མི་སྟེ་
བའི་ཚུལ་རུ་མེད་པར་བྱས་པ་ནི། སྤངས་པའམ་བྲལ་བའམ་བཅོམ་
པའམ་ཞིག་པ་ཡིན་པས། དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཞིག་པ་དངོས་
པོར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཆ་
ཤེ་ལས། ཟུང་ན་འདས་པ་འདུས་བྱས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༡༠༡༥་པ་༡༨ ཉིན་རིགས་པའི་སྐྱུ་གུས་བྱིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། ། །

གོ་ཁྲིམ་གྱི་ལྟ་སྟངས་ལ་བལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ལྟ་སྟངས་

ཞན་ལགས་ལ་གུས་པས་དྲི་བ་འགའ་ཞུ་ཆོག་པར་གྱིས།

1. རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་སྟངས་ལ་འགོད་བདེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་གཞི་དུ་
བྱེད་དང་པོར་ལྟ་ན་དེའི་ལྟ་སྟངས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཁྲུངས་མདོ་དང་རྒྱ་གཞུང་ཁ་གསལ་ཡོད་དམ།
2. དེའི་ལྟ་སྟངས་གཞིར་བྱས་ཆོ་ཐེག་དམན་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་
ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་མེད་ཅེས་པ་ལས་གཞན་རྒྱ་
གཞུང་མ་མཇལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དོགས་
སོ། །
3. སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་བདེན་འཛིན་གྱིས་
བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་པར་རྒྱ་གཞུང་གང་ཞིག་གིས་
བསྐྱབ་དགོས། གཞན་ཡང་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་
པར་བཞེད་པའི་དབུ་མེས་དག་གིས་འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་རིང་གི་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟར་འཛིན་དགོས།

4. བྱོད་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་ཡིན་ན། བྱོད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་བྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་ཡིན་ན་བྱོད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་དགོས་པར་མི་འགྱུར་རམ། དེ་གཉིས་ལ་བྱོད་པར་རི་ལྟར་འབྱེད་དགོས།
5. ཚུལ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་ཡིན་ན་གཞོན་བྱེད་ལྷ་པ་དེ་ནི་གོང་གི་དྲི་བ་དེ་དག་གིས་དོན་གྱིས་དྲིས་ཟིན་པས་ཟུར་དུ་མི་བཀོད་དོ། །ད་དུང་འགའ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་ཆོག་རྩོམ་ཆེ་བས་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་བཞག་གོ །མཐའ་དོན་ཀན་ལགས་ལ་གསོལ་བ་ཤུར་ཚུགས་སུ་འདེབས་རྒྱ་ནི་གུས་པའི་དྲི་བ་དེ་དག་རྟོག་ལྡན་ལ་དོགས་པའི་གནས་མིན་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད་ཀྱང་གུས་རང་ཉིད་ལ་ནམ་རྒྱུན་ནས་དོགས་གནས་འགའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཀན་མཚོག་གིས་གསུང་ལན་ཞིག་ཡོད་པར་སྒྲིང་ནས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་འདེབས།

གོང་གི་དྲི་བ་ལྷ་པོའི་ལན་རིམ་བཞིན་འདི་ལྟར།

1. <<ལྟག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པས་ཁྱེས་པའི་མདོ་>>ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱང་བའི་ཆོ། ཞེས་པ་ནས། མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱག་བསྐལ་བ་དང་། སྒྲོང་པ་དང་། བདག་

མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་རི་སྒྲུལ་དུ་སེམས། ཞེས་
 སོགས་དཔེ་དོན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། སྟོང་
 ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བདེན་གྲུབ་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟག་པ་
 བས་བདག་མེད་པའི་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་<<སྟོང་འཇུག་>>ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་
 བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། སྒྲོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ཀྱང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་དེ་དོན་དམ་བདེན་
 པའི་ཐབས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་སྟོང་ཉིད་དམ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་
 འདོད་པའི་བྱངས་སུ་བཞག་ཆོག་སྟུམ།

2. <<རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་>>སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
 པར་གསུངས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་
 <<ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་>>ལས། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་
 མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་དགག་པ་མཛད་པས། དེ་ལས་ཤེས་པ་རེད། དེ་
 ཡང་ཐེག་དམན་སྟན་མོང་མིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་
 སྟན་མོང་བ་ལས་ནི་བསྟན་པར་ཚུངས་པ་མེད་པ་རེད།
3. དེ་ནི་ཁོ་པོས་བྱངས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དེ་རང་གིས་བསྐྱུབ་
 དགོས་ལ། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་

འདོད་པའི་དབྱ་སེམས་གཉིས་ལས་སེམས་ཅམ་པ་མེད་དེ། དེས་
 དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་མེད་ཚུལ་ནི། <<མདོ་དགོངས་འགྲེལ>>ཀྱིས་ཡུམ་
 ཀྱི་མདོའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་བརྟན་དོན་བཤད་སྐབས་གསལ་ལོ། །དེ་
 ལྟར་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པའང་ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱད་
 པ་ནི་མེད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཀྱི་
 གཞུང་ཆོན་དེ་རེ་ཞིག་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་དྲང་བའི་སྤྱིར་གསུངས་
 པའི་དྲང་དོན་ཏུ་བཞེད་པ་ནི། དཔེར་ན། གཞུང་དོན་རྟོག་པ་
 སྤངས་སྤྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤྱིར་སྤྱིར་དང་ནི། །ཞེས་པའི་དོན་
 འགྲེལ་ཚུལ་དང་གཅིག་གོ་སྟུམ།

4. དེ་ནི་<<འགྲེལ་པ་དོན་གསལ>>ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་
 འགྲོ་བ་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་
 པ་སྟེ། རིགས་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་མོ་ལའང་
 མཚུངས་པར་ཁས་སྤང་དགོས་སྟུམ།
5. མདོར་ན། <<དྲང་ངེས>>ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་
 ཅད་སྟོས་ནས། ཞེས་སོགས་དང་། <<དབྱས་མཐའ>>ལས།
 སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་
 མཐའ། །མཆོན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ནམས་ནམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་བཞིན་
གསུངས་པ་ལྟར། ཐལ་རང་གང་གི་ལྷགས་ལའང་ཆོས་ཉིད་དང་
དོན་དམ་བདེན་པ་སོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས། གང་ཟག་
རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་
ཅམ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འཇོག་པའོ། །

འདིའང་སློ་གསལ་ནམ་དཔྱིད་ཅན་སློ་བཟང་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་དྲིས་པའི་ལན་ཏུ་
རིགས་པའི་སྒྲུ་གུས་༢༠༡༥་༥་༡༩ ཉིན་སྤྲས་པའོ། །

རྩ་མེ་རབ་བྱེད་དང་ཕོ་གཉིས་ལས་
གསུངས་པའི་རིགས་པའི་

ནམ་གངས།

༩༩། །རུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། །

ཤེར་སྤྱོད་ཡུམ་མཚོག་གསལ་བའི་ལམ་བཟང་ལ། །

རིགས་པའི་ནམ་གངས་བགྱང་གིས་མི་ལང་བ། །

གསུང་མཛད་ཤུག་སང་གི་གང་དེར་འདུད། །

གང་གི་གསུང་རབ་རིགས་ལམ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས། །

བཀོལ་ལ་ཟླ་བལ་མགོན་པོ་སྤྱི་ཞབས། །

གང་དེས་དབུ་མའི་རྩ་བར་ལེགས་བཀྲལ་བའི། །

རིགས་པའི་གངས་དག་བརྗེད་བྱང་ཚུལ་དུ་དགོད། །

གང་གིས་ཉེན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉེན་འབྱུང་འགག་སོགས་བརྒྱད་

དང་བལ་བར་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་སྤྱོད་མེད་པར་མཚོད་

བརྗེད་མཛད་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ། གཞུང་དངོས་འབྱུང་སྟེ། རབ་བྱེད་

ཉེར་བདུན་གྱིས་ཉེན་འབྱུང་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས།

རབ་བྱེད་དང་པོའི་རིགས་པ་ཁག་ལ་ས་བཅད་བཀོད། འབྲས་

བུ་ལ་སྤྱི་བའི་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། སྤྱི་བྱེད་ལ་རྒྱན་གྱི་རང་

བཞིན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ།
གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །

གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །

དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །

སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ཅིང་། མཐའ་
བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྐྱབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་
པ་ <<ཆོག་གསལ་>>དང་<<རྒྱུ་ཆེན་>>སོགས་སུ་རྒྱས་པར་གསལ།

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ།

ཁྱེན་རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་ནི། །

དམིགས་པ་དང་ནི་དེ་མ་ཐག།

བདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏི། །

ཁྱེན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པས་དངོས་སྐྱབས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
ཁྱེན་བཞི་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དེ་བཀོད། དེ་ཡང་དངོས་སྐྱབ་
བ་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་སྟེ། ཁྱེན་བཞི་

ལས་སྐྱེ་བར་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད།

༡) དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །

རྒྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། །

ཞེས་པས་ནི། རྒྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་
ཅན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་སྐྱེས་པའི་སྤྲ་རྩལ་ཏུ་
བྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན།

ཡང་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་
ཅན། སྐྱེས་པའི་སྤྲ་རྩལ་ཏུ་རྒྱུ་གྱི་ཆོགས་པ་དང་ཡ་གུལ་སོགས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར།

༢) བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །

གཞན་དངོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིགས་པ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ། རྒྱུ་གུ་
སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དངོས་ཏེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱེས་པའི་སྤྲ་རྩལ་ཏུ་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པ་ཏྲེ། འདིར་གཞན་དངོས་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་
དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། <<ཆོག་གསལ་>>(༤༡)ལས། འབྱུང་བས་ན་དངོས་

པོ་སྟེ་སྟེ་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རང་གིས་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་ཐོབ་ཆད། སྟེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ན། རྩ་འབྲས་
གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

༣)གཉིས་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་
ཆོས་ཅན། གཞན་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྩ་
རྒྱུ་རྣམས་པར་མ་འགྱུར་བའི་དུས་ན། ས་ལྷག་གཉིས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ལྷ་གྲུ་སོགས་འབྲས་བུ་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན། ལྷ་གྲུ་རྩ་མེད་དུ་སྟེ་བར་
འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་པའམ། ཡང་ན། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ས་
བོན་སོགས་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། རྩ་དུས་ན་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན།
ས་ལྷག་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་གྱིས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དུས་
ཅིག་ཅར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་སྟེ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་
འགྲེལ་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་གཞན་དངོས་ཞེས་པ་གཞན་པ་ཅམ་ལ་གོ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱངས་ནི། <<ཆོག་གསལ་>>(༥༡)ལས། དེའི་
ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅི་ལ་བསྟོན་ནས་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ།

བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲོས་དག་ནི། ཞེས་དང་། <<ཅ་ཤེ་ལྷོ་ཁྲི་ཁྲི་ཆེན་>>(༥༦)
ལས། དེ་ལྟར་རིགས་པ་འི་སྒོ་དེས་འགོག་པ་ནི། གཞན་དངོས་ཞེས་པ་འི་
དངོས་པོ་འི་སྒྲིང་དོད་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་ལ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་དེའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་<<ལྷོ་ཁྲི་ཁྲི་ཆེན་>>(༥༧)ལས། འདི་ཡན་ཆད་དུ་གཞན་
སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་བསྟན་པ་འི་དང་པོས་ནི། གཞན་དང་
སྐྱེ་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དང་། གཉིས་པས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། གསུམ་པས་
ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་འི་སྒོ་ནས་
འགོག་ཅིང་། གནོད་པ་སྟོན་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ་རྣམས་
བྱུང་དགོས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་པ་ལ་གསུམ།
རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་སྤུང་མོང་དུ་དགག་པ། སོ་སོར་དགག་པ། སྤུང་
མོང་དུ་འགོག་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་པ་འི་
སྒོ་ནས་རྒྱུན་དུ་རྟོག་པ་དགག་། ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་དུ་རྟོག་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་འི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་
རྒྱུན་དུ་རྟོག་པ་དགག་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་རྟོག་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

༤) བྱ་བ་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་མེད། །

རྒྱན་དང་མི་ལྡན་བྱ་བ་མེད། །

བྱ་བ་མི་ལྡན་རྒྱན་མ་ཡིན། །

བྱ་བ་ལྡན་ཡོད་འོན་ཏེ་ན། །

ཅེས་པས་ནི། ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྒྱན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་བྱ་བ། བྱ་
བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་མེད། ཅེས་
ཀར་པ་དང་པོ་དང་བཞི་པས་བསྟན། རྒྱན་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ་རྒྱན་གྱིས་
མ་བསྐྱབས་པའི་བྱ་བ་རྒྱན་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མེད། ཡོད་ན། རྒྱ་མེད་
དུ་སྐྱེ་དགོས་པས། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། རྩོམ་པ་
ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་ཀར་པ་གཉིས་པས་བསྟན། བྱ་བ་
དང་མི་ལྡན་ཡང་རྒྱན་དུ་འཛོག་སྟམ་པ་ནི། ཀར་པ་གསུམ་པས་བཀག་
པའི་ཕྱིར།

༥) གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ།

འདི་དག་ལ་བརྟེན་སྐྱེ་བས་ན། །

དེ་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱན་ཅེས་གྲག།

ཇི་སྲིད་མི་སྐྱེ་དེ་སྲིད་དུ། །

འདི་དག་སྐྱེན་མིན་ངི་ལྟར་མིན། །

མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེན་དུ་གྲུབ་སྟེ།
འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་སོགས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་བེད།

དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོས་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ།
མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྱིར་བེད། བྱབ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་
དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེན་དུ་འཛོག་པའི་སྤྱིར་བེད། ཉགས་ཁས།

༥) གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་སྐྱེན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ།

མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། །

སྐྱེན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །

མེད་ན་གང་གི་སྐྱེན་དུ་འགྱུར། །

ཡོད་ན་སྐྱེན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཁོ་ན་རེ། ས་བོན་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེན་དུ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་བེད།

དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་གྱུ་གྱུ་སྐྱེན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་
བྱ་སྐྱེ་གྱུ་དེ་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གྱུ་ཡོད་མེད་གང་གི་འང་སྐྱེན་དུ་མི་

རུང་བའི་ཕྱིར། མེད་པའི་རྒྱུ་རྩ་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་རྒྱུ་རྩ་འགྱུར་
སའི་འབྲས་བུ་ཟུ་གུ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པའི་རྒྱུ་རྩ་མི་རུང་སྟེ། ཟུ་
གུ་གྲུབ་ཟིན་སྐྱར་ཡང་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་བཞི། རྒྱ་རྒྱུ། དམིགས་རྒྱུ། དེ་
མ་ཐག་རྒྱུ། བདག་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་སོ་
ནི།

༡) གང་ཆོ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །

མེད་དང་ཡོད་མེད་མི་འགྲུབ་པ། །

རི་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྲ། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ། །

ཡོད་པའི་ཆོས་འདི་དམིགས་པ་ནི། །

མེད་པ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བསྟན། །

ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཟུ་གུའི་རྒྱ་རྒྱུ་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་
བུ་ཟུ་གུ་དེ་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་རུས་སུ་ཡོད་མེད་སོགས་ཟུ་བཞི་གང་རུ་དབྱེད་
ཀྱང་རྒྱུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

༤) གཉིས་པ་དམིགས་རྒྱན་དགག་པ།

ཅི་སྟེ་ཆོས་ནི་དམིགས་མེད་ན། །

དམིགས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ།
དམིགས་རྒྱན་དེ་དམིགས་བྱ་དམིགས་པའི་སྣ་ཕྱི་གང་དུ་འང་མེད་པའི་
ཕྱིར།

(༥) གསུམ་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་དགག་པ།

ཆོས་རྣམས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་ན། །

འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་མི་རིགས། །

འགགས་ན་རྒྱན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། །

བྱེ་སྦྱོར་ན་རེ། ས་བོན་འགགས་མ་ཐག་པ་ལྷ་གུའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་དུ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཟེར།

ས་བོན་ཆོས་ཅན། ལྷ་གུའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་མིན་ཏེ། ལྷ་གུ་སྦྱེས་
པའི་སྣ་རོལ་དུ་བྱོད་འགགས་ཟིན་མ་ཟིན་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའམ། ཡང་ན། མིག་ཤེས་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་

ཁྱེན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དངོས་པོ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
 འགག་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར། <<ཚེ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་>>(༧)ལས། ཡང་ན་
 སྤར་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་རིགས་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཞེས་སོགས་དང་། སྤར་
 མ་ལྟར་ན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གཉིས་ཐ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །

༡༠) བཞི་པ་བདག་ཁྱེན་དགག་པ།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་ནམས་ཀྱི།

ཡོད་པ་གང་སྤྱིར་ཡོད་མིན་ན།

འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས།

བྱ་བ་འདི་ནི་འཐད་མ་ཡིན།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་བདག་ཁྱེན་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
 སྤྱིར།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་ཚུལ་གཞན་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱེན་ལ་རང་བཞིན་དགག་པ། འབྲས་བུ་ཁྱེན་

ཡིན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དགག། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གྱི་རང་
བཞིན་ངེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

༡༡)རྒྱུ་རྣམས་སོ་སོ་འདུས་པ་ལ། །

འབྲས་བུ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད། །

རྒྱུ་རྣམས་ལ་ནི་གང་མེད་པ། །

དེ་ནི་རྒྱུ་ལས་ངི་ལྟར་སྟེ། །

ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་། །

རྒྱུ་དེ་དག་ལས་སྟེ་འགྱུར་ན། །

རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་། །

ཅི་ཡི་སྟེ་ན་སྟེ་མི་འགྱུར། །

འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་སྣལ་མ་སོགས་
ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་སྟེ། རྒྱུ་སྣལ་མ་སོགས་སོ་སོ་བ་དང་འདུས་
པ་གང་ལའང་མེད་པའི་སྟེ། བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་མེད་ཀྱང་
སྟེ་ན། རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་སྟེ།
འདིར་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་གསུངས་པའང་སྟེད་པའི་རྣམས་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ། གཞན་དུ་
ན་ཤིན་དུ་དཀའ་བར་འདུག།

༡༢) གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྒྱན་ཡིན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་པ།

འབྲས་བུ་རྒྱན་གྱི་རང་བཞིན་ན། །

རྒྱན་རྣམས་བདག་གི་རང་བཞིན་མིན། །

བདག་དངོས་མིན་ལས་འབྲས་བུ་གང་། །

དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རྒྱན་རང་བཞིན། །

དེ་ཕྱིར་རྒྱན་གྱི་རང་བཞིན་མིན། །

རྒྱན་མིན་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་ནི། །

ཡོད་མིན་.....

ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་གཞན་མིན་པར། འབྲས་བུ་རྒྱན་གྱི་
རང་བཞིན་ཅན་ཁོ་ན་འོ་ཟེར།

སྒྲུལ་བུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྒྲུལ་མ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། རྒྱན་དེ་རྣམས་བདག་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འང་མ་གྲུབ་སྟེ།
སྒྲུལ་བུ་དེ་སྒྲུལ་མའི་རང་བཞིན་མིན་ན། འཇག་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་
མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༡༣) གསུམ་པ་རྒྱན་དང་རྒྱན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པ་དགག་པ།

.....འབྲས་བུ་མེད་པས་ན། །

རྒྱན་མིན་རྒྱན་བྱ་ག་ལ་འགྱུར། །

རྒྱན་དང་རྒྱན་མིན་སྟོ་སྟོར་ངེས་པས། འབྲས་བུ་དང་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་ཟེར་ན། དེའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱན་དང་རྒྱན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྐར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ན། <<དབྱངས་ཅན་དགའ་སློབ་འགྲེལ་པ་>>ལྟར། རྒྱན་ནམས་སྟོ་སྟོར་འདུས་པ་ལ། །མན་ཆད་མཇུག་བསྐྱུ་བ་ལ་སྦྱར་ན་འདི་ལྟར།

༡) ལྷམ་བུ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ལྷལ་མ་སྟགས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྦྱེ་བར་ཐལ། རྒྱན་དེ་དག་སྟོ་སྟོ་བ་དང་འདུས་པ་གང་ལའང་ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། རྒྱན་མིན་འཇག་མ་སྟགས་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །

༢) འབྲས་བུ་རྒྱན་གྱི་རང་བཞིན་ན། །ཞེས་སྟགས་གྱིས། འབྲས་བུ་ལྷམ་བུ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ལྷལ་མ་ལ་སྟགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཏེ། རྒྱན་ལྷལ་མ་སྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྷམ་བུ་ཆོས་

ཅན། ལྷ་ལ་མའི་རང་བཞིན་རྒྱ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་ལ་མ་ཉིད་ཀྱང་ལྷ་ལ་མའི་
རང་བཞིན་རྒྱ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་(༧༠)ལས། རྒྱུ་དེ་རྣམས་
ཀྱང་བདག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་མོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུ་རྣམས་བདག་གི་དངོས་པོ་
མིན། ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་
པའི་དོན་ནོ། རྒྱུ་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ལས་འབྲས་བྱ་
ངི་ལྟར་འབྱུང་། དེས་ན་འབྲས་བྱ་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་མིན། ཞེས་པའོ། །

འོ་ན། དེ་རྒྱུ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱ་མ་གྲུབ་སྟུམ་ན། དེའང་མི་
རིགས་ཏེ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་མིན་ན། གཞན་ཞིག་ཡིན་ག་ལ་དགོས།

རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་སོ་སོར་ངེས་སྟུམ་ན། འབྲས་བྱ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པས། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པོ། ཞེས་
བསྟན།

རབ་བྱེད་དང་པོ་རྒྱུ་བརྟག་པའི་རིགས་པ་གནད་བསྐྱུས་སུ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༡༥༩༩།གནེཤལཤེའི་དེགཤལ།

རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་རིགས་པ་ཁག་ལ་ས་བཅད་བགོ་ན། ལས་དང་
བྱེད་པ་པོ་ལ་བྱ་བ་སོ་སོར་དགག་པ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་བྱ་བ་
ཐུན་མོང་རུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི། ལས་ལ་བརྟགས་ནས་
དགག། བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་
དགག། བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་
གསུམ་ལ་ཐུན་མོང་རུ་བྱ་བ་དགག། བགོམ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་རུ་དགག་
པའོ། །

༡) དང་པོ་ལམ་གསུམ་ལ་ཐུན་མོང་རུ་དགག་པ།

རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགོ་སྟེ། །

མ་སོང་བ་ལའང་འགོ་བ་མིན། །

སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པར། །

བགོམ་པ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། སོང་མ་སོང་
 དང་བགོམ་པའི་ལམ་གསུམ་གང་ལའང་བཅལ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པའི་
 མྱིར། ད་ལྟ་བ་བགོམ་པའི་ལམ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱད་པར་སྦྱར་དགོས་
 པ་གནད་ཡིན།

གཉིས་པ་བགོམ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མྱོགས་སྒྲ་
 མ་དགོད་པ། དེ་འགོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

གང་ན་གཡོ་བ་དེ་ན་འགྲོ། །

དེ་ཡང་གང་གི་བགོམ་པ་ལ། །

གཡོ་བ་སོང་མིན་མ་སོང་མིན། །

དེ་ཕྱིར་བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད། །

ཁོ་ན་རེ། སོང་མ་སོང་ནི་འདས་མ་འོངས་ཡིན་པས། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
 མེད་ཀྱང་། བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། གང་ན་རྒྱང་པ་འདེགས་
 འཛོག་གི་གཡོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ལ། བགོམ་
 པའི་ལམ་ད་ལྟ་བ་ལ་དེ་ཡོད་དོ་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ་གཉིས། ལས་ཆོག་དང་བྱ་ཆོག་གཉིས་

གཅིག་དོན་དང་བཅས་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་སྟོང་པ། གཉིས་ཀ་དོན་
དང་བཅས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

༡)བགོམ་ལ་འགོ་བ་ཡིན་པར་ནི། །

རི་ལྷ་བྱར་ན་འཐད་པར་འགྱུར། །

གང་ཆོ་འགོ་བ་མེད་པ་ཡི། །

བགོམ་པ་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་བགོམ་པ་ལ་འགོ་བ། །

དེ་ཡི་བགོམ་ལ་འགོ་མེད་པར། །

ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །

བགོམ་ལ་འགོ་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །

འགོ་བའི་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བགོམ་པའི་ལམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
མ་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་གཅིག་གང་ཞིག །བྱོད་འགོ་ཞེས་པའི་བྱ་ཆོག་གི་དོན་
དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན།
ལས་ཆོག་བྱ་ཆོག་གང་རུང་གི་དོན་འགྱུར་ཆོ། ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་སྟོང་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རྟེན་བརྟེན་པར་སོང་ན། དུས་
ཀྱན་དུ་དེ་ལྟར་སོང་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

༢) གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་དོན་དང་བཅས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ།

བཤོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་ན་ནི། །

འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །

གང་གིས་དེ་བཤོམ་འགྱུར་བ་དང་། །

དེ་ལ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ན། །

འགྲོ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །

གང་སྤྱིར་འགྲོ་བོ་མེད་པར་ནི། །

འགྲོ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་སྤྱིར། །

བྱ་ཚིག་ལས་ཚིག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཟེར་ན། ཤེས་
བྱ་ཚོས་ཅན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་དོན་
དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་པོ་འང་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་
ཞིང་། ཀླང་གཉིས་པ་གཅིག་འགྲོ་བའི་ཚོ། ཀླང་པ་བཞི་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །(གནད་ཀ་ནི། འགྲོ་བའི་བྱ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་ཉེན་དང་བཉེན་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །)

གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལ་གསུམ། འགྲོ་
བ་པོ་འགྲོ་བའི་ཉེན་དུ་ཡོད་པ་དགག། །རྣམ་གྲངས་གསུམ་གྱི་གང་
ཟག་ལ་འགྲོ་བ་སྤྱིར་དགག། འགྲོ་བ་པོ་ལ་འགྲོ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་

པའོ། །དང་པོ་ནི།

༤)གལ་ཏེ་འགྲོ་པོ་མེད་ཀྱང་ན། །

འགྲོ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །

འགྲོ་བ་མེད་ན་འགྲོ་བ་པོ། །

ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །

ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ། རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་
ཅིང་། དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་བེད་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཆོས་
ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། འགྲོ་བ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བྱེད་ཀྱང་
མེད་པ་གང་ཞིག །འགྲོ་བ་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བྱེད་ཀྱང་
མེད་པའི་སྤྱིར། ཉུགས་གཉིས་པོ་ནི་རིམ་བཞིན་རྒྱང་པ་གཉིས་གཉིས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏོ། །

༥) གཉིས་པ་རྣམས་གངས་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་འགྲོ་བ་སྤྱིར་དགག་པ།

རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་མི་འགྲོ་སྟེ། །

འགྲོ་བ་པོ་མིན་འགྲོ་བ་མིན། །

འགྲོ་པོ་འགྲོ་པོ་མིན་ལས་གཞན། །

གསུམ་པ་གང་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར། །

ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་

འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
 རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་དེ། འགྲོ་བ་པོ་དང་། འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་དང་། དེ་
 གཉིས་མིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་པ་གང་ཡང་འགྲོ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

༡) གསུམ་པ་འགྲོ་བ་པོ་ལ་འགྲོ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་དགག་པ།

གང་ཚེ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། །

འགྲོ་པོ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན། །

རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་འགྲོ་འོ་ཞེས། །

རི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་རྩ་འགྱུར། །

གང་གི་ཚྭ་གས་ལ་འགྲོ་བ་པོ། །

འགྲོ་བ་དེ་ལ་འགྲོ་མེད་པའི། །

འགྲོ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །

འགྲོ་པོ་འགྲོ་བར་འདོད་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་འགྲོ་པོ་འགྲོ་གྱུར་ན། །

འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །

གང་གིས་འགྲོ་པོར་མཛོན་པ་དང་། །

འགྲོ་པོར་གྱུར་ནས་གང་འགྲོ་བའོ། །

ཁོ་ན་རེ། གསུམ་ལས་གཞན་གཉིས་མི་འགྲོ་ཡང་། འགྲོ་བ་པོ་

འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འཕྲོ་བའི་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་འཕྲོ་བ་པོ་ལ་
ལྟན་པ་མི་འཐད་དེ། བྱོད་འཕྲོ་ཞེས་པའི་བྱེད་ཆོག་གི་དོན་དུ་སོང་བའི་
ཕྱིར། བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་གི་དོན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སོང་ན། བྱེད་པ་པོའི་ཆོག་དོན་གྱིས་སྟོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། (དེའང་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པའི་
གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །)

ཡང་། བྱ་བ་དེ་འཕྲོ་བ་པོའི་དོན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འཕྲོ་འོ་ཞེས་
པའི་ཆོག་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་ཐལ། འཕྲོ་བ་པོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་དོན་དུ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་། བྱ་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་གྲུབ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། འཕྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
ཀ་དོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕྲོ་བ་པོའང་གཉིས་སུ་ཐལ་
ལོ། །(རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་གཅིག་བྱེད་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་
ཐལ་བའོ། །)

གསུམ་པ་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག་པ། ཁོ་ན་རེ། བྱ་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ།

དང་པོའི་རྩོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།

འགྲོ་བའི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།

འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཐ་མའི་ལྷོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།

འགྲན་ཟླ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

༡) དང་པོ། དང་པོའི་རྩོམ་པ་ཡོད་པ་དགག་པ།

སོང་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་མེད་དེ། །

མ་སོང་བ་ལའང་འགྲོ་རྩོམ་མེད། །

བགོམ་ལ་རྩོམ་པ་ཡོད་མིན་ན། །

གང་རུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པར་བྱེད། །

འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་སྤྲོ་རོལ་ན། །

གང་རུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་འགྱུར་བ། །

བགོམ་པ་མེད་ཅིང་སོང་བ་མེད། །

མ་སོང་འགྲོ་བ་ག་ལ་ཡོད། །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མེད་དེ། སོང་མ་སོང་བགོམ་པ་

གང་ལའང་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགྲོ་བ་རྩོམ་

པ་མེད་དེ། སོང་མ་སོང་བགོམ་པའི་ལམ་གསུམ་གང་ལའང་འགྲོ་བ་

ཚུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། (འདིའི་གནོད་བྱེད་ནི། འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་
བ་སོགས་སོ། །)

༡) གཉིས་པ། འགྲོ་སའི་ལམ་ཡོད་པ་དགག་པ།

འགྲོ་ཚུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །

སྤང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །

སོང་བ་ཅི་ཞིག་བགོམ་པ་ཅི། །

མ་སོང་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟག།

ལམ་གསུམ་ལ་བརྟགས་ན་མི་རྟོག་ཀྱང་། འགྲོ་སའི་ལམ་ཡོད་པས།
འགྲོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། འགྲོ་བ་ཚུམ་པ་ནི་སོང་མ་སོང་བགོམ་པ་གསུམ་པོ་
གང་ལའང་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར།

༢) གསུམ་པ། འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་དགག་པ།

རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་མི་སྟོང་དེ། །

འགྲོ་བ་པོ་མིན་སྟོང་པ་མིན། །

འགྲོ་པོ་འགྲོ་པོ་མིན་ལས་གཞན། །

གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྟོང་པར་འགྱུར། །

གང་ཆེ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། །

འགྲོ་པོ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན། །

རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་སྟོང་དོ་ཞེས། །

རི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། འགྲོ་བ་པོ་
དང་། འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་དང་། སྤང་གསུམ་པ་གང་ཡང་མི་སྟོང་པའི་
ཕྱིར། འགྲོ་བ་པོ་སྟོང་དོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
ཆོག་གི་དོན་དུ་མེད་པར། འགྲོ་བ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

༡༠) བཞི་པ། ཐ་མའི་ལྟོག་པ་ཡོད་པ་དགག་པ།

བཞོམ་ལས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །

སོང་དང་མ་སོང་ལས་ཀྱང་མིན། །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྟོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། སོང་མ་སོང་གཉིས་
དང་། བཞོམ་པ་གང་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། (དང་པོ་གཉིས་
ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པས་ཐ་སྟོང་དུ་ཁྱེགས་ལ། བཞོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །)

༡༡) ལཱ་པ། འགྲན་ཟླ་གནས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ།

འགྲོ་བ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། །

ལྷོག་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་དང་མཚུངས། །

ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། འགྲོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། གནས་པ་པོ་ཡིན་
མིན་གཉིས་དང་། སྤང་པོ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རེ་
ཞིག་འགྲོ་པོ་མི་སྟོང་དེ། །ཞེས་སོགས་ཁ་བསྐྱར་ནས། རེ་ཞིག་གནས་པོ་
མི་འགྲོ་ཏེ། །སོགས་འདོན་ཞིང་། རིགས་པ་གཏང་དགོས་པར་གསུངས།

བཞི་པ་བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ། འགྲོ་པོ་དང་འགྲོ་བ་ལ་གཅིག་
ཐ་དད་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ། འགྲོ་བ་པོར་འཛོག་པའི་བྱ་བ་ལ་བྱ་བ་
གཉིས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

༡༢) འགྲོ་བ་དེ་དང་འགྲོ་བ་པོ། །

དེ་ཉིད་ཅེས་གྲང་བྱར་མི་རུང་། །

འགྲོ་བ་དང་ནི་འགྲོ་བ་པོ། །

གཞན་ཉིད་ཅེས་གྲང་བྱར་མི་རུང་། །

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ཉིད་འགྲོ་པོ་ཡིན་གྱུར་ན། །

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཉིད་གྲང་། །

གཅིག་པ་ཉིད་རུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བ་པོ། །

གཞན་པ་ཉིད་རུ་ནམ་བཟག་ན། །

འགྲོ་པོ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་དང་། །

འགྲོ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་པོར་འགྱུར། །

གང་དག་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དང་། །

དངོས་པོ་གཞན་པ་ཉིད་རུ་ནི། །

གྲུབ་པར་གྱུར་བ་ཡོད་མིན་ན། །

དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད། །

སྒྱུར་འགྲོ་མཁན་འགྲོ་བ་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་
 ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བ་གཉིས་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུའང་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། ལས་དང་
 བྱེད་པ་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་རུ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་ན། འགྲོ་བ་ལ་མ་བཟོས་པའི་འགྲོ་བ་པོ་དང་། འགྲོ་བ་པོ་ལ་མ་
 བཟོས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟག་པ་དེ་གཉིས་
 ལས་གཞན་རུ་གྲུབ་པའི་གནས་མེད་དོ། །

༡༣) གཉིས་པ་འགྲོ་པོར་འཛིག་པའི་བྱ་བ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡོད་མེད་
བརྟགས་ནས་དགག་པ།

འགྲོ་པ་གང་གིས་འགྲོ་པོར་མཛོན། །

འགྲོ་བ་དེ་ནི་དེ་འགྲོ་མིན། །

གང་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་སྤྲ་རྩལ་མེད། །

གང་ཞིག་གང་རུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །

འགྲོ་བ་གང་གི་འགྲོ་པོར་མཛོན། །

དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་འགྲོ་མིན། །

གང་ཕྱིར་འགྲོ་པོ་གཅིག་སུ་ལ། །

འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་མི་འཐད་དོ། །

ཁོ་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་འགྲོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་
གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་འཛིག་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་ཡིན་པས།
སྤར་གྱི་སྦྱོན་དེ་དག་མེད་ཟེར་ན། བྱ་བ་འགྲོ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་
འགྲོ་བ་པོར་འཛིག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་སྤྲ་རྩལ་རུ་སྤྱོད་
ལ་མ་བཟླས་པའི་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ལྷས་བྱིན་དེ་འགྲོ་
བའི་སྤྲ་བྱི་གང་རུ་ཡོད་བརྟགས་པའི་ཚེ། སྤར་མེད་ན་ལྷས་བྱིན་འགྲོ་
བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། སྤར་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོར་གྲུབ་ཟིན་པས་
སྤར་འགྲོ་མི་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོར་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཀྱང་འགྲོ་
དགོས་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ངས་པར་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་

འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་འཐད་དོ། །

༡༥) གཉིས་པ་ལས་དང་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ།

འགྲོ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི། །

འགྲོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །

མ་ཡིན་པར་ནི་གྱུར་དེ་ཡང་། །

འགྲོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །

ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་པ་ཡང་། །

འགྲོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །

འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། སྤང་གསུམ་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན།

རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགྲོ་ཏེ། ལམ་གསུམ་པོ་གང་དུ་འང་འགྲོ་བ་མི་རྟེན་

པའི་ཕྱིར།

༡༥) གཉིས་པ་མཚུག་བསྐྱུ་བ།

དེ་ཕྱིར་འགྲོ་དང་འགྲོ་པོ་དང་། །

བགྲོད་པར་བྱ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་བགྲོད་བྱའི་ལམ་སྟེ་བྱ་

བྱེད་ལས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་
མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་བཀག་ནས། འོང་བ་ལ་དངོས་སུ་
མ་བཀག་པ་ནི། དེ་གཉིས་པར་ངོས་ཚུར་ངོས་ནས་འཛོག་པ་ཙམ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཅིག་ཤེས་ན་ཅིག་ཤོས་ཤེས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རབ་བྱེད་གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་རིགས་པ་བསྐྱས་ཏེ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འདིར་སྒྲས་པ།

ཟབ་དོན་པ་ལམ་རི་བོ་མི་ཕིགས་ཀྱང་།
འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །
རང་སློ་རྒྱལ་པ་ཚུང་དུར་ཅུང་ཆགས་ཕྱིར། །
གནད་བསྐྱས་རྟོག་གའི་རི་མོ་འདི་བྱས་སོ། །

ལེགས་བྱས་ས་གཞིས་ཁྱོག་དཀའ་གང་བྱུང་བ། །
བསྟན་དང་དེ་འཛིན་མཚོ་མོ་རབ་རྒྱས་ཏེ། །
ཚོགས་གཉིས་རྒྱབས་ཆེན་ཐུར་དུ་བརྒྱབས་བྱུར་ནས། །
རང་གཞན་དོན་གཉིས་པ་མཐར་སོན་པར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདིའང་རང་རེ་གངས་ཅན་པ་ཡོངས་ཀྱི་འདི་ཕྱི་སྐྱབས་
 གནས་དམ་པ་བདག་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྱི་སྤང་དུ་མཚན་ནས་སྤོས་
 བ་ེ་སྐྱབས་མགོན་ེ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐྱ་ཕྱིང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གི་སྐུ་མདུན་ནས་<<ཙམ་ཤེ་ལྷིག་ཆེན་>>གྱི་བཀའ་བྲིད་དང་། སྐྱབས་རྗེ་ཆོས་
 ལྷན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ལུང་དང་། གཞན་ཡང་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྗེ་བཅུན་ཡ་མ་རིན་ཆེན་སོགས་དཔལ་ལྷན་སྤྲེལ་
 དམ་པ་དུ་མའི་ཞལ་སྤྲེལ་ནས་ལས་སྦྱིར་དཔུ་མའི་སྒྲོར་མང་དུ་སྦོས་པའི་བཀའ་
 དྲིན་ཁོ་ནས་གཞུང་དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོའི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་སྟབ་ལ། རང་
 སྦྱོང་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཞིབ་མོར་འཇུག་པའི་སྐལ་བཟང་མངོན་དུ་གྱུར་
 ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཙམ་ཤེ་ལྷིག་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ལ་རྟོགས་དཀའ་
 བས། རང་ཉིད་བྱིས་པའི་སྒྲོར་འདིའོ་ཞེས་པ་ཅིའང་གཟུང་རྒྱ་མེད་པ་ན་ཅུང་
 ཟད་ཡིད་ཀྱང་ཐུག་མོད། ཞིབ་མོར་དཔྱད་དེ། ས་བཅད་སོ་སོའི་རྩ་འགྲེལ་
 གྱི་སྒྲིང་པོ་རེ་ཆོག་ཏུ་དོན་འདུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གང་ཅུས་བཏོན་ཁུལ་ལགས་
 ཀྱང་། སྒྲོས་བྱས་ཀྱི་ཉེས་བཤད་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་དེས་པས་གཟུར་གནས་སྒྲོ་
 ལྷན་ནམས་ཀྱི་སྐྱབས་སྤར་འཆགས་པ་བཅས། སེར་ཏི་ལྷ་རམས་པ་མཁར་སྤང་
 བསོད་ནམས་དབང་ལྷན་གྱིས་ཉིན་མང་རིང་འབད་དེ། ༡༩༡༧་༥་༡༩ ཉིན་
 མཇུག་གྱུབ་པར་བྱས་པའི་དགེ་བས་ཀྱན་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག ། ॥

ཚུམ་པ་པོའི་བརྒྱམས་ཚུལ་དཔེ་དེབ་ཁག་གི་ཚོ

- བརྩ་སྒྲིག་འདོད་འཛོའི་ནོར་སྟོན། (སྤྲུལ་སྤྲུག་འགྲེལ་པ་) ༡༠༠༠ ལོ།
- ལེར་བྱེས་ཏེ་ཉོར་སྤྲིག་སྟོན་ཤུག་ཏེ་བརྟན་པའི་མཛོས་རྒྱན། ༡༠༠༡ ལོ།
- བོད་ཀྱི་སྤེབ་སྦྱོར་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས། ༡༠༡༠ ལོ།
- ཚུམ་རྩེ་ཤུག་བསོད་ནམས་མཚན་གི་རྣམ་ཐར། ༡༠༡༡ ལོ།
- དབུ་མ་སྤྲུལ་འགྲེལ། རྟོད་ཆ། ༡༠༢༠ ལོ།
- དབུ་མ་སྤྲུལ་འགྲེལ། རྟོད་ཆ། ༡༠༢༠ ལོ།
- དབུ་མར་དཀར་གནད། ༡༠༢༠ ལོ།

རང་ཚུམ་མིན་ཡང་ཚུམ་སྤྲིག་པར་སྦྱོར་བྱས་པ་གཞན་འགའ།

- ༡ རྩེས་བྲན་དད་པའི་མེ་ཉོག། ༡༠༡༤ ལོར་བསྤྲིགས།
༡༠༡༥ ལོར་མཁན་བྱུང་བླ་བྲང་གིས་པར་སྦྱོར་གནང་།
- ༢ ཚུམ་རྩེ་བྱམས་མཁས་པའི་རྣམ་ཐར། ༡༠༡༥ ལོ།

པར་སྦྱོར་བྱེད་ལ་ཉེ་བའི་དཔེ་དེབ།

- ལེར་བྱེས་མཁན་བྱུང་མཛད་རྣམ།

ཁྱེད་ཀྱི་པ།

མེད་ཀྱིས་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་དར་བྱས།

མེད་ཀྱིས་དངོས་དགའ།

བྱལ་ཤ་ཐེག་ཐུར་བ།

མེད་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་མགོན་པོ་དགའ་འདུལ།

དབུ་པར་དཀར་གནད།

མེད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དབང་ལྷན་གྱིས་བརྩམས།

.....

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༧ པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

དེབ་ཚད། ཞིང་དུ་ཨིན་ཆི་ ༩ སྤྱིད་དུ་ཨིན་ཆི་ ༧།

